

ҮНЭТ ЦААСНЫ ТАНИЛЦУУЛГА

Андеррайтер

uIZM&Co
CAPITAL

“Өлзий энд Ко
Капитал ҮЦК” ХХК

Синдикат

RHINOS
Investment

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧДЫН АНХААРАЛД

“ЛэндМН ББСБ” ХК /цаашид “Үнэт цаас гаргагч”, “Компани” гэх/ нь Монгол улсын “Компанийн тухай хууль”, “Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль”, “Санхүүгийн Зохицуулах Хороо” болон “Монголын Хөрөнгийн Бирж” ТӨХК-ийн холбогдох журмын дагуу олон нийтэд 3 дахь удаа өрийн хэрэгслийг нээлттэй санал болгон гаргаж байгаа болно.

ЭНЭХҮҮ ТАНИЛЦУУЛГАД ТУСГАСАН БОНДЫГ МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ БОЛОН САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО БҮРТГЭСЭН НЬ УГ ҮНЭТ ЦААСАНД ГАРГАСАН АЛИВАА БАТАЛГАА БИШ БӨГӨӨД ТҮҮНИЙ АГУУЛСАН АЛИВАА МЭДЭЭЛЛИЙН ҮНЭН ЗӨВ, БҮРЭН БҮТЭН БАЙДЛЫГ БИРЖ БОЛОН ХОРОО ХАРИУЦАХГҮЙ! ҮНЭТ ЦААСЫГ ХУДАЛДАН АВАХ ЗАМААР ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХИЙХ НЬ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧ ТАНЫ ХУВЬД ЯМАГТ ЭРСДЭЛТЭЙ ҮЙЛДЭЛ БАЙДГИЙГ ОНЦГОЙЛОН АНХААРЧ, БОНДЫН ТАНИЛЦУУЛГА, БОНД ГАРГАХ АЖИЛЛАГААГ САЙТАР СУДАЛСНЫ ҮНДСЭН ДЭЭР ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ШИЙДВЭРЭЭ ГАРГАХЫГ ЗӨВЛӨЖ БАЙНА.

Тус үнэт цаасны танилцуулгад хөрөнгө оруулагч таны өрийн хэрэгсэл худалдан авах шийдвэр гаргалтад туслах, шаардлагатай гэсэн бүхий л мэдээллийг оруулахыг зорилоо.

Хөрөнгө оруулагч таны шийдвэр гаргалтад танилцуулгад тусгагдсан мэдээллээс илүү дэлгэрэнгүй мэдээлэл шаардлагатай болох буюу лавлах тодруулах нэмэлт зүйл гарвал Үнэт цаас гаргагч “ЛэндМН ББСБ” ХК болон Андеррайтер “Өлзий энд Ко Капитал ҮЦК” ХХК-тай танилцуулгад тусгагдсан хаягаар хандана уу.

2021/10/11

2

ҮНЭТ ЦААСНЫ ТАНИЛЦУУЛГА ГАРГАХАД ОРОЛЦСОН БАЙГУУЛЛАГУУД

АНДЕРРАЙТЕР

“ӨЛЗИЙ ЭНД КО КАПИТАЛ ҮЦК” ХХК

- 📍 Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Сити Центр, 10 давхар, 1003 тоот
- ✉ info@ucc.mn
- ☎ +976-7777 6377
- 🌐 www.ucc.mn

АУДИТЫН КОМПАНИ

“МЭЖИК КОНСАЛТИНГ АУДИТ” ХХК

- 📍 Монгол улс, Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 25-р хороо, УБ тауэр, 15 давхар, 1502 тоот
- ✉ info@magicgroup.mn
- ☎ +976-7013 1044
- 🌐 www.magicgroup.mn

ХУУЛИЙН ФИРМ

“ЭМ ДИ ЭС ЭНД ХААНЛЕКС” ХХН

- 📍 Монгол улс, Улаанбаатар хот 14200, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Д.Сүхбаатарын талбай-2, Сэнтрал Тауэр, 13 давхар, 1301 тоот
- ✉ info@mdsa.mn
- ☎ +976-11 330048
- 📠 +976-11 330049

ҮНЭЛГЭЭНИЙ КОМПАНИ

“ИТГЭЛТ ЭСТИМЭЙТ” ХХК

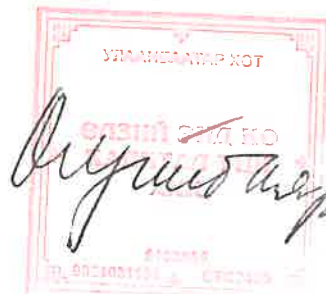
- 📍 Монгол улс, Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 26-р хороо, Олимп Плаза, 4 давхар, 401 тоот
- ✉ Itgelt.estimate@gmail.com
- ☎ +976-7600 5638, 9902-5638
- 📠 +976-7600 5638

СИНДИКАТ

“РАЙНОС ИНВЕСТМЕНТ ҮЦК” ХХК

- 📍 Монгол улс, Улаанбаатар хот 14200, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Д.Сүхбаатарын талбай-2, Сэнтрал Тауэр, 13 давхар, 1308Б тоот
- ✉ info@rhinosinvest.mn
- ☎ +976-7510 0575

2021/10/11

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ ТУХАЙ ТОГТООЛ

“ЛЭНДМН БЭСБ” ХК-ИЙН ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ТОГТООЛ

2021 оны 10 сарын 8-ны өдөр

№ 21/38

Улаанбаатар хот

Үнэт цаас нийтэд санал болгон гаргах тухай

Монгол Улсын Компанийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.3 дэх хэсэг, 42 дугаар зүйлийн 42.1 дэх хэсэгт, 76 дугаар зүйлийн 76.1.5 дахь заалт, 80 дугаар зүйлийн 80.2, 80.4 дэх хэсэг, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2 дахь заалт, 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэг, Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2021 оны 6 сарын 11-ний өдрийн 226 тоот “Компанийн өрийн хэрэгслийн бүртгэх журам”, “ЛэндМН БЭСБ” ХК (цаашид “Компани”) -ийн дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.6.2 дахь заалт, Компанийн Төлөөлөн удирдах зөвлөл (цаашид “ГУЗ”) -ийн 2021 оны 2 сарын 5-ны өдрийн 21/08 тогтоолоор батлагдсан “Компанийн 2021 оны эх үүсвэрийн төлөвлөгөө”, Компанийн ГУЗ-ийн 2021 оны 10 сарын 8-ны өдрийн ээлжит бус хурлын эцгээ санал хураалтын тооллогын дүнг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Компанийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилгоор Компанийн өрийн бичиг (цаашид “ЛэндБонд”) -ийг нийтэд санал болгон гаргахаар шийдвэрлэсүгэй.
2. Нийтэд санал болгох ЛэндБондын хэмжээ, ерөнхий нөхцөлийг энэхүү тогтоолын хавсралтаар баталсугай.
3. Компанийн ЛэндБондын эргэн төлөлтөд “АНД Глобал” ПнТнИ ЭлТнДи компани 100 хувийн баталгаа гаргаж буйг дурдсугай.
4. Компанийн ЛэндБондыг нийтэд санал болгон гаргах үйл ажиллагаатай холбогдуулан үнэт цаасны зах зээлд оролцогч бусад эрх бүхий этгээдтэй энэхүү тогтоолын хавсралтад заасан нөхцөлийн хүрээнд холбогдох хэлцэл хийх, гэрээ байгуулах эрхийг Компанийн Гүйцэтгэх захирал (Б.Удвал)-д олгосугай.
5. Компанийн ЛэндБондыг нийтэд санал болгон гаргахтай холбоотой судалгаа шинжилгээ хийх, тэдгээрийн үйл явц, хэрэгжилт, үр дүнг Компанийн ГУЗ-д танилцуулахыг Компанийн Гүйцэтгэх захирал (Б.Удвал)-д үүрэг болгосугай.
6. Компанийн ЛэндБондыг нийтэд санал болгон гаргах үйл ажиллагааг холбогдох хууль тогтоомжилд нийцүүлэн зохион байгуулах, шаардлагатай зөвшөөрөл, баримт бичгийг бүрдүүлэх, бусад шаардлагатай арга хэмжээ авах, энэхүү тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Компанийн Гүйцэтгэх захирал (Б.Удвал)-д үүрэг болгосугай.

2021/10/11

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн
2021 оны 10 сарын 8-ны өдрийн
21/38 тоот тогтоолын хавсралт

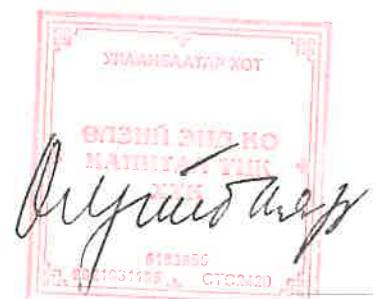

НИЙТЭД САНАЛ БОЛГОХ ҮНЭТ ЦААСНЫ ЕРӨНХИЙ НӨХЦӨЛ

1	Үнэт цаасны төрөл	Монголын хөрөнгийн биржээр нээлттэй арилжаалах өрийн бичиг (бонд)
2	Олон нийтэд санал болгох нийт дүн	5,600,000,000 (таван тэрбум зургаан зуун сая) төгрөг
3	Бондын нэрлэсэн үнэ	100,000 (нэг зуун мянга) төгрөг
4	Тоо ширхэг	56,000 (тавин зургаан мянга) ширхэг
5	Хүү (жилийн буюу 365 хоног)	13-14% ЛэндБонд хэсэгчлэн гаргах хүүгийн хэмжээг тухай бүр Гүйцэтгэх захирал тушаалаар тогтооно.
6	Хугацаа	24 (хорин дөрөв) сар
7	Хүү төлөх хугацаа	6 (зургаа) сар тутамд
8	Хүү төлөх давтамж	4 (дөрөв) удаа
9	Эргэн төлөх нөхцөл	Хугацааны эцэст
10	Баталгаа	“АНД Глобал” ПяТиИ ЭлТиДи компанийн 100%-ийн төлбөрийн баталгаа
11	Андеррайтерийн үйлчилгээний төлбөр	Андеррайтертай байгуулах гэрээний үндсэн дээр Гүйцэтгэх захирал тодорхойлох
12	Нийтэд санал болгон гаргах буюу хэд хэдэн удаа хэсэгчлэн санал болгох хугацаа	ЛэндБонд хэсэгчлэн гаргах хугацаа, хэмжээг тухай бүр Гүйцэтгэх захирал тушаалаар тогтооно.

2021/10/11

АГУУЛГА

1. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТУХАЙ	12
1.1. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	12
1.1.1. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД, АРИЛЖАА ЭРХЛЭХ БАЙГУУЛЛАГЫН БҮРТГЭЛ, ХАЯГ	13
1.1.2. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТҮҮХ	14
1.1.3. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ОЛОЛТ АМЖИЛТУУД	15
1.1.4. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН НИЙГЭМД ҮЗҮҮЛСЭН ҮР НӨЛӨӨ	16
1.1.5. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БҮТЭЦ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ	17
1.2. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН МЭДЭЭЛЭЛ	20
1.2.1. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН БҮТЭЦ	20
1.2.2. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН НӨЛӨӨ БҮХИЙ ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧИЙН МЭДЭЭЛЭЛ	20
1.3. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН САНХҮҮ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	27
1.4. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ГАРГАСАН ҮНЭТ ЦААС БОЛОН ХАЛААСНЫ ХУВЬЦААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	36
1.5. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БАЙГУУЛСАН ГЭРЭЭ, ХЭЛЦЭЛ	39
1.5.1 ХУУЛЬ ЗҮЙН ДҮГНЭЛТ	40
1.6. НОГДОЛ АШГИЙН БОДЛОГО	41
2. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БИЗНЕС ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	44
2.1 ЗАХ ЗЭЭЛИЙН СУДАЛГАА, ӨРСӨЛДӨГЧИЙН СУДАЛГАА	44
2.2 МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН СУДАЛГАА	63
2.3 БИЗНЕСИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТААМАГЛАЛ	70
2.4 ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА	80
3. ҮНЭТ ЦААСНЫ ТУХАЙ	92
3.1 ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН НЭРЛЭСЭН ҮНЭ, ХУГАЦАА, НӨХЦӨЛ	92
3.2 ТАТАН ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ХӨРӨНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	92
3.3 ЭРГЭН ТӨЛӨЛТИЙН БАТАЛГАА	96
3.4 ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХҮҮ ТОГТООСОН ҮНДЭСЛЭЛ	110
3.5 ӨРИЙН ХЭРЭГСЛЭЭР ГЭРЧЛЭГДЭХ ЭРХ, ҮҮРЭГ	113
3.6 ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙГ АНХДАГЧ ЗАХ ЗЭЭЛД БАЙРШУУЛАХ ТУХАЙ	115
4. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАААНД ОРОЛЦСОН БАЙГУУЛЛАГУУД	118
4.1. АНДЕРРАЙТЕРИЙН ТАНИЛЦУУЛГА, ДҮГНЭЛТ	118
4.2. АУДИТЫН КОМПАНИЙН ТАНИЛЦУУЛГА, ДҮГНЭЛТ	131
4.3 ҮНЭЛГЭЭНИЙ КОМПАНИЙН ТАНИЛЦУУЛГА, ДҮГНЭЛТ	149
4.4 ХУУЛИЙН КОМПАНИЙН ТАНИЛЦУУЛГА, ДҮГНЭЛТ	183

2021/10/11

СХЕМ

Схем 1: Үнэт цаас гаргагчийн түүх	14
Схем 2: Үнэт цаас гаргагчийн засаглалын бүтэц	17
Схем 3: ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод	19
Схем 4: Хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц	20
Схем 5: Нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигчийн бүтэц	20
Схем 6: “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн хөгжил	24
Схем 7: Эрсдэлийн удирдлагын процесс	87
Схем 8: Анхдагч зах зээлд байршуулах тухай	115
Схем 9: Анхдагч зах зээлийн арилжаанд оролцох заавар	116

ХҮСНЭГТ

Хүснэгт 1: Сүүлийн 3 жилийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн хураангуй	31
Хүснэгт 2: Санхүүгийн тайлангийн хураангуй 2021Q3	35
Хүснэгт 3: Гаргасан бондын нөхцөл	37
Хүснэгт 4: Халаасны хувьцаа	39
Хүснэгт 5: Их хэмжээний болон Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	39
Хүснэгт 6: Хуваарилсан ногдол ашиг	42
Хүснэгт 7: Интернет болон мобайл банкны идэвхтэй хэрэглэгчийн тоо /мян.хүн/	52
Хүснэгт 8: Санхүүгийн аппликейшн татсан тоо	53
Хүснэгт 9: Цахим төлбөр тооцооны оролцогчид	54
Хүснэгт 10: Хэрэглээний зээлийн зах зээлийн багтаамж	60
Хүснэгт 11: Макро эдийн засгийн үзүүлэлтүүд	63
Хүснэгт 12: Санхүүгийн тайлангийн таамаглал (сая төгрөг)	71
Хүснэгт 13: Орлогын тайлангийн таамаглал (сая төгрөг)	73
Хүснэгт 14: Орлогын таамаглалд орсон үзүүлэлтүүд	73
Хүснэгт 15: Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлт	81
Хүснэгт 16: Өрийн хэрэгслийн нөхцөл	92
Хүснэгт 17: Санхүүгийн шинжилгээ	94
Хүснэгт 18: “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи болон түүний охин компаниудын Нэгтгэсэн Санхүүгийн Байдлын Тайлан	108
Хүснэгт 19: Нээлттэй бондын давуу тал	112
Хүснэгт 20: Үнэт цаас гаргагчийн тайлан тэнцлийн таамаглал (сая төгрөг)	124
Хүснэгт 21: Үнэт цаас гаргагчийн орлогын тайлангийн таамаглал (сая төгрөг)	124
Хүснэгт 22: Үнэт цаасны материалтай холбоотой мэдээлэл өгөх хариуцлагатан	185

2021/10/11

ГРАФИК

График 1: 2019 оны үйл ажиллагааны үзүүлэлт.....	27
График 2: 2020 оны үйл ажиллагааны үзүүлэлт.....	28
График 3: 2021 оны 3-р улирлын үйл ажиллагааны үзүүлэлт	32
График 4: Дэлхийн финтекийн салбарт хийгдсэн хөрөнгө оруулалт.....	46
График 5: Глобал мобайл төлбөр тооцооны салбарын нийт орлого /тэрбум ам.доллар/	46
График 6: Төлбөр тооцооны чиг хандлага	46
График 7: ДНБ, нийт зээлийн өсөлт, нийт зээлд эзлэх хугацаа хэтэрсэн, чанаргүй зээлийн хувь /Нэгж: хувь %/	47
График 8: ББСБ-ын салбарын хэмжээнд нийт олгосон зээлийн хэмжээ, нийт активын хэмжээ /тэрбум ₮/	48
График 9: Банк болон ББСБ-ын салбарын нийт актив, олгосон зээлийн өсөлт	48
График 10: ББСБ-ын зээлийн үлдэгдэл /Нэгж %/	49
График 11: ББСБ-ын харилцагчид.....	49
График 12: Банк санхүүгийн салбарын чанаргүй зээл /тэрбум төгрөг/	51
График 13: Банк болон ББСБ-ын иргэдэд олгосон хэрэглээний зээлийн сарын дундаж хүү	51
График 14: МУ-ын смарт утас болон дата хэрэглэгчийн тоо /Нэгж: мянган хүн/	52
График 15: Бичил зээлийн оролцогчид, Олгосон зээлийн дүнгээр	53
График 16: Цалингийн бүлгийн задаргаа.....	55
График 17: Монгол Улсын иргэд насны бүлгээр	56
График 18: Өрхийн орлого, эдийн засгийн өсөлтийн хамаарал	57
График 19: Өрхийн хэрэглээ болон орлого, ДНБ-тай харьцуулсан судалгаа /Нэгж: их наяд төг/	57
График 20: Зах зээлийн хэмжээ /их наяд төгрөг/	58
График 21: Хятадын интернет кредит зээлийн үлдэгдэл /их наяд юан/	59
График 22: ДНБ-ийн өсөлт, улирлаар	64
График 23: Төсвийн гүйцэтгэл, ДНБ-ийн хувиар	65
График 24: ЗГ-ын өр, ДНБ-д эзлэх хувиар	65
График 25: Экспорт, /тэрбум ам.доллар/	66
График 26: Импорт /тэрбум ам.доллар/	66
График 27: Топ 20 индекс болон төгрөгтэй харьцах ам долларын ханшийн харьцуулалт	66
График 28: Хүүгийн түвшин /Нэгж хувь/	67
График 29: Банкны салбарын зээл /Нэгж: %/	68
График 30: Зээлийн харилцагчдын тоо	71
График 31: Өр төлбөр ба эздийн өмч	72
График 32: Өрхийн нэмэлт хэрэглээний өсөлт /тэрбум төгрөг/	75
График 33: Зээлийн үзүүлэлтүүд, улирлаар	93
График 34: Хөрөнгийн, санхүүжилтийн бүтэц.....	93
График 35: Бодлогын хүү, ЗГҮЦ-ны хүү, хадгаламжийн ЖДХ	110
График 36: Банкнуудын 2 жилийн хугацаатай хадгаламжийн хүү	111
График 37: Компанийн бондын хүү (татварын дараа).....	112
График 38: Өгөөж /татварын дараа/	126

2021/10/11

ЗУРАГ

Зураг 1: АНД Системс болон түүний холбоотой компаниудын ажилчид.....	21
Зураг 2: Цахим хувьцаа эзэмшигчдийн хурал - 2020.....	29
Зураг 3: Зээлийн хугацаа сунгах боломж.....	29
Зураг 4: Финтек салбарын Анхны "Лэнд Бонд".....	29
Зураг 5: Зээлийн шимтгэл бууруулах боломж.....	30
Зураг 6: SupPAY үйлчилгээ.....	30
Зураг 7: Хувьцаа эргүүлэн худалдан авах хөтөлбөр.....	30
Зураг 8: Цахим хувьцаа эзэмшигчдийн хурал - 2021.....	33
Зураг 9: LendMN х Vinance.....	33
Зураг 10: Дижитал хөрөнгө оруулалт "ЛэндБонд".....	33
Зураг 11: ЛэндМН Тос Холбоонд нэгдлээ.....	34
Зураг 12: Хоёрдогч өглөгөөр эх үүсвэр татав.....	34
Зураг 13: Алсаас Асуудлаа Шийд.....	34
Зураг 14: Ковид-19 цар тахлын өмнө ба дараах амьдралын хэв маяг.....	44
Зураг 15: Финтекийн салбар, тоогоор.....	45
Зураг 16: Уламжлалт болон Финтек санхүүгийн үйлчилгээний өрсөлдөөний талбар.....	62
Зураг 17: Монгол харилцагчид, төрсөн оноор.....	77

2021/10/11

НЭР ТОМЪЁОНЫ ТАЙЛБАР

Үнэт цаас гаргагч Финтек	Хувьцаагаа олон нийтэд худалдахаар санал болгож буй компани Санхүүгийн үйлчилгээг технологитой хамтатгасан бизнесийн төрөл
Бичил зээл Аппликейшн Андеррайтер	Бага хэмжээтэй хэрэглээний зээл Гар утсанд суулгаж ашигладаг программ Үнэт цаас гаргагчийн хувьцааг олон нийтэд санал болгох үйл ажиллагааг зохион байгуулагч компани
ЛэндМН аппликейшн SuperUp Coupon Их хэмжээний хэлцэл	Гар утсанд суулгаж ашигладаг зээл олгох үйлчилгээ Гар утсанд суулгаж ашигладаг худалдаа, үйлчилгээ авах шийдэл Маркетингийн үйлчилгээ Компанийн өөрийн хөрөнгийн 25 хувиас дээш хэмжээтэй гэрээ, хэлцэл
Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл Супер Ап Хэтэвч Татан авалтын зээл Мерчант Анхдагч зах зээл Арилжаа Хиймэл оюун ухаан Лиценз	Компанийн тухай хуулийн 89 дүгээр зүйлд заасныг ойлгоно Төлбөр тооцооны цахим үйлчилгээ Жижиглэнгийн худалдаа эрхлэгчдэд зориулсан үйлчилгээ Худалдааны төлөөлөгч Анх удаа олон нийтэд хувьцаагаа худалдаж байгаа арилжаа Үнэт цаас худалдах, худалдан авах ажиллагаа Өөрийгөө хөгжүүлж байдаг төгс программ Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ТАЙЛБАР

ББСБ	Банк бус санхүүгийн байгууллага
ХК	Хувьцаат компани
ХЭХ	Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал
ТУЗ	Төлөөлөн удирдах зөвлөл
СЗХ	Санхүүгийн зохицуулах хороо
МХБ	Монголын хөрөнгийн бирж
ХАОАТ	Хүн амын орлогын албан татвар
ДНБ	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн
IT	Information Technology (Мэдээллийн технологи) товчилсон үг
ҮСХ	Үндэсний статистикийн хороо
МБ	Монгол банк
ГВАН	Гадаад валютын албан нөөц
СТОУС	Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт
ГШХО	Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт
КтХ	Компанийн тухай хууль
ХХБ	Худалдаа Хөгжлийн Банк
IPO	Initial Public Offering (Олон нийтэд хувьцаагаа анх удаа санал болгох) товчилсон үг

2021/10/11

I. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТУХАЙ

Handwritten signature

Handwritten signature

1. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТУХАЙ

1.1. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

“ЛэндМН ББСБ” ХК /“Үнэт цаас гаргагч”/ нь 2017 онд Монгол улсын санхүүгийн зах зээлд анх удаа хиймэл оюун ухаанд суурилсан санхүүгийн зээлжих зэрэглэлийг тогтоогч дэвшилтэт технологийг амжилттай нэвтрүүлсэн билээ. Энэхүү технологийн дэвшил болох гар утсанд суурилсан барьцаагүй, хямд өртөгтэй, түргэн шуурхай хэрэглээний бичил цахим зээлийн үйлчилгээг өөрийн ЛэндМН аппликейшнээрээ дамжуулан хэрэглэгчиддээ үзүүлдэг байна.

Мөн Үнэт цаас гаргагч нь өөрийн зэргэлдээ компани болох “Супер Ап Хэтэвч” ХХК-аараа дамжуулан гар утаснаасаа төлбөр тооцоо хийх, худалдан авалт хийх, шимтгэлгүй шилжүүлэг үйлчилгээг үзүүлэгч Монголын хөрөнгийн биржийн I ангиллын самбарт бүртгэлтэй нээлттэй хувьцаат компани юм.

Үнэт цаас гаргагч нь нийгэм, эдийн засгийн тогтворгүй байдал үргэлжилсэн энэхүү хариуцлагатай үед харилцагчид болон хөрөнгө оруулагчидтайгаа хамтран эдийн засгийн хүндрэлтэй цаг үеийг хамтдаа даван туулахад чиглэсэн олон боломжуудыг эрэлхийлж, харилцагчдадаа учирсан бэрхшээлүүдийг илүү уян хатан байдлаар түргэн шуурхай шийдэхийг зорин, харилцагчдадаа чиглэсэн шинэ үйлчилгээ нэвтрүүлэн ажиллаж байна.

“ХАМГИЙН, ХАМГИЙН...”

Монголын хөрөнгийн биржийн жишиг нээлттэй компани

Үнэт цаас гаргагч нь анх 2018 оны I улиралд Монголын Хөрөнгийн Биржээр дамжуулан олон нийтэд хувьцаагаа санал болгож, анхдагч зах зээлийн захиалгаар 6,400 гаруй хөрөнгө оруулагчдаас нийт 43.5 тэрбум төгрөгийн худалдан авах саналыг хүлээн авснаар түүхэнд байгаагүй **Хамгийн Олон Хөрөнгө Оруулагч, Хамгийн Өндөр Дүнтэй Захиалгатай IPO** болж байсан юм.

2020 оны II улиралд Үнэт цаас гаргагчийн гаргасан финтек салбарын анхны нээлттэй бонд болох “Лэнд Бонд”-ийн анхдагч зах зээлийн захиалгаар 541 хөрөнгө оруулагчдаас нийт 6.7 тэрбум төгрөгийн худалдан авах саналыг авснаар анхдагч зах зээлийн захиалга 134.8%-тай биелж, **Хамгийн Олон Захиалагчтай компанийн бонд** болсон юм.

2021/10/11

1.1.1. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД, АРИЛЖАА ЭРХЛЭХ БАЙГУУЛЛАГЫН БҮРТГЭЛ, ХАЯГ

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН БҮРТГЭЛ

Компанийн нэр: “ЛэндМН ББСБ” ХК (цаашид “Үнэт цаас гаргагч” гэх)
Байгуулагдсан огноо: 2006 оны 1-р сарын 13 өдөр
Улсын бүртгэлийн дугаар: 9010002001
Регистрийн дугаар: 5039754
Компанийн хэлбэр: Хувьцаат компани
Үйл ажиллагааны чиглэл: Зээл олгох
Төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах
Цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээ
Факторингийн үйлчилгээ
Итгэлцлийн үйлчилгээ
Гадаад валютын арилжаа
Хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө мэдээлэл өгөх

АРИЛЖАА ЭРХЛЭХ БАЙГУУЛЛАГЫН БҮРТГЭЛ

/Одоогийн байдлаар МХБ дээр идэвхитэй арилжаалж буй үнэт цаасны бүртгэл/

ХУВЬЦААНЫ БҮРТГЭЛ

Бүртгэлтэй нэр: “ЛэндМН ББСБ” ХК
Симбол: LEND
Бүртгэгдсэн огноо: 2018 оны 3-р сарын 14 өдөр
Бүртгэлийн ангилал: I самбар
Олон нийтэд санал болгосон хувьцааны хувь: 25 хувь
Нийт гаргасан хувьцааны тоо: 800,000,000

БОНДЫН БҮРТГЭЛ

Бонд гаргагч: “ЛэндМН ББСБ” ХК
Симбол: LNBD-BD-02/07/23-C0014-14
Бүртгэгдсэн огноо: 2021 оны 6-р сарын 18 өдөр
Бүртгэлийн ангилал: Компанийн бонд
Хугацаа: 24 сар
Хүү: 14.00% /татварын өмнө/
Нэрлэсэн үнэ: 100,000 төгрөг
Зарласан тоо: 50,000 ширхэг
Хүү төлөх хугацаа: Хагас жил тутам

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ХАЯГ

Хаяг:

Утас:

Э-шуудан:

Цахим хуудас:

Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3-р хороо, Жуулчны гудамж-34, Сувд төвийн байр
+976 7707 0101
contact@lend.mn
www.lend.mn

2021/10/11

1.1.2. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТҮҮХ

Схем 1: Үнэт цаас гаргагчийн түүх

2021/10/11

1.1.3. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ОЛОЛТ АМЖИЛТУУД

Монголын арилжаа эрхлэгчдийн холбооноос зохион байгуулсан Хөрөнгийн зах зээлийн дээд шагнал гардуулах ёслол “Grand Bull Awards”-аас “Шилдэг IPO” шагнал, Банк бус санхүүгийн байгууллагын холбооноос 2018 оны “Шилдэг бүтээгдэхүүн” шагналыг тус тус гардан авлаа.

Банк санхүүгийн салбарын хөгжлийн түвшинг тодорхойлогч “Asia Money” сэтгүүлээс 2019 оны **Монголын шилдэг дижитал санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгчээр** ЛэндМН ББСБ ХК-ийг тодрууллаа.

Монголын хамгийн том хөгжмийн наадам болох “Playtime” ОУ-ын амьд хөгжмийн наадмын стратегийн түншээр хамтран ажиллалаа. Хамтын ажиллагааны хүрээнд тасалбар борлуулалт болон наадмын 3 хоногийн турш бүх төлбөр тооцоо, шилжүүлгийг **ЛэндМН** аппликейшнаар хийх хялбар шийдлийг залуучууддаа санал болгов.

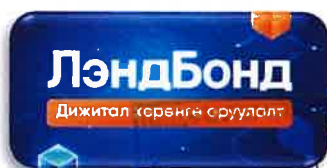
Mintos Financial Platform олон улсын санхүүгийн байгууллагаас **B+** үнэлгээ авлаа. Энэхүү платформоор дамжуулан санхүүжилт татдаг 65 олон улсын санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгч компаниудаас 13-т бичигдсэн ба уг байгууллагатай хамтын ажиллагаа эхлүүлсэн.

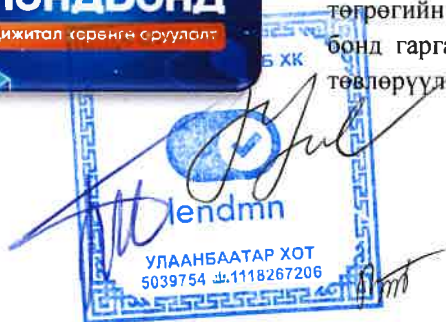
“The Voice of Mongolia” шоу нэвтрүүлгийн 2-р улирлын **Ерөнхий ивээн тэтгэгчээр** ажилласан.

Дэлхийн хөрөнгийн зах зээл, банк санхүүгийн байгууллагуудын хамгийн сүүлийн үеийн мэдээ мэдээллийг бие даасан хараат бус байдлаар тэнцвэртэйгээр дэлхийн 200 гаруй улс оронд зэрэг нэгтгэн хүргэдэг **GLOBAL BANKING & FINANCE AWARDS®**-аас 2020 оны Монголын Шилдэг Финтек компаниар “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийг тодруулан өргөмжиллөө.

Монголын Финтек салбарын анхны нээлттэй бонд болох “ЛэндБонд”-ыг 2020 онд хөрөнгийн зах зээлд амжилттай гаргаж, олон нийтээс **5.0 тэрбум** төгрөгийн санхүүжилтийг татан төвлөрүүлсэн ба 2021 онд дахин нээлттэй бонд гаргаж олон нийтээс **5.0 тэрбум** төгрөгийн санхүүжилтийг татан төвлөрүүлэв.

2021/10/11

1.1.4. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН НИЙГЭМД ҮЗҮҮЛСЭН ҮР НӨЛӨӨ

5,230

мод

Нэг удаагийн зээл олголтод дунджаар 15 хуудас цаас зарцуулдаг. Үнэт цаас гаргагч нь 2.84 сая удаагийн зээлийг цахим хэлбэрээр баримт бүрдүүлэхгүй олгосноор 218.2 тонн цаас хэмнэж 5,230 ширхэг мод аварчээ.

115

жил

Нэг хэрэглэгч зээл авахад хамгийн багадаа 3 цаг зарцуулдаг гэж үзвэл Үнэт цаас гаргагч нь онлайн-аар хамгийн шуурхай зээлийн үйлчилгээг үзүүлснээр 336 мянган харилцагчийн /давтагдсан тоогоор/ зээл авахад зарцуулах 1 сая цаг буюу 115 жилтэй тэнцэх хугацааг хэмнэх боломжийг олгожээ.

915

Сая төгрөг

Хэрэглэгчдэд хэтэвчийн үйлчилгээг шимтгэлгүй үзүүлснээр нийт 915 сая төгрөгийн банкны шимтгэлийн зардлыг хэмнэжээ.

633

тэрбум
төгрөг

Барьцаагүй зээлийн үйлчилгээгээр дамжуулан хэрэглэгчдийн 633 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгө, нэр хүндээ барьцаалах үйлдлээс сэргийлж, барьцаа хөрөнгийн асуудлыг бүрэн шийдвэрлэлээ.

608

сая төгрөг

Нийгмийн даатгалын шимтгэлд байгууллагаас 327.5 сая, ажилчдаас 280.5 сая төгрөгийг төлжээ.

1.4

тэрбум
төгрөг

Аж Ахуйн Нэгжийн орлогын албан татварт 1.4 тэрбум төгрөгийг төлсөн байна.

100%

Ажлын байр

Халдварт цар тахлын үед Үнэт цаас гаргагч нь ажлын байрыг 100% хэвээр хадгалж, цалин хөлсийг хугацаанд нь тогтмол олгож ажиллалаа. Шинээр бүтэн цагийн-10, гэрээт-14, нийт 34 ажлын байр бий болгон, нийт цалин урамшуулал, хангамж болон тэтгэмжид 2.0 тэрбум төгрөгийг зарцуулжээ.

2021/10/11

16

Эх сурвалж: Үнэт цаас гаргагчийн гаргасан 2019, 2020 оны үйл ажиллагааны тайлан

1.1.5. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БҮТЭЦ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн Төлөөлөгчдийн цах төлөөлийн
2021 оны 7 сарын 30-ны өдрийн элэлт хурлын
21/31 тоот тогтоолын хэвсэг

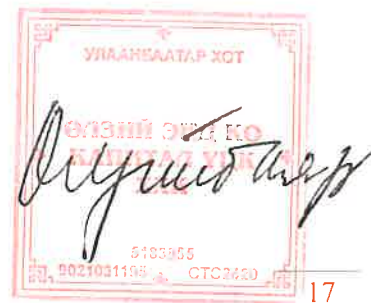
ЛЭНДМН ББСБ ХК-ИЙН БҮТЭЦ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

Схем 2: Үнэт цаас гаргагчийн засаглалын бүтэц

2021/10/11

**ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ БОЛОН ТҮҮНИЙ ДЭРГЭДЭХ
ХОРООДЫН МЭДЭЭЛЭЛ**

ЕРДИЙН ГИШҮҮД

О.БОЛДБААТАР
ТУЗ-ийн Дарга
“АНД Глобал” ПиТиИ
ЭлТиДи-ийн Захирал,
ЭУХ-ны гишүүн

Ц.ОДМАА
ТУЗ-ийн гишүүн
Аудитын хорооны
гишүүн

Н.ЦЭВЭГМИД
ТУЗ-ийн гишүүн
“Райнос Инвестмент ҮЦК”
ХХК-ийн Хөрөнгө оруулалт
хариуцсан захирал, МҮЦАЭХ-
ны УЗ-ийн гишүүн,
ЭУХ-ны гишүүн

В.БАЯРСАЙХАН
ТУЗ-ийн гишүүн
“Томъёо Эд Тек” ХХК-ийн
Ерөнхий захирал,
ЭУХ-ны гишүүн

С.ЭНХ-АМГАЛАН
ТУЗ-ийн гишүүн
“Мэргэн инвестмент” Пти.Лтд-
ийн Захирал, ЗНДЦУХ-ны
Дарга, ЭУХ-ны гишүүн

Б.ДЭЛГЭРЖАРГАЛ
ТУЗ-ийн гишүүн
ЭУХ-ны Дарга

ХАРААТ БУС ГИШҮҮД

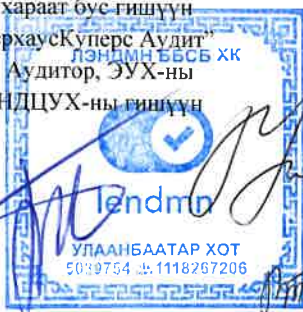
Д.ГАЛХҮҮ
ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн
“ПрайсвогтерхаусКуперс Аудит”
ХХК-ийн Аудитор, ЭУХ-ны
гишүүн, ЗНДЦУХ-ны гишүүн

С.БОРГИЛ
ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн
“Сэргэлт Консалтинг групп”-ийн
Гүйцэтгэх захирал, Аудитын хорооны
гишүүн, ЗНДЦУХ-ны гишүүн

Ж.ЖАРГАЛСҮРЭН
ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн
“Далайван Аудит” ХХК-ийн
Гүйцэтгэх захирал, Аудитын
хорооны дарга

2021/10/11

ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ДЭРГЭДЭХ ХОРООД

Схем 3: ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод

УДИРДЛАГЫН БАГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Б.УДВАЛ
Гүйцэтгэх захирал

М.ТҮВШИНЖАРГАЛ
Санхүү, үйл ажиллагааны газрын захирал

М.БЯМБАСҮРЭН
Эрсдэлийн удирдлагын газрын захирал

Г.ЗОЛЖАРГАЛ
Ерөнхий нягтлан бодогч

2021/10/11

1.2. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

1.2.1. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН БҮТЭЦ

2021 оны 9 дүгээр сарын 15-ны өдрийн байдлаар Үнэт цаас гаргагчийн хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц дараах байдлаар байна.

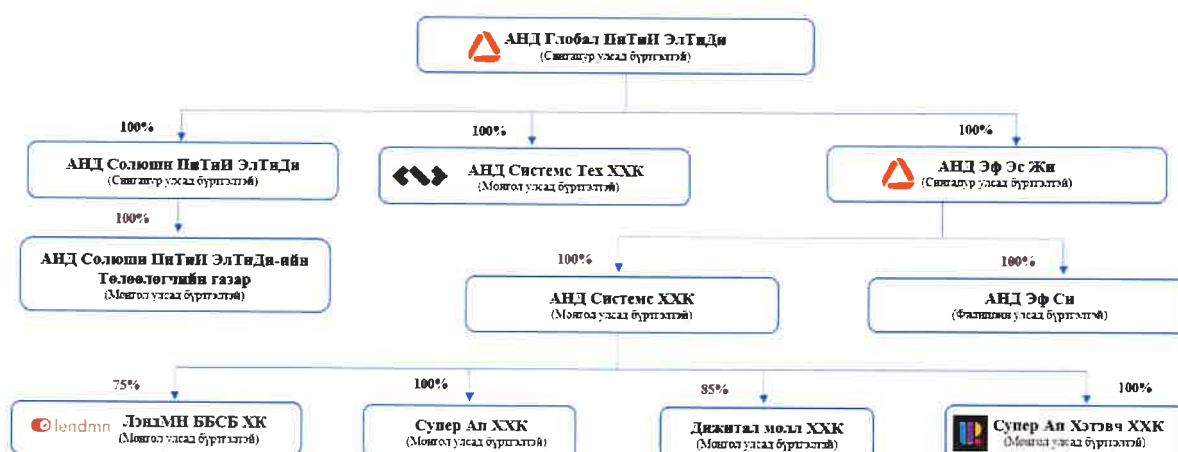
Схем 4: Хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц

1.2.2. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН НӨЛӨӨ БҮХИЙ ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Үнэт цаас гаргагчийн нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигч нь нийт хувьцааны 75 хувийг эзэмшиж буй Монгол улсын хуулийн этгээд АНД Системс ХХК бөгөөд тус компанийн 100 хувийн хувьцаа эзэмшигч буюу толгой компани нь Сингапур улсын хуулийн этгээд “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн охин АНД Эф Эс Жи юм.

Схем 5: Нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигчийн бүтэц

2021/10/11

20

АНД СИСТЕМС ХХК-ИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

АНД Системс ХХК нь “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн охин компани болох АНД Эф Эс Жи компанийн охин компани бөгөөд 2015 оны 9-р сарын 24-ний өдөр үүсгэн байгуулагдан хамгийн сүүлийн үеийн технологид суурилсан хүртээмжтэй санхүүгийн үйлчилгээний шийдлийг хэрэглэгчиддээ хүргэх эрхэм зорилгыг тавин үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Зураг 1: АНД Системс болон түүний холбоотой компаниудын ажилчид

“АНД Системс ХХК” нь ЛэндМН ББСБ ХК, **Дижитал Молл ХХК**, **Супер Ап ХХК**, **Супер Ап Хэтэвч ХХК** гэх Монгол улсад бүртгэлтэй үйл ажиллагаа явуулж буй охин компаниудыг эзэмшиж буй санхүүгийн холдинг компани юм. Мөн тус байгууллага нь Филиппин улсад **Lendpinoy** гэх аппликейшнээр үйл ажиллагаагаа явуулдаг байна.

ЛэндМН аппликейшнийг хөгжүүлэгч “АНД Системс” ХХК-ийн дараагийн цоо шинэ бүтээгдэхүүн болох SuperUp аппликейшнээр дамжуулан орчин үеийн дэвшилтэт технологид суурилан, хүн бүрийн өдөр тутмын амьдралын хэв маягт нийцсэн бүхий л хэрэгцээг хялбар, аюулгүй, найдвартай, хурдан шуурхай байдлаар товчлуур дараад л шийдэх боломжтой төлбөр тооцоо болон 30 гаруй худалдаа, үйлчилгээг багтаасан цогц дижитал эко систем бүрдүүлэн хэрэглэгчдэд хүргэн ажиллаж байна.

бүрийн амьдралын хэв маягт тохирсон лайфстайл аппликейшн юм. Гар утасны ганцхан аппликейшнээр дамжуулан санхүүгийн төрөл бүрийн үйлчилгээгээр өөрийн хэрэгцээт

“Супер Ап” ХХК нь SuperUp аппликейшнийн оюуны өмчийн албан ёсны эзэмшигч бөгөөд тус аппликейшн нь орчин үеийн технологийн шийдлийг дижитал цогц экосистем бүхий хүн

2021/10/11

худалдаа, үйлчилгээг түргэн шуурхай авах, олон сонирхолтой нэмэлт боломжийг ашиглах давуу тал бүхий залуусын шинэ цахим хэрэглээний ухаалаг шийдэл юм.

Супер Ап Хэтэвч ХХК нь 2020 оны 1 сард байгуулагдсан бөгөөд 2020 оны 5 сард Монголбанкнаас цахим төлбөр тооцооны тусгай зөвшөөрлөө аван цахим төлбөр тооцооны шинэ шийдлүүдийг нэвтрүүлж, цахим хэтэвчинд суурилсан санхүүгийн бүтээгдэхүүнүүдийг хэрэглэгчдэд хялбар, түргэн шуурхай нийлүүлэхээр ажиллаж байна.

COUPON “Супер Ап” ХХК-ийн харилцагч байгууллага өөрсдийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг зорилтот хэрэглэгчдэд тодорхой тоо ширхгээр, богино хугацаанд хөнгөлөлттэй үнээр сурталчлах маркетингийн үйлчилгээ юм.

COUPON -ийн онцлог, давуу тал

135
мянган купон
борлуулсан

500+
Купоноор үйлчлэгч
байгууллага

80
мянган купоны
хэрэглэгч

Монгол улсын 5 дахь үүрэн телефоны оператор ОНДО (Ай Эн Мобайл Нэтворк ХХК)-ийн Супернет буюу интернет үйлчилгээг SuperUP аппликейшнээр дамжуулан худалдан авч ашиглах боломжтой боллоо.

“Дижитал Молл” ХХК-ийн **Банана Молл** нь “SuperUp” болон “ЛэндМН” аппликейшнд суурилсан залуусын амьдралын хэв маягт нийцсэн хамгийн хялбар, сонирхолтой худалдан авалтын үйлчилгээ үзүүлэгч онлайн дэлгүүр юм. “Банана Молл” онлайн дэлгүүрт одоогийн байдлаар 400 гаруй албан ёсны борлуулагч, аж ахуйн нэгжийн 12,000 гаруй нэр төрлийн бараа

бүтээгдэхүүн худалдаалагдаж байна.

Шинэлэг шийдэл, Онцлог:

- UX/UI

Хэрэглэгчдэд онлайн худалдан авалт хийхэд хамгийн ойлгомжтой дизайны шийдлээр, хамгийн хялбар худалдан авалт хийхэд нийцүүлэн хөгжүүлсэн. (User friendly) UX/UI

2021/10/11

- Агуулахын шийдэл

Хамгийн хурднаар хэрэглэгчдэдээ хүргэлтийн үйлчилгээгээ хүргэхийн тулд хамтран ажилладаг нийлүүлэгчдийн борлуулалт өндөртэй бараа бүтээгдэхүүнийг өөрсдийн агуулахад байршуулж захиалгыг шууд агуулахаас хэрэглэгчийн гарт шуурхай хүргэдэг.

- SupPAY үйлчилгээ

Супер Ап аппликейшны SupPAY үйлчилгээгээр дамжуулан Банаана моллоос таалагдсан бүтээгдэхүүнээ дансны үлдэгдлээсээ үл хамааран урьдчилгаа төлбөргүй, хүүгүй зээлээр худалдан авах боломжтой.

- Ид шидтэй худалдан авагч

“Ид шидийн орон” төслийн “Ид шидтэй худалдан авагч” тэмдэгтийн албан ёсны эзэмшигч бөгөөд бүх худалдан авалтын 1%-ийг “Ид шидийн орон” төсөлд хандивлаж нийлүүлэгч, хэрэглэгчдийнхээ хамтаар хүүхдийн төлөө гэрэлтэй ирээдүйг бүтээх хүсэл зорилгод нэгдсэн.

2021/10/11

“АНД ГЛОБАЛ” ПиТиИ ЭлТиДи КОМПАНИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

“АНД Глобал” – Монголоос Дэлхийд

“АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компани нь 2017 онд үүсгэн байгуулагдсан технологид суурилсан шинэлэг шийдлүүдээр дамжуулан дэлхийн хүн бүрт хүртээмжтэй үйлчилгээг хүргэх зорилготой **ТЕХНОЛОГИЙН КОМПАНИ** юм.

Тус компани нь дэлхийн хэмжээнд өрсөлдөхүйц өндөр ур чадвартай Монгол инженер, Монгол хөгжүүлэгч залуусаар багаа бүрдүүлэн хамтын хүчээр технологийн салбарт шинэчлэлтийг хийж, зах зээлийн чиг хандлагыг өөрчлөхөд өөрсдийн хувь нэмрийг оруулан ажиллаж байна.

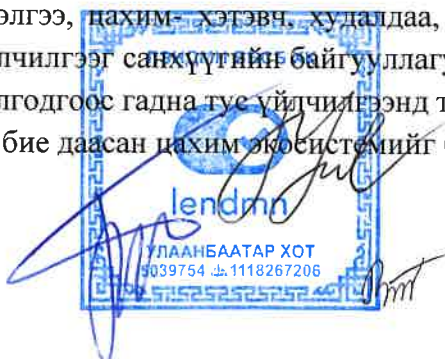
“АНД Глобал” – Компанийн хөгжил

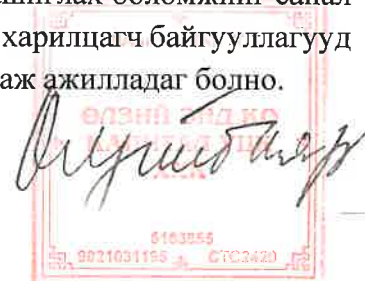
Схем 6: “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн хөгжил

Санхүүгийн технологийн “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн залуус өөрсдийн бүтээсэн Монгол улсдаа амжилттай хэрэгжүүлсэн санхүүгийн технологийн цогц шийдлээ Олон улсад гаргах том зорилготойгоор ажиллаж байгаа ба үүний эхний алхам болгож Ази тивдээ эдийн засгийн хөгжлөөрөө тэргүүлэгч Филиппин улсад үйл ажиллагаагаа амжилттай явуулж байна.

“АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн финтек бизнес модель, тэдгээртэй холбоотой тусламж үйлчилгээ зэргийг нэгтгэсэн Финтек Цогц Үйлчилгээ (“FaaS”) нь нээлттэй платформор дамжуулан хиймэл оюун ухаанд суурилсан зээлжих зэрэглэлийн үнэлгээ, цахим хэтэвч, худалдаа, төлбөр тооцоо болон цахим зээлийн систем зэрэг үйлчилгээг санхүүгийн байгууллагууд бизнестээ нэвтрүүлэн ашиглах боломжийг санал болгодогос гадна тус үйлчилгээнд тулгуурлан бусад салбарын харилцагч байгууллагууд нь бие даасан цахим экосистемийг бүрдүүлэх боломжийг хангаж ажилладаг болно.

2021/10/11

Тус компани нь “АНД Системс Тех” ХХК, “АНД Системс” ХХК, “ЛэндМН ББСБ” ХК, “Супер Ап Хэтэвч” ХХК, “АНД Эф Эс Жи”, “АНД Эф Си” болон “АНД Солюшнс” ПиТиИ ЭлТиДи зэрэг охин компаниудыг байгуулан тэдгээрээр дамжуулж Монгол залуусын зохион бүтээсэн санхүүгийн технологийн хялбар шийдлийг Монгол Улсад төдийгүй бусад улсын хэрэглэгчдэд хүргэн ажиллаж байна.

“АНД Глобал” – Хамтын ажиллагаа болон Бизнесийн тэлэлт

Дэлхийн зах зээлд бизнесээ тэлж Монгол оюун ухаанаар олон улсад хүч үзэх “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн зорилгын хүрээнд олон жилийн бизнесийн туршлагатай Японы тэргүүлэгч компани “Марубени” корпорацтай стратегийн хамтын ажиллагааг 2020 оны 4 дүгээр сараас эхлүүлэн ажиллаж байна.

Энэхүү хамтын ажиллагааны зорилго нь “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн бүтээсэн финтекийн цогц үйлчилгээг “Марубени” корпорацийн санхүү, лизингийн салбар дахь арвин их туршлага мөн уг корпорацийн дэлхийн олон орныг хамарсан бизнесийн сүлжээнд холбон, санхүү болон бусад салбарын байгууллагуудын үйл ажиллагаанд тус үйлчилгээг нэвтрүүлэх юм.

Түүнчлэн тус стратегийн түншлэлийн хүрээнд шинэлэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээг нэвтрүүлэхэд шаардлагатай судалгаа, хөгжүүлэлт болон хэрэгжүүлэлтийн үйл ажиллагааг “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компани Марубени корпорацтай хамтран хийж гүйцэтгэх бөгөөд цахим хэтэвч, мобайл зээлийн үйлчилгээг дэлхий даяар түгээх бизнесийн шинэ боломжуудыг нээн ажиллаж байна.

“АНД Глобал” – Компанийн инноваци

Шинэлэг инновацийн шийдлүүд:

- Урт хугацаанд одоогийн үйл ажиллагаанд үнэ цэнэ нэмэх шинэ шийдлүүдийн судалгаа, хөгжүүлэлт
- Интеграцид суурилсан судалгаа, хөгжүүлэлтийг тэлэх

Тогтмол инновацийн шийдлүүд:

- Санхүүгийн технологийн цогц үйлчилгээний хөгжүүлэлтийг үргэлжлүүлэх
- Зүүн өмнөд Ази дахь түншүүдтэй технологийн интеграцыг нэмэгдүүлэх

2021/10/11

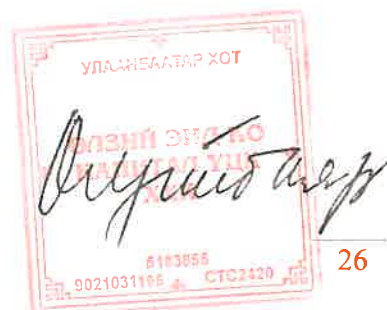
Тэгвэл 2020 оны 11-р сард “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи нь Марубени корпорац болон АНУ-ын TechStars компаниудаас Series A шатны нийт 10.3 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт татаж чадсан бахархам үйл явдал болсон. Энэ нь “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн хувьд үйл ажиллагаагаа өргөжүүлж, бүтээгдэхүүнээ хөгжүүлэхэд зориулсан Series A шатны хөрөнгө оруулалт бөгөөд Монголын старт-ап компаниуд дунд анхдагч болж буй үйл явдал юм. Түүгээр ч зогсохгүй, БНХАУ, БНЭУ-ын компаниудыг эс тооцвол 2000 оноос хойш Ази тивд хийгдсэн Series A шатны ТОП-20 хөрөнгө оруулалтын тоонд орж байгаа (компанийн үнэлгээгээр) юм.

Гаднаас орж ирэх хөрөнгө оруулалт гэдэг бол Монгол улсад ус агаар шиг хэрэгтэй зүйлсийн нэг. Хөрөнгө оруулалтыг дагаад шинэ технологи, ноу-хау нэвтрэх, бүтээмж нэмэгдэж, шинэ ажлын байр бий болох гэх мэтчилэн микро болон макро түвшний олон эерэг нөлөөлөл тухайн улсад үүсдэг. Манай улсын хувьд голлох хөрөнгө оруулалт татах нөөц нь газар доорх байгалийн баялаг буюу уул уурхайн бүтээгдэхүүн байгаа нь эдийн засгийг нэг салбараас хэт хамааралтай болгох эрсдэлтэй байдаг. Гэхдээ хэдхэн жилийн өмнөөс старт-ап компаниуд маань өөрсдийн ур ухаанаас гарсан бүтээлээ дэлхийд гаргахаар хичээж эхэлсний дотор “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи-ийн залуус түүчээлэгч нь байж, LendMN аппликейшнийг хоёр ч улсад амжилттай нэвтрүүлээд байсан билээ.

“АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн Series A шатны хөрөнгө оруулалт үүгээр ч зогсохгүй Эс Би Ай Холдингс (SBI Holdings) буюу дэлхий даяар 9,000 ажилтантай, 30 сая гаруй харилцагч, 290 охин компанитай дэлхийн хэмжээний том компаниас 2021 оны 7-р сард 5 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт татаж чадсан байна.

2021/10/11

26

1.3. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН САНХҮҮ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

2019 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХУРААНГУЙ

2019 оны хувьд Монгол улсын финтек салбарт шинэ бүтээгдэхүүн үйлчилгээ олноор нэмэгдэж, зах зээлд бодит өрсөлдөөний орчин эрүүлээр бий болж хөгжих боломж нээгдсэн жил байлаа. ЛэндМН ББСБ ХК-ийн хувьд зээлийн үйл ажиллагаа 2 дахин нэмэгдэж, Лэнд хэтэвч хэрэглэгчийн тоо 365 мянга, нийт зээлийн багц 19 тэрбум төгрөгөөс 50 тэрбум төгрөгт хүрч даруй 2.6 дахин өссөн амжилттай байсан. Түүнчлэн ЛэндМН аппликейшн татаж бүртгүүлсэн харилцагчийн тоо 712 мянга, нийт олгосон зээлийн тоо 1.9 сая, нийт олгосон зээлийн үнийн дүн 424 тэрбум төгрөгт хүрсэн.

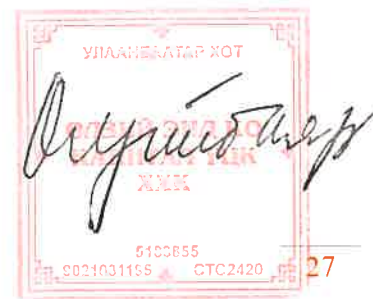

График 1: 2019 оны үйл ажиллагааны үзүүлэлт

2019 онд Mintos Financial Platform олон улсын санхүүгийн байгууллагаас ЛэндМН ББСБ ХК “В+” үнэлгээ авч, тус байгууллагаар дамжуулан санхүүжилт татдаг 65 олон улсын санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгч компаниудаас 13 дугаарт бичигдсэн нь олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдөхүйц гэдгээ дахин баталсан явдал болсон.

2021/10/11

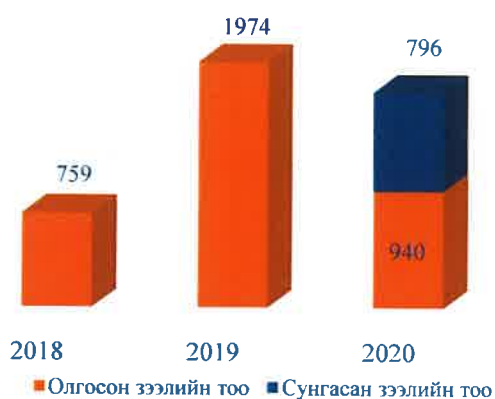

2020 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХУРААНГУЙ

2020 оны хувьд дэлхий даяар хурдацтай тархаад буй Ковид-19 цар тахлаас үүдэлтэй эдийн засаг, санхүүгийн хүндрэлтэй энэ цаг үед харилцагчид, хувьцаа эзэмшигчид болон компанид ирээдүйд учирч болох эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэхийн тулд хариу арга хэмжээг цаг тухай бүр шуурхай авч хэрэгжүүлж, эрсдэлийн удирдлагын үр дүнтэй нэгдсэн тогтолцоог бүрдүүлж ажиллалаа.

Энэхүү эдийн засаг, санхүүгийн хүндрэлтэй цаг үед ЛэндМН аппликейшн татаж бүртгүүлсэн хэрэглэгчдийн тоо 890 мянгад хүрсэн ба зээлийн харилцагчид 175.2 мянгад хүрч, мөн онд нийт 940 мянган удаа, нийт 210.5 тэрбум төгрөгийн зээлийг олгосон үзүүлэлттэй байна.

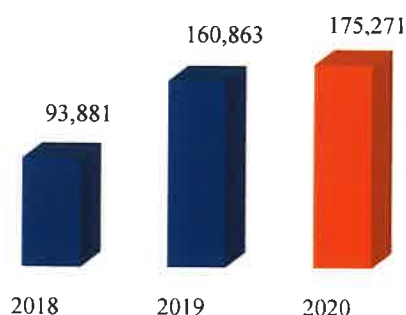
Зээлийн хугацаа сунгасан болон олгосон зээлийн тоо (мянган зээл)

Зээлийн хугацаа сунгасан болон олгосон зээлийн дүн (Тэрбум төгрөг)

Гэрээт харилцагчийн тоо (өссөн дүнгээр)

Зээлийн багц (тэрбум төгрөг)

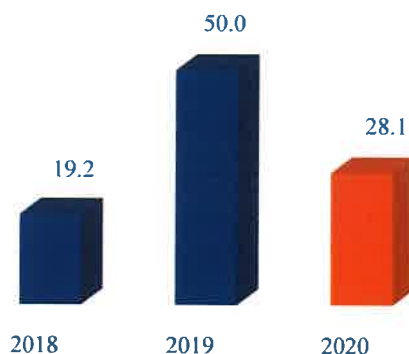

График 2: 2020 оны үйл ажиллагааны үзүүлэлт

ЛэндМН ББСБ ХК нь 2020 онд зээлийн багцын чанарт анхаарч, зохих шат дараалсан арга хэмжээг авч ажилласан бөгөөд зээлийн эргэн төлөлтийн уян хатан нөхцөлийг санал болгосон төдийгүй СТОУС 9-ын дагуу 3.3 тэрбум төгрөгийн зээлийн эрсдэлийн нөөц санг байгуулсан ба энэ нь нийт чанаргүй зээлийн багцын 130%-тай тэнцэх хэмжээнд байгуулжээ.

2021/10/11

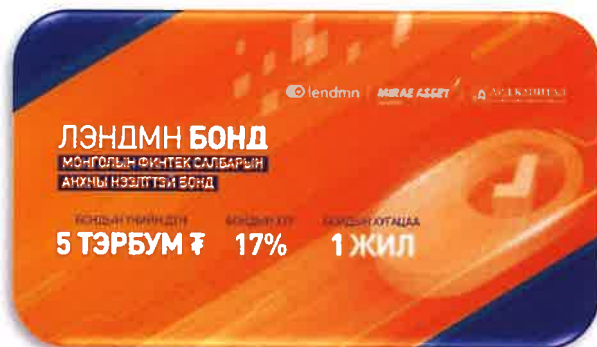

Дэлхий даяар хурдацтай тархаж буй шинэ төрлийн коронавирусын болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх үүднээс ЛэндМН ББСБ ХК нь 2020 оны 03 сарын 05-ны өдөр Санхүүгийн зохицуулах хорооноос гаргасан уриалгыг хүлээн авч хувьцаат компаниуд дундаас анх удаа технологийн шийдэл, цахим хэрэгслийг ашиглан 2020 оны 03 сарын 28-ны өдөр “2019 оны хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурал”-аа “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн фейсбүүк хуудсаараа шууд дамжуулан “Цахим хэлбэрээр” амжилттай зохион байгуулсан юм.

Зураг 2: Цахим хувьцаа эзэмшигчдийн хурал - 2020

ЛэндМН ББСБ ХК нь харилцагчдынхаа санхүүгийн байдалд учирч буй асуудлыг хамтран шийдэх зорилгоор мөн харилцагчдадаа санхүүгийн нэмэлт дарамт учрахаас хамгаалах үүднээс 2020 оны 3-р сараас эхлэн ЛэндМН аппликейшнээр дамжуулан авсан зээлийнхээ эргэн төлөх хугацааг сунгах боломжийг олгож, сунгалтын товчийг ЛэндМН аппликейшн дээр шинээр шийдэж, энэ тухай харилцагчдадаа албан ёсоор мэдээлэл хүргэн ажиллаж байна.

Зураг 4: Финтек салбарын Анхны "Лэнд Бонд"

Зураг 3: Зээлийн хугацаа сунгах боломж

Монголын финтек салбарын анхны нээлттэй бонд болох “Лэнд Бонд”-ыг хөрөнгийн зах зээлд амжилттай гаргаж, олон нийтээс 5.0 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг татан төвлөрүүлж, үндсэн үйл ажиллагаандаа зарцуулан ажиллаж байна. “Лэнд Бонд”-ын анхдагч зах зээлийн арилжаа нь 2020 оны 6 сард 5 хоногийн хугацаанд үргэлжилсэн бөгөөд нийт 541 хөрөнгө оруулагчдаас 6.7 тэрбум төгрөгийн захиалга хүлээн авснаар анхдагч зах зээлийн арилжаа 134.8%-тай биелж, хамгийн олон захиалагчтай компанийн бонд боллоо. Хоёрдогч зах зээлийн арилжаагаар 793.5 сая төгрөгийн үнийн дүн бүхий 7.9 мянган ширхэг бонд арилжигдсан байна.

2021/10/11

29

Мөн түүнчлэн ЛэндМН аппликейшний үнэнч хэрэглэгчид эргэн төлөх хугацаа нь болоогүй байгаа буюу одоо үргэлжилж байгаа зээл бүрийнхээ шимтгэлийг хуримтлагдсан бонус оноогоо ашиглан бууруулах боломжийг олгосон бөгөөд 450 бонус оноогоор 10 хувь бууруулах боломж болон бонус оноогоороо хэмнэлттэй худалдан авалт хийх боломжуудыг тус тус олгож ажиллалаа.

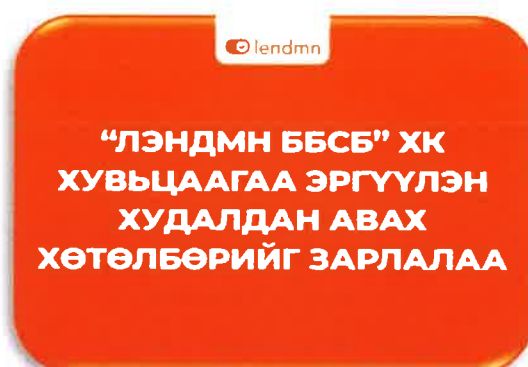
Зураг 5: Зээлийн шимтгэл бууруулах боломж

Зураг 6: SupPAY үйлчилгээ

“ЛэндМН ББСБ” ХК нь олон улсад өргөн хэрэглэгддэг худалдан авалтын зээлийн SupPAY үйлчилгээг SuperUP аппликейшнаараа дамжуулан зах зээлд нэвтрүүлж эхлээд нийт 27 мянган харилцагчтай, 394.5 сая төгрөгийн зээл олгоод байна. Энэхүү үйлчилгээгээр дамжуулан хэрэглэгчиддээ хүссэн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ урьдчилгаа төлбөр төлөхгүйгээр шууд аваад, төлбөрөө 30 хоногийн хугацаанд ямар ч хүү, шимтгэлгүйгээр эргэн төлөх таатай нөхцөлийг олгож байгаа юм.

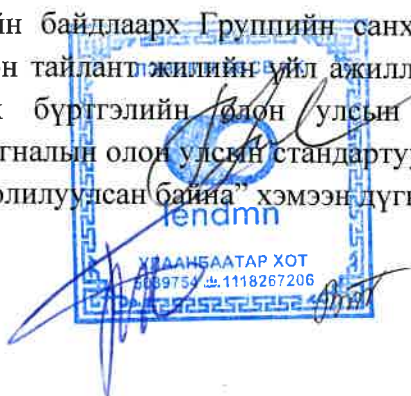
2020 оны хамгийн онцлох үйл явдал нь “ЛэндМН ББСБ” ХК нь хувьцаа эргүүлэн худалдан авах хөтөлбөрийг боловсруулан ТУЗ-ийн хурлаараа батлуулсан ба компанийн зүгээс хөрөнгийн зах зээлийн арилжааны идэвх буурч буй энэ үед өөрийн хувьцааны худалдан авалтыг дэмжсэнээр хувьцааны хөрвөх чадвар нэмэгдэн, компанийн үнэлгээ буурахаас сэргийлэх буюу хувьцаа эзэмшигчдийнхээ хөрөнгийн үнэ цэнийг хамгаалах ач холбогдолтой хэмээн үзсэн байна.

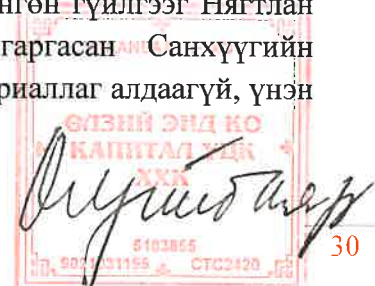
Зураг 7: Хувьцаа эргүүлэн худалдан авах хөтөлбөр

2020 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ ХУРААНГУЙ

ЛэндМН ББСБ ХК болон түүний охин компани (хамтдаа “Групп”)-ийн 2020 оны 12 сарын 31-ний өдрийн байдлаарх Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу бэлтгэсэн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд “Эрнст энд Янг Монголия Аудит” ХХК Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, 2021 оны 02 сарын 05-ны өдөр “Бидний дүгнэлтээр нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангууд нь 2020 оны 12 сарын 31-ний өдрийн байдлаарх Группийн санхүүгийн байдал хийгээд тухайн өдрөөр дуусгавар болсон тайлант жилийн үйл ажиллагааны үр дүн, нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээг Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын зөвлөл (“НББОУЗ”)-ийн гаргасан Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартууд (“СТОУС”)-ын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв толилуудсан байна” хэмээн дүгнэсэн байна.

2021/10/11

30

СҮҮЛИЙН 3 ЖИЛИЙН НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ХУРААНГУЙ

Санхүү байдлын хураангуй тайлан

MNT'000	2018	2019	2020
<i>Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө</i>	4,218,150	2,382,196	10,348,101
<i>Харилцагчдад олгосон зээл ба урьдчилгаа</i>	19,199,366	49,457,676	25,430,960
<i>Бусад хөрөнгө</i>	260,086	4,756,978	3,372,542
<i>Үндсэн хөрөнгө</i>	387,784	1,162,101	1,126,560
<i>Биет бус хөрөнгө</i>	258,051	342,002	403,145
<i>Хойшлогдсон татварын хөрөнгө</i>			54,152
Нийт хөрөнгө	24,323,437	58,100,953	40,735,460
<i>Бондын өглөг</i>	6,565,017	3,601,164	7,266,443
<i>Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг</i>	-	13,845,212	10,364,269
<i>Банкны зээлийн өглөг</i>	3,527,400	21,133,646	2,858,668
<i>Цахим хэтэвчээрх өглөг</i>	682,695	964,265	-
<i>Бусад өглөг</i>	193,950	1,358,188	2,532,262
Нийт өр төлбөр	10,969,062	40,902,475	23,021,642
<i>Хувьцаат капитал</i>	10,756,859	10,756,859	10,756
<i>Халаасны хувьцаа</i>	-	(266,086)	(988,939)
<i>Бусад</i>	57,348	57,348	57,348
<i>Хуримтлагдсан ашиг</i>	2,540,168	6,650,357	7,888,550
Нийт эздийн өмч	13,354,375	17,198,478	17,713,818
Нийт өр төлбөр болон эздийн өмч	24,323,437	58,100,953	40,735,460

Орлого үр дүнгийн хураангуй тайлан

MNT'000	2018	2019	2020
<i>Шимтгэл болон түүнтэй адилтгах орлого</i>	7,143,319	18,321,082	16,377,802
<i>Хүүгийн зардал</i>	(511,934)	(4,654,241)	(4,723,510)
Цэвэр орлого	6,631,385	13,666,841	11,654,292
<i>Зээлийн болзошгүй эрсдэлийн нөөцийн зардал</i>	(408,525)	(1,618,802)	(2,360,681)
Үйл ажиллагааны цэвэр орлого	6,222,860	12,048,039	9,293,611
<i>Удирдлагын болон ҮА-ны зардал</i>	(3,278,064)	(6,016,664)	(6,538,130)
<i>ПРО-той холбоотой нэг удаагийн зардал</i>	(79,446)	-	-
Нийт зардал	(3,357,510)	(6,016,664)	(6,538,130)
<i>Татварын өмнөх ашиг</i>	2,865,350	6,031,375	2,755,481
<i>Татварын зардал</i>	(305,037)	(1,121,186)	(323,288)
Цэвэр ашиг	2,560,313	4,910,189	2,432,193

Хүснэгт 1: Сүүлийн 3 жилийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн хураангуй

2021/10/11

31

2021 ОНЫ ЭХНИЙ 3 УЛИРЛЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХУРААНГУЙ

2021 оны III улирлын хувьд гэрээт харилцагчдын тоо (өссөн дүнгээр) 180.1 мянгад, харин шинээр олгосон болон сунгасан зээлийн тоо нь нийт 428.7 мянгад хүрсэн байна. Мөн 2021 оны III улиралд нийт 81.2 тэрбум төгрөгийн зээлийг шинээр олгосон болон сунгасан үзүүлэлттэй байна.

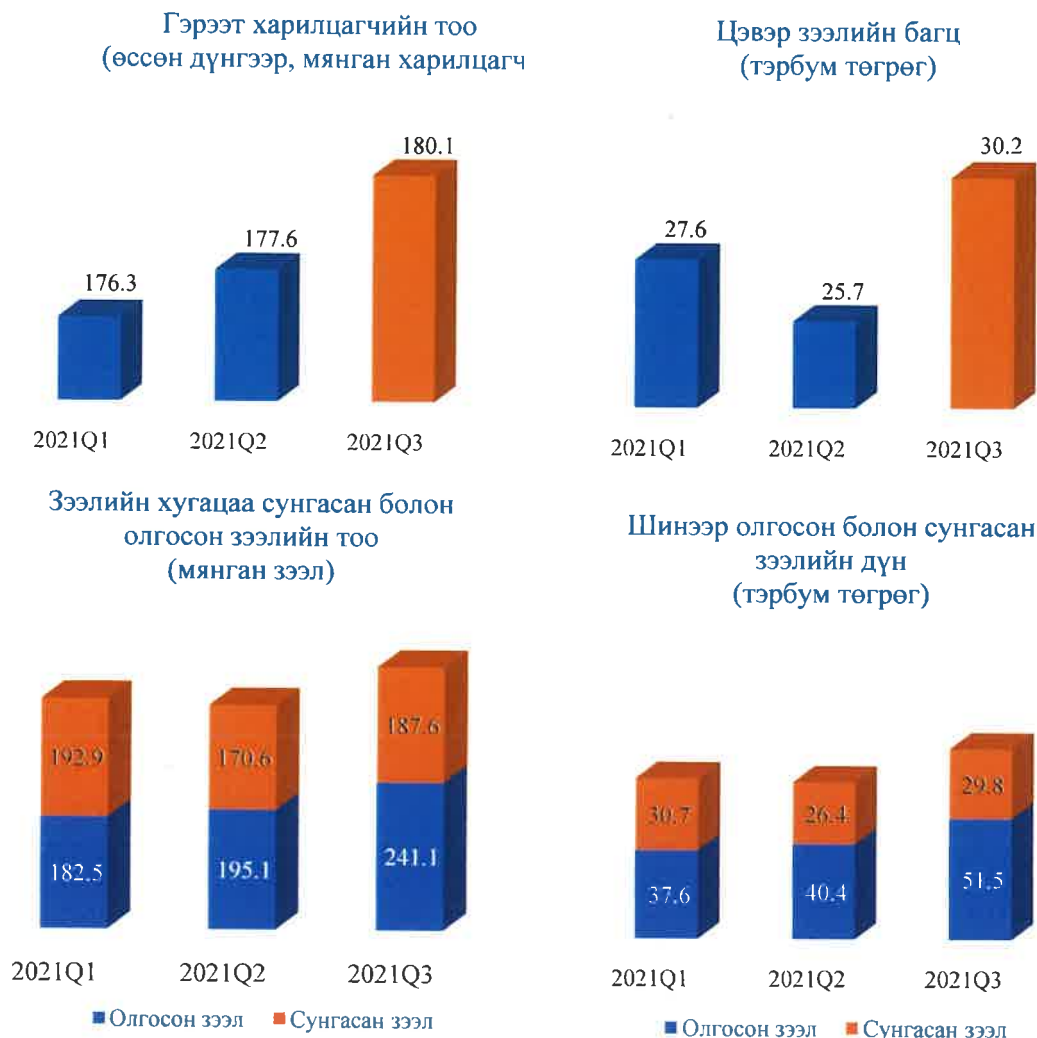

График 3: 2021 оны 3-р улирлын үйл ажиллагааны үзүүлэлт

Дэлхий даяар тархаж буй Ковид-19 халдвараас сэргийлэх зорилгоор Үнэт цаас гаргагч нь техник технологийн шийдлийг ашиглан Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлаа 2021 оны 3-р сарын 20-ны өдөр “ЦАХИМ ХЭЛБЭР”-ээр 2 дахь жилдээ амжилттай зохион байгуулсан байна. Энэхүү үйл явдал нь Монголын Хөрөнгийн Биржид бүртгэлтэй нийт хувьцаат компаниудаас 2021 оны салхийг хагалсан хамгийн анхны хувьцаа эзэмшигчдийн цахим хурал гэдгээрээ онцлогтой болсон байна.

2021/10/11

Зураг 8: Цахим хувьцаа эзэмшигчдийн хурал - 2021

Зураг 9: LendMN x Binance

Монголд анх удаа дэлхийн №1 crypto exchange Binance дээр LendMN аппликейшн P2P төлбөрийн хэрэгслээр нэмэгдлээ. Өнөөгийн өсөн нэмэгдэж, хурдтай хөгжиж буй крипто арилжаанд оролцогчдын хувьд өөр хоорондоо крипто арилжаалах хүсэлт үүсгэж, төлбөрийн асуудлаа LendMN-ээр хялбархан шийдэж төгрөгөөр гүйлгээ хийх боломж бүрдлээ.

Хөрөнгийн зах зээлд 2 дахь жилдээ 5 тэрбум төгрөгийн үнийн дүн бүхий “ЛэндБонд”-ыг амжилттай гаргалаа. Энэ удаагийн бонд нь нийт 505 хөрөнгө оруулагчдаас 7,583,500,000 төгрөгийн захиалга хүлээн авч, татан төвлөрүүлэхээр зорьсон үнийн дүн 51.7%-иар давж биелэлээ. 2020 онд олон нийтэд нээлттэй санал болгосон “ЛэндБонд” нь татан төвлөрүүлэхээр зорьсон үнийн дүнгээс 34.8%-иар давж биелсэн бол 2 дахь жилдээ нээлттэй санал болгосон “ЛэндБонд” нь 51.7%-иар давж биелсэн нь хөрөнгө оруулагчдынхаа итгэлийг хүлээсэн, үнэт цаасны зах зээлд өөрийн байр суурийг эзэлсэн брэнд БОНД болж чадсаныг илтгэж байна.

Синд-Төв
 Авард-Оффис
 Сүхбаатар
 LendMN uZilisCo RHINOS

ЛэндБонд

Дижитал хөрөнгө оруулалт

Нэрлэсэн үнэ
100,000₮

Хүү
14%

Хугацаа
2 ЖИЛ

Хүү төлөлт
6 САР ТУТАМ

УЛАНБААТАР ХОТ
 50337541 118267206

2021/10/11

УЛАНБААТАР ХОТ
 5103856
 21031105 СТСМ20

Зураг 10: Дижитал хөрөнгө оруулалт “ЛэндБонд”

Зураг 11: ЛэндМН Тос Холбоонд нэгдлээ.

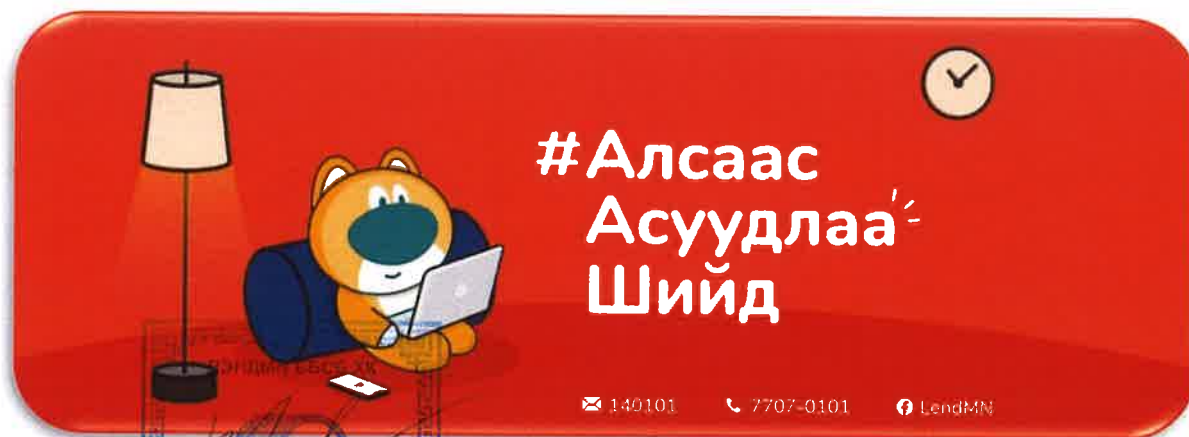
Компани нь тогтвортой санхүүгийн зарчим, стандарт хэрэгжүүлэх, ногоон санхүүгийн бүтээгдэхүүн хөгжүүлэх, чадавх бэхжүүлэх, гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх чиглэлд хамтран ажиллах зорилгоор Монголын Тогтвортой Санхүүгийн Холбоо (ТоС Холбоо / MSFA)-нд Үндсэн гишүүнээр нэгдлээ.

Зураг 12: Хоёрдогч өглөгөөр эх үүсвэр татав.

Компанийн 2021 оны 7-р сарын 30-ны өдрийн ТУЗ-ын ээлжит хурлын №21/27 тоот шийдвэрээр АНД группийн толгой компани болох АНД Глобал ПиТиИ ЭлТиДи компаниас 1 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалтыг хоёрдогч өглөгөөр авахаар шийдвэрлэжээ. Энэхүү хөрөнгө оруулалтыг үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэх, шинэ төрлийн зээлийн бүтээгдэхүүн гаргахад ашиглахаар төлөвлөж байна.

Компанийн харилцагчийн үйлчилгээний төв нь 2021 оны II улирлын турш нийт 60,777 удаагийн зээлийн үйлчилгээ, аппликейшн ашиглалт болон бусад үйлчилгээний талаар харилцагчдад тухай бүр нь түргэн шуурхай үйлчилгээг үзүүлж тэдгээрийн 99.8%-д амжилттай үйлчлэн, харилцагчдад тулгарсан асуудлыг бүрэн шийдвэрлэсэн байна. Нийт харилцагчиддаа эрсдэлээс сэргийлж #АлсаасАсуудлааШийд уриатайгаар цахим хэлбэрээр бүхий л үйлчилгээгээ үзүүлж, тулгамдсан асуудлаа алсаас буюу гэрээсээ цахим хэлбэрээр болон Улсын онцгой комиссоос гаргасан хөл хорионы дэглэмийг чанд баримтлан үйлчилгээний зааланд ариутгал халдваргүйжүүлэлтийг тогтмол хийж харилцан үйлчилгээг цаг алдалгүй, тасралтгүй хүргэж байна.

Зураг 13: Алсаас Асуудлаа Шийд

УЛААНБААТАР ХОТ
50137074 / 1118267206

2021/10/11

5123855
9021031105 6700420

2021 ОНЫ III УЛИРЛЫН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ХУРААНГУЙ

Санхүү байдлын хураангуй тайлан

MNT'000	2021Q1	2021Q2	2021Q3
<i>Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө</i>	7,088,294	1,717,580	5,161,665
<i>Харилцагчдад олгосон зээл ба урьдчилгаа</i>	28,212,084	26,298,318	30,843,438
<i>Бусад хөрөнгө</i>	3,092,052	3,048,201	739,434
<i>Үндсэн хөрөнгө</i>	995,472	922,013	841,853
<i>Биет бус хөрөнгө</i>	170,618	165,022	158,443
<i>Нийт хөрөнгө</i>	39,558,520	32,151,134	37,744,833
<i>Бондын өглөг</i>	6,391,656	1,159,092	5,985,332
<i>Итгэлрлийн үйлчилгээний өглөг</i>	10,374,345	6,697,948	8,016,947
<i>Банкны зээлийн өглөг</i>	2,859,367	1,336,413	-
<i>Санхүүгийн деривативын өглөг</i>	202,115	28,641	53,721
<i>Хүүгийн өглөг</i>	814,458	173,501	406,253
<i>Цахим хэтэвчээрх өглөг</i>		-	-
<i>Бусад өглөг</i>	1,517,717	4,552,314	1,529,266
<i>Нийт өр төлбөр</i>	22,159,659	13,947,909	15,991,519
<i>Хувьцаат капитал</i>	10,814,207	10,814,207	10,814,207
<i>Халаасны хувьцаа</i>	(1,464,526)	(1,685,952)	(1,992,408)
<i>Хоёрдогч өглөг</i>			2,845,000
<i>Хуримтлагдсан ашиг</i>	8,049,180	9,074,970	10,086,515
<i>Нийт эздийн өмч</i>	17,398,861	18,203,225	21,753,314
<i>Нийт өр төлбөр болон эздийн өмч</i>	39,558,520	32,151,134	37,774,833

Орлого үр дүнгийн хураангуй тайлан (өссөн дүнгээр)

MNT'000	2021Q1	2021Q2	2021Q3
<i>Шимтгэл болон түүнтэй адилтгах орлого</i>	2,970,505	6,317,403	9,907,583
<i>Хүүгийн зардал</i>	(905,584)	(1,667,657)	(2,234,855)
<i>Цэвэр орлого</i>	2,064,921	4,649,746	7,672,728
<i>Зээлийн болзошгүй эрсдэлийн нөөцийн зардал</i>	263,641	250,987	(132,904)
<i>Үйл ажиллагааны цэвэр орлого</i>	2,328,562	4,900,733	7,539,824
<i>Удирдлагын болон ҮА-ны зардал</i>	(1,435,363)	(2,843,730)	(4,365,467)
<i>Нийт зардал</i>	(1,435,363)	(2,843,730)	(4,365,467)
<i>Татварын өмнөх ашиг</i>	893,199	2,057,003	3,174,456
<i>Татварын зардал</i>	(98,329)	(236,344)	(342,152)
<i>Цэвэр ашиг</i>	794,869	1,820,658	2,832,203

Хүснэгт 2: Санхүүгийн тайлангийн хураангуй 2021Q3

2021/10/11

35

1.4. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ГАРГАСАН ҮНЭТ ЦААС БОЛОН ХАЛААСНЫ ХУВЬЦААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

ГАРГАСАН ХУВЬЦААНЫ ТУХАЙ

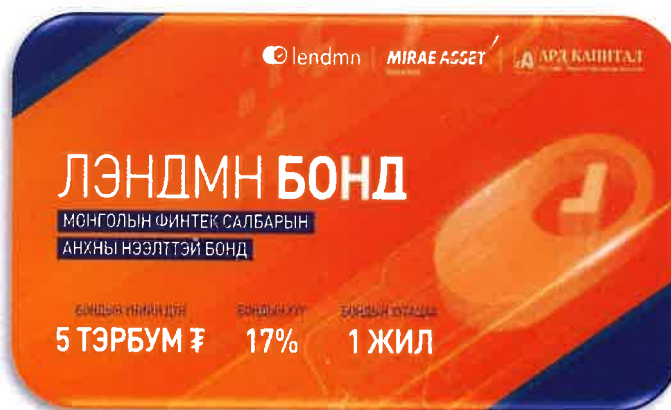
Үнэт цаас гаргагчийн хувьцаа эзэмшигчийн 2018 оны 01 сарын 19-ний өдрийн хурлаас Компанийн тухай хууль болон Санхүүгийн зохицуулах хорооны бусад холбогдох журмын дагуу компанийн 25 хувьтай тэнцэх хэмжээний нийт 200 сая ширхэг энгийн хувьцааг олон нийт болон стратегийн хөрөнгө оруулагчдад Монголын хөрөнгийн биржээр дамжуулан санал болгон арилжаалахаар шийдвэрлэсэн бөгөөд Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2018 оны 02 сарын 07-ны өдрийн 60 дугаар тогтоолоор нээлттэй хувьцаат компани болохыг зөвшөөрсөн юм.

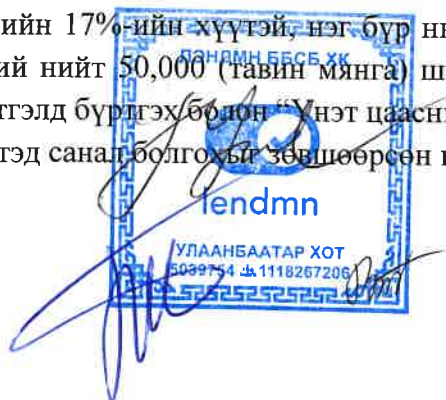
Ийнхүү “ЛэндМН ББСБ” ХК нь 2018 оны 02 сарын 21-ний өдрөөс 2018 оны 03 сарын 07-ны өдрийн 13 цаг хүртэл хувьцааны анхдагч зах зээлийн арилжааны захиалгыг олон нийтээс хүлээн авах ажиллагааг явуулсан бөгөөд энэхүү хугацаанд нийт давхардсан тоогоор 6000 гаруй хөрөнгө оруулагчдаас нийт 43.98 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын саналыг хүлээн авсан нь Монголын хөрөнгийн биржийн түүхэн дэх хамгийн өндөр дүнтэй хөрөнгө оруулалтын санал хүлээн авсан IPO болж чадсан юм.

ГАРГАСАН БОНДЫН ТУХАЙ

Үнэт цаас гаргагчийн ТУЗ-ийн 2020 оны 04 сарын 29-ний өдрийн №20/17 тоот тогтоолоор Компанийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилгоор нийт 5 тэрбум төгрөгийн үнийн бүхий 17%-ийн хүүтэй 1 жилийн хугацаатай компанийн өрийн бичгийг нийтэд санал болгохоор шийдвэрлэсэн юм.

Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2020 оны 06 сарын 10-ны өдрийн 482 дугаар тогтоолоор “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн нийтэд санал болгон гаргах 12 сарын хугацаатай, жилийн 17%-ийн хүүтэй, нэг бүр нь 100,000 (нэг зуун мянга) төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий нийт 50,000 (тавин мянга) ширхэг “Лэнд бонд” өрийн хэрэгслийг үнэт цаасны бүртгэлд бүртгэх болон “Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв” ТӨХХК-д бүртгэж нийтэд санал болгохыг зөвшөөрсөн юм.

2021/10/11

36

Энэхүү нээлттэй бонд гаргах үйл ажиллагаанд Андеррайтераар “Мирэ Эссет Секьюритис Монгол ҮЦК” болон “Ард Капитал ҮЦК” ХХК, Аудитын компаниар “Эрнст энд Янг Монголия Аудит” ХХК, Хуулийн зөвлөх компаниар “Эм Ди Эс энд Хаанлекс” хуулийн фирм, Синдикат компаниар “Райнос Инвестмент ҮЦК” ХХК, Үнэлгээний компаниар “Итгэлт-Эстимэйт” ХХК нар хамтран ажилласан юм.

“Лэнд Бонд”-ын арилжааг хүн бүрт хүртээмжтэй байлгах зорилгоор ухаалаг гар утастай хүн бүр бондын анхдагч зах зээлийн арилжаанд оролцох боломжийг бүрдүүлж, андеррайтер болон үнэт цаасны компаниудаас гадна SuperUp аппликейшнээр дамжуулан бондын захиалгыг хүлээн авч, бага үнийн дүнтэй захиалгыг тэргүүн ээлжинд хуваарилахаар зохицуулалт хийснээрээ онцлогтой.

Ийнхүү Монголын хөрөнгийн зах зээл дээр финтек компанийн анхны нээлттэй бондын анхдагч зах зээлийн арилжаа 2020 оны 06 сарын 15-ны өдрөөс эхлэн 2020 оны 06 сарын 19-ний өдрийн хооронд буюу 5 хоногийн турш үргэлжилсэн бөгөөд нийт 541 хөрөнгө оруулагчдаас 6,742,400,000 төгрөгийн захиалга хүлээн авснаар татан төвлөрүүлэхээр зорьсон үнийн дүн

34.8% -иар давж биелсэн нь Монголын хөрөнгийн зах зээлд хамгийн олон захиалагчтай компанийн бонд болсон юм.

Монголын Хөрөнгийн бирж дээр хийгдсэн анхдагч зах зээлийн хуваарилалтаар 28.8 сая төгрөг хүртэлх үнийн дүнтэй захиалгыг 100% биелүүлж, түүнээс дээш давсан дүнтэй захиалгыг 58.8%-иар хувь тэнцүүлэн хуваарилсан бөгөөд Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос анхдагч зах зээлийн арилжаа амжилттай болсон шийдвэр гармагц хөрөнгө оруулагч нарт үлдсэн мөнгөн хөрөнгийг захиалга өгсөн үнэт цаасны компаниудаар дамжуулан буцаан олгосон билээ.

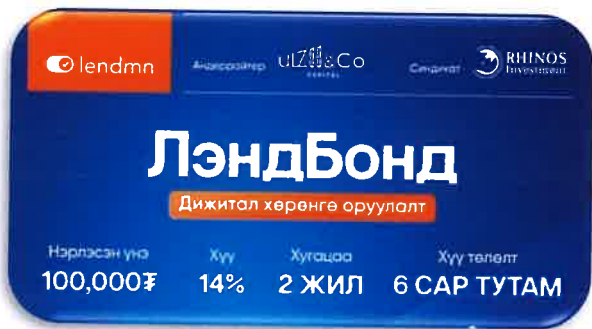
Хүснэгт 3: Гаргасан бондын нөхцөл

БОНД ГАРГАГЧ	“ЛЭНДМН ББСБ” ХК
Үнэт цаасны төрөл	Компанийн өрийн хэрэгсэл
Бондын нэрлэсэн үнэ	100,000 төгрөг
Биржид бүртгүүлэх бондын нийт тоо	50,000 ширхэг
Татан төвлөрүүлэх хөрөнгийн хэмжээ	5,000,000,000 төгрөг
Татан зориулалт	Компанийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх

2021/10/11

Үнэт цаас гаргагчийн ТУЗ-ийн 2021 оны 05 сарын 20-ны өдрийн №21/18 тоот тогтоолоор Компанийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилгоор 2 дахь жилдээ дахин 5 тэрбум төгрөгийн үнийн дүн бүхий 14%-ийн хүүтэй 2 жилийн хугацаатай компанийн өрийн бичгийг нийтэд санал болгохоор шийдвэрлэсэн.

Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2021 оны 06 сарын 23-ны өдрийн 258 дугаар тогтоолоор “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн нийтэд санал болгон гаргах 24 сарын хугацаатай, жилийн 14%-ийн хүүтэй, нэг бүр нь 100,000 (нэг зуун мянга) төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий нийт 50,000 (тавин мянга) ширхэг “ЛэндБонд” өрийн хэрэгслийг үнэт цаасны бүртгэлд бүртгэх болон “Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв” ТӨХХК-д бүртгэж нийтэд санал болгохыг зөвшөөрсөн юм.

Энэхүү нээлттэй бонд гаргах үйл ажиллагаанд Андеррайтераар “Өлзий энд Ко Капитал ҮЦК” ХХК, Аудитын компаниар “Эрнст энд Янг Монголия Аудит” ХХК, Хуулийн зөвлөх компаниар “Эм Ди Эс энд Хаанлекс” ХХН, Синдикат компаниар “Райнос Инвестмент ҮЦК” ХХК, Үнэлгээний компаниар “Итгэлт-Эстимэйт” ХХК нар хамтран ажилласан юм.

“ЛэндБонд”-ын арилжааг хүн бүрт хүртээмжтэй байлгах зорилгоор ухаалаг гар утастай хүн бүр бондын анхдагч зах зээлийн арилжаанд оролцох боломжийг бүрдүүлж, андеррайтер болон үнэт цаасны компаниудаас гадна SuperUp аппликейшнээр дамжуулан бондын захиалгыг хүлээн авсан.

Ийнхүү Монголын финтек салбарын тэргүүлэгч компани болох “ЛэндМН ББСБ” ХК нь 2 дахь удаагаа гаргасан нээлттэй өрийн бичгийн анхдагч зах зээлийн арилжааны захиалгыг 2021 оны 06 сарын 25-ны өдрөөс 2021 оны 06 сарын 30-ны өдрийн хооронд авсан бөгөөд нийт 505 хөрөнгө оруулагчдаас 7,583,500,000 төгрөгийн захиалга хүлээн авснаар татан төвлөрүүлэхээр зорьсон үнийн дүн 51.7% -иар давж биелсэн. 2020 онд олон нийтэд нээлттэй санал болгосон “ЛэндБонд” нь татан төвлөрүүлэхээр зорьсон үнийн дүнгээс 34.8%-иар давж биелсэн бол 2 дахь жилдээ нээлттэй санал болгосон “ЛэндБонд”

нь 51.7%-иар давж биелсэн нь хөрөнгө оруулагчдынхаа итгэлийг хүлээсэн, үнэт цаасны зах зээлд өөрийн байр суурийг эзэлсэн брэнд БОНД болж чадсаныг илтгэж байна.

2021/10/11

ХАЛААСНЫ ХУВЬЦААНЫ ТУХАЙ

Үнэт цаас гаргагчаас 2019, 2020 болон 2021 онуудад нийт 3 удаа хувьцаа халааслах шийдвэр гаргаж амжилттай хэрэгжүүлж байна.

Хүснэгт 4: Халаасны хувьцаа

Халаасны хувьцаа	2019 он	2020 он	2021 он
Үнэт цаасны төрөл	Халаасны хувьцаа	Халаасны хувьцаа	Халаасны хувьцаа
Хувьцаа халааслах тухай шийдвэр	ТУЗ-ийн 2019 оны 03 сарын 23-ны өдрийн №05 тогтоол	ТУЗ-ийн 2020 оны 12 сарын 23-ны өдрийн №20/37 тогтоол	ТУЗ-ийн 2021 оны 04 сарын 23-ны өдрийн №21/17 тогтоол
Халаасны хувьцааны хувь хэмжээ	Компанийн нийт гаргасан хувьцааны 0.5 хувьтай тэнцэх хувьцаа	Компанийн нийт гаргасан хувьцааны 5 хувиас ихгүй хувьцаа	Компанийн нийт гаргасан хувьцааны 5 хувиас хэтрэхгүй хувьцаа
Халаасласан хувьцааны нийт тоо	4 сая ширхэг энгийн хувьцаа	40 сая ширхэг энгийн хувьцаанаас хэтрэхгүй	40 сая ширхэг энгийн хувьцаанаас хэтрэхгүй
Хувьцаа халааслах зорилго	- “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн Гүйцэтгэх удирдлага болон ажилтнуудын дунд хугацааны урамшууллын бодлогыг хэрэгжүүлэх - Хувьцааг хүний нөөцийн бодлогын хүрээнд зөвхөн Гүйцэтгэх удирдлага болон үндсэн ажилтанд эзэмшүүлэх нөхцөлтэй	- Хувьцааны хөрвөх чадварыг сайжруулах - Хувьцаа эзэмшигчдийн хөрөнгө оруулалтын үнэ цэнийг хамгаалах - Хөрөнгийн зах зээлийн идэвхжлийг нэмэгдүүлэх - Хувьцааны ханшийг тогтворжуулах	- Хувьцааны хөрвөх чадварыг сайжруулах - Хувьцаа эзэмшигчдийн хөрөнгө оруулалтын үнэ цэнийг хамгаалах - Хөрөнгийн зах зээлийн идэвхжлийг нэмэгдүүлэх - Хувьцааны ханшийг тогтворжуулах

1.5. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БАЙГУУЛСАН ГЭРЭЭ, ХЭЛЦЭЛ

Үнэт цаас гаргагчийн сүүлийн 1 жилийн дотор хийсэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгаа бол хуульд заасан журмын дагуу байгуулсан эсэх талаарх хуулийн зөвлөх компанийн хураангуй дүгнэлтийг дор дурдаж байна.

Хүснэгт 5: Их хэмжээний болон Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл

	Их хэмжээний хэлцэл	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл
Нийт хийгдсэн хэлцлийн тоо	0	9
Хэрэгжиж дууссан хэлцэл	0	2
Одоо хэрэгжиж буй хэлцэл	0	7

2021/10/11

УЛААНБААТАР ХОТ
5112855
11031195 ЦТС2420

39

1.5.1 ХУУЛЬ ЗҮЙН ДҮГНЭЛТ

Сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн талаар:

Бидэнд ирүүлсэн мэдээллээр Компани сүүлийн 1 жилд сонирхлын зөрчилтэй 9 хэлцэл хийсэн бөгөөд 2 нь бүрэн хэрэгжиж дууссан, Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар ямар нэгэн зөрчил маргаан гараагүй байна. Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулахын өмнө Компанийн тухай хуулийн 11 дүгээр бүлэгт заасан журам болон Компанийн дүрэмд заасны дагуу ТУЗ-ийн хурлаар хэлэлцэж, зөвшөөрөл олгосон байна. Эдгээр 10 хэлцлээс Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар 7 хэлцэл нь хэвийн хэрэгжиж байгаа бөгөөд тус хэлцлүүдээс гадна 2020 оны 07 дугаар сард хийсэн 2 сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл нь мөн хэвийн хэрэгжиж байгаа болохыг Компанийн Гүйцэтгэх захирал бидэнд мэдэгдсэн болно.

Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн тав болон түүнээс дээш хувьтай тэнцэх хэмжээний үнийн дүн бүхий үүрэг хүлээсэн гэрээ:

Компани нь сүүлийн 3 жилийн хугацаанд Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн тав болон түүнээс дээш хувьтай тэнцэх хэмжээний үнийн дүн (Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ 8,000,000,000 төгрөг бөгөөд үүний 5 хувь нь 400,000,000 төгрөг) бүхий үүрэг хүлээсэн нийт 51 гэрээ байгуулсан. Тэдгээрээс их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлээс гадна 2018 оны 1 гэрээ, 2019 оны 1 гэрээ, 2020 оны 2 гэрээ болон 2021 оны 4 гэрээ тус тус хэвийн хэрэгжиж байна. Бусад гэрээ нь бүрэн хэрэгжиж дууссан.

Их хэмжээний хэлцлийн талаар:

Бидэнд ирүүлсэн мэдээллээр компани сүүлийн 3 жилийн дотор их хэмжээний хэлцэл байгуулаагүй болохыг Компанийн Гүйцэтгэх захирал мэдэгдсэн болно.

Илүү дэлгэрэнгүй мэдээллийг Хуулийн зөвлөх компаниас гаргасан “Хууль зүйн дүгнэлт”-ээс уншиж танилцана уу.

2021/10/11

40

1.6. НОГДОЛ АШГИЙН БОДЛОГО

Үнэт цаас гаргагчийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2017 оны 12 сарын 07-ны өдрийн хурлаар баталсан “Ногдол ашгийн бодлого”-ын баримт бичигт дараах агуулгыг тусгасан байна.

Ногдол ашиг хуваарилах нөхцөл

- Нэг төрлийн нэгж хувьцаанд адил хэмжээний ногдол ашиг хуваарилна;
- Компанийн тухайн жилийн цэвэр ашгийг тухай жилийн дундаж өөрийн хөрөнгөнд харьцуулсан харьцаа 20 хувиас багагүй байх;
- Шийдвэр гаргах өдрийн байдлаарх зээлийн багцын чанар сайн байх;
- Ногдол ашиг төлсний дараа компани төлбөрийн чадвартай байх;
- Ногдол ашиг төлсний дараа компанийн өөрийн хөрөнгө нь давуу эрхийн хувьцааны төлөгдөөгүй ногдол ашиг, татан буулгах үед төлөх дүн, компанийн дүрэмд заасан хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээний нийлбэрээс илүү байх;
- Компани хувьцаа эзэмшигчдийн шаардлагаар хувьцаагаа эргүүлэн авах нөхцөл байдал үүссэн, өрийн бичгээ эргүүлэн худалдан авах хугацаа болсон бол эдгээр үнэт цаасыг бүрэн эргүүлэн авсан, эсвэл бүрэн худалдан авахад шаардагдах хөрөнгөтэй байх;

Ногдол ашиг хуваарилах тухай шийдвэр

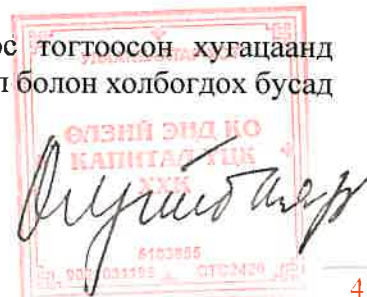
- Ногдол ашиг хуваарилах шийдвэрийг тухайн жилийн санхүүгийн тайланг хөндлөнгийн аудитаар баталгаажуулснаас хойш 50 хоногийн дотор ТУЗ гаргана. ТУЗ шийдвэртээ нэг хувьцаанд ногдох ашгийн хэмжээ, ногдол ашиг олгох хэлбэр, ногдол ашиг авах эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалт гаргах бүртгэлийн өдөр болон ногдол ашиг төлөх өдрийг тогтоож, энэ талаар хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд зориулсан мэдээлэлтэй хамт мэдээлэл хүргүүлнэ.
- Ногдол ашгийг бэлэн мөнгө, түүнчлэн компанийн болон бусад этгээдийн үнэт цаасны хэлбэрээр төлж болно.
- Ногдол ашиг хуваарилах эсэх тухай ТУЗ-ийн шийдвэрийг нийтэд мэдээлж, хувийг Санхүүгийн зохицуулах хороо, Хөрөнгийн биржийн мэдээллийн нэгдсэн санд хүргүүлнэ.
- Жилийн тайланд тусгах мэдээлэлд ногдол ашгийн хэмжээг тодорхойлсон үндэслэл, төлөх журмын талаар бүрэн тусгасан байх бөгөөд ногдол ашиг хуваарилахгүйгээр шийдвэрлэсэн бол түүний үндэслэлийг энэ журмын дагуу тайлбарласан байна.
- Компани ногдол ашиг хуваарилахгүй байхаар шийдвэрлэсэн бол энэ тухайгаа хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд заавал тайлагнах бөгөөд тайлбартаа ногдол ашиг хуваарилах боломжгүй байдалд хүрсэн шалтгаан, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тухай тайлбар зэргийг тусгасан байна.

Ногдол ашиг хуваарилах, тайлагнах

- Ногдол ашиг төлөх хэлбэр, олгох хугацаа, журам нь хувьцаа эзэмшигчдэд аль болох тохиромжтой байна.
- Хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр ногдол ашгийг ТУЗ-өөс тогтоосон хугацаанд төлөөгүйгээс компанид учирсан хохирлыг гүйцэтгэх захирал болон холбогдох бусад албан тушаалтнууд хариуцна.

2021/10/11

- Ногдол ашиг хуваарилах тухай ТУЗ-ийн шийдвэр гарсан бол төлбөл зохих ногдол ашгийн хэмжээг хувьцаа эзэмшигчдэд төлөх өр болгон нягтлан бодох бүртгэлд тусгах бөгөөд ногдол ашиг хуваарилж эхэлсэн улирлын эцэст ногдол ашгаа аваагүй байгаа хувьцаа эзэмшигч бүрийн нэрээр тусгайлан өглөгийн бүртгэл хөтөлнө. Ногдол ашгийг “Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв” ТӨХХК дахь хувьцаа эзэмшигчийн дансанд шилжүүлэх бодлого баримтална.
- Ногдол ашиг хуваарилж эхэлсэн улирлын санхүүгийн тайлан гаргах үед “Ногдол ашгийн хуваарилалтын тайлан”-г гаргаж Санхүүгийн зохицуулах хороо, Монголын хөрөнгийн биржид хүргүүлэх бөгөөд хувьцаа эзэмшигчдийн жилийн ээлжит хуралд өмнөх жилийн ногдол ашиг хуваарилалтын тайланг танилцуулна.

НОГДОЛ АШИГ ХУВААРИЛСАН ТУХАЙ

Үнэт цаас гаргагч нь Төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс баталсан “Ногдол ашгийн бодлого”-ын хүрээнд 2018, 2019 болон 2020 оны жилийн эцсийн цэвэр ашгаас дараах байдлаар ногдол ашиг хуваарилж, хувьцаа эзэмшигчдийнхээ өмнө хүлээсэн үүргээ нэр төртэй биелүүлэн ажиллаж байна.

Хүснэгт 6: Хуваарилсан ногдол ашиг

Ногдол ашиг	2019 он	2020 он	2021 он
Ногдол ашиг хуваарилсан нийт дүн	800,000,000 төгрөг	1,200,000,000 төгрөг	447,843,215 төгрөг
Ногдол ашгийн эзлэх хувь хэмжээ	31.24% /2018 оны цэвэр ашгаас/	24.44% /2019 оны цэвэр ашгаас/	20% /2020 оны цэвэр ашгаас/
Нэгж хувьцаанд ногдох ногдол ашиг /төгрөг/	1.00	1.50	0.58
Суутгал	Хувь хүн бол ХХОАТ, хуулийн этгээд бол ААНОАТ		
Олгогдох хэлбэр	Мөнгөн хэлбэрээр	Мөнгөн хэлбэрээр	Мөнгөн хэлбэрээр
Олгогдсон огноо	2019.04.30	2020.04.30	2021.04.30

2021/10/11

42

II. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БИЗНЕС ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Handwritten signature

2. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БИЗНЕС ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

2.1 ЗАХ ЗЭЭЛИЙН СУДАЛГАА, ӨРСӨЛДӨГЧИЙН СУДАЛГАА

САНХҮҮГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ДЭЛХИЙН ЧИГ ХАНДЛАГА

А. Технологийн жил

2020 он технологийн салбар, тэр дундаа санхүү, боловсрол, цахим худалдаа зэрэг салбарын дэвшилтэт технологи хэрхэн хөгжсөн, түүний үүрэг ямар чухал салбар болохыг хүн төрөлхтөнд ойлгуулсан жил байлаа. Өмнө нь байсан уламжлалт олон бизнесүүд үүдээ барьж, харин цоо шинэ технологид суурилсан бизнесүүд түрэн гарч ирсэн байна. Хүмүүс хичээл, ажил, албан уулзалт, худалдаа үйлчилгээ, эмчийн үзлэг зөвлөгөө гээд өдөр тутам хийдэг бүхий л үйл хэргээ цахимаар хийж сурсан жил байв. Хэдийгээр Ковид-19 цар тахал хүн төрөлхтний эдийн засгийн үйл ажиллагааг олон талаас хязгаарласан ч, хүмүүс технологийн тусламжтайгаар шийдлийг олсоор байна.

Зураг 14: Ковид-19 цар тахлын өмнө ба дараах амьдралын хэв маяг

Эх сурвалж: LEK consulting, Civis consumer survey (2020)

2019 оноос хойш дэлхий нийтийг тэр чигээр нь хамраад буй КОВИД-19 цар тахлын үед дэлхий даяараа хөл хорионд амьдарч, гэрээсээ ажиллаж амьдрах, суралцах, бүгдийг зайнаас хийх шаардлага гарч, хэрэглэгчид интернет, гар утас, зөөврийн хэрэгсэл ашиглан аливаа бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг авах явдал нь 40-60 хувиар нэмэгдсэн байна. Мөн хэрэглэгчид бэлэн мөнгөнөөс татгалзаж, цахим төлбөр тооцоог илүүд үзэх болсон байна. Энэ нь цаашид санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагуудад найдвартай, хялбар, түргэн шуурхай, цаг хэмнэсэн төлбөр тооцооны шийдэлд орон зай буйг илтгэж байна.

2021/10/11

Б. Финтекийн чиг хандлага

Ковид-19 цар тахал олон салбарт тодорхойгүй байдал үүсгэсэн ч финтекийн салбарт илүү олон боломжийг нээж өгсөн байна. Цахим худалдаа, үйлчилгээ, сургалт, энтэртайнментын салбар хөгжихийн хэрээр түүнийг дагасан цахим төлбөр тооцоо, зээл, санхүүгийн үйлчилгээ өсөн нэмэгдэх болно. Финтекийн салбар цаашид өсч хөгжих өргөн боломж буйг тус салбарын трендийг харуулсан дараах инфо зургаас харж болно.

Зураг 15: Финтекийн салбар, тоогоор

 \$50bn

50 тэрбум ам.долларыг жил бүр ФинТек салбарт хөрөнгө оруулж байна

 2/3

Төлбөр тооцооны 2/3 нь цахимаар хийгдэж байна.

 40%

Банкны үйлчилгээний 40%-г финтек, машин сургалт эзлэв.

 500+

Жил бүр 500+ тооны финтек шийдэл гарч байна.

 20bn

“Ухаалаг зүйлс” банкны салбарын дараагийн “хэрэглэгчид”

 30%

Финтек компаниуд жил бүр дунджаар 30% өсөлт үзүүлж байна.

 2bn

Санхүүгийн үйлчилгээ авч чаддаггүй 2 тэрбум хүн утсаараа үйлчилгээ авна.

 \$50m

Дижитал банк байгуулахад 50 сая ам.доллар байхад болно.

 \$5.6bn

Блокчейн хөгжүүлэгч старт-ап компаниудын авсан хөрөнгө оруулалт

Эх сурвалж: *Main Trends and Challenges in the Fintech Industry* By Simon Pearson

Технологийн компаниуд цар тахлаас үүдсэн хямралыг даван туулах болон ирээдүйн чиг хандлагад суурилсан ганхашгүй, хүчирхэг байр суурь олж авахын тулд 3 чухал стратегийн боломжуудыг бий болгох хэрэгтэй гэж 2021 оны Делойтгоос гаргасан “Технологийн салбарын хэтийн төлөв” тайланд зөвлөжээ. Энэхүү тайланд **дижиталчлалыг түргэсгэх**, ажиллах хүч болон боловсон хүчнийг өнөөгийн нөхцөл байдалд уялдуулан сургах, мэргэшүүлэх, хэрэглэгчдийн хурдацтай өсөж буй эрэлтийг хангах үйлдвэрлэлийн боломжийг нэмэгдүүлэх гэсэн 3 чухал стратегийг дурдсан байна. “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн хувьд анх үүсгэн байгуулагдсан цагаасаа технологийн шилжилтийг урьдчилан нэвтрүүлж, өмнө нь огт байгаагүй барьцаагүй зээл, цахим хэтэвч, төлбөр тооцоо, хиймэл оюун ухаанд суурилсан зээлжих зэрэглэл тодорхойлох систем зэрэг платформын бизнесийг нэвтрүүлсэн билээ. Цар тахал ихэнх аж үйлдвэрийн салбар, тэр дундаа уламжлалт хэв маягаар үйл ажиллагаа явуулж байсан Монголын бизнесүүдэд том өөрчлөлтийг авчирсан.

2021/10/11

График 4: Дэлхийн финтекийн салбарт хийгдсэн хөрөнгө оруулалт

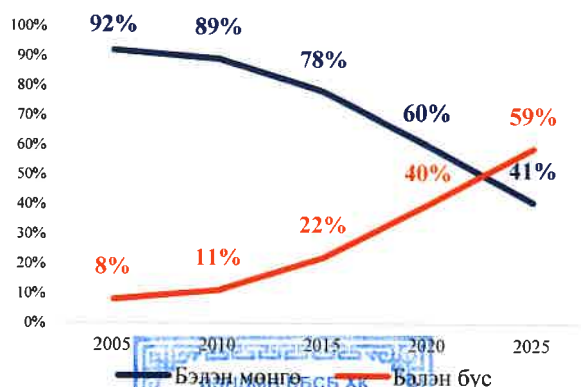
Эх сурвалж: KPMG, Финтек салбарын импульс

Хэдийгээр цар тахлаас үүдэн 2020 оны 1-р хагаст олон бизнес уналтанд орж олон хэлцлүүд зогссон ч 2020 оны 2-р хагаст финтек компаниуд дэлхийн “шинэ нормал” буюу “new normal”-д дасан зохицож 1-р хагаст татсан хөрөнгө оруулалтаас ойролцоогоор 45% илүү хөрөнгө оруулалтыг финтекийн салбарт татан төвлөрүүлсэн болохыг KPMG-ээс эрхлэн гаргадаг “Финтек салбарын импульс” тайланд дурджээ. 2020 онд финтек салбарт нийт 2,861 хэлэлцээр хийгдэж, 105.3 тэрбум ам.долларын хөрөнгө оруулалт хийгдсэн байна.

В. Цахим төлбөр тооцооны зах зээл ба финтек

Цахим бизнес болон худалдааг дагасан цахим төлбөр тооцооны зах зээл улам хурдтай тэлж байгааг BCG research судалгааны тайлангаас харж болохоор байна. Тус тайланд дурдсанаар 2025 онд бэлэн мөнгөний төлбөр тооцоог цахим төлбөр тооцоо давна гэж дурджээ. Мөн BIS Research тайланд дурдсанаар 2025 онд дэлхийн мобайл төлбөр тооцооны нийт орлого 4.6 их наяд ам.долларт хүрнэ гэсэн байна. Энэ нь “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн цахим хэтэвчний үйлчилгээг нэвтрүүлсэн СуперАп аппликейшны зах зээлийн боломжийг харуулж байна.

График 6: Төлбөр тооцооны чиг хандлага

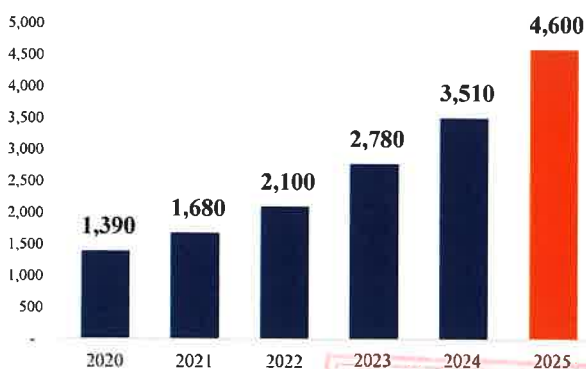

Эх сурвалж: BCG research

2021/10/11

График 5: Глобал мобайл төлбөр тооцооны салбарын нийт орлого /тэрбум ам.доллар/

Эх сурвалж: BIS Research, Statista

46

МОНГОЛ УЛСЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗЭЭЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2020 оныг дэлхийн эдийн засагт тодорхойгүй байдал үүсгэсэн Ковид-19 цар тахлын нөлөөг дурдахгүй өнгөрч болохгүй ба улс орнууд хөл хорио тогтоож, хилээ хаан, үйлдвэрлэл зогссоноос болж эдийн засгийн өсөлт саармагжиж эхэлсэн билээ.

Монгол Улсын хувьд ДНБ-ийн өсөлт -5.3% хүрч хямралтай жилийг үдлээ. Монгол Банк мөчлөг сөрсөн бодлого хэрэгжүүлж энэхүү уналтын үед зээлийн өсөлтийн тогтвортой байдлыг хангахын тулд бодлогын хүүг тухайн онд 4 нэгж хувиар бууруулсан ч 2020 оны 3 дугаар улирлын байдлаар нийт зээлийн үлдэгдэл 17.18 их наяд төгрөг болж 2019 оноос 750 тэрбум төгрөгөөр буурсан үзүүлэлттэй байна.

Харин банк бус санхүүгийн байгууллага (ББСБ)-ын нийт зээлийн үлдэгдэл 1.327 их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оноос 7.6%-иар өссөн байна. Финтек шийдэл ашиглаж зээлийн үйлчилгээ үзүүлж буй ББСБ-ын зээлийн үлдэгдэл 197.2 тэрбум төгрөг хүрч 11.6% буурсан нь цар тахалтай холбоотой хөл хорио болон бусад арга хэмжээнүүд нь өрхийн хоёрдогч хэрэглээний зардал, худалдан авалтад сөргөөр нөлөөлсөнтэй холбоотой.

График 7: ДНБ, нийт зээлийн өсөлт, нийт зээлд эзлэх хугацаа хэтэрсэн, чанаргүй зээлийн хувь /Нэгж: хувь %/

Эх сурвалж: Монгол Банк

2008 оноос 2020 он хүртэл ББСБ-ын тоо, актив болон зээлийн хэмжээ тасралтгүй өссөнөөр 2020 онд 2 их наяд төгрөгийн нийт активтай болоод байна. Уг үзүүлэлт хэдийгээр Монгол улсын санхүүгийн зах зээлд банкны эзлэх хувь болон өрсөлдөөн өндөр хэдий ч санхүүгийн үйлчилгээ хүрдэггүй том орон зай байсаар буйг харуулж байна.

2021/10/11

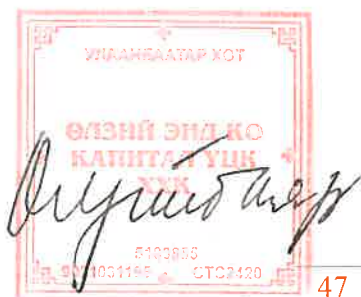
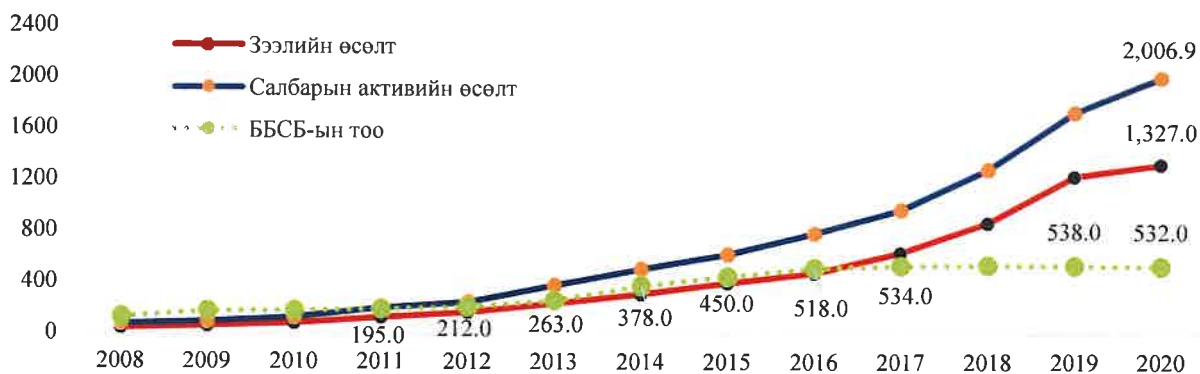

График 8: ББСБ-ын салбарын хэмжээнд нийт олгосон зээлийн хэмжээ, нийт активын хэмжээ /тэрбум ₮/

Эх сурвалж: СЗХ

А. ББСБ-ын актив болон зээлийн өсөлт банкны өсөлтийг давж байна.

2020 онд үйлдвэрлэл буурч, бизнесийн үйл ажиллагаа хэсэг хугацаанд зогсонги байдалд орсон тул зээл гаргалт үүнийг даган буурсан ба арилжааны банкны зээл 4.18% буурч 17.2 их наяд төгрөгт хүрсэн бол ББСБ-ын зээлийн үлдэгдэл 1.3 их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оноос 7.6% өссөн байна. Банкны нийт актив энэ онд 13%-иар өссөн бол ББСБ-ын хувьд 16% өсөлттэй байна. Сүүлийн 10 жилийн дунджаас харахад ББСБ-ын зээлийн өсөлт болон нийт активын өсөлт харгалзан 32.5%, 31.4% байгаа нь банкны зээл, активын өсөлтийг давсан үр дүнг бий болгоод байна.

График 9: Банк болон ББСБ-ын салбарын нийт актив, олгосон зээлийн өсөлт

Банк болон ББСБ-ын зээлийн өсөлт өмнөх жилтэй харьцуулбал

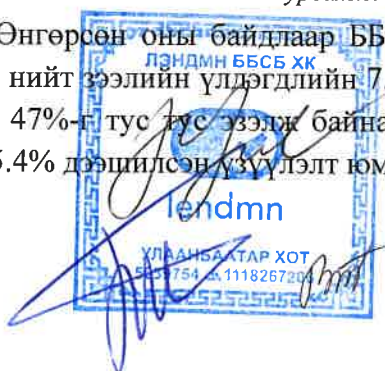
Банк болон ББСБ-ын активын өсөлт өмнөх жилтэй харьцуулбал

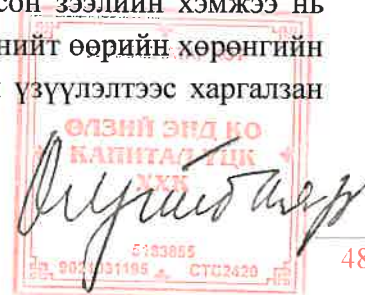
Эх сурвалж: МБ, СЗХ

Эх сурвалж: МБ, СЗХ

Өнгөрсөн оны байдлаар ББСБ-ын салбарын нийт олгосон зээлийн хэмжээ нь банкны нийт зээлийн үлдэгдлийн 7.5 хувьтай тэнцэж байгаа ба нийт өөрийн хөрөнгийн хэмжээ 47%-г тус тус эзэлж байна. Энэ нь өмнөх оны тухайн үзүүлэлтээс харгалзан 0.8%, 5.4% дээшилсэн үзүүлэлт юм.

2021/10/11

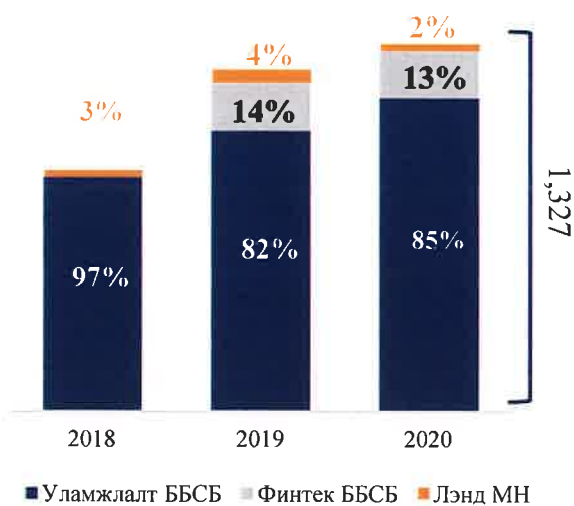

ББСБ-ын үйл ажиллагааны төрөлжилтийн тоо, үйл ажиллагаа явуулж буй ББСБ-ын статистикийн хувьд факторингийн үйл ажиллагаа явуулж буй ББСБ-ын тоо 17.2%-иар, гадаад валютын арилжаа дагнан эрхэлдэг ББСБ-ын тоо 5.77%-иар буурч бусад төрлийн үйл ажиллагаа явуулдаг ББСБ-ын тоо өссөн үзүүлэлттэй байна. Үүнээс итгэлцлийн үйлчилгээ 26.5%, хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх үйлчилгээ эрхэлдэг ББСБ-ын тоо 8.8%-иар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна. Энэ нь ББСБ-ын салбарын үйл ажиллагаа тэлж буйг илэрхийлнэ.

Б. Финтек зээлдэгчийн тоо ББСБ-ын нийт зээлдэгчийн 73%-ийг эзэлж байна.

ББСБ-ын салбарын нийт олгосон зээлийн хэмжээ 2008 – 2020 оны хооронд 46 тэрбумаас 1.32 их наяд төгрөг болж өссөн бол нийт ББСБ-ын тоо 131-ээс 532 болж өссөн байна. 2018 оноос эхлэн ЛэндМН ББСБ ХК тэргүүтэй финтек, техник технологийн дэвшилт ашиглаж хэрэглээний зээл олгож буй компаниуд харилцагчийн тоо огцом өсөхөд нөлөөлж байна. Монгол улсын хэмжээнд ББСБ-ын нийт харилцагчдын тоо давхардсан байдлаар 2,844,782, зээлдэгчдийн тоо 788,058 хүрсэн байна. Энэхүү үзүүлэлтийн 88.4% буюу 2,515,149 харилцагч, 72.6% буюу 572,668 зээлдэгч нар финтек шийдэл бүхий ББСБ-аар дамжуулан санхүүгийн үйлчилгээ аваад байна. Үүнээс “ЛэндМН ББСБ” ХК нь нийт зээлдэгчдийн 22.2%, финтек зээлдэгчдийн 30.6%-д санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлээд байна.

График 10: ББСБ-ын зээлийн үлдэгдэл /Нэгж %/

Эх сурвалж: СЗХ, ЛэндМН тайлан

График 11: ББСБ-ын харилцагчид

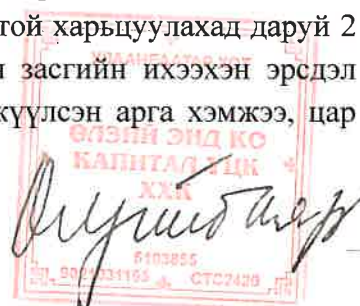

Эх сурвалж: СЗХ, ЛэндМН тайлан

ББСБ-ын нийт зээлийн үлдэгдэлд эзлэх финтек ББСБ-ын зээлийн дүн өмнөх онтой харьцуулахад 3 нэгж хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна. Харин “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн хувьд барьцаагүй, мобайл хэлбэрээр нийт 210 тэрбум төгрөгийн зээлийг 175,271 зээлдэгчдэд олгосон байна. Энэхүү үзүүлэлтийг нь өмнөх онтой харьцуулахад даруй 2 дахин буурсан харагдаж байгаа нь 2020 онд нийгэм эдийн засгийн ихээхэн эрсдэл дагуулсан Ковид-19-ийн тахалтай холбоотойгоор авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, цар

2021/10/11

тахлын эрсдэлийг үнэлж чанаргүй зээлийн түвшинг тогтвортой байлгах зорилгоор хэрэгжүүлсэн шийдвэрүүдтэй холбоотой.

Финтек ББСБ	App
Ард Кредит	Ard app
Ашид капитал	Simple
Говь финанс	Cash One
Жи Эс Би Капитал	GSB capital
Зээл Эм Эн Платформ	Zeel.mn
Инвекор хэтэвч	Pocket.mn
ЛэндМН	LendMN
Мобифинанс	Monpay
Монголиа импакт финанс	Qmoni
Нөмөр кредит	Numur
Смарткапитал фонд	Mycredit.mn
Соно финтек	Sono mongolia
Ти финанс	T-finance
Хатан суудал инвест	Zeely
Централ капитал	Kmobi

Монгол улсад финтек хэлбэрээр хэрэглээний зээл олгох үйл ажиллагаа явуулж буй голлох дараах 15 ББСБ байна. Үүнээс зах зээлд тэргүүлэгчийн байр суурьтай “ЛэндМН ББСБ” ХК, “Ард кредит ББСБ” ХК, “Инвекор ББСБ” ХК-ийн зээлийн үлдэгдэл 143.7 тэрбум төгрөг буюу нийт зээлийн үлдэгдэл болох 197 тэрбумын 72.8%-г эзэлж байна. Бусад финтек ББСБ-ын хувьд сүүлийн үед хүч түрэн орж ирж байна. “ЛэндМН ББСБ” ХК-с ялгаатай нь дээр дурдсан ББСБ нь уламжлалт болон финтек үйлчилгээг хослуулан эрхэлж байгаа ба өөрийн гэсэн онцлог бүхий зээлийн үнэлгээ, бүртгэлийн арга хэрэгслийг ашиглаж байна. “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн хувьд зээлийн үйлчилгээнээс гадна төлбөр тооцоо, цахим худалдаа зэрэг цахим эко орчинг хөгжүүлэхэд түлхүү анхаарч байна.

В. Хэрэглээний бичил зээлийн чанаргүйжилт бусад төрлийн зээлээс бага байна.

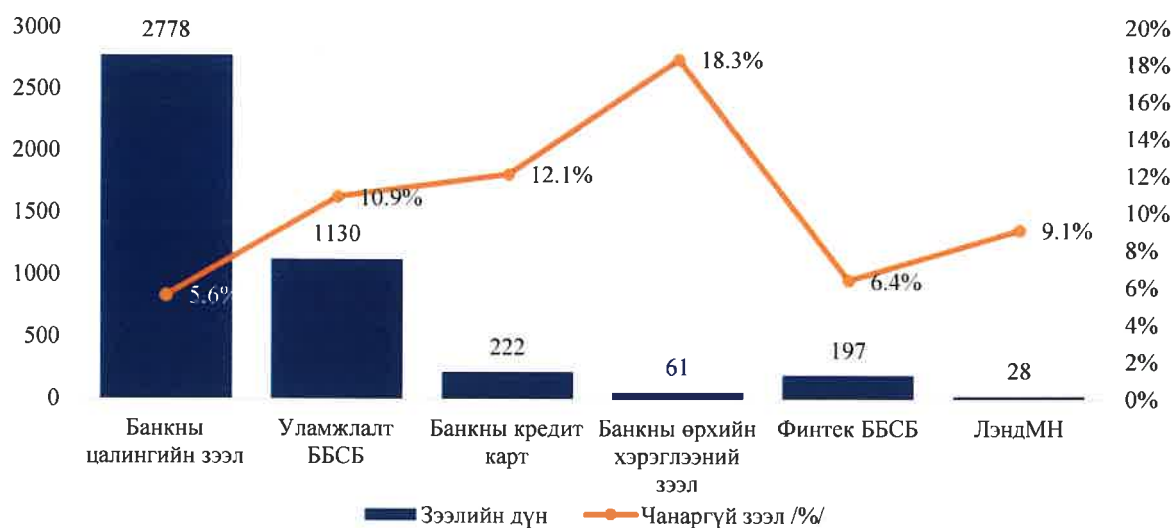
Монгол улсын хэмжээнд иргэдийн дунд хамгийн түгээмэл зээлийн бүтээгдэхүүнүүд буюу банкны хэрэглээний зээл, цалингийн зээл, кредит карт, ББСБ-ын уламжлалт зээл, финтек ББСБ-ын бичил хэрэглээний зээл зэргийг харьцуулан судалж үзэхэд чанарын хувьд 2020 оны байдлаар банкны өрхийн хэрэглээний зээл хамгийн өндөр буюу 18.3% нь чанаргүй байгаа бол цалингийн зээл, банкны кредит карт зэрэг зээлийн бүтээгдэхүүнүүд өрхийн хэрэглээний зээлтэй харьцуулахад харьцангуй бага буюу харгалзан 5.6%, 12.1% нь чанаргүйжсэн байна.

ББСБ-ын салбарын хувьд уламжлалт болон финтек хэлбэрээр ангилан дээрх үзүүлэлтээр харьцуулахад уламжлалт ББСБ-ын чанаргүй зээлийн түвшин 10.9%, финтек ББСБ дунджаар 6.4% байна. Харин ЛэндМН ББСБ-ын чанаргүй зээлийн түвшин 2020 оны эцсийн байдлаар 9.1%-тай байгаа нь бусад үзүүлэлттэй харьцуулахад харьцангуй бага байна.

2021/10/11

График 12: Банк санхүүгийн салбарын чанаргүй зээл /тэрбум төгрөг/

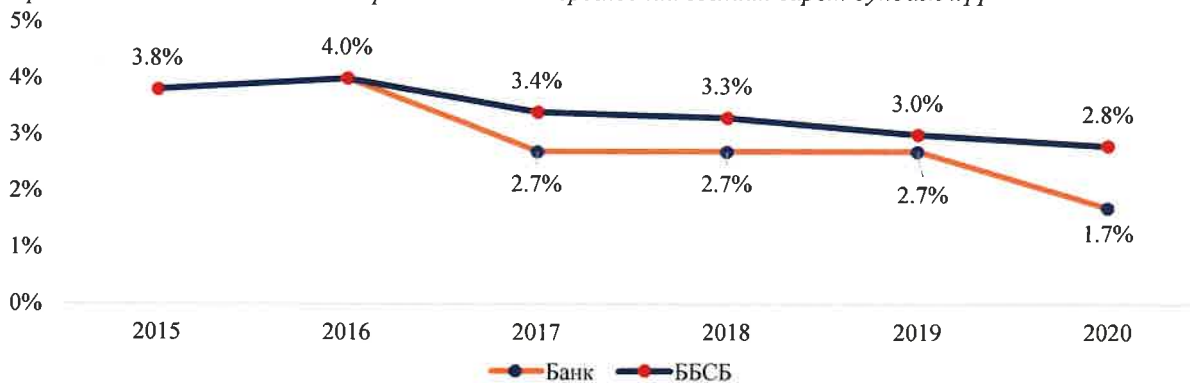

Эх сурвалж: МБ,СЗХ, ЛэндМН тайлан

Г. Хэрэглээний зээлийн хүү буурч байна

Монгол Банкны мөнгөний бодлогын гол хэрэгсэл болох бодлогын хүүгийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс даруй 4 нэгж хувиар буурч одоогоор 6%-тай байна. Энэ нь санхүүгийн зах зээл дэх суурь хүү учраас банк болон ББСБ-ын зээлийн хүү буурахад нөлөөлж буй үндсэн бодлогын хүчин зүйлс ба нөгөө талаас Ковид-19 цар тахалтай холбоотой зээлийн бүтээгдэхүүн зогсох, санхүүгийн үйлчилгээний хүртээмж муудах зэрэг эрсдэлээс зайлсхийж буй мөчлөг сөрсөн бодлогын үр дүн юм.

График 13: Банк болон ББСБ-ын иргэдэд олгосон хэрэглээний зээлийн сарын дундаж хүү

Эх сурвалж: МБ,СЗХ, ЛэндМН тайлан

ЦАХИМ САНХҮҮ, ТӨЛБӨР ТООЦООНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Ухаалаг утасны хэрэглээ болон дата хэрэглээ нь финтек зах зээлийн үндсэн дэд бүтцийг бүрдүүлэгч чухал хүчин зүйл болохын хувьд зайлшгүй авч үзэх шаардлагатай үзүүлэлтийн нэг юм. Харилцаа Холбооны Зохицуулах Хорооны /ХХЗХ/ тайланд дурдсанаар 2016-2020 оны хооронд дата хэрэглэгчийн тоо жилийн өсөлтийн хувиар /CAGR/ 1%, смарт утасны хэрэглэгчийн тоо 7% буюу жилийн өсөлтөөр 2021 онд 3.8 сая болж өсөхөөр байна.

График 14: МУ-ын смарт утас болон дата хэрэглэгчийн тоо /Нэгж: мянган хүн/

Эх сурвалж: Харилцаа Холбооны Зохицуулагч Агентлаг

Монгол улсын хэмжээнд 2015-2020 оны хооронд идэвхтэй ашиглаж буй картын тоо болон нийт картын тоо харьцангуй хэлбэлзэлтэй буюу буурах хандлагатай байна. Харин интернет болон мобайл банкны хэрэглэгчдийн тоо тасралтгүй өссөн үзүүлэлттэй байна. Төлбөр тооцоо түүнийг дагасан эдгээр өөрчлөлтүүд нь финтек шийдлийн тусламжтайгаар тус зах зээлийг илүү боловсронгуй болгоход нөлөөлж байна.

Хүснэгт 7: Интернет болон мобайл банкны идэвхтэй хэрэглэгчийн тоо /мян.хүн/

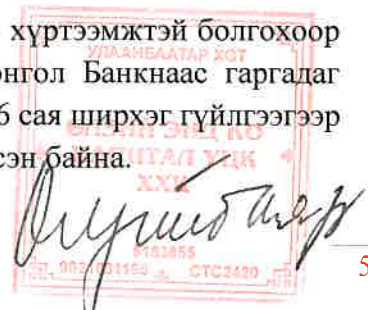
	2015	2016	2017	2018	2019	2020Q3
Картын тоо	4,058.9	3,953.9	3,844.6	4,291.1	3,748.0	3,688.1
Идэвхтэй ашиглаж буй картын тоо	2,289.8	1,468.4	1,716.2	1,585.9	1,899.5	1,867.1
Интернэт банкны хэрэглэгч	874.9	1,054.2	1,388.7	1,804.6	2,133.3	2,635.4
Мобайл банкны идэвхтэй хэрэглэгч	875.7	1,348.0	1,637.6	2,012.3	470.1	546.0

Эх сурвалж: Монгол Банкны Хөдөлгөөнт банкны тайлан

Төлбөрийн усламжлалт ойлголтыг өөрчилж илүү хялбар хүртээмжтэй болгохоор олон төрлийн цахим үйлчилгээнүүд нэвтрээд байгаа ба Монгол Банкнаас гаргадаг Хөдөлгөөнт банкны тайланд дурдсанаар 2019 оны байдлаар 156 сая ширхэг гүйлгээгээр 74 тэрбум төгрөгийн төлбөр тооцоо хөдөлгөөнт банкаар хийгдсэн байна.

2021/10/11

Хүснэгт 8: Санхүүгийн аппликейшн татсан тоо

	Андройд /мянган таталт/	IOS МУ-ын топ таталттай аппликейшн /Жагсаалт/
И-баримт	1000	8
Хаан банк	1000	2
ЛэндМН	500	50
Төрийн банк	500	-
Голомт банк	500	17
Argd	500	42
Mon pay	500	23
Хас bank	100	-
U point	100	-
TDB	100	-
Social pay	100	1
Most money	100	-
Pocket	100	22

Санхүүгийн аппликейшн татан авалтын дүнгээс харахад андройд утсанд татаж авсан тоогоор И-баримт болон Хаан банкны аппликейшн тус тус 1 сая байсан бол ЛэндМН болон Төрийн банкны аппликейшн тус тус 500 мянган татан авалттай байна. Үргэлжлүүлээд Голомт банкны Сошиал Пэй болон Хас банк, Кэнди Пэй зэрэг апп-ууд тус тус 100 мянган татан авалттай байгааг харж болохоор байна. Эпл /Apple/ утасны Ай О Эс /IOS/ дээр татагдсан топ апп-уудын жагсаалтыг мөн Хүснэгт 8 дээрээс харж болно.

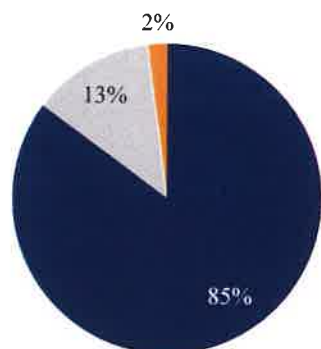
Эх сурвалж: Play Store, Similar Web

ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ОРОЛЦОГЧИД /бичил зээл, төлбөр тооцоо/

А. Бичил зээлийн оролцогчид

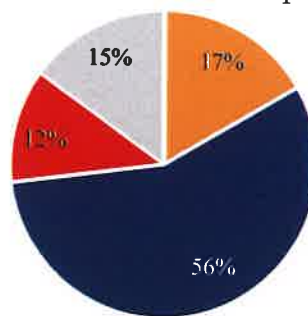
График 15: Бичил зээлийн оролцогчид, Олгосон зээлийн дүнгээр

ББСБ-ын нийт зээлийн үлдэгдэл

■ Уламжлалт ББСБ ■ Финтек ББСБ ■ Лэнд МН

Хувьцаат Компани хэлбэртэй ББСБ-ын нийт зээлийн үлдэгдэл

■ ЛэндМН ■ Инвескор ■ Ард ■ Бусад

Эх сурвалж: СЗХ, Хувьцаат Компаниудын 2020 оны тайлан

ББСБ-ын нийт зээлийн үлдэгдлийн задаргаанаас харахад 85%-ыг нь уламжлалт ББСБ, финтек ББСБ 15%, үүнээс 2%-ийг “ЛэндМН ББСБ” ХК-ын зээлийн үлдэгдэл эзэлж байна. Хувьцаат компани хэлбэрээр үйл ажиллагаа явуулж буй ББСБ-ын нийт зээлийн үлдэгдлийг судалж үзэхэд “ЛэндМН ББСБ” ХК нь зээлийн үлдэгдлийн 17%-ийг эзэлж байна.

2021/10/11

Б. Цахим төлбөр тооцооны зах зээлд оролцогчдын төлөөлөл

Хүснэгт 9: Цахим төлбөр тооцооны оролцогчид

	SuperUp	Social Pay	TDB Pay	Candy Pay	U Point	Store Pay
Нэвтэрсэн он	2020.02	2017.04	2019.05	2015.04	2018.12	2019.09
Үүсгэн байгуулагч	ЛэндМН	Голомт банк	ХХБ	Мобиком	Юнивишн	Сторпэй
Систем хөгжүүлэгч	АНД Системс тех	Банкны ИТ	Банкны ИТ	Мобиком	Юнивишн	Сторпэй
Харилцагчийн тоо /апп татаж авсан тоо/	100,000	100,000	50,000	100,000	100,000	10,000
Төлбөр тооцооны онцлог	Өөрийн эко орчинтой	Банкны үйлчилгээ	Банкны үйлчилгээ	Өөрийн эко орчин	Бонус оноо цуглуулдаг	Төлбөрөө 4 хувааж төлдөг

Эх сурвалж: Play store

Санхүүгийн үйлчилгээ, цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн шилжүүлгийн шийдэл санал болгож буй үйлчилгээнүүдийн дунд өрсөлдөөн нэмэгдэж байна. Ялангуяа энэ салбарт арилжааны банкнууд болон технологи, харилцаа холбооны компаниуд өрсөлдөж байгаагаас гадна, технологийн компаниуд хоорондоо өрсөлдөж эхлээд байна.

Үйлчилгээ	SuperUp	Simple	Ard	Pocket	Monpay
Барьцаагүй зээл	✓	✓	✓	✓	✓
Шилжүүлэг	✓	✗	✓	✓	✓
Төлбөр тооцоо	✓	✗	✓	✓	✓
Цахим худалдаа	✓	✗	✓	✗	✓
Эко орчин	✓	✗	✓	✗	✓
Купон урамшуулал	✓	✗	✓	✓	✓
Цахим үйлчилгээ	итгэлцлийн ✓	✗	✓	✗	✗

Эх сурвалж: Компаниудын бүтээгдэхүүнийн мэдээлэл

ЗАХ ЗЭЭЛИЙН БАГТААМЖ

А. “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн хэрэглэгчдийн өнөөгийн байдал

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн санал болгож буй бичил хэрэглээний зээлийн зах зээлийн зорилтот хэрэглэгчид нь дундаж орлоготой мобайл болон интернет банк ашигладаг, технологийн дэвшилд идэвхтэй 20-39 насны интервалд хамаарах хэрэглэгчид байна.

2021/10/11

Эдгээр хэрэглэгчид нийт харилцагчдын 65%-ийг эзэлдэг ба нийт харилцагчдын 60 гаруй хувь нь ямар нэгэн зээлтэй бол үлдсэн хэсэг зээлгүй байна.

Зээлийн гэрээ байгуулсан идэвхтэй харилцагч нар 2017 онд ойролцоогоор 19 мянга гаруй харилцагч байсан бол 2020 оны эцэс гэхэд 175,271 болж нийтдээ 9.2 дахин өссөн байна. ЛэндМН-ийн харилцагчдыг насны бүлгээр задалж харвал 39-өөс дээш насны харилцагч нар нийт зээлдэгч нарын 26%-ийг эзэлж байгаа нь анхны зорилтот насны түвшин болох 24-34 насны хэрэглэгчдээс тэлж байгаа нь зах зээлийн хэмжээ бизнесийн цар хүрээнд эерэгээр нөлөөлж байна.

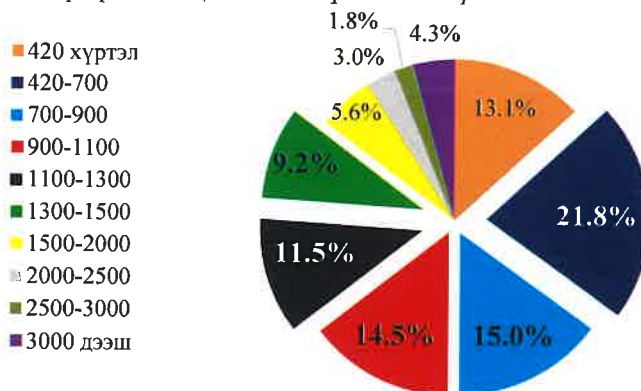
Цаашид хугацаа өнгөрөх тусам карт ашиглан төлбөр тооцоо хийдэг үеэс интернет болон мобайл банк ашиглан үйлчилгээ авах сонирхолтой хэрэглэгч өсөх хандлагатай ба финтек шийдэл хүн амын дунд нас харгалзахгүйгээр тархаж эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэхээр байна.

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн харилцагчийн хүрээ хэрэглээний зээлийн эрэлт өндөртэй дунд болон дундаас дээш орлоготой дундаж насныхнаар хүрээгээ тэлсэн байна.

Б. Нас, орлогын түвшинд суурилсан хэрэглэгчид

Монгол Улсын Үндэсний Статистикийн Хорооны тооцоогоор 20-39 насны хүн амын тоо нийт хүн амын 30% болох 989,059 иргэн буюу ойролцоогоор 1 сая хүн уг насны интервалд хамаарч байна. Уг насны хүмүүсийн онцлог гэвэл бусад насны хүн амыг бодоход хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин, хэрэглээний түвшин харьцангуй өндөр бүлэг юм.

График 16: Цалингийн бүлгийн задаргаа

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

2020 оны эцсийн байдлаар ажил эрхэлж буй 500,000 төгрөгөөс 1,500,000 төгрөг хүртэл цалингийн орлоготой хүн амын тоо 442,709 болж байна. Энэ нь нийт ажил эрхлэгчдийн 72%-ийг эзлэх ба ЛэндМН ББСБ ХК-ийн хэрэглэгчдийн зээл олголтын тоон үзүүлэлтээс харахад 2020 оны 1-р улирлын байдлаар нэг хүнд олгосон сарын дундаж зээлийн хэмжээ 232,000 төгрөг байгаагаас үзэхэд зорилтот зах зээлд багтах хүн амын тоогоор харгалзуулан тооцсон зах зээлийн багтаамж сард дунджаар 102.7 тэрбум төгрөг буюу жилийн 1.2 их наяд төгрөг байхаар байна. Энэ нь ЛэндМН ББСБ ХК-ийн нийт хэрэглэгчдийн 65%-тай дундаж буйгаас харвал (2021 оны 1-р улирлын байдлаар) нийт зах зээлийн багтаамж ойролцоогоор 1.9 их наяд төгрөг байхаар таамаглагдаж байна.

2021/10/11

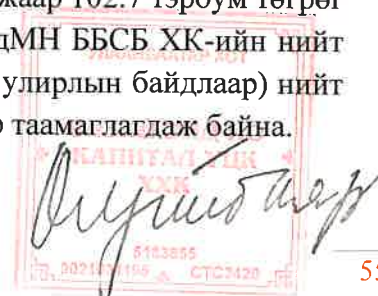
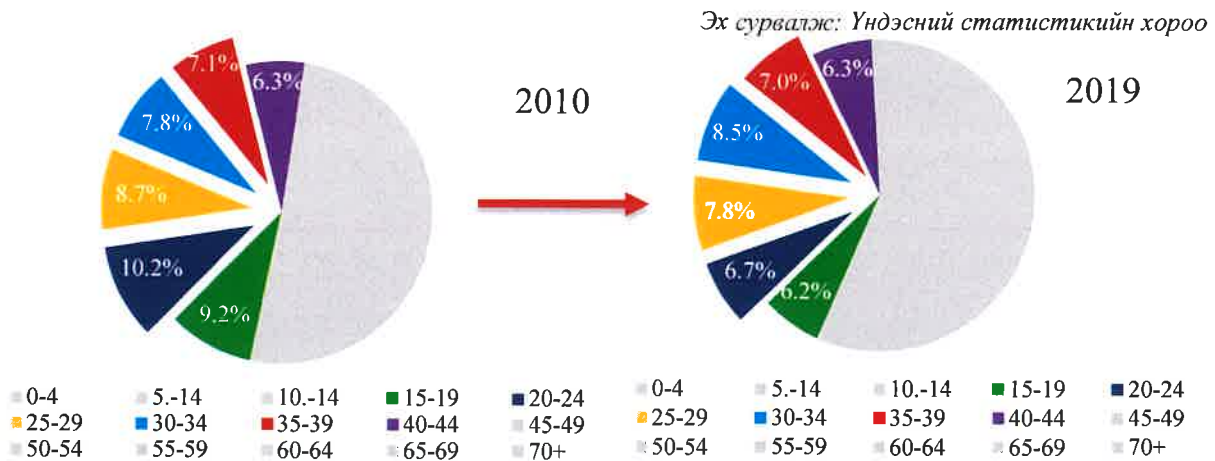

График 17: Монгол Улсын иргэд насны бүлгээр

* “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн 26% нь бусад буюу 20-39 насны ангилалд ороогүй зээлдэгчид байгаагаас харахад 39-с дээш насны тогтмол цалингийн орлоготой харилцагчид тус компанийн бүтээгдэхүүнийг хэрэглэж эхэлсэн нь сонирхол татаж байна. Энэ нь 40-өөд насныхан нь энэ салбарын нэмэлт сегмент болж буйг харуулах ба 15-19 насныхан нь санхүүгийн бүтээгдэхүүний ирээдүйн хэрэглэгчид байх болно.

2021 оны 1-р улирлын байдлаар нэг хүнд олгосон дундаж зээлийн хэмжээ болон ажил эрхэлж буй 500 мянгаас дээш цалингийн орлоготой хүн амын тоо 442,709 байна. Үүн дээр тулгуурлан авч үзэхэд зах зээлийн багтаамж ойролцоогоор 1.9 их наяд төгрөг байхаар таамаглагдаж байна.

В.Технологийн хэрэглээгээр тодорхойлсон хэрэглэгч

2017 онд “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн олон нийтэд хувьцаагаа санал болгох үед смарт гар утас хэрэглэгчийн тоо 2.4 сая байсан бол 2020 онд 3.3 сая болж өссөн байна. Түүнчлэн ЛэндМН аппликейшн татаж авсан тоо 2017 онд 100 мянга гаруй байсан бол 2020 оны байдлаар даруй 8 дахин өсч 890 мянга хол давсан байна. Үүнээс зээлийн гэрээ байгуулсан хэрэглэгчийн тоо 2020 оны байдлаар 175,271 болж өссөн байна. Банк санхүүгийн аппликейшн ашиглаж буй хэрэглэгчийн тоог хамгийн багадаа 200,000, ихдээ 500,000 гэж үзэх юм бол зах зээлийн багтаамж сард дунджаар 46-116 тэрбум буюу жилийн 0.5-1.3 их наяд төгрөг байхаар харагдаж байна. Энэ нь нийт “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн хэрэглэгчийн 65%-тай дүйцнэ гэж үзвэл нийт зах зээлийн багтаамж ойролцоогоор 0.8-2 их наяд хүртэл төгрөг байхаар таамаглагдаж байна.

Гар утасны апп ашиглан төлбөр тооцоо хийдэг боломжит карт зээлийг 200-500 мянган хүн гэж үзвэл нийт зах зээлийн багтаамж багадаа 849 тэрбумаас 2.1 их наяд төгрөг байхаар таамаглагдаж байна.

Г.Өрхийн орлого, хэрэглээний зөрөө, ДНБ-ийн өсөлтөд суурилсан судалгаа

Монгол улсын хувьд өрхийн орлогын хэмжээ эдийн засгийн өсөлтийн хувь хэмжээнээс 95% өрхийн хэрэглээ нь 79%-ийн хамааралтай байна. 2010 оны дүнтэй зэрэгцүүлэх үнээр тооцсон 2011-2020 оны өрхийн хэрэглээ, орлогын өсөлтийн хувь

2021/10/11

хэмжээг бодит ДНБ-ийн өсөлтийн хувь хэмжээтэй харьцуулахад дараах үр дүн гарч байна.

График 18: Өрхийн орлого, эдийн засгийн өсөлтийн хамаарал

Эх сурвалж: УСХ

Эндээс харахад эдийн засаг болон өрхийн орлого өсөхөд хэрэглээ давж өсдөг бол өрхийн орлого буурахад хэрэглээ дагаж буурдаг ч харьцангуй бага хэмжээгээр буурдаг байна. Мөн өрхийн орлогын өсөлтөөс шалтгаалж үүссэн хэрэглээний өсөлтийн тодорхой хэсэг тогтмол хэрэглээ болж үлддэг байна. 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр тооцсон өрхийн орлого хэрэглээний зөрөө 2021 онд 2.56 их наяд төгрөг байх тооцоо байгаа ч арилжааны банкны зээл гаргалтын бууралт ББСБ-ын зээлийн үлдэгдэл тогтвортой байх нэг үндэс болж байна. Нөгөө талаас финтек хэлбэрээр зээл олгож байгаа компаниудын зээлийн эрэлт тогтвортой байна гэж харж байна.

Бодит ДНБ, Өрхийн хэрэглээ, Өрхийн орлогыг цалин болон бусад орлогоор тооцож 2010 оны зэрэгцүүлэх үнэд шилжүүлэн харьцуулахад, өрхийн хэрэглээний хэмжээ, өрхийн цалин болон бусад орлогын зөрөөгөөр тодорхойлсон дүн 2015 оны эдийн засгийн хүндрэлээс хойш нэмэгдсээр 2020 онд зөвхөн эрэлтээс шалтгаалан 1.56 их наяд төгрөгт хүрсэн байна.

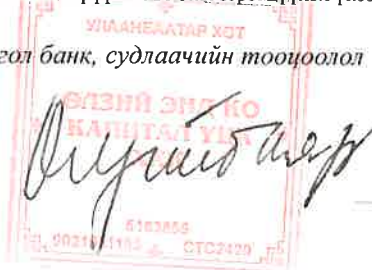
График 19: Өрхийн хэрэглээ болон орлого, ДНБ-тай харьцуулсан судалгаа /Нэгж: их наяд төг/

Эх сурвалж: Монгол банк, судлаачийн тооцоолол

2021/10/11

Мөн 2020 оны хувьд Ковид 19 цар тахал болон хөл хорионы улмаас МУ-ын эдийн засгийн өсөлт -5.3% болж буурсан байгаа. Ирээдүйн Өрхийн орлого хэрэглээний зөрөөгөөр тодорхойлсон зах зээлийн хэмжээг 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр тооцон 2030 онд 5.29 их наяд төгрөг хүртэл өснө хэмээн таамаглаж байна. Энэ нь дараагийн 10 жилд цэврээр 2.4 дахин өсөх төсөөлөл юм. Энэхүү төсөөлөл дараагийн 5 жилийн Бодит ДНБ-ийн дундаж өсөлтийг 5% гэж тооцсон болно. 2020 онд энэ зөрөө 1.56 их наяд байсан ба банкны 1 жилийн хугацаатай иргэдийн зээлийн үлдэгдэл 1 их наяд, ББСБ-ын хэрэглээний зээл 1.2 их наяд төгрөг байсан байна.

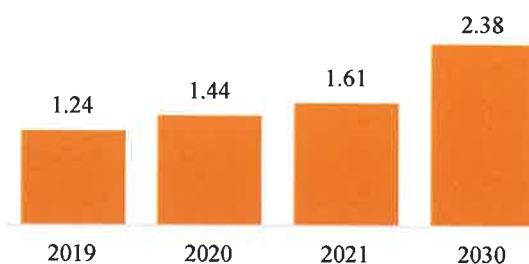
Монгол банкны судалгаагаар иргэд орлогоос давсан санхүүгийн хэрэгцээгээ найз нөхөд, ах дүү, гэр бүл (28%), ломбард (16%), ББСБ(4%)-аас зээл авах хэлбэрээр санхүүжүүлдэг гэсэн байна. Энэ нь судалгаанд оролцсон иргэдийн 48% нь буюу дунджаар нийт 1.2 их наяд төгрөгийг бидний зорилтот нийлүүлэлтийн сувгаар дамжуулан зээлдэг гэж үзэж болохоор байна.

Өрхийн орлого болон зарлагын зөрөөг санхүүжүүлж буй арга хэрэгслээр нь тооцоход 48% нь найз нөхөд, танил тал, барьцаалан зээлдүүлэх газраас зээл авч байгаа буюу 1.2 их наяд төгрөгийг ЛэйдМН ББСБ ХК-ийн зорилтот нийлүүлэлтийн сувгаар дамжуулж авсан байх боломжтой юм.

Д. Банкны богино хугацаат зээл болон финтек хэлбэрээр олгосон зээлийн судалгаа

Одоогийн финтек зах зээл нь иргэдэд чиглэсэн, богино хугацаатай 6 сая төгрөг хүртэлх зээлд төвлөрч байна. Финтекийн зах зээлийн боломжит хэмжээг арилжааны банкуудын богино хугацаат зээлийн үлдэгдэл болон финтек хэлбэрээр олгосон зээлийн үлдэгдлийн дүнд үндэслэв. Ирээдүйн зах зээлийн хэмжээ 2020, 2021 оны эдийн засгийн төсөөлөл болон жилийн 5%-ийн CAGR-р тооцоход 2020 онд 1.2 их наяд төгрөг байх зах зээл 2030 онд 2.3 их наяд төгрөг хүртэл өснө хэмээн таамаглаж байна. Энэхүү төсөөлөлд дараагийн 5 жилийн эдийн засгийн өсөлт болон арилжааны банкны зээл гаргалтын өсөлт нөлөөлнө. Богино хугацаат зээл болон финтек хэлбэрээр олгож буй зээлийн зах зээлд нөлөөлөгч үндсэн индикаторууд нь эдийн засгийн өсөлт, өрхийн хэрэглээ болон өрхийн орлогын зөрөө, зах зээл дэх үнийн өсөлт чанаргүй зээлийн түвшин, Интернет банкны хэрэглээний түвшингөөс хамаарна.

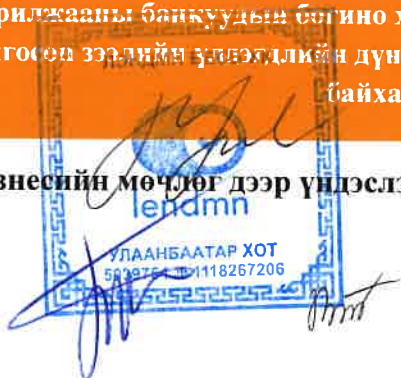
График 20: Зах зээлийн хэмжээ /их наяд төгрөг/

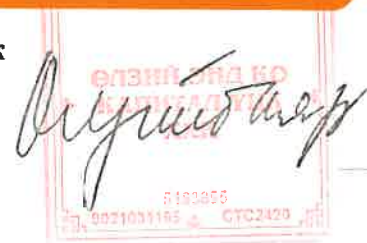
Эх сурвалж: МБ, СЗХ, судлаачийн тооцоолол

Арилжааны банкуудын богино хугацаат зээлийн үлдэгдэл болон финтек хэлбэрээр олгосон зээлийн үлдэгдлийн дүнд үндэслэхэд зах зээлийн хэмжээ 1.2 их наяд төгрөг байхаар таамаглагдаж байна.

Е. Бизнесийн мөчлөг дээр үндэслэсэн зах зээлийн багтаамж

2021/10/11

Хятад улс финтек салбарын хөгжлөөр дэлхийд тэргүүлсээр байна. Тус улсын нийт иргэдийн 76% нь зээлийн картгүй ба финтек шийдлээр зээл олгох боломжтой асар том зах зээл хэвээр буйг Оливер Ваймэн Анализ тайланд 2019 онд дурдсан байна. Үүнд нөлөөлөх болсон гол хүчин зүйл нь Хятадын эрх зүйн орчин, смарт утас хэрэглэгчдийн тооноос гадна финтек бүтээгдэхүүнүүд банкны салбарын хүрч чадаагүй эрэлттэй зах зээл буюу жижиг дунд бизнес болон банкны шаардлага хангаагүй бизнесийнхэнд хүрч эхэлснээр маш том зах зээлийг бий болгож чадсан явдал юм.

График 21: Хятадын интернет кредит зээлийн үлдэгдэл /их наяд юан/

Эх сурвалж: Ант Файнэншил Компанийн IPO проспектусаас

Хятад улс нь дэлхийд финтек хэрэглэгчдийн тоогоор тэргүүлэгч буюу судалгаанд оролцсон иргэдийн 70% нь финтек хэрэглэдэг гэжээ.

Финтекийн салбарын хамгийн том оролцогчийн бизнесийн мөчлөгийн судалгаан дээр үндэслэн Монгол улсын финтекийн салбар тогтворжилтынхоо үедээ барагцаагаар хүн амын 13-16% -ийг бүрдүүлнэ гэж үзвэл нийт тогтмол хэрэглэгчдийн тоо ойролцоогоор 403,000-496,000 хүн амыг хамрах тооцоотой байдаг.

Манай улсын банкны салбарын тогтворжилтын зах зээлийн бүтцийн жишгээс авч үзэхэд томоохон арилжааны банкнууд бүтээгдэхүүнээсээ хамааран зах зээлийн 20-25%-ийг дангаараа эзэлдэг. Энэ жишгээр финтек шийдлээр зээл олгож буй салбарын зах зээл эзлэлт тогтворжилтынхоо үедээ хэрэглэгчдийн 20%-25%-д үйлчилгээ үзүүлнэ гэж үзвэл 80,600-124,000 харилцагчтай болоход тухайн бүтээгдэхүүний хувьд зах зээл дээр тогтворжин, байр сууриа бататгаж авч байна гэж үзэж болохоор байдаг. Энэхүү үзүүлэлтээр авч үзэхэд өнгөрсөн хугацаанд дижитал санхүүгийн хэрэглээ хэрэглэгчдийн амьдралд харьцангуй сайн хэвшсэн үзүүлэлттэй харагдаж байна.

Ковид цар тахлын нөлөөгөөр иргэдийн орлого буурсантай холбогдуулан хэрэглээ буурч, зээлийн хэмжээ хумигдах хандлагатай байгаа боловч, эдийн засаг хэвийн байдалд ороход иргэдийн хэрэглээ нэмэгдэх төлөвтэй байна. Нөгөө талаас иргэдийн хувьд

2021/10/11

дигитал санхүүгийн хэв маягт өдөр тутам шилжиж буй нь финтек зээлийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх хандлагатай байна.

Иргэдийн дигитал санхүүгийн хэрэглээний хэв маяг, финтек бичил зээлийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй гол тоглогч нарын бизнесийн тогтворжилтын мөчлөгийг тооцон үзэхэд нийт зах зээлийн багтаамж 496,000 иргэд буюу ойролцоогоор 1.3 их наяд төгрөг байхаар таамаглагдаж байна.

ДУГНЭЛТ

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн үйл ажиллагаа явуулж буй бичил хэрэглээний зээлийн багтаамжийг нас болон орлого, банк болон ББСБ-ын богино хугацаат хэрэглээний зээлийн үзүүлэлт, өрхийн орлого зарлагын зөрөө, Эдийн засгийн өсөлт, технологийн хэрэглээ, бизнесийн мөчлөг дээр үндэслэн тооцоход энэхүү зах зээлийн багтаамж дунджаар 1.28 их наяд төгрөг байна. Монгол улсын Финтект суурилсан бичил хэрэглээний зээлийн зах зээлийн багтаамжийн ерөнхий төсөөлөл :

Хүснэгт 10: Хэрэглээний зээлийн зах зээлийн багтаамж

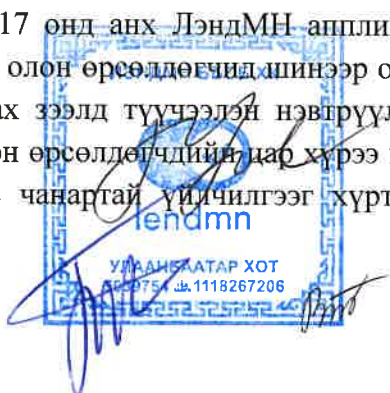
	Судалгааны арга	Зах зээлийн багтаамж
1	Нас болон орлогын түвшинд суурилсан хэрэглэгчид	1.9 их наяд
2	Технологид хэрэглээгээр тодорхойлсон хэрэглэгчид	849 тэрбум
3	Өрхийн орлого, зарлагын зөрөө, ДНБ-ын өсөлтийн судалгаа	1.2 их наяд
4	Банкны богино хугацаат хэрэглээний зээл болон ББСБ-ын финтек хэлбэрийн зээлийн судалгаа	1.2 их наяд
5	Бизнесийн мөчлөг дээр үндэслэсэн зах зээлийн багтаамж	1.3 их наяд
	Зах зээлийн багтаамж /дундаж/	1.28 их наяд

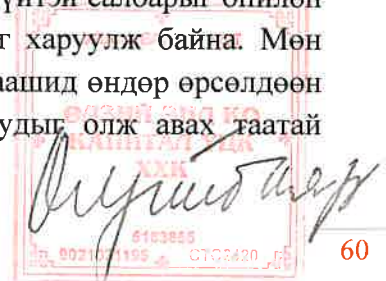
ӨРСӨЛДӨГЧИЙН СУДАЛГАА

“ЛэндМН ББСБ” ХК нь Монгол улсын хамгийн анхны хиймэл оюун ухаанд суурилан дэвшилтэт технологийг санхүүгийн үйлчилгээтэй хослуулсан финтек шийдэл бүхий бичил зээл олгох аппликейшн билээ. ЛэндМН нь тус аппликейшнээрээ дамжуулан Супер Ап хэтэвч үйлчилгээг ашиглан төлбөр тооцоо, мөнгөн шилжүүлэг хийх болон барьцаагүй зээл авах боломжийг хэрэглэгчиддээ санал болгодог. Энэхүү аппликейшнийг ашиглан хэрэглэгчид 2 сая хүртэлх төгрөгийн зээлийг 7, 14, 21 болон 30 хоногийн хугацаатайгаар авах боломжтой. ЛэндМН аппликейшн нь Google Play Store дээр 500,000+ хандалтыг авч, 3000 гаруй хэрэглэгчдийн сэтгэгдлийг цуглуулж, сэтгэгдлийн үнэлгээгээр 4.3 гэсэн үнэлгээг авсан байна.

2017 онд анх ЛэндМН аппликейшн олон нийтэд танилцуулснаас хойш энэхүү салбарт олон өрсөлдөгчид шинээр орж ирж байгаа нь хэр ирээдүйтэй салбарыг онилон харж зах зээлд түүчээлэн нэвтрүүлж чадсан байна вэ гэдгийг харуулж байна. Мөн түүнчлэн өрсөлдөгчдийн дар хүрээ нэмэгдэх нь хэрэглэгчдэд цаашид өндөр өрсөлдөөн дундаас чанартай үйлчилгээг хүртэх, улам илүү давуу талуудыг олж авах таатай

2021/10/11

60

боломжуудыг нээж өгч байна. Энэхүү судалгаанд дараах 3 аппликейшнийг өрсөлдөгчдийг төлөөлүүлэн сонгосон бөгөөд товч танилцуулгуудыг хүргэж байна:

1. Pocket.mn / “Инвекор Хэтэвч ББСБ” ХХК/

Pocket.mn апп нь “Инвекор Хэтэвч ББСБ” ХХК-иас гаргасан цахим зээл, цахим төлбөр тооцооны үйлчилгээ бүхий финтек болон хиймэл оюун ухааны технологид суурилсан апп бөгөөд харилцагч албан ёсны мэдээллүүдийг бөглөж бүртгүүлсний дараа харилцагчийн зээлжих эрхийг Монгол банкны зээлийн мэдээллийн сан болон системийн хиймэл оюун ухаанд тулгуурлан тогтоодог бичил зээл олгох апп юм. Харилцагчид нь 10 сая хүртэлх төгрөгийг 14 хоногоос 180 хүртэлх хоногийн хугацаатайгаар авах боломжтой бөгөөд Google Play Store дээр 100,000+ хандалтыг авч, 2000 гаруй хэрэглэгчдийн сэтгэгдлийг цуглуулж, сэтгэгдлийн үнэлгээгээр 4.5 гэсэн үнэлгээг авсан байна.

Эх сурвалж: Play store, компанийн мэдээлэл, үйлчилгээний танилцуулга

2. Simple.mn / “Ашид Капитал ББСБ” ХХК/

Simple.mn апп нь сүүлийн үеийн ухаалаг технологийг ашиглан харилцагчдынхаа цаг, энерги, мөнгийг хэмнэх зорилго бүхий дижитал зээлийн үйлчилгээг үзүүлж байгаа бөгөөд биометрик мэдээлэлд тулгуурлан харилцагчаа таньж мэдэж, мөн зээлийг шийдвэр гаргалт, зээл олголтын үйл явцыг автоматжуулсан финтек апп юм. Харилцагчид нь 10 сая хүртэлх төгрөгийн зээлийг 1-12 сарын хугацаатайгаар авах боломжтой бөгөөд Google Play Store дээр 100,000+ хандалтыг авч, 339 хэрэглэгчдийн сэтгэгдлийг цуглуулж, сэтгэгдлийн үнэлгээгээр 3.5 гэсэн үнэлгээг авсан байна.

Эх сурвалж: App store, Play store, компанийн мэдээлэл, үйлчилгээний танилцуулга

3. Ард апп / “Ард Кредит ББСБ” ХК/

Энэхүү апп нь мөн технологийн шийдлийг ашиглан харилцагчиддаа хаанаас ч, хэзээ ч өөрийн санхүүгийн санхүүгийн хөрөнгийг удирдах боломжийг олгож байгаа бөгөөд харилцагч апп-ийг татаж, гар утсандаа суулгаж бүртгүүлэн 5 сая төгрөг хүртэлх зээлийг 6 сарын хугацаатайгаар авах боломжтой юм. Мөн энэхүү апп нь Google Play Store дээр 500,000+ хандалтыг авч, 4000 гаруй хэрэглэгчдийн сэтгэгдлийг цуглуулж, сэтгэгдлийн үнэлгээгээр 4.2 гэсэн үнэлгээг авсан байна.

Эх сурвалж: App store, Play store, компанийн мэдээлэл, үйлчилгээний танилцуулга

Өрсөлдөөний үнэлгээгээр ЛэндМН ББСБ ХК-ийн өрсөлдөх чадварыг дурдвал:

Хувь хүнд тохирсон үйлчилгээ: Хиймэл оюун ухаан (AI) нь хэрэглэгчдийн зээлийн үнэлгээг тооцоолж, зээлдэгчийн төлбөрийн чадварт таарсан зээлийг олгоно.

Үнэнч хэрэглэгчид зориулсан урамшууллын систем: Урамшууллын систем нь хэрэглэгчдэд илүү их зээлийг бага шимтгэлээр авах боломжийг олгодог. Тиймээс шимтгэл бууруулалт нь дахин зээл авахад хэрэглэгчдийн сэтгэл ханамжийг нэмж, зээлээ хугацаанд нь төлөх хандлагыг дэмжиж, санхүүгийн сахилга батад сургаж байна.

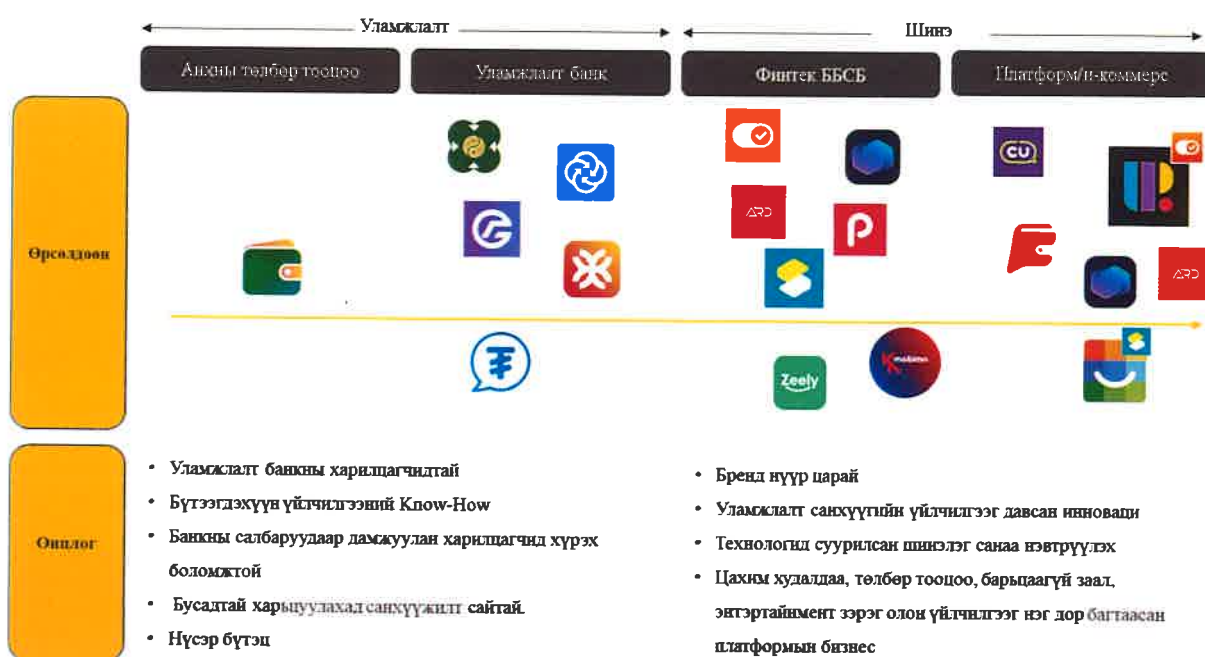
2021/10/11

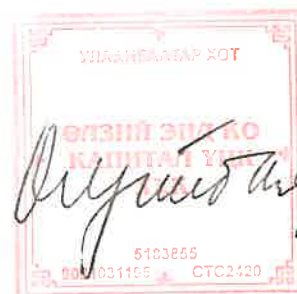
Зардлын хэмнэлт: Финтек компанийн хувьд нэг харилцагчид ногдох үйл ажиллагааны зардал нь банктай болон бусад банк бус санхүүгийн байгууллагатай харьцуулахад бага байна. “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн зэргэлдээ компани буюу “АНД Системс Тех” ХХК нь систем хөгжүүлэлтийг хийдэг ба зээл олголт бүрт төлөх үйлчилгээний хөлс нь тогтмол байдгаараа давуу талтай.

Онцгой нөөц: Хиймэл оюун ухаан /AI/ ашиглан харилцагч тус бүрийн зээлжих зэрэглэлийг тогтоож, оновчтой стратегийн хүрээнд чанаргүй зээл нь бусад банкны хэрэглээний зээлийн чанаргүй зээлээс бага байна. Компани нь зах зээлд хүчтэй хоногшуулалт хийж байгаа ба өрсөлдөгч гарч ирэхээс өмнө үнэнч хэрэглэгчдийг татаж байна.

Зураг 16: Уламжлалт болон Финтек санхүүгийн үйлчилгээний өрсөлдөөний талбар

2021/10/11

2.2 МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН СУДАЛГАА

МОНГОЛ УЛСЫН ЭДИЙН ЗАСГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

Хүснэгт 11: Макро эдийн засгийн үзүүлэлтүүд

Үзүүлэлт	нэгж	2016	2017	2018	2019	2020
Үндэсний тооцоо						
ДНБ, оны үнээр	тэрбум төг	23,943	27,876	32,411	36,898	36,958
ДНБ, 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр	тэрбум төг	16,036	16,892	18,116	19,040	18,034
ДНБ-ний өсөлт бодит	хувь	1.2%	5.3%	7.2%	5.1%	-5.3%
Нэг хүнд ногдох ДНБ, оны үнээр	сая төг	7.9	9.0	10.3	11.6	11.4
Мөнгө санхүү						
Мөнгө M1	тэрбум төг	2,148	2,826	4,031	3,904	4,197
Мөнгө M2	тэрбум төг	12,159	15,861	19,475	20,834	24,220
Нэгдсэн төсвийн орлого	тэрбум төг	5,835	7,958	10,054	11,937	10,402
Нэгдсэн төсвийн тэнцэл	тэрбум төг	(3,660)	(1,059)	831	508	(3,559)
Гадаад валютын албан нөөц	сая ам.дол	1,296	3,008	3,549	4,349	4,774
Засгийн газрын гадаад өр	сая ам.дол	4,869	7,321	7,184	7,702	8,653
Экспорт	сая ам.дол	4,916	6,201	7,012	7,620	7,576
Импорт	сая ам.дол	3,358	4,337	5,875	6,127	5,293
Төлбөрийн тэнцэл	сая ам.дол	(18)	1,460	(142)	453	2,282
Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт	сая ам.дол	1,486	2,086	2,729	2,900	2,620
Хүүгийн түвшин						
Бодлогын хүү	%	14.0%	11.0%	11.0%	11.0%	6.0%
Инфляцийн түвшин	%	1.1%	6.4%	8.1%	5.2%	2.3%
Хадгаламжийн хүү, жилээр	%	12.4%	13.0%	11.2%	10.6%	8.3%
Зээлийн хүү, жилээр	%	19.7%	19.0%	16.9%	16.9%	15.8%
Төгрөг ам.долларын албан ханш	төг	2,490	2,427	2,644	2,734	2,849
Банкны салбар						
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	тэрбум төг	12,423	13,615	17,226	18,096	17,683
Хугацаа хэтэрсэн зээл	%	7.3%	6.0%	4.9%	4.6%	7.1%
Чанаргүй зээл	%	8.5%	8.5%	10.4%	10.1%	11.2%
Зээлийн хүү, сараар	%	1.5%	1.5%	1.3%	1.3%	1.3%
ББСБ-ын салбар						
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	тэрбум төг	478	637	869	1,233	1,327
Хугацаа хэтэрсэн зээл	%	5.6%	4.7%	3.8%	4.5%	4.9%
Чанаргүй зээл	%	12.4%	12.7%	9.5%	8.5%	10.3%
Зээлийн хүү, сараар	%	4.0%	3.4%	3.3%	3.1%	3%

Эх сурвалж: УСХ, Монголбанк, СЗХ

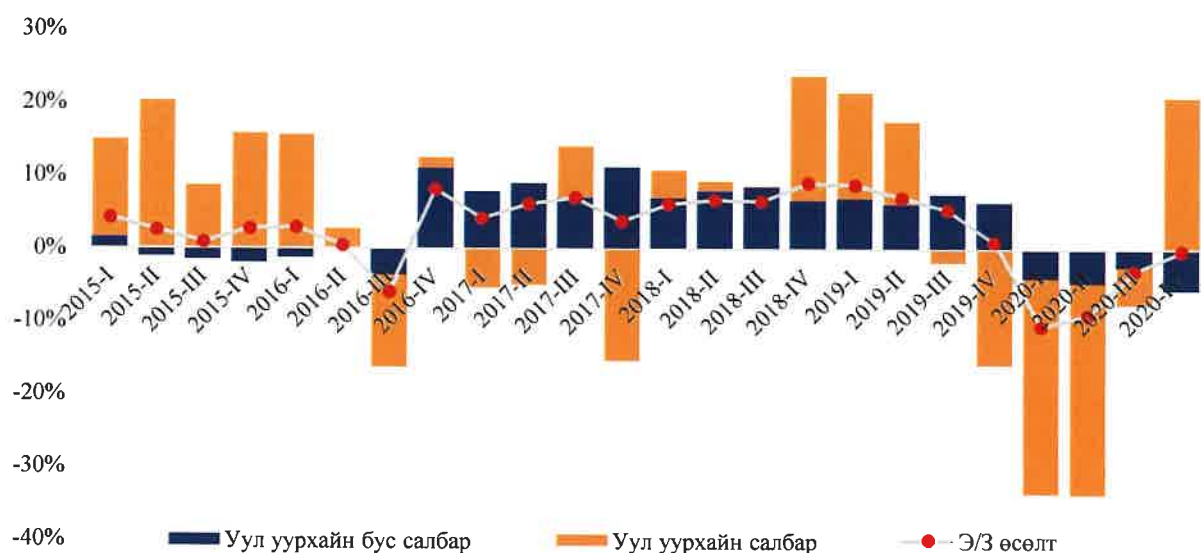

2021/10/11

Монгол Улсын эдийн засаг уул уурхайн салбараас ихээхэн хамааралтай байгааг доорх харьцуулсан үзүүлэлтээс харж болох юм. 2011 онд үзүүлсэн түүхий эдийн үнийн өсөлтөөс шалтгаалсан эдийн засгийн идэвхжлээс хойш өнөөгийн нөхцөл байдал дахь түүхий эдийн супер циклийг оруулаад сүүлийн 10 жилд 3 удаагийн өсөлт үзүүлээд байна. 2020 онд дэлхий нийтийг хүнд байдалд оруулсан Ковид-19 цар тахал манай орныг ч мөн орхилгүй 2020 онд эдийн засгийн өсөлт -5.3%-д хүрсэн байна. Харин энэхүү цар тахал анх бүртгэгдэж хүнд байдалд ороод байсан БНХАУ халдварыг дотооддоо хумьж, эдийн засаг, үйлдвэрлэл хэвийн түвшинд ирээд байгаа нь эрдэс бүтээгдэхүүний үнэ өндөр байхад хүчтэй нөлөөлж байна.

График 22: ДНБ-ийн өсөлт, улирлаар

Эх сурвалж: YСХ

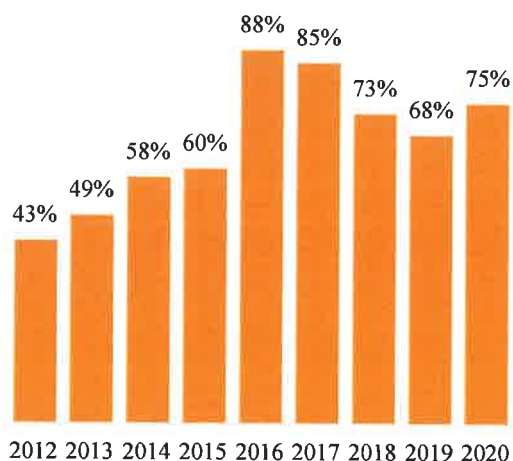
Монгол Улсын төсвийн орлого 2021 онд уул уурхайн салбарын өсөлтөөс шалтгаалж нэмэгдэх төлөвтэй байна. 2016 онд ДНБ-д эзлэх төсвийн орлого 24.4%-тай байсан бол 2019 онд 32.4%-д хүрсэн байна. Үүний шалтгаан ерөнхий эдийн засгийн сэргэлт, уул уурхайн салбартай холбогдох орлогын огцом өсөлт, зарим татварын бодлогод гарсан өөрчлөлттэй холбоотой. Төсвийн хөрөнгө оруулалтыг эрэмбэлж, төсвийн зардлыг тодорхой хэмжээнд хязгаарласнаар 2016 онд ДНБ-ий 15.3 хувьтай тэнцэх алдагдалтай гарч байсан төсвийн нийт тэнцэл 2018 онд ДНБ-ий 2.6 хувь, 2019 онд 1.4 хувьтай тэнцэх хэмжээний ашигтай гарч, төсвийн нөөц боломж сайжирсан байна. 2020 онд төсвийн орлого 10.4 их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оны үеэс даруй 12.8%-иар буурч ДНБ-д эзлэх хувь хэмжээ 28.1%-д хүрсэн байна. Харин төсвийн зарлага 13.96 их наяд төгрөгт хүрч 22.13%-иар өссөн байна. Энэхүү үйл явдал нь Ковид-19 цар тахалтай холбоотой эдийн засгийг тогтвортой байлгах үүднээс төсвийн зарлага талд авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ болон орлого талдаа хөл хорио, гадаад худалдааны нөхцөл байдал зэрэг нь хүчтэй нөлөөлсөн байна.

2021/10/11

График 24: ЗГ-ын өр, ДНБ-д эзлэх хувиар

Эх сурвалж: Дэлхийн банк, ҮСХ

График 23: Төсвийн гүйцэтгэл, ДНБ-ийн хувиар

Монголбанк 2020 онд үүссэн нөхцөл байдалд үндэслэн мөнгөний зөөлөн бодлого хэрэгжүүлж бодлогын хүүг тухайн жилд 5 нэгж хувиар бууруулж систем дэх зээлийн хэмжээг тогтвортой байлгах арга хэмжээ авлаа. Мөн тухайн онд эдийн засгийн өсөлт - 5.3%, инфляцын түвшин 2.3%-д хүрсэн зэрэг нь эх үүсвэрийн өртөг буурах гол шалтгаан боллоо.

Монгол улсын экспорт 2020 онд өмнөх оны үзүүлэлтээс 40 орчим сая ам.доллараар буурч 7.58 тэрбум долларт хүрсэн байна. Энэ нь мөн цар тахал, хөл хорио, хил гаалийн асуудалтай холбоотой бөгөөд экспортын задаргааг ерөнхий байдлаар харвал эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт 17%-иар буурч 5.3 тэрбум долларт хүрсэн байна. Харин бусад бүтээгдэхүүний экспортын хэмжээ 2019-2020 оны хооронд 1.2 тэрбум доллар буюу 150%-иар нэмэгдэж 2 тэрбум долларт хүрсэн байна. Монгол улсын экспорт 2015- 2019 оны хооронд 63.2 хувь өссөн ба энэ нь 2017 онд Хятад улсын нүүрсний эрэлт нэмэгдэж, үнэ өссөн нь Монгол Улсын эдийн засгийн өсөлт сэргэх хамгийн том хүчин зүйл болсон ба уг онд нүүрсний экспорт биет хэмжээгээр 29.4 хувь өссөн бол үнийн дүнгээр 133 хувь өсөж нүүрсний экспортын дүн 2.3 тэрбум ам.долларт хүрсэн байна. Энэхүү дүр зураг дахин ажиглагдаж манай орны гол эрдэс бүтээгдэхүүнүүдийн үнэ өсч, БНХАУ-ын үйлдвэрлэл сэргэж байгаа тул 2015-2019 онд үзүүлсэн өсөлтийг дахин үзүүлэх боломжтой юм.

2020 онд авч хэрэгжүүлсэн цар тахалтай тэмцэх арга хэмжээ /хөл хорио/ нь орлого буурах үндэслэл болж түүнийг дагаад иргэдийн хэрэглээг буурснаар импорт 13.7%-иар буюу 840 сая ам доллараар буурч 5.29 тэрбум ам долларт хүрсэн байна. Импортын задаргааг авч үзвэл тоног төхөөрөмж, сэлбэг хэрэгсэл, тээврийн хэрэгсэл зэрэг бүтээгдэхүүний импортын бууралт дийлэнх хэсгийг эзэлж байна. Харин хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн зэрэг анхдагч хэрэгцээний шинж чанартай бүтээгдэхүүний тоо хэмжээ болон үнийн дүн тогтвортой байна. Вакцин болон өвчлөлийн эрсдэл буурч эдийн засаг

2021/10/11

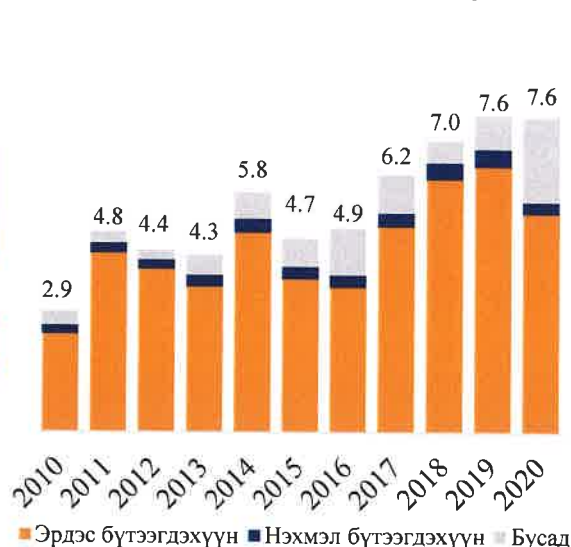

гадаад худалдаа сайжирч экспорт нэмэгдэх үед уул уурхайн тоног төхөөрөмж зэрэг бүтээгдэхүүний нэр төрлөөр импортын дүн нэмэгдэх төлөвтэй байна.

График 26: Импорт /тэрбум ам.доллар/

График 25: Экспорт, /тэрбум ам.доллар/

Эх сурвалж: УСХ

Гадаад валютын албан нөөц (ГВАН) 2021 оны 3-р сарын байдлаар 4.7 тэрбум долларт хүрч түүхэн дээд хэмжээнд хүрээд байна. 2020 оны 4 сард Худалдаа хөгжлийн банкны 500 сая ам долларын бонд төлөлттэй холбоотойгоор ГВАН 3.8 тэрбум ам.доллараас 16.7%-иар буурч 3.2 тэрбум ам.долларт хүрсэн ба цаашид тогтвортой өссөн байна. Энэхүү өсөлтөд өнгөрсөн онд үнэт металл худалдан авалтын хэмжээ өсч 23 тн-д хүрсэн, макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангахад чиглэгдсэн бодлогын арга хэмжээний үр дүн болон валютын ханшийн хүлээлт буурсан зэрэг хүчин зүйлс нөлөөлсөн болно.

Сүүлийн 5 жилд төгрөгийн ам.доллартой харьцах ханш 47.4%-иар суларч 2021 оны 3 дугаар сарын байдлаар 2,849.64₮ тэнцэж байна.

График 27: Top 20 индекс болон төгрөгтэй харьцах ам долларын ханшийн харьцуулалт

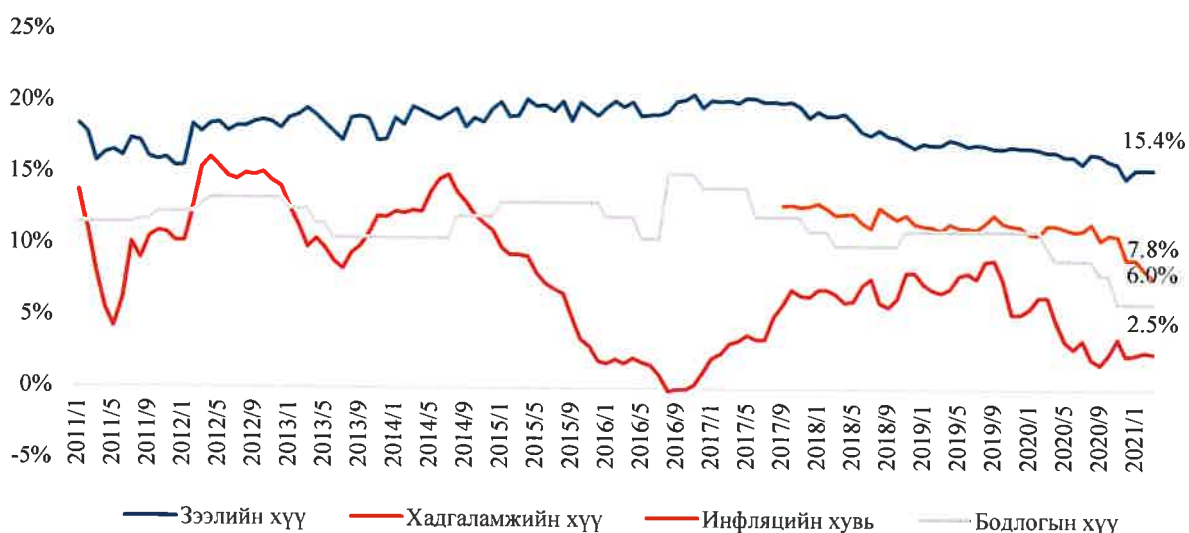
2021/10/11

Төгрөгтэй харьцах ам долларын ханш 2020 оны сүүлийн хагас жилээс өнөөг хүртэл харьцангуй тогтвортой байна. Үүнд АНУ-ын мөнгөний зөөлөн бодлого, урт хугацаатай засгийн газрын үнэт цаасны өгөөж, манай орны импортын бууралт, ГВАН-ын өсөлт зэрэг хүчин зүйлс ханш тогтвортой байх талд нөлөөлж байна.

Бодлогын хүү 2020 онд 5 нэгж хувиар буурч 6%-д хүрэв. Эдийн засгийн хямралаас үүдэж инфляц нам дор түвшинд байсан нь эдийн засгийг өдөөж зээл гаргалтыг нэмэгдүүлэхийн тулд бодлогын хүүг бууруулах орчин бий болгосон байна. Энэ нь зээл гаргах эх үүсвэрийн өртгийг бууруулснаар хадгаламж болон зээлийн хүү 1 жилийн дотор харгалзан 1.8% болон 1.5%-иар буурсан байна. Арилжааны банкны хадгаламжийн хүү буурах болсноор иргэд болон байгууллагууд хөрөнгөө өсгөх өөр арга зам эрэлхийлснээр хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ болон Топ 20 индекс, томоохон компаниудын хувьцааны ханш өсөж, “Эрдэнэс таван толгой” ХХК-ийн нээлттэй төгрөг болон ам долларын өрийн үнэт цаасаарх хөрөнгө татан төвлөрүүлэх төсөл амжилттай болсноор иргэд болон хөрөнгө оруулагч нар хөрөнгийн зах зээлийг зорьж байна.

График 28: Хүүгийн түвшин /Нэгж хувь/

Эх сурвалж: УСХ

Банкны салбарын чанаргүй зээлийн хэмжээ 2021 оны 3-р сарын байдлаар 7.8%, хугацаа хэтэрсэн зээл нийт зээлд эзлэх хувь 7.3% байна. Энэхүү үзүүлэлт 2019 оны эцэст харгалзан 4.5% болон 6.2% байв. Доорх харьцуулалтаас харахад 2020 оноос Ковид 19 цар тахалтай холбоотойгоор арилжааны банкнууд нөхцөл байдал болон эрсдэлээ үнэлэн зээл гаргалтын хэмжээг бууруулснаар түүнийг дагаад чанаргүй зээл болон хугацаа хэтэрсэн зээлийн хэмжээ буурсан байна.

2021/10/11

График 29: Банкны салбарын зээл /Нэгж: %/

Эх сурвалж: YCX

КОВИД-19 ЦАР ТАХЛЫН НӨЛӨӨ

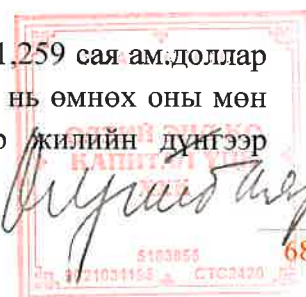
2020 он бол Хятадын Ухань хотод анх илэрсэн Ковид-19 цар тахлын нөлөөнд дэлхийн бүх тив өртсөн жил болсон ба уг өвчний тархалтын хурд, хүрээг үндэслэн Дэлхийн Эрүүл Мэндийн Байгууллага (ДЭМБ) 2020 оны 3 сарын 11-нд уг өвчнийг албан ёсоор “цар тахал” гэж зарласан. Үнэт цаасны танилцуулгыг бичиж байх энэ үед уг тахал нь дэлхийн 220 оронд тархаж 161 сая хүн халдвар авснаас 3.3 сая хүн нас бараад байна. Цар тахал, улс орнуудын уг тахалтай тэмцэх хариу үйлдэл нь дэлхийн эдийн засаг, санхүүгийн зах зээлд томоохон шокуудыг үүсгэсэн ба энэ хугацаанд олон төрлийн эдийн засгийн арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлж байна. Уг өвчин нь Монгол Улсын эдийн засагт ч томоохон өөрчлөлт авчирсан ба Засгийн газрын зүгээс уг тахлыг хяналтдаа авах, эдийн засагт үзүүлж буй хор уршгийг бууруулах шийдвэрийг тухай бүрт гаргаж байна.

Цар тахлын нөлөөгөөр Монгол Улсын макро эдийн засгийн үзүүлэлтүүд муудаж байсан ч он гарсаар экспорт болон уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үзүүлэлт сэргэж эхэлсэн байна. Экспорт 2021 оны эхний улирлын байдлаар өмнөх оны мөн үеэс 60 хувиар тэлсэн байна. Хэдийгээр эдийн засгийн тодорхой бус байдал нэмэгдэж, бизнесийн үйл ажиллагаа зогсонги байдалд шилжсэнээр хөрөнгө оруулалт бүх салбарт буурч, өрхийн хүнсний хэрэглээ бага зэрэг нэмэгдсэн ч хүнсний бус хэрэглээ огцом танагдсан байна. Нөгөө талаас Засгийн газрын хэрэглээ тэлж, нийт эрэлтэд жилийн турш эерэгээр нөлөөлсөн бол экспорт нь оны сүүлийн хагаст нийт эрэлтийг дэмжсэн гол хүчин зүйл байв.

Монгол Улсын төлбөрийн тэнцэл 2020 оны 4 дүгээр улиралд 1.259 сая ам.доллар буюу ДНБ-ний 9.6 хувьтай тэнцэх хэмжээний ашигтай гарлаа. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 1071 сая ам.доллараар сайжирсан үзүүлэлт болж, улмаар жилийн дүнгээр

2021/10/11

68

төлбөрийн тэнцэл 2020 онд 787 сая ам.долларын ашигтай байв. Тодруулбал, 2020 оны 4-р улиралд экспорт сэргэж, импорт агшиж, орлогын дансны алдагдал буурснаар урсгал тэнцэл 165.4 сая ам.долларын ашигтай гарсны дээр гадаад зээлийн ашиглалт нэмэгдэж, ГШХО-аас бусад хөрөнгө оруулалтын орох урсгал өссөн нь төлбөрийн тэнцэлд эерэгээр нөлөөлжээ. Энэ онд түүхий эдийн үнэ өндөр байгаа нь төлбөрийн тэнцэлд эерэг нөлөөтэй ч дотоодод вирус тархсан нь улс хоорондын ачаа тээврийг хязгаарлаж, улмаар экспорт удаашрах эрсдэлийг үүсгэж байна.

Гадаад худалдааны нөхцөл 2021 оны 1-р сард өмнөх оны мөн үеэс 23.1 хувиар сайжирлаа. Экспортын үнэ өмнөх оны мөн үеэс 19.4 хувиар нэмэгдсэн бол импортын үнэ 3.1 хувиар буурчээ. Гадаад худалдааны нөхцөлийн төсөөлөл 2021 онд өмнөх төсөөллөөс сайжирсан бөгөөд үүнд зэс, нүүрс, төмрийн хүдрийн экспортын үнийн төсөөлөл нэмэгдсэн нь голлон нөлөөллөө.

Гадаад валютын албан нөөц (ГВАН) 2020 оны эхнээс 185.6 сая ам.доллараар өсч, оны эцэст 4534.2 сая ам.долларт хүрэв. Энэ нь сүүлийн гурван сарын дунджаар тооцсон валютын төлбөртэй барааны импортын 10.7 сарын хэрэгцээг хангах түвшин юм.

2020 онд төсвийн шаардлагатай санхүүжилтийн дүн 5.7 их наяд төгрөгт 14 хүрэв. Уг шаардлагатай санхүүжилтийн 2.1 орчим их наяд төгрөгийг Засгийн газар банкны систем дэх хуримтлалаас, 3.4 их наяд төгрөгийг гадаад зээлээр санхүүжүүлснээр Засгийн газрын цэвэр зээл болон гадаад цэвэр актив тус тус нэмэгдсэн байна.

Арилжааны банкнуудын нийт зээлийн үлдэгдэл 2021 оны 1 дүгээр сарын байдлаар жилийн 4.8 хувиар, хэрэглээний зээлийн үлдэгдэл 18.1 хувиар тус тус буурсан байна. Тэтгэврийн зээлийг тэглэсэн арга хэмжээний нөлөөг засварлаж тооцвол хэрэглээний зээлийн үлдэгдэл өмнөх оны мөн үеэс 5.8 хувиар буурчээ.

Сүүлийн саруудад зах зээлийн хүлээлт тогтвортой байсны дээр экспортын үнэ, эрэлтийг даган гадаад валютын орох урсгал сайжирснаар төгрөгийн ханш сулрах дарамт бага байлаа. Тодруулбал, эхний 2 сарын байдлаар нүүрс, төмрийн хүдэр зэрэг экспортын гол бүтээгдэхүүний орлого өмнөх оноос өсч, орох урсгал өмнөх оны мөн үеэс 21 хувиар сайжирч, гарах урсгал 3.5 хувиар буурснаар гадаад валютын урсгал цэвэр дүнгээр 173.2 сая ам.долларын ашигтай гарав.

2021 оны нэгдүгээр сарын эхний 10 хоногт хатуу хөл хорио үргэлжлэн, эдийн засгийн үйл ажиллагаа хязгаарлагдсанаар татварын орлого 93.7 хувийн гүйцэтгэлтэй төвлөрөв. Мөн Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй тэтгэвэр, тэтгэмжийн нэмэлт зардлын нөлөөгөөр татаас, шилжүүлгийн зардал өмнөх оны мөн үеэс 46 хувиар өсжээ.

Хөрөнгийн зах 2020 оны 4 дүгээр улирлаас идэвхжиж, ТОП-20 индекс оны эцэст буюу 12 дугаар сард дунджаар 18,126 нэгжид хүрсэн нь 2020 оны доод түвшин болох 6 дугаар сарын дунджаас 12.4 хувиар өссөн үзүүлэлт болж байна. ТОП-20 индексийн өсөлт 2021 он гарсаар үргэлжилж, 1 дүгээр сарын байдлаар өмнөх сарын дунджаас 10.5 хувиар өсөөд байна.

2021/10/11

2020 онд “Оюу толгой” ХХК болон бусад ААН-үүдийн ГШХО цэвэр орох урсгал өмнөх оны мөн үеэс 458.2 сая ам.доллараар буюу 2.5 дахин буурч 296.0 сая ам.долларт хүрсэн бол ААН-үүдийн үндсэн төлбөр өмнөх оны мөн үеэс 27 орчим сая ам.доллараар буюу 48.4 хувиар өсч 82.5 сая ам.долларт хүрэв. Түүнчлэн, “Оюу толгой” ХХК-ийн ашигт ажиллагаа нэмэгдсэн голлох нөлөөгөөр орлогын дахин хөрөнгө оруулалт 52.7 сая ам.доллараар буюу 82 хувиар өсч 116.8 сая ам.долларын цэвэр орох урсгалтай байсан байна.

Цаашид хөл хорионы дэглэм суларч, эдийн засгийг дэмжих арга хэмжээ авахтай зэрэгцэн вакцинжуулалт эхэлснээр хэрэглээ, хөрөнгө оруулалт 2021 оны сүүлийн хагаст эргэн сэргэх хүлээлттэй байна.

2.3 БИЗНЕСИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТААМАГЛАЛ

ЛэндМН ББСБ ХК нь олон нийтээс хөрөнгө татан төвлөрүүлж, барьцаагүй бичил зээлийг олгож эхлээд багагүй хугацаа өнгөрөөд байна. Тус компанийн зээлийн бүтээгдэхүүн нь дэвшилтэт техник технологийн шийдлийг ашиглан бичил зээл олгох процессыг бүрэн автоматжуулж олон мянган харилцагч зээлдэгчдийн цаг хугацаа болон бусад нөөцийг хэмнэсэн үйлчилгээ юм. Тухайн бүтээгдэхүүн үйлчилгээ олон нийтийн дунд дэлгэрч, хэрэглэгчид, хөрөнгө оруулагчдаас өндөр үнэлгээ авч санхүүгийн салбарт финтек технологи, бүтээгдэхүүний инновацийн шинэ жишгийг авчирсан нь ялангуяа санхүүгийн салбарын өрсөлдөөнийг нэмэгдүүлж байна.

Бүтээгдэхүүн үйлчилгээний онцлог нь барьцаагүй бичил зээлийг түргэн шуурхай байдлаар ухаалаг гар утсаар дамжуулан олгодог бөгөөд хөрөнгө оруулагч нарт итгэл төрүүлж өндөр өгөөжтэй санхүүгийн бүтээгдэхүүнийг эзэмших боломж олгож байна.

“ЛэндМН ББСБ” ХК /Үнэт цаас гаргагч/-ийн үйл ажиллагаа явуулж буй зах зээл нь нийт өрхийн орлого болон зардлын зөрөө болох -2.52 их наяд төгрөг (2021 оны прогноз) хүртэл тэлэх боломжтой төсөөлөлтэй байна. (2020 он нь Ковид-19 цар тахалтай холбоотой хөл хорио, бизнесийн үйл ажиллагаа болон хэрэглэгчдийн худалдан авалт саатсан зэрэг нь богино хугацааны өрхийн орлого зардлын зөрөөг бүрэн илэрхийлж чадахгүй гэж үзэв). Энэхүү зах зээлд урт хугацаанд санхүүгийн сахилга баттай харилцагчдыг нэмэгдүүлж тэдний богино хугацаат санхүүгийн хэрэгцээг түргэн шуурхай хангаж, салбарын өрсөлдөөн, хөгжлийг түргэсгэж, нийгмийн нөөцийг үр ашигтай зарцуулахад хувь нэмрээ оруулан ажиллахаар зорьж байна.

2021/10/11

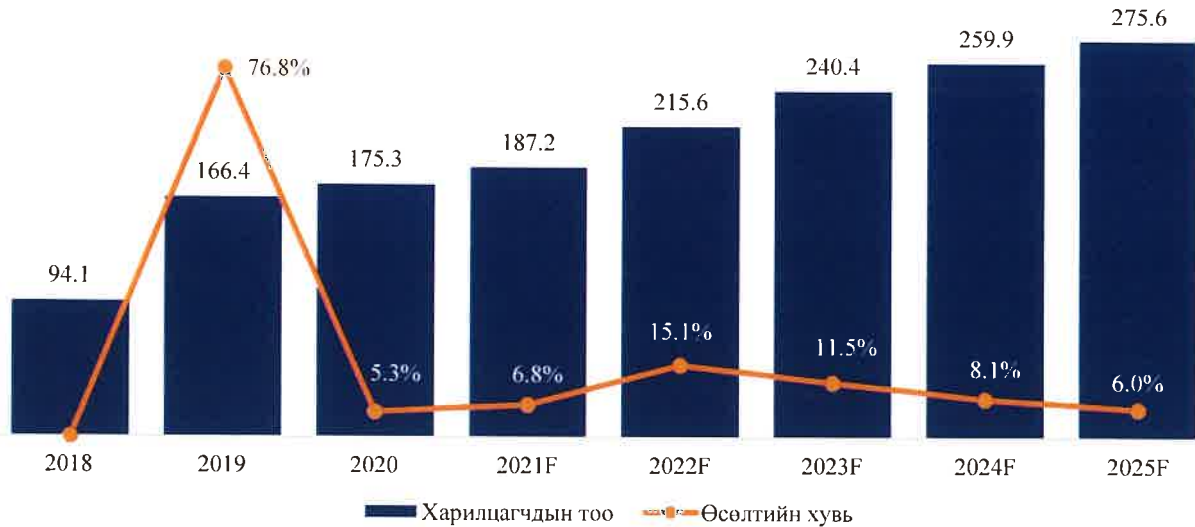

70

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

График 30: Зээлийн харилцагчдын тоо

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн харилцагчдын тоо 2020 оны эцэст 175,271 болж өмнөх оны мөн үеэс даруй 5.3% өссөн байна. Харилцагчдын тоо хэдийгээр өссөн боловч хөл хорионы улмаас, эдийн засгийн эргэлт удааширсан, өрхийн хэрэглээ буурсантай холбоотойгоор зээлийн дүн буурахад нөлөөлсөн гэж үзэж байна. Гэвч эдийн засаг хэвийн нөхцөлд шилжсэнээр хэрэглээний дүн огцом өсөх хандлагатай юм. Компанийн бизнес төлөвлөгөөний дагуу харилцагчдын өсөлтийн хувь тогтворжиж 2025 оны байдлаар 275,573 харилцагчтай болох төсөөлөлтэй байна. Иймд хүү болон шимтгэлийн орлогын гол үзүүлэлт болох харилцагчдын тооны төсөөллийг ЛэндМН ББСБ ХК-ийн үндсэн үйл ажиллагаатай уялдуулан, өрхийн хэрэглээ болон орлогын зөрөө болох өрхийн ахиу хэрэглээний (зөрөө) түвшинг ашиглан таамаглав.

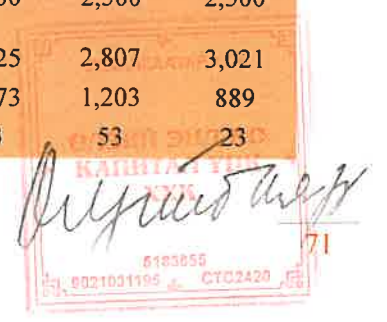
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТААМАГЛАЛ

Хүснэгт 12: Санхүүгийн тайлангийн таамаглал (сая төгрөг)

	2018A	2019A	2020A	2021 F	2022 F	2023 F	2024 F	2025 F
Нийт хөрөнгө	24,323	58,100	39,681	45,797	61,491	82,939	92,400	102,424
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	4,218	6,756	9,521	3,214	3,338	6,527	5,704	4,707
Харилцагчдад олгосон нийт зээл	19,210	50,007	28,115	41,231	56,809	75,089	85,402	97,355
Хэвийн зээл	18,075	47,055	25,036	37,719	52,636	70,430	80,368	91,302
Хугацаа хэтэрсэн зээл	792	1,218	514	678	925	1,236	1,616	2,082
Чанаргүй зээл	343	1,734	2,565	2,834	3,248	3,423	3,418	3,971
Зээлийн эрсдэлийн нөөц	(444)	(1,552)	(3,343)	(4,190)	(4,710)	(5,057)	(5,269)	(6,070)
Урт хугацааг хөрөнгө оруулалт			2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500
Бусад хөрөнгө	693	1,385	1,647	1,886	2,252	2,625	2,807	3,021
Үндсэн хөрөнгө	258	1,162	1,063	1,011	1,188	1,173	1,203	889
Биет бус хөрөнгө	388	342	178	145	113	83	53	23

2021/10/11

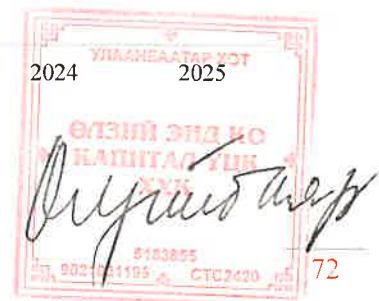
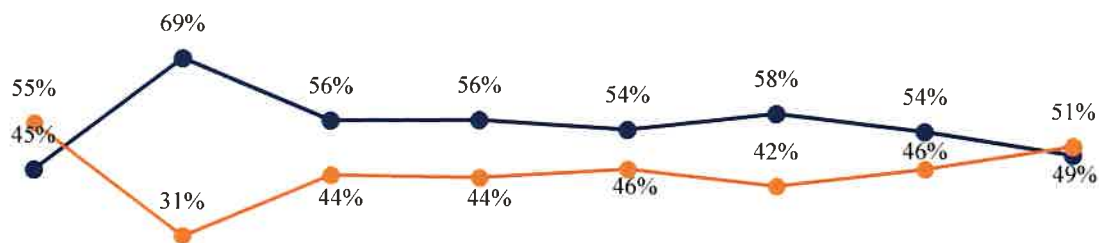
71

	2018A	2019A	2020A	2021 F	2022 F	2023 F	2024 F	2025 F
Өр төлбөр	10,969	40,902	22,159	25,708	33,334	47,864	49,925	50,276
Зээлийн эх үүсвэр	9,849	37,985	20,489	23,934	31,334	45,434	47,434	47,834
Бондын өр төлбөр	6,329	3,523	7,266	9,636	8,636	14,436	14,436	15,336
Итгэлцэл	-	13,696	10,364	11,957	19,557	19,457	21,457	21,457
Банкны зээл	3,520	8,604	2,859	186	1,386	8,486	186	686
Бусад зээл	-	12,162	-	2,155	1,755	3,055	11,355	10,355
Бусад өр төлбөр	1,120	2,917	1,670	1,774	2,000	2,430	2,491	2,442
Эздийн өмч	13,354	17,198	17,522	20,089	28,157	35,075	42,476	52,148
Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	10,814	10,814	10,814	10,814	10,814	10,814	10,814	10,814
Халаасны хувьцаа	0	(266)	(989)	(1,493)	(1,493)	(1,493)	(1,493)	(1,493)
Тайлант үеийн ашиг (алдагдал)	2,560	4,910	2,240	3,206	5,389	6,457	8,046	9,672
Хуримтлагдсан ашиг (алдагдал)	(20)	1,740	5,457	7,249	10,134	14,984	20,795	28,842
Бусад эздийн өмч	-	-	-	313	3,313	4,313	4,313	4,313
Нийт өр төлбөр болон эздийн өмч	24,323	58,100	39,681	45,797	61,491	82,939	92,401	102,424

*Хүлээгдэж буй төлөвлөгөө

Дүрмийн сан өсөх төлөвтэй байна: 2019 онд нийт хөрөнгийн 70 гаруй хувийг өр төлбөр эзлэн, түүний дийлэнх хэсгийг итгэлцэл болон банкны зээл эзэлж байсан бол 2020 оны эцэст өр төлбөрийн эзлэх хувь хэмжээ 55.8% болон буурсан байна. Компанийн үйл ажиллагаа тогтвортой нэмэгдсэнээр 2025 онд эздийн өмчийн дүн 2021 онтой харьцуулахад 2.6 дахин өсөх төлөвтэй байна. Компани финтект суурилсан бичил зээлийн эрэлт хэрэгцээ болон зээл гаргалтын дүн, харилцагчдын тоо, зээл гаргах эх үүсвэрийн тогтвортой байдал зэрэг үзүүлэлт дээр үндэслэн өртөг бага санхүүгийн эх үүсвэрээр зээлийн багцын дүнг нэмэгдүүлж ашигт ажиллагааг нэмэгдүүлэх стратеги баримтлан ажиллаж байна.

График 31: Өр төлбөр ба эздийн өмч

Нийт хөрөнгө өсөх төлөвтэй байна: “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн нийт хөрөнгө 2020 оны эцэст 39.6 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үзүүлэлтээс 31.7%-р буурсан байна. Энэхүү бууралтыг задаргааг харвал өр төлбөр 44.7%-р буурч эздийн өмч 2%-иар өссөн байна. Компанийн эрсдэлийн удирдлагын бодлого, цар тахалтай холбоотой иргэдийн зээлийн буурах хандлага, бизнесийн зогсонги байдал зэргийг урьдчилан тооцоолж эрсдэлтэй зээлийн багцыг бууруулах, өртөг өндөртэй эх үүсвэрийг хаах зэрэг бодлого авч хэрэгжүүлсэн нь оновчтой байсан гэж дүгнэж болохоор байна. Санхүүгийн зах зээлд зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд эх үүсвэр болон олгож буй зээлийн хугацааг зөв удирдах нь маш чухал байдаг. “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн бизнес загвар нь урт хугацаат эх үүсвэрээр богино хугацаат зээл олгодог тул эх үүсвэр болон зээл гаргалтын хугацааны удирдлагын эрсдэлд өртөх магадлал харьцангуй бага байдаг онцлогтой. Компани цар тахлыг эрсдэл багатай даван туулсан нь бизнесийн загварын онцлогыг бататгасан үйл явдал болсон. Компани нь цаашид зээлийн үйл ажиллагаагаа өртөг багатай эх үүсвэрээр тогтвортой нэмэгдүүлснээр 2025 оны байдлаар 2020 онтой харьцуулахад нийт хөрөнгийн дүн 2.6 дахин өсч 102 тэрбум төгрөгт хүрэх төсөөлөлтэй байна.

ОРЛОГЫН ТАЙЛАНГИЙН ТААМАГЛАЛ

Хүснэгт 13: Орлогын тайлангийн таамаглал (сая төгрөг)

	2018A	2019A	2020A	2021F	2022F	2023F	2024F	2025F
Хүү, шимтгэлийн орлого	7,143	18,497	16,298	15,093	19,961	24,942	29,743	33,105
Хүүгийн зардал	(512)	(4,487)	(5,229)	(3,567)	(5,076)	(7,226)	(8,545)	(8,692)
Цэвэр хүүгийн орлого	6,631	14,010	11,069	11,526	14,885	17,716	21,198	24,413
Эрсдэлийн сангийн зардал	(408)	(1,619)	(2,393)	(1,639)	(1,484)	(1,918)	(2,449)	(3,039)
Эрсдэлийн сангийн дараах орлого	6,223	12,391	8,676	9,887	13,401	15,798	18,749	21,374
Шимтгэлийн зардал	(981)	(1,925)	(1,659)	(1,563)	(1,955)	(2,307)	(2,605)	(2,797)
Шимтгэлийн дараах орлого	5,242	10,466	7,017	8,324	11,446	13,491	16,144	18,577
Ерөнхий зардал	(1,032)	(2,485)	(2,093)	(2,349)	(2,782)	(3,137)	(3,319)	(3,428)
Удирдлагын зардал	(1,345)	(1,950)	(2,382)	(2,412)	(2,677)	(2,945)	(3,297)	(3,454)
Нийт үйл ажиллагааны зардал	(2,377)	(4,435)	(4,475)	(4,761)	(5,459)	(6,082)	(6,616)	(6,882)
Татвах төлөхийн өмнөх ашиг	2,865	6,031	2,542	3,563	5,987	7,409	9,528	11,695
Татвар	(305)	(1,121)	(302)	(357)	(598)	(952)	(1,481)	(2,023)
Цэвэр ашиг	2,560	4,910	2,240	3,206	5,388	6,457	8,047	9,672

Хүлээгдэж буй төлөвлөгөө

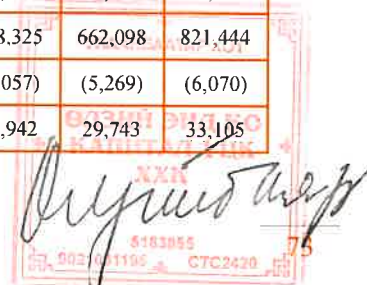
Орлогын таамаглалд дараах үндсэн үзүүлэлтүүд орсон болно:

Хүснэгт 14: Орлогын таамаглалд орсон үзүүлэлтүүд

Орлогын таамаглалын дэлгэрэнгүй	2018	2019	2020	2021F	2022F	2023F	2024F	2025F
1 Харилцагчдын тоо /мянган хүн/	94.1	166.4	175.3	187.2	215.6	240.4	259.9	275.6
2 Зээлийн байц /Сая Т/	19,210	50,007	28,115	41,231	56,809	75,089	85,402	97,355
3 Олгосон зээлийн хэмжээ /Сая Т/	150,025	426,555	210,502	311,733	400,935	518,325	662,098	821,444
4 Зээлийн эрсдэлийн өсч /Сая Т/	(443.6)	(1,551.7)	(3,343.4)	(4,190)	(4,710)	(5,057)	(5,269)	(6,070)
5 Хүү шимтгэлийн орлого /Сая Т/	7,143	18,197	16,298	15,093	19,961	24,942	29,743	33,105

2021/10/11

- 1. Компанийн харилцагчдын тоо:** ЛэндМН ББСБ ХК-ийн зээлийн харилцагчдын тоо Ковид-19 цар тахалтай холбоотой 2019-2020 онд 5.3%-иар өсч 175.3 мянгад хүрэв. Энэхүү үзүүлэлт цаашид тогтворжин 2020-2025 оны хооронд жилд дунджаар CAGR-9.5%-ийн өсөлт үзүүлэн 2025 оны эцэс гэхэд 275,573-д хүрэх тооцоотой байна. Энэхүү үзүүлэлт нь цаашид орлого болон бусад санхүүгийн төсөөллийн үндсэн хүчин зүйл болно.
- 2. Зээлийн багц:** Олгож буй зээлийн багцын хэмжээ 2020 оны эцэст 28.1 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 43.1%-иар буурсан байдалтай байна. Энэхүү үзүүлэлт “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн гол үйл ажиллагаа болох бичил хэрэглээний зээл олгох үйл ажиллагааны гол хөрөнгийн ангилал юм. 2020 оны энэхүү буурсан үзүүлэлт нь тухайн оны цаг үе, дэлхий нийтийн тулгамдсан асуудлаас үүдэж буй эрсдэлээр тохируулан буурсан бол вакцинжуулалт болон Ковид-19 цар тахалтай холбоотой эрсдэл буурч бизнесийн бүх байгууллагуудын үйл ажиллагаа бүрэн нээгдэх үед түүнийг дагаад уг зээлийн багцын дүнг нэмэгдүүлэх боломжтой юм.
- 3. Олгосон зээлийн хэмжээ:** ЛэндМН ББСБ ХК-ийн 2020 онд олгосон зээлийн хэмжээ 210.5 тэрбум төгрөгт хүрсэн ба цаашид жилд дунджаар CAGR-27.4%-иар өсч 2025 он гэхэд нийтдээ 821.4 тэрбум төгрөгийн зээл олгох төлөвтэй байна. Энэхүү өсөлтийг бүтээгдэхүүн төрөлжилт болон хөгжүүлэлт, бичил хэрэглээний зээлийн эрэлт хэрэгцээ, компанийн зээлийн багцын бодлого зэрэг тодорхойлно. /Энэхүү үзүүлэлтийг компанийн ирэх 5 жилийн зээлийн үлдэгдлийн өссөн дүнгээр тооцсон болно./
- 4. Зээлийн эрсдэлийн сангийн хэмжээ:** Зээлийн эрсдэлийн сангийн хэмжээ 2020 оны байдлаар 3.34 тэрбум төгрөгт хүрч нийт чанаргүй зээлийн 130%-иар байгуулсан ба энэ нь бусад ББСБ-ын энэхүү үзүүлэлттэй харьцуулахад харьцангуй өндөр буюу эрсдэлийг бага байлгах үүднээс энэхүү сангийн хэмжээг өндрөөр байгуулсан байна. Мөн зээлийн эрсдэлийн сангийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс даруй 4 дахин өссөн нь өнөөгийн нөхцөл байдлын эрсдэлийн үнэлгээ хэр түвшинд байгааг илтгэнэ. Цаашид бизнесийн цар хүрээгээ тэлж 2025 он гэхэд зээлийн эрсдэлийн сангийн хэмжээ нийт чанаргүй зээлийн 153% байхаар тооцсон байна. Энэхүү үзүүлэлт нь зээлийн цэвэр багц, харилцагчдын тооны өсөлтөөс шууд хамаарч байна.
- 5. Хүү шимтгэлийн орлого:** Компанийн хүү шимтгэлийн орлого харилцагчийн тоо болон нийт зээлийн багцаас шууд хамааралтай бөгөөд ирэх 5 жилийн төсөөлөлд харилцагчийн тоо болон нийт зээлийн багцын өсөлтийг эерэгээр харж байгаа учир хүү шимтгэлийн орлого өсөхөөр байна.

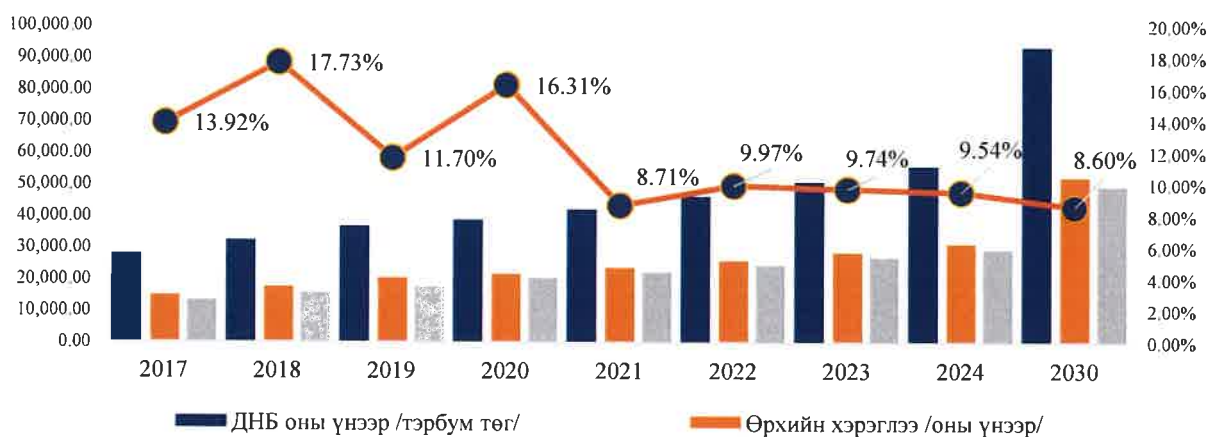

2021/10/11

Монгол улсын эдийн засгийн өсөлт тогтвортой түвшинд байсан 2019 онд өрхийн нэмэлт хэрэглээ буюу орлогоос давсан хэрэглээний дүн 2.83 их наяд төгрөгт хүрсэн байна. Харин Азийн Хөгжлийн Банкны таамагт дурдсанаар манай улсын эдийн засгийн өсөлт КОВИД-19 вирусийн нөлөөгөөр 2020 онд 2.1%, 2021 онд 4.6% байх төлөвтэй байгаа ба ирэх онд өрхийн орлогоос давсан хэрэглээний өсөлтийг тооцоход банкнаас гаргадаг 1 жилийн хугацаатай зээлийн өсөлтөөс өндөр байгаа нь “ЛэндМН ББСБ” ХК нь барьцаагүй, цахим, богино хугацаат хэрэглээний зээлийн харилцагчид нэмэгдсээр байх үндэслэл болохоор байна.

График 32: Өрхийн нэмэлт хэрэглээний өсөлт /тэрбум төгрөг/

Эх сурвалж: Монгол банк, судлаачийн тооцоолол

Бонд гаргагч “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн гол бүтээгдэхүүн нь богино хугацаатай хэрэглээний зээл учир тус таамагт ашигласан ахиу хэрэглээний өсөлт нь тогтворжсон зах зээлийн оролцогчид илүү хамаарах боломжтой.

2021/10/11

МАРКЕТИНГИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Маркетингийн төлөвлөгөө нь бизнесийг амжилтад хүргэж, хязгааргүй хэрэглэгчид рүү хөтлөх гүүр болж өгдөг. Маркетингийн төлөвлөгөө нь борлуулалтыг нэмэгдүүлэх гол түлхүүр юм.

1. Хураангуй

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн 2021-2025 оны маркетингийн төлөвлөгөөний ерөнхий төсөөлөл нь одоо байгаа харилцагчдаа хадгалах халамжлах, шинэ харилцагчид руу чиглэсэн хиймэл оюун ухаанд суурилсан шинэ шинэлэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээгээр дамжуулан санхүүгийн салбарт шинэ жишиг тогтоож тэлэх бодлогыг баримтлан компанийн өсөлтийг хурдасгах, найдвартай хөрөнгийн эх үүсвэр бий болгоход чиглэж, харилцагчдынхаа өдөр бүрийн хэрэгцээ тулгамдсан асуудлыг шийдэж, зөвлөж байх үнэнч АНД нь байх маркетингийн стратеги, төлөвлөлт, төлөвлөгөөнүүдийг хэрэгжүүлэх юм.

2. Зорилтот харилцагчид

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн үйл ажиллагаа нь харилцагчийн тоотой өндөр хамааралтай учир сард дунджаар 200 мянган төгрөгийн зээл авч эргүүлэн төлөх чадвартай харилцагчдынхаа тоог нэмэх, цаашлаад зах зээлийн хамрах хүрээг тэлэхийн тулд дундаас дээш насныханд хүрэх, ирээдүйн харилцагчдаа татахын тулд өсвөр залуу үеийнхэнд чиглэсэн санхүүгийн сахилга баттай байхын үнэ цэнд чиглэсэн тэдний АНД нь байх маркетингийн стратеги хэрэглэх нь зүйтэй юм. Мөн өнөөгийн харилцагчдын онцлог, хэрэглээ болон амьдралын хэв маяг КОВИД-19 цар тахлын дараах өөрчлөлтийг урьдчилан таамаглаж маркетингийн төлөвлөлтөө эерэг байдлаар төсөөлж байна.

Бизнес эрхлэгчид аль цаг үеийнхэнд чиглэсэн маркетинг хийж байгаагаас хамаарч тэдний онцлог, өссөн орчин, нийгмийн асуудал, үнэ цэнэ зэргийг маш дэлгэрэнгүй судалж эхэлсэн байна. Ялангуяа ирээдүйн бүхий л бизнес, бараа үйлчилгээний хэрэглэгчид болох Зэт үеийнхнийг /Generation Z/ анхааралтай ажиглаж, тэдний зуршил, амьдралын хэв маяг, үнэ цэнд чиглэсэн тэдэнд илүү ойртож хүрсэн маркетингийн стратеги боловсруулахгүйгээр тухайн бизнес хол явахгүй гэдгийг ойлгож эхлээд байна. Хамгийн сонирхолтой нь Зэт үеийнхэнд бараа үйлчилгээгээ танилцуулж борлуулах хүмүүс нь Икс үеийнхэн болон шинэ мянганыхан учир тэднийг ойлгож мэдэхийн тулд ихээхэн хүчин чармайлт гаргах нь тодорхой байна.

2021/10/11

76

Зураг 17: Монгол харилцагчид, төрсөн оноор

Уламжлалтынхан /Traditionalists/	Бүүмэрс /Boomers/	Икс үеийнхэн /X generation/	Шинэ мянганыхан /Millennial/	Зэт үеийнхэн /Z generation/
1900-1945 оныхон	1946-1964	1965-1976	1977-1997	1997-с хойш
<ul style="list-style-type: none"> -Халх голын дайн -Сахилга багтай -Харниуцлагатай -Бүх юманд үнэнч -Нийгмийн идэвхтэй -Даруухан -Аривч хямгач -Юм цуглуулдаг -Өр зээлэнд дургүй -Авдрандаа үнэтэй зүйлээ хадгалдаг -Бэлэн мөнгөнөөс илүү үнэт эдлэл хэлбэрээр хадгалдаг -Эх оронч 	<ul style="list-style-type: none"> - Дүрэм журам сайн дагаж биелүүлдэг - Хичээл зүтгэлтэй - Маш ажлсаг - Компьютер ашиглаж эхлэсэн анхны хүмүүс - Үл хөдлөх хөрөнгийг чухалчилдаг -Мулти таск сайтай -Гүйлгээ ухаантай -Гэр бүлийн гишүүд олуулаа 	<ul style="list-style-type: none"> - Шилжилтийн Үеийнхэн -Дээд боловсролыг чухалчилдаг - Анхны гар утас хэрэглэгчид - Өөрийнхөөрөө бага зэрэг бүдүүлэг -Анхны хотын Соёлтнууд -Ихэнх нь хувийн наймаа хийж үзсэн -Үнэ төлбөргүй дээд боловсрол 	<ul style="list-style-type: none"> - Картын бараа - Монгол хүн анх сансарт ниссэн - Зээлээс айдаггүй - Хадгаламж хийж эхэлсэн үеийнхэн -Yahoo мессенжер - Google, Facebook -Интернэтийн анхны хэрэглэгчид -Боловсрол төлбөртэй болсон -Өөрчлөлтөнд зохицож чаддаг 	<ul style="list-style-type: none"> - Дижитал ертөнцийнхөн - Эго ихтэй - Өндөр хүлээлттэй -Нийгмийн сүлжээнийхэн - Таблет анх хэрэглэгчид - Санхүүгийн мэдлэгтэй - Бие даасан - Өрсөлдөөнч - Тренд дагадаг

Эх сурвалж: Монголын зэт үеийнхэний харж байгаа өнцөг

3. Маркетингийн стратеги

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн 2021-2025 оны маркетингийн стратегийн баримтлах үндсэн чиглэл урт хугацааны алсын хараа нь дэлхийн энтэй шинэ шинэлэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээгээр Монголын санхүүгийн зээлд манлайлахад одоогийн харилцагчид болон зах зээл дээр шинэ шинэлэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээнүүдээ танилцуулан санал болгохтой холбоотой тэдгээрт уялдуулсан маркетингийн идэвхжүүлэлтээр тэлэх, өсөх бодлого баримтлан үнэнч харилцагчдаа халамжлах, санхүүгийн зах зээлд тэргүүлэх байр сууриа хадгалах, үнэнч харилцагчдыг нэмэгдүүлэх, ЛэндМН аппликейшнээ харилцагчдад улам хялбар боловсронгуй болгож сайжруулалт хийх дээр анхаарч харилцагчдынхаа үнэнч итгэлт АНД нь байх маркетингийн хоногшилт болон брэндийг өргөжүүлэх стратегийн цогц бодлого хэрэгжүүлэхээр зорин ажиллаж байна.

“ЛэндМН ББСБ” ХК нь дижитал хувьсгалын илрэл болсон сонгодог бүтээгдэхүүнийг санал болгож байгаагийн хувьд харилцагчдын онцлогийг нарийн судалсаар байгаа ба харилцагчдын тоо болон зээл, төлбөр тооцооны хэрэгцээнд үндэслэн дараах стратегийг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна.

2021/10/11

Хоногшуулалтын стратеги маркетинг

Хоногшуулалт нь янз бүрийн брэндийн ялгааг хэрэглэгчийн оюун ухамсарт хэрхэн мэдрүүлэхтэй холбоотой процесс юм.

Хамгийн энгийн байдлаар “хоногшуулалт” бол таны ухамсарт судлагдаж буй бүтээгдэхүүний дүр зураг юм гэж тодорхойлжээ. Иймээс хоногшуулалтын хувьд бүтээгдэхүүн үйлчилгээний бодит өөрчлөлт гэхээс илүү өрсөлдөгчтэй тухайн бүтээгдэхүүнийг харьцуулсан боломжит хэрэглэгчийн оюуны дүгнэлт, үзэл санаанд өөрчлөлт хийх арга билээ. Одоогийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээгээ одоогийн зах зээл дээр улам гүнзгийрүүлэн өргөжүүлэн тэлэх юм.

Үнэ цэнд чиглэсэн маркетинг /Meaning out/

Шинэ утга санаа, үнэ цэнийг илэрхийлсэн “meaning” болон аливааг эвдэн ил гарах гэсэн утгатай “coming out” гэсэн үгний нийлбэр ба өмнө нь бусдын өмнө чөлөөтэй илэрхийлж чаддаггүй байсан нийгэм болон хувь хүний хувьд утга учиртай зүйлсээ худалдан авалт, хэрэглээгээрээ илэрхийлэхийг хэлдэг байна. Нийгмийн сүлжээний хөгжлийг дагаад гэр бүлд төвлөрсөн үнэ цэнээс илүүтэй, өөрийн сонирхлоор нэгдсэн коммюнити/бүлэг/-т нэгдэж, тэндээс хамааралтай хэв маягтай болохыг хэлнэ. Жишээ нь хямд үнээс илүүтэй тухайн үйлчилгээ авах явцад төрсөн сэтгэгдэл, дурсамж, түүх, туршлагад төлбөр төлдөг болсон гэсэн үг юм.

“ЛэндМН ББСБ” ХК нь AI /хиймэл оюун ухаан/, брэндийн үнэ цэнэ, социал медиа дах идэвхжүүлэлт болон шинэ бүтээгдэхүүн үйлчилгээгээ зах зээл рүү өргөжилт тэлэлт хийхдээ 2021 оноос 2025 он хүртэл B2C компаниудаас маркетингийн чиг хандлага ялгарлаараа, өнгө төрхөөрөө манлайлна гэсэн амбиц үзэл бодолтойгоор урагшилж байна. Хувь хүний оролцоонд илүү ач холбогдол өгөх, хувь хүний өвөрмөц хэрэгцээ, хүлээлтэд нийцсэн мессеж, санал илгээх, хэрэглэгч бүрийн хувийн хүсэл сонирхлын талаар гүн ойлголт дээр тулгуурлаж ажиллах юм.

Цар тахлын дараах хямралаас сэргэх, дасан зохицох чиглэл рүү шилжиж буй харилцагчидтайгаа илүү ойртож харилцагчидтайгаа нэг түвшинд анд найз шиг нь байх эерэг хандлагатайгаар бүтээгдэхүүн, үйлчилгээнд итгэл хүлээлгэсэн хэрэглэгчдийн харилцааг бизнесийн үнэ цэнэ болгох онцгой боломж байна гэж үзэж байна.

Гол хэмжүүрүүд болох хэрэглэгчийн амьдралын үнэ цэн, сэтгэл ханамжийн өөрчлөлтийн мэдээллийг ажиглан, хянах нь бидэнд юу нь болж, юу нь болохгүй байгааг "цогцоор нь" харуулж дор бүр нь уян хатан нөхцөлөөр сайжруулалт хийж төлөвлөн ажиллах юм.

Учир шалтгаантай маркетинг /Cause marketing/

Байгаль орчин, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэж чадсан компанийн маркетингийн арга барилыг хэлэх ба энэ нь хэрэглэгчдийн хэрэглээнд нөлөөлж, улмаар тухайн компанийн брэндийг унших байнгын харилцагч болох түлхүүр болдог байна. Жишээ нь Facebook компани өөрийн уриаг НҮБ-ын тогтвортой хөгжлийн 17 зорилтын нэг болох

2021/10/11

“Инноваци, дэд бүтцийг нэмэгдүүлэх” зорилтыг шингээсэн “Бид дэлхийг холбоно” гэсэн байхад Google “Мэдээллийн тэгш хүртээмж” гэсэн байдаг. Цар тахлын үеэр хүмүүсийн гар утас, нийгмийн сүлжээнд зарцуулж буй цаг дээд цэгтээ хүрсэн. Гар утсанд зарцуулах хугацаа ирэх жилүүдэд улам өсөх хандлага төлөв ажиглагдаж байгаа бөгөөд социал медиад хуваарилах хэрэглэгчид рүү чиглэсэн учир шалтгаантай сурталчилгаа контент дээрээ илүү анхааран ажиллах шаардлага үүсэж байна.

Agile маркетинг

Зах зээлд шинээр нэвтрэх, шинэ бүтээгдэхүүн үйлчилгээ нэвтрүүлэх нь түргэн шуурхай арга барил шаарддаг. Зах зээлд бүтээгдэхүүн үйлчилгээ санал болгодог B2C компаниудын хувьд зах зээлээ тэлэх болон өргөжихөд ямар өөрчлөлт шинэчлэлт хийх нь нэн тэргүүний зорилт хэвээр байна. Байгууллагууд динамикаар маркетингийн стратегитай дасан зохицохын хэрээр Agile маркетингийн хандлага анхаарлын төвд орж байна. Agile маркетинг нь хэрэглэгчийг төв болгон борлуулалтын үе шатанд үзүүлж буй хариу үйлдлийг ажиглах, сорих, хамтран ажиллахад анхаардаг. Түүнчлэн Agile маркетинг нь гол бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ зах зээлд таниулахад бүх өндгөө нэг сагсанд хийх эрсдэлээс сэргийлэх замаар төсвөө хэмнэх боломжийг олгодог. Хүмүүсийн зан төлөвийн өөрчлөлт, үйлчлүүлэгчид, бизнес эрхлэгчдээс хүлээх хүлээлт болон нийгэм бүхэлдээ маркетингт байнгын өөрчлөлтийг шаардаж байдаг. Борлуулалт ба маркетингийн шинэ юүлүүр нь маркетингийг оролцоо, хуваарилалт, хяналтыг хадгалах хэрэгсэл гэж үздэг. Товчоор хэлбэл, инновац бол маркетингийн удирдлагуудын хувьд хамгийн том давуу тал юм. Байнга шинийг эрэлхийлж, шинэ үнэ цэнийг бий болгох, хамгийн шинэлэг, шилдэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хэрэглэгчдэдээ хүргэхээр бид зорин ажиллаж байна.

Үйлчлүүлэгчидтэйгээ холбоо тогтоох, Ковид 19 цар тахлын дараах итгэлцлийг нэмэгдүүлэхэд хэрэглэгчид рүү чиглэсэн маркетинг, хэрэглэгчдэд бий болж буй сэтгэгдлийг эерэг байлгах зэрэг нь чухал үүрэгтэй. Компанийн хэрэглэгчидтэйгээ эргэх холбоотой байх эсэх нь бүтээгдэхүүн, үйлчилгээтэй адил чухал ач холбогдолтой гэж хэрэглэгчдийн дийлэнх хувь нь үздэг. Үүний үр дүнд хэрэглэгчид үзүүлэх анхаарал, халамж, сурталчилгаанд санаачилгатай байх тал дээр анхаарч ажиллахаар төлөвлөж байна.

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн 6 үнэт зүйл:

1. Инноваци
2. Хурд
3. Хариуцлага
4. Тасралтгүй суралцагч
5. Ухаалаг ажиллах
6. Хүн төвт

2021/10/11

79

2.4 ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА

Үнэт цаас гаргагч нь эрсдэлийн удирдлагын соёл, сайн засаглалыг бий болгохыг зорин ажилладаг бөгөөд эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоог бэхжүүлэх, санхүүгийн болон санхүүгийн болон санхүүгийн бус эрсдэлийг зохистой түвшинд удирдах зорилгоор Төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс 2019 оны 10 сарын 23-ны өдрийн 19/55 тоот тогтоолоор “Эрсдэлийн удирдлагын бодлого”-ыг баталсан. Тус бодлогоор эрсдэлийн “Турван шатлалт хамгаалалт”-ыг бүрдүүлж үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлж ажиллаж байгаа төдийгүй компанийн бизнесийн үйл ажиллагаа, стратегийг хэрэгжүүлэхэд учирч болзошгүй эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөх хязгаарыг тогтоож, тогтмол хяналт тавин, ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хороонд улирал бүр тайлагнадаг.

Мөн зээлийн эрсдэлийн хүрээнд зээл түүнтэй адилтгах, активыг ангилах, зээлийн эрсдэлээс хамгаалах сан байгуулах, зарцуулах бодлогыг ТУЗ-ийн 19/55 тоот тогтоолоор баталж үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон ажиллаж байгаа.

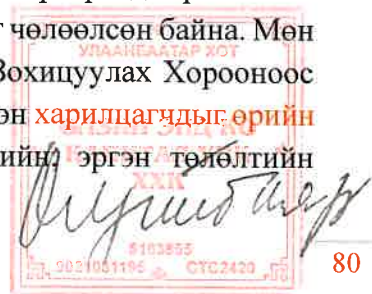
Харин компанийн үйл ажиллагаа зохистой, үр ашигтай байх, санхүүгийн тайлагнал үнэн зөв, бодитой байх, хууль тогтоомж, дүрэм журмыг дагаж мөрдөж хэвшүүлэхэд чиглэсэн “Дотоод хяналтын бодлого”-ыг ТУЗ-ийн 2020 оны 12 сарын 23-ны 20/38 тоот тогтоолоор баталсан байна.

Түүнчлэн мөнгө угаах терроризмыг санхүүжүүлэхээс урьдчилан сэргийлэх, комплаенсийн эрсдэлийн хүрээнд “Мөнгө угаах терроризмыг санхүүжүүлэхээс урьдчилан сэргийлэх, харилцагчийг таньж мэдэх үйл ажиллагааны журам” болон “Дотоод хяналт эрсдэлийн удирдлагын хөтөлбөр”-ийг шинэчлэн найруулж гүйцэтгэх захирлын №2020/64 тоот тушаалаар баталсан нь СЗХ-ноос МУТС тэмцэх чиглэлээр хэрэгжилтийг хангасан компани гэж дүгнэсэн төдийгүй Олон улсын санхүүгийн хориг арга хэмжээг хэрэгжүүлэх байгууллага болох FATF-ын шалгалтаар ирсэн биет төлөөлөгчидтэй ЛэндМН ББСБ ХК нь нийт Финтек -ийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг Банк бус санхүүгийн байгууллагуудыг төлөөлж амжилттай оролцсон юм. ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хороо нь Эрсдэлийн удирдлагын нэгдсэн бодлогын баримт бичгийн дагуу эрсдэлийн тогтолцоо, цар хүрээ, зээлийн багц, эрсдэлийн хяналт зохистой түвшинд, үр дүнтэй байгаа эсэх талаар тайланг улирал бүр хэлэлцэн дүгнэдэг. Энэ нь эрсдэлийг зохистой хэмжээнд удирдах, эдийн засаг, зохицуулалтын орчин, өрсөлдөөн дэх хөгжил, хариу үйлдэл, өөрчлөлтөд бэлэн байх зэрэг төлөвлөгөөг боловсруулахад гол үүрэг гүйцэтгэдэг. Тэр ч утгаараа “ЛэндМН ББСБ” ХК нь КОВИД-19 цар тахлаас үүдэлтэй эдийн засаг, санхүүгийн хүндрэлтэй цаг үед харилцагчид, хувьцаа эзэмшигчид болон компанид ирээдүйд учирч болох эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэхийн тулд тухай бүр хариу арга хэмжээг шуурхай авч хэрэгжүүлж, эрсдэлийн удирдлагын үр дүнтэй нэгдсэн тогтолцоог бүрдүүлж ажиллажээ.

Түүнээс дурдвал 2020 онд Эрсдэлийн цар тахлаас үүдэлтэй санхүүгийн хямралтай холбоотойгоор зээлийн эрсдэлийн удирдлага дээр онцгойлон анхаарч зохих шат дараалсан арга хэмжээг авч ажилласан бөгөөд санхүүгийн хүндрэлд орсон 196 харилцагчийн 26.0 сая төгрөгийн зээлийн болон шимтгэлийн дүнг чөлөөлсөн байна. Мөн 2020 онд цар тахлаас үүдэлтэйгээр Монголбанк, Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос гаргасан мэдэгдлийн дагуу зээлийн эргэн төлөлтөд доголдол үүссэн харилцагчдыг өрийн дарамтаас сэргийлэх зорилгоор 179.8 тэрбум төгрөгийн зээлийн эргэн төлөлтийн

2021/10/11

хугацааг сунгаж зэрэг арга хэмжээг авч хэрэгжүүлжээ. Мөн харилцагчид зээлийн эргэн төлөлтийн таатай боломжийг олгох зорилгоор **ирээдүйд учирч болох эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх** зорилгоор зээлийн уян хатан нөхцөлийг санал болгон, төлбөрийг хэсэгчлэн төлөх боломжтой байх зэргээр бусад хөнгөлөлт, урамшууллыг Засгийн газрын шийдвэрийг үндэслэн харилцагч нартаа олгосон байна.

“ЛэндМН ББСБ” ХК зээлийн эрсдэлийн үнэлгээ, зээлийн үнэ цэнийн бууралтыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт-9 (IFRS-9) дагуу тооцдог. Санхүүгийн зохицуулах хорооноос баталсан “ББСБ-ын активыг ангилах, активын эрсдэлийн сан байгуулж, зарцуулах журам”-д заасны дагуу 2020 оны жилийн эцэст 1.6 тэрбум төгрөгийн зээлийн эрсдэлийн нөөц сан байгуулахаар байсан боловч СТОУС-9 (IFRS-9)-ын стандартын дагуу 3.3 тэрбум төгрөгийн зээлийн эрсдэлийн нөөц санг байгуулсан. Энэ нь санхүүгийн зохицуулах хорооны дээрх журмаар тооцвол зээлийн эрсдэлийн нөөц санг хангалттай түвшинд буюу нийт чанаргүй зээлийн багцын 130%-тай тэнцэх хэмжээнд байгуулжээ.

ГУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хороо нь улирал бүр компанийн эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөгдөх хэм хэмжээг хэлэлцдэг бөгөөд улирал бүр зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг гарган ажилладаг.

Доорх хүснэгтээс 2018-2020 онуудад зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг хангаж ажилласныг харж болно.

Хүснэгт 15: Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлт

Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлт	2018	2019	2020
Нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгө болон эрсдэлээр жигнэсэн активын зохистой харьцаа >10%	52.10%	26.00%	52.10%
Өөрийн хөрөнгө болон эрсдэлээр жигнэсэн активийн харьцаа >20%	52.10%	26.01%	52.10%
Төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын үзүүлэлт >8%	38.00%	17.80%	43.20%
Нэг зээлдэгч, түүний холбогдох этгээдэд олгох зээл, актив, баталгаа <30%	0.01%	0.04%	0.02%
ББСБ-ийн холбогдох этгээдэд олгох зээл, актив, баталгаа <10%	0.01%	0.03%	0.01%
Гадаад валютын нээлттэй позиц болон өөрийн хөрөнгийн харьцаа (нийт) <±40%	0.03%	-5.30%	0.50%

Эрсдэлийн удирдлагын бодлогын баримт бичгээс...

ГУРАВ. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН ЗАСАГЛАЛ, БҮТЭЦ, ЧИГ ҮҮРЭГ

3.1. “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн эрсдэлийн удирдлага нь засаглалын дараах бүрэлдэхүүнтэй байна.

3.1.1. Хамгаалалтын 3 бүс;

3.1.2. Засаглалын хороод;

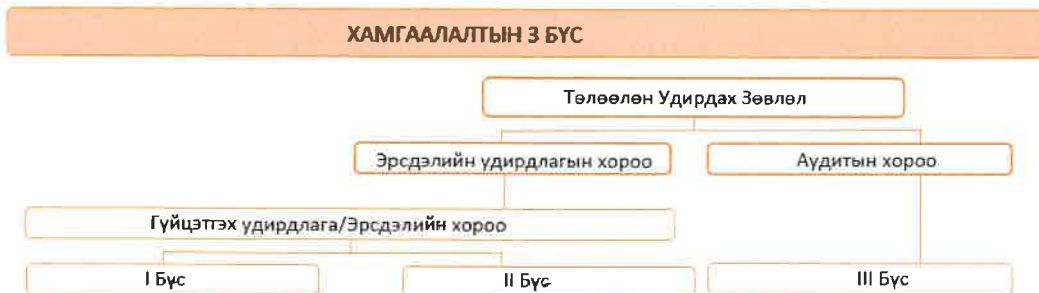
3.1.3. Засаглалын бичиг баримт-Бодлого, журам, заавар.

3.2. “ЛэндМН ББСБ” ХК нь эрсдэлийн удирдлагыг дараах бүтцээр хэрэгжүүлнэ:

2021/10/11

3.3 “ЛэндМН ББСБ” ХК нь эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэхдээ дараах гурван (3) давхар хамгаалалтын бүсийн хяналтыг хэрэгжүүлнэ.

Хамгаалалтын бүс	Хамаарах нэгж	Чиг үүрэг
I бүс Эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлнэ.	Бизнесийн болон тэдгээрт дэмжлэг үзүүлэх нэгж	- Эрсдэлийг хариуцаж, удирдах эзэн буюу нэгжийн өдөр тутмын үйл ажиллагаатай холбоотой гарах эрсдэлийг тодорхойлох, илрүүлэх, хариу арга хэмжээ авах, хяналтад байлгах, удирдах.
II бүс Эрсдэлийн удирдлагын хяналтыг хэрэгжүүлнэ.	Эрсдэлийн хариуцсан нэгж	- Эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоог тодорхойлох, эрсдэлийн удирдлагын бодлого, журам, зааврыг боловсруулах, хянах, шинэчлэх, эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөх хэмжээ, хязгаарыг тодорхойлох, батлуулах, хянах, мониторинг хийх; - Хамгаалалтын I бүсийн эрсдэлийн удирдлага, хяналтын зохион байгуулалт, үйл ажиллагаанд мониторинг хийх, заавар, зөвлөмжөөр хангах.
III бүс Хараат бус баталгаажуулалтаар хангана.	Дотоод аудитын нэгж	- Хамгаалалтын I бүсийн хэрэгжүүлж буй хяналтын тогтолцоо, түүний гүйцэтгэлийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, дотоод хяналтын тогтолцоонд сайжруулах шаардлагатай сул талуудыг тодорхойлох; - Хамгаалалтын II бүсийн тавьж буй хянан нийцүүлэлт, үнэлгээ, тайлагналын үр дүнтэй байдалд хараат бус үнэлэлт, дүгнэлт өгөх; - Эрсдэлд суурилсан үнэлгээ хийх, эрсдэлийн удирдлага, түүний засаглал, дотоод хяналтыг баталгаажуулж үнэлэх, ТУЗ-д тайлагнах.

ДӨРӨВ. ЭРСДЭЛИЙН ТӨРӨЛ, АНГИЛАЛ

4.1 “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн үйл ажиллагаа, бизнесийн зорилтод сөрөг нөлөө үзүүлсэн эсхүл нөлөө үзүүлж болзошгүй эрсдэлийг, тэдгээрийн хүчин зүйл, үр дагавраас хамааруулан дараах төрөлд хуваана.

Эрсдэлийн төрөл	Үүсгэх хүчин зүйл	Эрсдэлийн үйл явдал, үр дагавар
Зээлийн эрсдэл	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Бодлого, журам, стандартууд, бүтээгдэхүүний нөхцөл Зээлийн скоринг, зээлдэгчийн үнэлгээний загвар, аргачлал Зээлийн төлбөрөл; Зээлийн хяналтын тогтолцоо; Зээл өлгүүлэх ажиллагаа; 	<ul style="list-style-type: none"> Зээлийн багцын чанар буурах; Зээл төлөгдөхгүй байх магадлал (PD) болон зээлийн алдагдал үүсэх (LGD) магадлал нэмэгдэх;

2021/10/11

82

	<p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Эдийн засгийн тогтворгүй байдал; ▪ Зээлдэгчийн төлбөрийн чадвар алдагдах. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Зээлийн болзошгүй эрсдэлийн сангийн хэмжээ өсөх; ▪ Зээл төлүүлэх ажиллагааны зардал нэмэгдэх.
Зах зээлийн эрсдэл	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Гадаад валютын нээлттэй позицийг зохистой түвшинд барихгүй байх; ▪ Эх үүсвэр, активын удирдлага (хүүнд мэдрэг хөрөнгө, өр төлбөрийн зөрөө сөрөг байх); <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Эдийн засаг, зах зээлийн өөрчлөлтөөс үүдэх алдагдал; ▪ Гадаад валют, үнэт цаасны ханшийн хэлбэлзэл; ▪ Зах зээлийн хүүгийн түвшин өөрчлөгдөх, Зохицуулагч байгууллагаас зохицуулалт хийх. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтөөс санхүүгийн алдагдал хүлээх; ▪ Эх үүсвэр болон активын хүүгийн зөрөөгээс санхүүгийн алдагдал хүлээх.
Хөрвөх чадварын эрсдэл	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Төлөвлөлт хангалтгүй байх; ▪ Тайлагналт хангалтгүй байх; ▪ Дотоод хяналт сул байх; ▪ Эх үүсвэр, активын удирдлага-эргэн төлөгдөх хугацааны хуримтлагдсан зөрөө сөрөг байх; ▪ Эх үүсвэрийн төвлөрөл; <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Эдийн засаг, зах зээлийн өөрчлөлт. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Зохистой харьцаа алдагдах; ▪ Төлбөрийн чадвар алдагдах буюу зээлдүүлэгч болон харилцагчийн мөнгөн хөрөнгийг анхны шаардлагаар буцаан төлөх боломжгүй болох; ▪ Зээлийн эрэлт, өсөлтийг хангахгүй болох.
Өөрийн хөрөнгийн эрсдэл	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Төлөвлөлт хангалтгүй байх; ▪ Тайлагналт хангалтгүй байх; ▪ Дотоод хяналт сул байх; ▪ Үйл ажиллагааны ашиг, алдагдал; <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Эдийн засаг, зах зээлийн өөрчлөлт; ▪ Хөрөнгийн зах зээлийн нөхцөл байдал; ▪ Хөрөнгө оруулагчдын ашиг, сонирхол. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Өөрийн хөрөнгийн хүрэлцээний зохистой харьцаа үзүүлэлт алдагдах; ▪ Активын, ялангуяа зээлийн эрэлт, өсөлтийг хязгаарлах.
Үйл ажиллагааны эрсдэл	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Дотоод үйл ажиллагааны тохиромжгүй, доголдолтой байдал (бодлого, журам, заавар, стандартгүй, эсхүл тохиромжгүй байх); ▪ Дотоод хяналтын тогтолцоо тохиромжгүй, эсхүл сул байх; ▪ Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний алдаа; ▪ Ажлын байр, хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын зөрчил; ▪ Дотоод ашиглан; <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Байгалийн гамшиг; ▪ Үймээн самуун; ▪ Хууль эрх зүйн өөрчлөлт; ▪ Гадны залилан; ▪ Гэмт халдлага; ▪ Хамтрагч, ханган нийлүүлэгч байгууллагын үйл ажиллагаа (Банк, ЗМС, Оператор, Цахилгаан, Интернет, бусад). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Биет эд хөрөнгийн зардал; ▪ Бизнесийн үйл ажиллагааны тасалдал; ▪ Санхүүгийн хохирол (мөнгөн алдагдал); ▪ Санхүүгийн бус хохирол (мөнгөн дүнгээр хэмжих боломжгүй).

2021/10/11

<p>Мэдээллийн аюулгүй байдлын эрсдэл</p>	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Мэдээллийн аюулгүй байдлын бодлого, журам, тогтолцоо, түүний хэрэгжилт алдагдах; Програм болон техник хангамж дээр эмзэг байдал бий болох; Ажилтнуудын ёс зүйн зөрчил, мэдлэг, санаатай болон санамсаргүй алдаа дутагдал; <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Нийлүүлэгчийн эрсдэл (програм хөгжүүлэгч, интернет, үүрэн холбооны оператор, цахилгаан эрчим хүч, сервер); Цахим халдлага. 	<ul style="list-style-type: none"> Мэдээлэл алдагдах, түүнийг буруугаар ашиглах; Мэдээллийн бааз гэмтэх, устах, мэдээлэлд хандах боломжгүй болох; Систем алдаатай ажиллах; Системийн онгорхой, эмзэг байдлыг ашиглах; Бизнесийн үйл ажиллагаа тасалдах зэргийн улмаас Компанид Санхүүгийн хохирол (мөнгөн алдагдал); Санхүүгийн бус хохирол (мөнгөн дүнгээр хэмжих боломжгүй) учрах.
<p>Комплаенсийн эрсдэл</p>	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> МУ-ын хууль, тогтоомж, эрх зүйн акт, Санхүүгийн зохицуулах хороо, Монголбанк болон бусад зохицуулагч байгууллагын шаардлагыг хангаж ажиллаагүй; Харилцагч, гуравдагч этгээдэд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхгүй байх; Харилцагчийг таньж мэдэх үйл ажиллагааг хангалтгүй хийх; Гүйлгээнд тавих хяналт алдагдах; Алдаатай бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ; Ажилтны ёс зүйн зөрчил, алдаа дутагдал; Ажилтан дотоод бодлого, журам, заавар, стандартыг мөрдөхгүй байх, зөрчих; <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> МУ-ын хууль, тогтоомж, эрх зүйн актын ойлгомжгүй, зөрчилтэй байдал, эрх бүхий байгууллагын тайлбар; Зохицуулагч байгууллага, шүүхийн үйл ажиллагаа. 	<ul style="list-style-type: none"> Дотоод хяналт, дотоод болон хөндлөнгийн аудит, зохицуулагч байгууллагын хяналт шалгалт, харилцагчийн гаргасан гомдол, гэрээт байгууллагаас тавьсан шаардлагын дагуу Компанид; Санхүүгийн хохирол (мөнгөн алдагдал, хохирол, нөхөн олговор, торгууль, анз, алданги, шийтгэл); Санхүүгийн бус хохирол (мөнгөн дүнгээр хэмжих боломжгүй) учрах.
<p>Нэр хүндийн эрсдэл</p>	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Компанийн засаглал, удирдлага болон ажилтнуудын үйл ажиллагаа, нэр хүнд; Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, үнэ; Бизнесийн үйл ажиллагааны доголдол буюу Хөрвөх чадвар, Үйл ажиллагаа, Мэдээллийн аюулгүй байдлын эрсдэлийн хүчин зүйлээс хамаарч Компанийн нэр хүндэд сөрөг нөлөө учрах. <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Сөрөг сэтгэгдэл, нийтлэл, үнэлгээ; Гуравдагч этгээдийн санаатай довтолгоо; Зохицуулалтын өөрчлөлт; Хэрэглэгчээс өөрөөс хамаарсан хүчин зүйл. 	<ul style="list-style-type: none"> Санхүүгийн хохирол (мөнгөн алдагдал+Хувьцааны ханш, үнэлгээ буурах, унах); Санхүүгийн бус хохирол (мөнгөн дүнгээр хэмжих боломжгүй).

2021/10/11

Стратегийн эрсдэл	<u>Дотоод хүчин зүйл:</u> <ul style="list-style-type: none"> Компанийн засаглал, Гүйцэтгэх удирдлагын өөрчлөлт; Хэрэглэгчийн хэрэгцээ, шаардлагад нийцүүлэх; Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ; Нэгдэх, нийлэх үйл ажиллагаа. <u>Галаад хүчин зүйл:</u> <ul style="list-style-type: none"> Өрсөлдөгчдийн үйл ажиллагаа; Технологийн өөрчлөлт; Зах зээлийн хандлага, хэрэглэгчийн зан төлөв; Сонирхогч талуудын шаардлага, хэрэгцээ; Хууль, эрх зүй, зохицуулалтын өөрчлөлт. 	<ul style="list-style-type: none"> Санхүүгийн хохирол (мөнгөн алдагдал-Орлого буурах, зардал өсөх, ашигт ажиллагаа буурах, алдагдал өсөх, борлуулалтын хэмжээ, зах зээлд эзлэх хувь хэмжээ, харилцагчийн тоо, хэрэглээ буурах гэх мэт); Санхүүгийн бус хохирол (мөнгөн дүнгээр хэмжих боломжгүй-алдагдсан боломжийн зардал өсөх гэх мэт).
-------------------	--	---

4.2 “ЛэндМН ББСБ” ХК-д учирч болзошгүй эрсдэлийг хамгаалалтын I болон II дугаар бүсийн түвшинд дараах албан тушаалтан, нэгж хянаж, удирдана.

Эрсдэлийн төрөл	I бүс	II бүс
Зээлийн эрсдэл	Бүтээгдэхүүн хариуцсан нэгж	Эрсдэлийн удирдлага
Зах зээлийн эрсдэл	Санхүүгийн менежер	Эрсдэлийн удирдлага
Хөрвөх чадварын эрсдэл	Санхүүгийн менежер	Эрсдэлийн удирдлага
Өөрийн хөрөнгийн эрсдэл	Санхүүгийн менежер	Эрсдэлийн удирдлага, Гүйцэтгэх захирал
Үйл ажиллагааны эрсдэл	Бүх нэгж	Эрсдэлийн удирдлага (үйл ажиллагааны эрсдэл)
Мэдээллийн аюулгүй байдлын эрсдэл	Мэдээллийн технологи хариуцсан нэгж	Аюулгүй байдал хариуцсан ажилтан
Хянан нийцүүлэлтийн эрсдэл	Бүх нэгж	Эрсдэлийн удирдлага (эрх зүй, хянан нийцүүлэлт)
Нэр хүндийн эрсдэл	Бизнесийн нэгж	Эрсдэлийн удирдлага, Гүйцэтгэх захирал
Стратегийн эрсдэл	Гүйцэтгэх захирал	Төлөөлөн удирдах зөвлөл

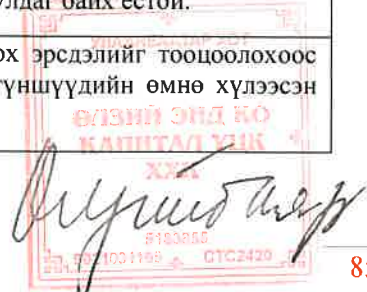
4.3 Эрсдэлийн төрөл тус бүрийн хамгаалалтын I болон II дугаар бүст хамаарах нэгж, албан тушаалтныг “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн Эрсдэлийн удирдлага хариуцсан нэгж, түүний удирдлага нь бусад эрх бүхий албан тушаалтнуудыг оролцуулан, жилд нэгээс доошгүй удаа хянаж, шаардлагатай тохиолдолд нэмэлт, өөрчлөлтийг оруулах саналыг Эрсдэлийн удирдлагын хороогоор хянуулж, хэлэлцүүлсний үндсэн дээр ТУЗ-д танилцуулж, батлуулна.

ЗУРГАА. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН ЗАРЧИМ

Эрсдэлийн удирдлагын зарчим	Агуулга
Үнэ цэнийг бий болгох:	Эрсдэлийн удирдлага нь ЛэндМН-ийн үнэт зүйлийг сахин хамгаалах, хууль ёсыг дээдлэн, сайн засаглалыг бүрдүүлэх, стратегийн зорилгыг хэрэгжүүлж, өрсөлдөх чадвартай, үр ашиг бүхий, олон нийтэд хүлээн зөвшөөрөгдсөн нэр хүндтэй байгууллагыг бий болгох хувь нэмрээ оруулдаг байх ёстой.
Харилцагчийн өмнө хүлээх үүрэг:	ЛэндМН нь өөрийн үйл ажиллагаанд учирч болох эрсдэлийг тооцоолохоос гадна хувьцаа эзэмшигч болон нийт харилцагч, түншүүдийн өмнө хүлээсэн үүрэг биелүүлэхийг эрмэлзэж ажиллана.

2021/10/11

<u>Бүхий л үйл ажиллагааны салшгүй хэсэг байх:</u>	Эрсдэлийн удирдлага нь ЛэндМН-ийн Гүйцэтгэх удирдлага, эрх бүхий албан тушаалтнуудын хариуцах ажил байхын зэрэгцээ өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа мөрдөх, хянах үүрэгтэй байна.
<u>Шийдвэр гаргах үйл явцын нэг хэсэг байх:</u>	Эрсдэлийн удирдлага нь ажилтнуудад мэдрэмжээрээ бус мэдээлэлд тулгуурлан шийдвэр гаргах, эрсдэлийг эрэмбэлэн, нэн чухал эсвэл нэн эрсдэлтэйг эхлэн шийдэх боломжийг олгоход чиглэнэ.
<u>Шат дараалсан, уялдаа холбоотой, цаг хугацааны хэмжүүртэй байх:</u>	тууштай, найдвартай бөгөөд эерэг үр дүнг бий болгоход чиглүүлж ажиллана
<u>Бодит байдал суурилах:</u>	Эрсдэлийн удирдлага нь түүхэн мэдээлэл, бусад нэгжийн санал, ажиглалт, урьдчилсан таамаг болон, эрсдэлийн ажилтны дүгнэлт зэрэг бодит мэдээллийг үндэслэх ба хэрэгжих боломжтой байна.
<u>Уялдан зохицох:</u>	Гадаад болон дотоод орчны нөхцөл байдлаас шалтгаалж үйл явдал, эрсдэл өөрчлөгдөх магадлалтай. Иймд эрсдэлийг удирдах арга барилаа шинэчилж, сайжруулж ажиллана.
<u>Ил тод байх:</u>	ЛэндМН ирээдүйд гарч болзошгүй эрсдэлийг урьдчилан тооцоолж, мэдэгдэж буй бүх эрсдэлийн талаар ажилтан бүр мэдэж байгаа эсэхийг баталгаажуулна.
<u>Бүх талуудын оролцоог хангах:</u>	Эрсдэлийн удирдагыг хэрэгжүүлэхэд Компанийн бүхий л ажилтнуудыг зохих байдлаар оролцуулна. Эрсдэлийн удирдагыг Компанийн гишүүн бүрт хамаатай болгох нөхцөлийг бүрдүүлэн, эрсдэлийг тодорхойлоход ажилтан бүр санал бодол, дуу хоолойгоо илэрхийлэх нөхцөлийг бий болгоно.
<u>Эрсдэл, өгөөжийг тэнцвэржүүлэх:</u>	ЛэндМН нь бүхий л үйл ажиллагаандаа эрсдэл, өгөөжийн оновчтой харьцааг хадгалан, хяналт тавьж ажиллана.
<u>Хараат бус, бие даасан байх:</u>	Эрсдэлийн удирдагыг хэрэгжүүлэхдээ хараат бус, хөндлөнгийн байр сууринаас үнэлж, дүгнэнэ.
<u>Тайлагнах:</u>	Нэгжийн ажилтан бүр олж илрүүлсэн эрсдэлийг шууд удирдлагадаа шуурхай мэдээлдэг байна. Бүх шатны удирдлагууд өөрийн хариуцсан нэгж болон түүнд хамаарах үйл ажиллагаанд хамаарах эрсдэлийн тайланг Хамгаалалтын II бүс болон Эрсдэл хариуцсан нэгжид тогтмол, үнэн зөв тайлагнана.
<u>Эрсдэлийн соёл:</u>	ЛэндМН-ийн нийт ажилтнууд нь эрсдэлийн удирдлагын бодлого, журам зааврыг дагаж мөрдөн* эрсдэлийн талаарх мэдлэг мэдээлэлтэй байх ба өөрийн хариуцсан ажил, чиг үүргийг хэрэгжүүлэхдээ учирч болзошгүй эрсдэлийг илрүүлэх, үнэлэх, удирдах үүрэгтэй. ЛэндМН нь эрсдэлийн соёлыг бий болгоход нийт ажилтнуудад эрсдэлийг удирдах техникийн арга барилаас гадна эрсдэлд хандах хандлагыг өөрчлөхөд чиглэсэн сургалтыг зохион байгуулна.

ДОЛОО. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДАГЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ

7.1. “ЛэндМН ББСБ” ХК нь эрсдэлийн удирдагыг дараах процессоор хэрэгжүүлнэ.

2021/10/11

86

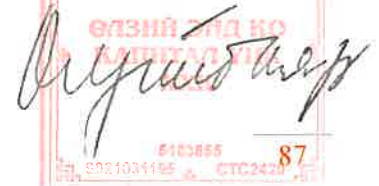
Схем 7: Эрсдэлийн удирдлагын процесс

- 7.2. Чиг хүрээг тодорхойлох (Establish Context): Эрсдэлийн удирдлагын чиг хүрээг тодорхойлж, эрсдэлийн төрөл, үйл ажиллагаанаас хамаарч эрсдэлийг хэрхэн илрүүлэх, үнэлэх, хариу арга хэмжээ авах, хянах төлөвлөгөө, чиг, хүрээг хамгаалалтын I болон II бүс хамтран тодорхойлно.
- 7.3. Эрсдэлийг илрүүлэх/тодорхойлох (Risk Identification): Хамгаалалтын I бүс өөрийн хариуцсан үйл ажиллагаа, чиг үүргийн хүрээнд үйл ажиллагаанд учирч болох эрсдэлийг тодорхойлох ба энэхүү үе шатанд i) Эрсдэлийн бүртгэл, ii) Эрсдэлийн тайлан гэсэн хоёр төрлийн бичиг баримтыг үйлдэнэ. илрүүлсэн эрсдэл бүрийг Эрсдэлийн бүртгэлд бүртгэж, Хамгаалалтын II бүсэд тухай бүр мэдээлж, тайлагнана.
- 7.4. Эрсдэлийн үнэлгээ (Risk assessment-Analysis and Evaluation): Илрүүлсэн буюу тодорхойлсон эрсдэл бүрийг Компани удирдах боломжгүй тул Эрсдэлийг чанарын шинжилгээ болон тоон үзүүлэлтээр үнэлэн, Эрсдэлийн түвшинг тогтоож, Эрсдэлийг эрэмбэлэн, хариу арга хэмжээ авах зэрэглэлийг тогтооно.
- 7.4.1 Эрсдэлийн түвшин (Risk ranking): Илрүүлсэн эрсдэл тус бүрийг эрсдэл тохиолдох магадлал болон түүний бизнесийн үйл ажиллагаа, хөрөнгө, ашигт ажиллагаанд нөлөөлөх үр дагавраас хамааруулан дараах 4 ангилалд тодорхойлно.

Эрсдэлийн Түвшин		Үр дагавар				
		Маш бага	Бага	Дунд	Их	Аюултай
Магадлал	Маш өндөр	Бага	Дунд	Өндөр	Өндөр	Аюултай
	Өндөр	Бага	Дунд	Дунд	Өндөр	Өндөр
	Боломжтой	Бага	Бага	Дунд	Дунд	Өндөр
	Бага	Бага	Бага	Бага	Дунд	Дунд
	Маш бага	Бага	Бага	Бага	Бага	Дунд

2021/10/11

87

7.4.2 Эрсдэлийг эрэмбэлэх (Prioritising risk): Эрсдэлийн түвшинг үндэслэн, Хавсралт 3-т заасны дагуу эрсдэлийн оноог тодорхойлох ба тухайн эрсдэлд хариу арга хэмжээ авах шаардлага, эрэмбийг эрсдэлийн оноон дээр үндэслэн дараах байдлаар тодорхойлно.

Эрэмбэ	Оноо	Шаардлагатай арга хэмжээ	Нөөцийн шаардлага
Ноцтой	81-100	Нэн даруй шуурхай арга хэмжээ авах шаардлагатай (Гүйцэтгэх удирдлага)	Эрсдэл хариуцагчийг томилох
Өндөр	61-80	Төлөвлөгөө боловсруулж, хэрэгжүүлэх, Гүйцэтгэх удирдлага анхаарал тавих шаардлагатай	Эрсдэл хариуцагчийг томилох
Дунд	41-60	Тусгай хяналт, журмын зохицуулалт шаардлагатай ба удирдлагын үүрэг, оролцоо, хариуцлагыг тодорхой болгох шаардлагатай (Эрх бүхий албан тушаалтан)	Эрсдэл хариуцагчийн томилох
Бага	0-40	Компанид мөрдөгдөж буй зохицуулалтын дагуу үйл ажиллагааг явуулах ба тусгай нөөц шаардлагагүй (Эрх бүхий албан тушаалтан болон түлхүүр ажилтнууд)	Хэвийн үйл ажиллагаа

7.4.3 Хяналтыг үнэлэх (Evaluate existing controls): Эрсдэл хариуцагч өөрийн нэгжийн үйл ажиллагаанд тогтмол хийгддэг дотоод хяналт, тэдгээрийн үр ашигтай байдлыг Олон Улсын COSO-ийн дараах 5 Бүрэлдэхүүн хэсгээр үнэлнэ. Шаардлагатай тохиолдолд Компанийн Дотоод аудитын нэгж дотоод хяналтын үр ашигтай байдлыг үнэлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.

- Дотоод хяналтын орчин / Control Environment /;
- Эрсдэлийн үнэлгээ / Risk Assessment /;
- Дотоод үйл ажиллагааны хяналт / Control Activities /;
- Мэдээлэл харилцаа холбоо;
- Хяналт тавих / Monitoring Activities /;

7.4.4 Эрсдэлийн үнэлгээг хянаж, батлах: Эрсдэл хариуцсан нэгж, түүний удирдлага Эрсдэл хариуцагчийн хийсэн эрсдэлийн үнэлгээг 7.4.3-т заасан Хяналтын үнэлгээтэй харьцуулан хянаж, эрсдэлийн түвшин, түүний эрэмбэ, авах арга хэмжээний зэрэглэлд шаардлагатай засварыг оруулан, Эрсдэлийн хороонд танилцуулж, эрсдэлийн үнэлгээ, түүний эрэмбийг батална.

7.5 Хариу арга хэмжээ (Risk Treatment): ЛэндМН нь олж илрүүлсэн эрсдэл, түүний үнэлгээнд үндэслэн эрсдэлээс хамгаалах хариу арга хэмжээг дараах чиглэлээр төлөвлөж, хэрэгжүүлнэ.

7.5.1 Урьдчилан сэргийлэх (preventive actions) буюу эрсдэл гарахаас хамгаалах, учрах магадлалыг бууруулах, сааруулахад чиглэсэн арга хэмжээ

7.5.2 Эрсдэлийг бууруулах (contingent actions) буюу эрсдэл учрахад түүний ур дагаврыг бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээ.

7.6 Эрсдэлийг удирдахад эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөх хэмжээг харгалзан үзсэний үндсэн дээр дараах арга хэмжээний аль нэгийг эсхүл хэд хэдийг хамтад нь хэрэгжүүлж болно.

Хариу арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ
Эрсдэлээс хамгаалах	Эрсдэлээс зайлсхийх бус, Эрсдэлийг удирдах; Үр дүн нь ижил байх арга хэмжээ, эсхүл бусад арга замыг сонгож хэрэгжүүлэхгүй байхад анхаарах;

Lendmn

2021/10/11

АУДИТЫН ХАНАГАА ГҮЙН

Эрсдэлийг бууруулах	Удирдлагын хяналт, үйл ажиллагааг сайжруулж, тохиолдох магадлалыг бууруулах;
	Сөрөг үр дагаврыг боломжит бага түвшинд хүргэж бууруулах стратегийг боловсруулж, хэрэгжүүлэх-Жишээлбэл, Нөөц төлөвлөгөө, Бизнесийн тасралтгүй ажиллагааны төлөвлөгөө, гэрээний хариуцлагын хамгаалалт;
Эрсдэлийг шилжүүлэх	Гэрээний үндсэн дээр хариуцлагыг бүхэлд нь эсхүл хэсэгчлэн нөгөө талд/гуравдагч этгээдэд, эсхүл даатгалд шилжүүлэх;
Эрсдэлийг зөвшөөрөх	Дотоод хяналт зохистой гэж үзсэн тохиолдолд эрсдэлийг хүлээн зөвшөөрөх ба хяналтыг тогтмолжуулж, нөөц төлөвлөгөөг шаардлагатай хэсэгт зориулан боловсруулах.

7.7 Эрсдэлийн хариу арга хэмжээг төлөвлөх, түүнийг хянаж, баталгаажуулах ажлыг дараах этгээдүүд хэрэгжүүлнэ:

Эрсдэлийн түвшин	Төлөвлөх	Хянаж баталгаажуулах
Аюултай	Эрсдэл хариуцагч нэгж болон, Эрсдэл хариуцсан нэгжийн эрх бүхий албан тушаалтан	Эрсдэлийн удирдлагын хороо, ТУЗ-ийн дэргэдэх
Өндөр		Эрсдэлийн удирдлагын хороо (шаардлагатай тохиолдолд)
Дунд	Эрсдэл хариуцагч нэгжийн эрх бүхий албан тушаалтан	Эрсдэл хариуцсан нэгж
Бага		

ЕС. ЭРСДЭЛИЙН ХЯНАЛТ, ТАЙЛАГНАЛ

- 9.1. Хамгаалалтын II бүс буюу Эрсдэл хариуцсан нэгж нь эрсдэлийн хяналт болон тайлагналыг үр ашигтай бөгөөд үр дүнтэй зохион байгуулах үүрэгтэй.
- 9.2. Эрсдэлийн шинжилгээ болон хяналт: Хамгаалалтын I болон II бүс нь өөрийн хяналтад байх эрсдэлд хяналт тавих, шинжилгээ хийх үүрэгтэй. Эрсдэлийн төрөл тус бүрээр эрсдэлийн шинжилгээ, хяналтыг хийх аргачлал, давтамжийг тусад нь холбогдох бодлого, журам, заавраар зохицуулна.
- 9.3. “ЛэндМН ББСБ” ХК нь дараах төрлийн хяналт, үнэлгээ, шинжилгээг хийж, үр дүнг тайлагнана:
 - 9.3.1. Эрсдэлийн нөхцөл байдлын үнэлгээ (Contingent risk analysis)
 - 9.3.2. Урьдчилан төлөвлөөгүй эрсдэлийн үнэлгээ (Ad-hoc assessment)
 - 9.3.3. Шийдвэр гаргахад эрсдэлийн бүрэн хэмжээний үнэлгээ шаардлагатай эсэхийг Эрсдэлийн хариуцсан нэгжийн удирдлага, эсхүл Гүйцэтгэх захирал шийдвэрлэх ба эрсдэлийн хяналт/үнэлгээний үр дүнг холбогдох эрх бүхий этгээд, эсхүл хороо шийдвэр гаргахдаа харгалзан үзнэ.
 - 9.3.4. Тогтмол хяналт (Periodic assessment)
 - 9.3.5. “ЛэндМН ББСБ” ХК нь төсөв боловсруулахдаа төлөвлөсөн санхүүгийн болон бусад тоон үзүүлэлт, зорилтууд нь эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөх хэмжээг хангах хэмжээнд төлөвлөх ба Эрсдэл болон Санхүү хариуцсан удирдлагууд хянаж, баталгаажуулна.
 - 9.3.6. Эрсдэлийн тогтмол үнэлгээг Эрсдэл хариуцсан нэгжийн удирдлага, Санхүүгийн менежер, эсхүл Санхүү хариуцсан захиралтай хамтран

 lendmn

2021/10/11

 93 90031195 СТС2420 189

хариуцан зохион байгуулах ба үр дүнг эрсдэлийн тайлангийн хамт Эрсдэлийн удирдлагын хороо болон ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хороонд тогтмол тайлагнана.

- 9.4. Эрсдэлийн тайлан (Risk report): Эрсдэл хариуцсан нэгжийн удирдлага Компанийн эрсдэлийн тайлан цаг хугацаандаа, үнэн зөв, бүрэн гүйцэд бэлтгэгдэн, Эрсдэлийн хороо болон ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хороонд тайлагнах асуудлыг хариуцан, хэрэгжүүлж ажиллана.
- 9.5. Компанийн эрсдэлийн тайлан нь зөвхөн эрсдэлийн хэмжигдэхүүн, тоон үзүүлэлтээр хязгаарлагдахгүй ба дараах бүтэцтэй байна:
- 9.5.1. Эрсдэлийн хянах самбар (Risk dashboard)
 - 9.5.2. Эрсдэлийн онцлох сэдэв (Risk theme)
 - 9.5.3. Эрсдэлийн дэлгэрэнгүй тайлан (Detail risk report)

2021/10/11

III. ҮНЭТ ЦААСНЫ ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ

3. ҮНЭТ ЦААСНЫ ТУХАЙ

3.1 ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН НЭРЛЭСЭН ҮНЭ, ХУГАЦАА, НӨХЦӨЛ

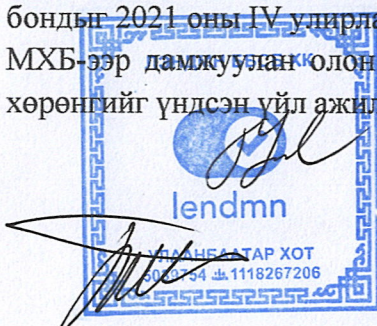
Үнэт цаас гаргагч	“ЛЭНДМН ББСБ” ХК
Бондын арилжаа	Нээлттэй
Бондын төрөл	Энгийн хүүтэй бонд
Бондын нэрлэсэн үнэ	100,000 төгрөг
Бондын тоо, ширхэг	56,000 ширхэг хүртэлх
Бондын үнийн дүн	5,600,000,000 төгрөг хүртэлх
Бондын хөтөлбөрийн хуваарь	Нээлттэй бондын хөтөлбөрийн хүрээнд хэсэгчлэн гаргах хугацаа, хэмжээг тухай бүрд нь Компанийн Гүйцэтгэх захирал тогтооно.
Бондын хугацаа	24 сар /365 хоног * 2/
Бондын хүү	13.0 - 14.0 хувь /жилийн/
Хүү төлөх хугацаа	Хагас жил тутам /6 сар тутам/
Эргэн төлөх нөхцөл	Хугацааны эцэст
Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн зарцуулалт	Үндсэн үйл ажиллагааны эх үүсвэрт “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи-ийн 100%-ийн төлбөрийн баталгаа
Бондын барьцаа	Монголын Хөрөнгийн Бирж ТӨХК
Арилжаалах зах зээл	Өлзий энд Ко Капитал ҮЦК ХХК
Андеррайтер	Райнос Инвестмент ҮЦК ХХК
Борлуулалтын хамтрагч	Үнэт Цаасны Төвлөрсөн Хадгаламжийн Төв ТӨХХК
Бондын хадгалалт, бүртгэл, төлбөр тооцоо	

Хүснэгт 16: Өрийн хэрэгслийн нөхцөл

Сүүлийн жилүүдэд бодлогын хүү буурч буйг даган хадгаламжийн хүү зах зээл дээр жил бүр буурч буйтай холбоотойгоор “ЛэндМН ББСБ” ХК нийг зүгээс 2 жил тогтвортойгоор хүүгээ хадгалах боломжтой бондыг СЗХ-ны 2021 оны 06 дугаар сарын 11-ний өдрийн 226 тоот тогтоолоор батлагдан, 2021 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн мөрдөгдөж буй “Компанийн Өрийн Хэрэгслийн бүртгэлийн журам”-д заасан “Бонд гаргах хөтөлбөр” (цаашид “хөтөлбөр” гэх)-ийг хэрэгжүүлэн санал болгож байна.

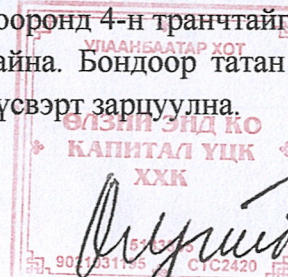
3.2 ТАТАН ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ХӨРӨНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“ЛэндМН ББСБ” ХК нь хөтөлбөрийн хүрээнд нэг бүр нь 100,000 (нэг зуун мянган) төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий 56,000 (тавин зургаан мянган) ширхэг, нийт 5,600,000,000 (таван тэрбум зургаан зуун сая) төгрөгийн үнийн дүн бүхий нээлттэй бондыг 2021 оны IV улирлаас 2022 оны I улирлын хооронд 4-н транчтайгаар хэсэгчилж МХБ-ээр дамжуулан олон нийтэд санал болгож байна. Бондоор татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийг үндсэн үйл ажиллагаа болох зээлийн эх үүсвэрт зарцуулна.

Handwritten signature

2021/10/11

Нийт татан төвлөрүүлэх хөрөнгийн хэмжээ: 5,600,000,000 /таван тэрбум зургаан зуун сая/ төгрөг

2020 онд компанийн гэрээт харилцагчийн тоо 175 мянгад хүрч нийт 940 мянган удаагийн зээл олголтоор 210.5 тэрбум төгрөгийн зээлийг харилцагчдадаа олгосон байна. Харин компанийн нийт зээлийн багцын үлдэгдэл 28.1 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

График 33: Зээлийн үзүүлэлтүүд, улирлаар

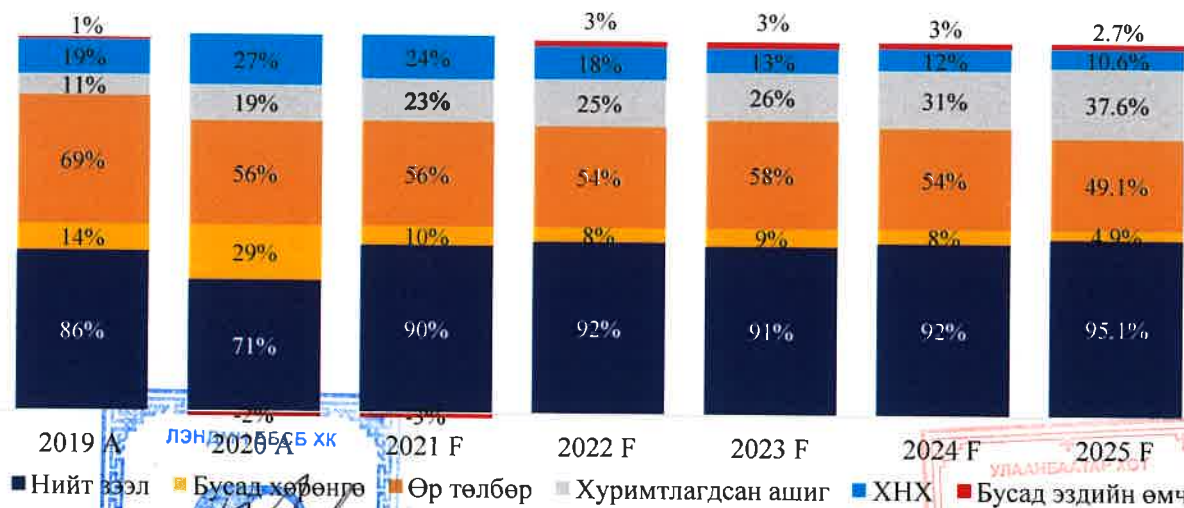

ЗТ- Зүүн тал, БТ- Баруун тал

Эх сурвалж: Компанийн тооцоолол

Үнэт цаас гаргагч бизнес төлөвлөгөөний дагуу 2020 онд 940 мянган удаагийн зээл олголтоор 210.5 тэрбум төгрөгийн зээлийг харилцагчдад олгож зээлийн багцаа 28.1 тэрбум төгрөгт хүргэсэн байна. 2021 онд 2.6 сая удаагийн зээл олголтоор 312 тэрбум төгрөгийн зээлийг харилцагчдад олгож зээлийн багцын дүнг 41.2 тэрбум төгрөгт хүргэхээр төлөвлөсөн байна.

График 34: Хөрөнгийн, санхүүжилтийн бүтэц

Эх сурвалж: Компанийн тооцоолол

УЛААНБААТАР ХОТ
5078754-51118267208
lenamn

2021/10/11

УЛААНБААТАР ХОТ
ӨЛЭНГЭ ЭНД КӨ
6123855
93

Компанийн нийт хөрөнгийн дүн 2020 онд 39.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн ба үүнээс зээлийн багц 28.1 тэрбум төгрөгийг буюу 71 хувийг эзэлсэн байна. Харин эх үүсвэр талыг 22 тэрбум төгрөгийн өр төлбөр, 17.5 тэрбум төгрөгийн эздийн өмч бүрдүүлсэн ба компанийн санхүүжилтийн бүтцэд өр төлбөр 56 хувийг, эздийн өмч 44 хувийг эзэлж байна. 2021 оны III улирлын байдлаар нийт хөрөнгө 37.7 тэрбум төгрөгт хүрч үүнээс цэвэр зээлийн багц 30.2 тэрбум төгрөг, өр төлбөр 16.0 тэрбум төгрөг эздийн өмч 21.7 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

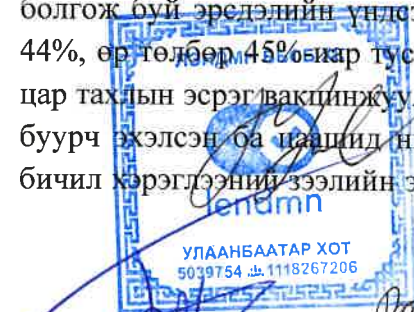
Компани нь 5.6 тэрбум төгрөгийн бондыг нээлттэй санал болгож санхүүжилт татсанаар зээлийн санхүүжилтийн дүн 2021 оны байдлаар 11 хувиар нэмэгдэхээр байна.

Хүснэгт 17: Санхүүгийн шинжилгээ

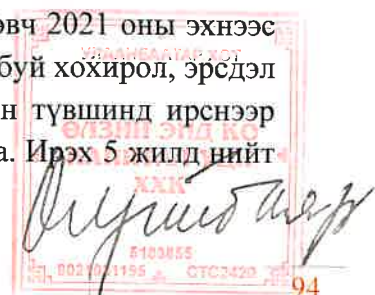
	2020P	2021P	2022P	2023P	2024P	2025P
Өсөлтийн шинжилгээ						
Цэвэр орлогын өсөлт	-18%	4%	29%	19%	20%	15%
Цэвэр ашгийн өсөлт	-55%	43%	68%	20%	25%	20%
Зээлийн багцын өсөлт	-44%	47%	38%	32%	14%	14%
Өр төлбөрийн өсөлт	-45%	16%	30%	44%	4%	1%
Ашигт ажиллагааны шинжилгээ						
Нийт хөрөнгийн өгөөж	6%	7%	9%	8%	9%	9%
Эздийн өмчийн өгөөж	13%	16%	19%	18%	19%	19%
Нийт ахиуц ашгийн хувь	68%	76%	75%	71%	71%	74%
Ашгийн түвшин	14%	21%	27%	26%	27%	29%
Төлбөрийн чадварын шинжилгээ						
Өр төлбөрийн харьцаа	56%	56%	54%	58%	54%	49%
Хөрвөх чадварын харьцаа	43%	12%	10%	14%	11%	9%
Хөшүүрэг	1.3	1.3	1.2	1.4	1.2	1.0
Эрсдэлийн сангийн харьцаа	1.3	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5

Эх сурвалж: Андеррайтерийн тооцоолол

Компани 2018 онд Монголын хөрөнгийн бирж дээр хувьцаагаа олон нийтэд санал болгож, хөрөнгө татаж, хувьцаат компани хэлбэртэй болсноор хувьцааны ханш тухайн жилийн эцэст 71₮-өөр хаагдаж даруй 184%-иар өсөлт үзүүлсэн жил байв. Тухайн жилд цэвэр орлого 634%, цэвэр ашиг 10.6 дахин өсч мөн ирэх 2019 онд нь харгалзан 106%, 92%-иар өссөн амжилттай жилийг үдсэн билээ. Харин 2020 онд Ковид-19 цар тахалтай холбоотойгоор эрүүл мэнд болон эдийн засгийн хувьд ихээхэн эрсдэл хүндрэл учирсан билээ. Тухайн жилд эрүүл мэнд, нийгэм, эдийн засгийн нөхцөл байдал цар тахлын бий болгож буй эрсдэлийн үндсэн дээр цэвэр орлого 18%, цэвэр ашиг 55%, зээлийн багц 44%, өр төлбөр 45%-иар тус тус буурсан үзүүлэлттэй жил байв. Гэвч 2021 оны эхнээс цар тахлын эсрэг вакцинжуулалт нэмэгдсэнээр түүний бий болгож буй хохирол, эрсдэл буурч эхэлсэн ба цаашид нийгэм, эдийн засгийн харилцаа хэвийн түвшинд ирснээр бичил хэрэглээний зээлийн эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэх үндэстэй байна. Ирэх 5 жилд нийт

2021/10/11

хөрөнгийн хэмжээ дунджаар 21.3%-иар харилцагчдад олгох зээлийн хэмжээ 29%, өр төлбөрийн хэмжээ 19%-иар нэмэгдэхээр байна.

ЛэндМН ББСБ ХК үүсгэн байгуулагдсан цагаас хойш харилцагч нартаа бичил хэрэглээний зээлийг технологийн шийдэл ашиглан хүргэж байгаа нь үйл ажиллагааны зардлыг бага түвшинд барьж байна. Нийт хөрөнгийн өгөөж (ROA) 2019 онд 8.5% байсан бол 2020 онд 5.6% болон буурсан ба үүнд орлогын тайланд ногдох зээлийн эрсдэлийн сангийн зардал 2.4 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 47.8%-иар нэмэгдсэн нь тодорхой хэмжээнд нөлөөлсөн байна. Өөрийн хөрөнгийн өгөөж (ROE) 2020 онд 13%-тай байна. Цаашид цар тахалтай холбоотой эрсдэл буурах үед ашигт ажиллагаа нэмэгдэнэ гэсэн хүлээлттэй байна.

Хөрвөх чадварын харьцаа 2020 онд 43%-ийн үзүүлэлттэй буюу мөнгө болон мөнгөнд түргэн хөрвөх хөрөнгийн хэмжээ нийт өр төлбөрийн 43%-ийг эзэлж байна. Цаашид эдийн засгийн эрсдэл буурч зээл гаргалт нэмэгдэх тул энэхүү үзүүлэлт буурах хандлагатай байна.

2021/10/11

95

3.3 ЭРГЭН ТӨЛӨЛТИЙН БАТАЛГАА

“АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи-ийн 2021 оны 09-р сарын 30-ны өдрийн Төлөөлөн Удирдах Зөвлөлийн хурлаар “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн олон нийтэд нээлттэй санал болгож буй өрийн хэрэгслийн эргэн төлөлтөд баталгаа гаргахаар шийдвэрлэсэн ба “Баталгааны гэрээ”-г байгуулах, шаардлагатай бусад арга хэмжээ авах эрхийг “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи-ийн захирлуудад олгосныг үндэслэн Баталгааны гэрээг 2021 оны 10 дугаар сарын 08-ны өдөр “ЛэндМН ББСБ” ХК-тай байгуулсан. Уг гэрээний 1-р зүйлд дараах нөхцөл болзлоор нээлттэй өрийн хэрэгсэл гаргасан тохиолдолд Баталгаа хүчинтэй байхаар дурджээ. Үүнд:

Санал болгож буй дүн: 5,600,000,000 төгрөг

Хугацаа: Бонд гаргаснаас хойш 2 жил

Гаргах огноо: 2022 оны 1-р улиралд багтаан

Хүү: 15 хувь хүртэлх

2021/10/11

96

БАТАЛГААНЫ ГЭРЭЭ

Энэхүү баталгааны гэрээ (цаашид энэхүү "Баталгааны гэрээ")-г 2021 оны 10-р сарын 08 өдөр

- (1) Сингапурын хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан, Сингапур 018936, Марина Ван Ийст Таур, 7 Стрейте Вью, 12-00 тоот гэх хаягт бүртгэлтэй АНД ГЛОБАЛ ПИТИИ. ЛТД ("Баталгааг гаргагч"); болон
- (2) Монгол Улсын хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо Сити Центр 10 давхар, 1003 тоот хаягт бүртгэлтэй ЛэндМН-н Бонд эзэмшигчид (дор тодорхойлов)-ийн төлөөлөгчөөр ажиллах **ӨЛЗИЙ ЭНД КО КАПИТАЛ ҮЦК ХХК** ("Бонд эзэмшигчдийн төлөөлөгч")

нарын **ХООРОНД БАЙГУУЛАВ**.

Тус тусад нь "Тал", хамтад нь "Талууд" гэх.

- A. Баталгаа гаргагч нь ЛэндМН ББСБ ХК ("Охин компани")-ийн нийт гаргасан хувьцааны 75 гаруй хувийг эзэмшдэг эцсийн омчлогч мөн.
- B. Охин компани нь хэд хэдэн үе шаттайгаар 5,600,000,000 (таван тэрбум зургаан зуун сая) хүртэлх төгрөгийн үнийн дүнтэй нээлттэй бонд ("ЛэндМН-н нээлттэй бонд") гаргахаар төлөвлөж байна.
- C. Баталгаа гаргагч энэхүү Гэрээний ноцол, болзлын дагуу баталгаа гаргах хүсэлтэй байгаа болно.

ИЙМД, Талууд дарвахийг хэлэлцэн тохиролцов:

1. БОНДЫН НӨХЦӨЛ

Энэхүү Баталгааны гэрээний дагуу Баталгаа гаргагчийн хүлээх үүрэг нь ЛэндМН дараах ноцол, болзлоор ЛэндМН-н нээлттэй бонд гаргасан тохиолдолд хүчинтэй байна:

Санал болгож буй дүн: 5,600,000,000 (таван тэрбум зургаан зуун сая) хүртэлх төгрөг

Хугацаа: Бонд гаргаснаас хойш 2 жил

Гаргах огцоо: 2022 оны 1-р улиралд багтаан

Хүү: 15 хувь хүртэлх

2. ХҮЛЭЭХ ҮҮРЭГ

Хэрвээ Охин компани нь ЛэндМН-н нээлттэй бондыг хугацаанд нь төлөхгүй бол Баталгаа гаргагч нь Бонд эзэмшигчдийн төлөөлөгч (ЛэндМН-н бонд эзэмшигч бүрийн ("Бонд эзэмшигчид") эрх зэргийг толоож буйн хувьд)-өөс бичгээр мэдэгдэл хүлээн авснаас хойш ажлын тав (5) хоногийн дотор ЛэндМН-н нээлттэй бондын нөхцөлийн дагуу Охин компанийн бүх өр төлбөр ("Барьцаагаар хангагдах үүрэг")-ийг Бонд эзэмшигчдийн төлөөлөгчид төлж барагдуулах үүргийг үүгээр хүлээж байна. Барьцаагаар хангагдах үүргийн хэмжээ нь ЛэндМН-н гаргасан нээлттэй бондын үндсэн үнэ, түүнд хуримтлагдсан бүх хүү болон алданги (хэрэв байгаа бол)-н нийлбэр дүнгээс хэтрэхгүй байна.

2021/10/11

97

3. ХУГАЦАА

Энэхүү Баталгааны гэрээний хүчинтэй хугацаа энэхүү Гэрээг байгуулсан өдрөөс хойш гурван (3) жил байна.

4. ЗОХИЦУУЛАХ ХУУЛЬ

Энэхүү Баталгааны гэрээ болон түүний үндсэн агуулга, бүтэцтэй холбоотой эсвэл холбогдон гарах аливаа маргаан, нэхэмжлэл (гэрээний бус маргаан, нэхэмжлэл орно)-ийг Сингапур Улсын хуулиар тайлбарлаж, зохихуулиа.

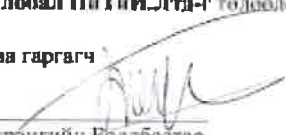
5. МАРГААН ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ ШҮҮХ

Талууд Сингапурын шүүх нь энэхүү гэрээ, түүний үндсэн агуулга эсвэл бүтэцтэй холбоотой эсвэл холбогдон гарах аливаа маргаан, нэхэмжлэл (гэрээний бус маргаан, нэхэмжлэл орно)-ийг харьяалан шийдвэрлэх эрхтэй байхыг эргэлт буцалтгүйгээр төвшөөрөв.

ДЭЭР ДУРДСАНЫГ НОТЛОН, Талууд энэхүү Баталгааны гэрээ түүний эхэнд бичсэн он, сар, өдөр үйлдэв.

АНД Глобал ПиТиИ.Лтд-г төлөөлөн:

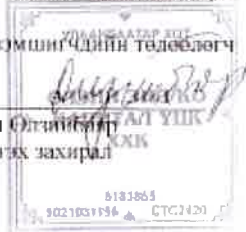
Баталгаа гаргагч

Очирсүрэнгийн Болдбаатар
Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн

"Өлзий энд Ко Капитал УЦК" ХХК -г төлөөлөн:

Бонд эзэмшигчдийн төлөөлөгч

Бондын Өлзийнгийн
Гүйцэтгэх захирал

2021/10/11

“АНД ГЛОБАЛ” ПиТиИ ЭлТиДи КОМПАНИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ХУРААНГУЙ

“АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи болон түүний охин компаниудын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх Нэгтгэсэн Санхүүгийн Байдлын Тайлан

	<i>Групп</i>		<i>Компани</i>	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
	ам.доллар	ам.доллар	ам.доллар	ам.доллар
Хөрөнгө				
Эргэлтийн Хөрөнгө				
Мөнгө болон түүнтэй адилтгах хөрөнгө	10,563,743	1,140,522	1,950,190	65,554
Харилцагчдад олгосон зээл	8,950,661	18,115,954	-	-
Бусад хөрөнгө	1,385,426	1,914,308	502,171	282,462
Урьдчилж төлсөн төлбөр	137,429	103,053	65,310	17,505
Санхүүгийн үүсмэл хэрэглүүр	-	47,792	-	-
	21,037,259	21,321,629	2,517,671	365,521
Эргэлтийн Бус Хөрөнгө				
Урьдчилж төлсөн төлбөр	3,021,604	3,043,254	-	-
Урт хугацаат зээлийн авлага	13,453	17,682	-	-
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	94,791	11,956	-	-
Хөрөнгө оруулалт	262,657	266,771	210,016	210,016
Охин компанид оруулсан хөрөнгө оруулалт	-	-	9,348,310	7,412,294
Биет бус хөрөнгө	1,597,127	1,151,162	-	-
Үндсэн хөрөнгө	339,047	325,453	1,056	3,906
Ашиглах эрхтэй хөрөнгө	291,661	425,313	-	-
Гүүдвэл	123,851	129,106	-	-
	5,744,191	5,370,697	9,559,382	7,626,216
Нийт Хөрөнгө	26,781,450	26,692,326	12,077,053	7,991,737
Богино Хугацаат Өр Төлбөр				
Зээл	15,896,490	18,722,687	-	-
Бусад өр төлбөр	824,044	720,107	1,266,288	4,510,314
Түрээсийн өр төлбөр	123,359	117,243	-	-
Орлогын албан татварын өглөг	8,008	57,404	16,941	-
	16,851,901	19,617,441	1,283,229	4,510,314
Урт Хугацаат Өр Төлбөр				
Зээл	2,381,608	3,880,248	1,411,043	1,134,890
Түрээсийн өр төлбөр	225,159	356,192	-	-
Санхүүгийн үүсмэл хэрэглүүр	288,006	586,692	244,297	244,297
	2,894,773	4,823,132	1,655,340	1,379,187
Нийт Өр Төлбөр	19,746,674	24,440,573	2,938,569	5,889,501
Цэвэр Хөрөнгө	7,034,776	2,251,753	9,138,484	2,102,236
Эздийн Өмч				
Хувьцаат капитал	13,213,967	4,903,968	13,213,947	4,903,968
Хуримтлагдсан алдагдал	(7,679,794)	(4,708,203)	(4,664,879)	(3,391,128)
Бусад нөөц	589,396	589,396	589,396	589,396
Капитал нөөц	(31,535)	(102,802)	-	-
Гадаад валют хөрвүүлэлтийн сан	(1,040,001)	(817,489)	-	-
Толгой компанийн хувьцаа эзэмшигчдэд ногдох өмч	5,052,033	(135,130)	9,138,484	2,102,236
Хяналтын эрхгүй хувь оролцоо	1,982,743	2,386,883	-	-
Нийт Эздийн Өмч	7,034,776	2,251,753	9,138,484	2,102,236
Нийт Өр Төлбөр Болон Эздийн Өмч	26,781,450	26,692,326	12,077,053	7,991,737

Хүснэгт 18: “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи болон түүний охин компаниудын Нэгтгэсэн Санхүүгийн Байдлын Тайлан

2021/10/11

99

“АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн финтек бизнес модель, тэдгээртэй холбоотой тусламж үйлчилгээ зэргийг нэгтгэсэн Финтек Цогц Үйлчилгээ (“FaaS”) нь нээлттэй платформоор дамжуулан хиймэл оюун ухаанд суурилсан зээлжих зэрэглэлийн үнэлгээ, цахим хэтэвч, худалдаа, төлбөр тооцоо болон цахим зээлийн систем зэрэг үйлчилгээг санхүүгийн байгууллагууд бизнестээ нэвтрүүлэн ашиглах боломжийг санал болгодог гадна тус үйлчилгээнд тулгуурлан бусад салбарын харилцагч байгууллагууд нь бие даасан цахим экосистемийг бүрдүүлэх боломжийг хангаж ажилладаг болно.

“АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компани нь одоогоор Монгол улс болон Филиппин улсад цахим зээлийн үйл ажиллагаагаа амжилттай явуулж байна.

Түүнчлэн 2020 оны 4 сард “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компани нь нь өөрсдийн бүтээсэн энэхүү санхүүгийн технологийн (финтек) шийдлүүдээ олон улсад нэвтрүүлэхээр худалдаа, хөрөнгө оруулалтын чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг Япон улсын “Марубени” корпорацтай стратегийн хамтын ажиллагааг эхлүүлсэн.

“Марубени” корпорац нь мэдээлэл, харилцаа холбооны технологи, хүнс, өргөн хэрэглээний бүтээгдэхүүн, хими, эрчим хүч, цахилгаан станц, тээвэр, үйлдвэрлэлийн машин механизм, санхүү, лизинг зэрэг бизнесийн олон салбарт үйл ажиллагаа эрхлэн явуулдаг Японы хөрөнгө оруулалт, худалдааны чиглэлийн томоохон компани юм. Тус компани нь сүүлийн 150 жилийн туршид Ази, Европ, Хойд Америк болон Ойрх Дорнодын олон улс оронд салбар бүрийн бизнес хөгжүүлэлтийн ноу-хауг хуримтлуулсан арвин туршлагатай бөгөөд шинэ бүтээгдэхүүн, шинэ зах зээлийн боломжуудыг ямагт эрэлхийлж байдаг тэргүүлэгч компани юм.

Энэхүү хамтын ажиллагааны гол зорилго нь “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн бүтээсэн финтекийн цогц үйлчилгээг (Fintech as a Service) “Марубени” корпорацын санхүү, лизингийн салбар дахь арвин их туршлага мөн уг корпорацын дэлхийн 250 гаруй орныг хамарсан бизнесийн сүлжээнд холбон, санхүү болон бусад салбарын мянга мянган байгууллагын үйл ажиллагаанд тус үйлчилгээг нэвтрүүлэх зорилготой юм.

2020 оны 11 сарын 16-ны өдөр “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компани нь “Марубени” корпорац болон АНУ-ын TechStars компаниудаас Series A шатны нийт 10.3 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт татах “Хамтын ажиллагаа хөрөнгө оруулалтын гэрээ” байгуулан татан төвлөрүүлсэн болно.

Дээрх хамтын ажиллагааны хүрээнд “АНД Глобал” компани нь “Марубени” групп компаниудад болон түүнтэй хамаарал бүхий санхүүгийн болон санхүүгийн бүс 10 гаруй компаниудад финтекийн цогц үйлчилгээг (Fintech as a Service) үзүүлэх хэлэлцээрүүдийг хийж байгаа болно.

“АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн Series A шатны хөрөнгө оруулалт үүгээр ч зогсохгүй Эс Би Ай Холдингс (SBI Holdings) буюу дэлхий даяар 9,000 ажилтантай, 30 сая гаруй харилцагч, 290 охин компанитай дэлхийн хэмжээний том компаниас 2021 оны 7-р сард 5 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт татаж чадсан байна.

2021/10/11

100

3.4. ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХҮҮ ТОГТООСОН ҮНДЭСЛЭЛ

Бондын хүүг банкны хадгаламжийн болон ЗГҮЦ-ны хүүгээс өндөр, ижил төрлийн бондын хүүтэй өрсөлдөхүйц байхаар зах зээлийн нөхцөл байдлыг харгалзан тогтоов. Сүүлийн жилүүдэд хадгаламжийн хүү тогтмол буурч цаашид жил тутам хадгаламжийн хүү буурах магадлал бий болж байгаа тул “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн зүгээс бонд эзэмшигч нартаа хүүгээ 2 жилийн хугацаанд тогтмол хадгалах боломж олгохоор шийдвэрлэсэн ба энэхүү бондыг СЗХ-нд бүртгүүлснээс хойш 4 сарын хугацаанд хөтөлбөр хэлбэрээр, транчуудад хувааж гаргах тул хөрөнгө оруулагчид өөрийн худалдан авалт хийх боломжтой үедээ транчын анхдагч зах зээлээс бондын худалдан авалтыг хийх боломжийг олгосноороо онцлогтой юм. Түүнчлэн хүүгийн орлогоо хагас жил тутам авах боломжтой тул бонд эзэмшигчийн хувьд бодит өгөөж нь нэмэгдэх боломжтой.

Зах зээл дэх хүүгийн түвшинг харгалзан Үнэт цаас гаргагч нь хөрөнгө оруулагчдад жилийн 13.0 - 14.0%, татварын дараах 12.35% - 13.3%-ийн хүүг санал болгож байна. Үүнд хүүгийн орлогын татварыг ХХОАТ-ын тухай хуулийн 21.5, ААНОАТ-ын тухай хуулийн 20.2.5-д заасны дагуу 5.0%-аар тооцов.

Бодлогын хүү, ЗГҮЦ-ны хүү, банкны хадгаламжийн ЖДХ

Бондын зах зээлд ЗГҮЦ-ны хүү жишиг хүү болдог хэдий ч Монгол Улсын Засгийн газрын өрийн удирдлагын бодлогын хүрээнд ЗГҮЦ-ны нийлүүлэлтийг 2017 оны 10-р сарын 24-ны өдрөөс хойш зогсоогоод байна. Хамгийн сүүлд арилжаалагдсан 1 жилийн хугацаатай ЗГҮЦ-ны хүү 11.76% байжээ.

График 35: Бодлогын хүү, ЗГҮЦ-ны хүү, хадгаламжийн ЖДХ

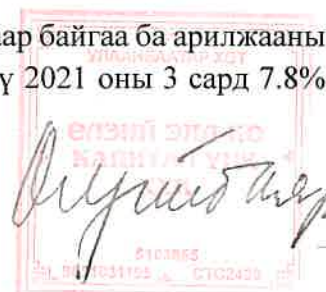

Монголбанкнаас тогтоодог бодлогын хүү 2018 оны 11 сараас хойш 2020 оны 3 сарыг хүртэл 11.0%-д хадгалагдсан ба КОВИД-19 өвчний тархалттай холбоотой тодорхой бус байдал нэмэгдэж гадаад эрэлт, түүхий эдийн үнэ буурсан, гадаад болон дотоод эдийн засгийн идэвхжил суларч эдийн засгийн өсөлт саарах эрсдэл нэмэгдсэнээр Монголбанк 2020 оны 3, 4 болон 9 саруудад бодлогын хүүг тус тус 1 нэгж хувиар бууруулж 8.0%-д хүргэсэн ба мөн оны 11 сард бодлогын хүүг 2 нэгж хувиар бууруулан 6.0%-д тогтоогоод байна.

Зах зээл дэх хүүгийн түвшин бодлогын хүүг дагаж буурсаар байгаа ба арилжааны банкнуудын шинээр татсан хадгаламжийн жигнэсэн дундаж хүү 2021 оны 3 сард 7.8% байна.

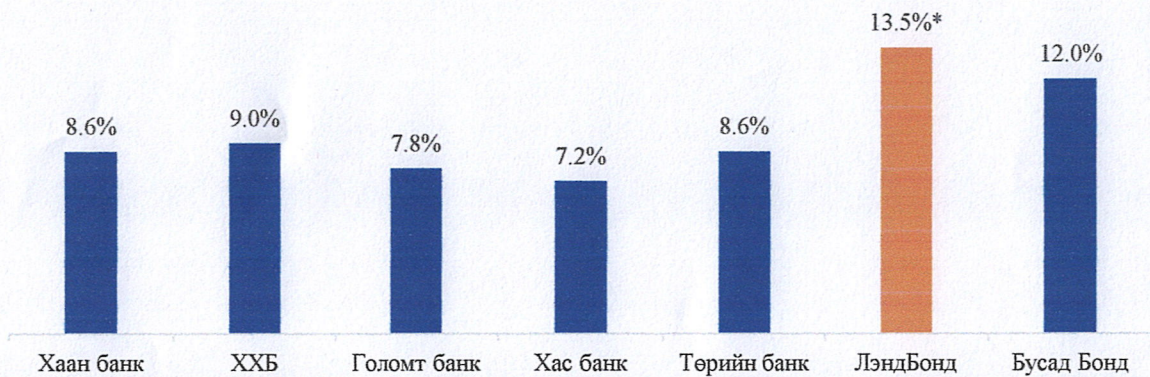
2021/10/11

Банкнүүдын хадгаламжийн хүү

2021 оны 3 сарын байдлаар арилжааны банкнуудын шинээр татсан хадгаламжийн жигнэсэн дундаж хүү 7.8% байсан ба хадгаламж эзэмшигчид очих татварын дараах хүү нь 7.0% байна. Системийн топ-5 арилжааны банкнуудын 12 сарын хугацаатай хадгаламжийн дээд хүү 8.8% байгаа ба татварын дараах хүү 7.9% байна. Харин Үнэт цаас гаргагч нь хөрөнгө оруулагчдад нэрлэсэн 13.0-14.0%-ийн хүү, татварын дараах 12.3-13.3%-ийн хүүг санал болгож байна. Санхүүгийн бизнес нь тогтворжсон компанийн хувьд Үнэт цаас гаргагчийн санал болгож буй хүү нь зах зээлийн дунджаас харьцангуй өндөр байна.

График 36: Банкнүүдын 2 жилийн хугацаатай хадгаламжийн хүү

Эх сурвалж: Банкнүүдын цахим хуудас

*- Санал болгож буй бондын дундаж хүү (13.0-14.0%)

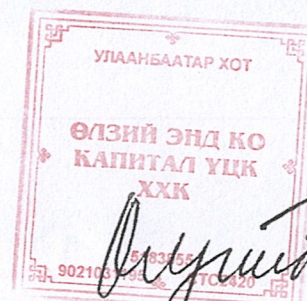
Компанийн өрийн хэрэгслийн хүү (татварын дараа)

Бидний санал болгож буй бондтой хамгийн ижил нөхцөлтэй ойрын хугацаанд гарсан бонд нь 2021 оны II-оос III-р улирлуудад МХБ-ээр нээлттэйгээр олон нийтэд санал болгосон Инвекор бонд байна. Үнэт цаас гаргагч “ЛэндМН ББСБ” ХК болон Инвекор бондыг гаргагч “Инвекор ББСБ” ХК нь хоёул МХБ-ийн I самбарт бүртгэлтэй нээлттэй ХК ба бондуудын хугацаа 2 жил, эргэн төлөлт нь хугацааны эцэст хийгдэх нөхцөлтэй.

Сүүлийн нэг жилийн хугацаанд Үнэт цаас гаргагчийн гаргаж буй үнэт цаастай ижил төрлийн буюу бирж дээр арилжаалагддаг хаалттай болон нээлттэй хүрээнд хэд хэдэн бондууд гарсан ба энэ хугацаанд бодлогын хүү 10%-аас 6%-д хүртэл 4 нэгж хувиар буурсан байна. Бирж дээр арилжаалагддаг нээлттэй бондууд дундаа ЛэндБонд-ын бодит хүүгийн түвшин нь харьцангуй өндөр байна.

2021/10/11

102

График 37: Компанийн бондын хүү (татварын дараа)

Эх сурвалж: Компаниудын гаргасан үнэт цаасны танилцууга

*-Санал болгож буй бондын татварын дараах дундаж хүү (12.3-13.3%)

Хүснэгт 19: Нээлттэй бондын давуу тал

	Хадгаламж	Хаалттай бонд	ЛэндМН-ийн Нээлттэй бонд
Хүү /дундаж/	7.8%	16.0%***	13.0-14.0%
Татвар	10%	10%	5%
Татварын дараах хүүгийн орлого	7.0%	14.4%	12.3-13.3%
Хүү олгох давтамж	Жилд 1	Янз бүр	6 сар тутам
Хүү буурахгүй байх магадлал	✗	✗	✓
Хугацааны дундуур зарах боломж	✗	✗	✓
Ханшийн зөрөөний ашиг олох боломж	✗	✗	✓
Баталгаа / Барьцаа	20* сая.төг	✗ даатгалтай байх боломжтой	“АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн төлбөрийн баталгаа**
Санхүүгийн тайлангийн ил тэл байдал	✓	✗ ХК-д хамаарахгүй	✓
Зохицуулагч байгууллагын зөвшөөрөлтэй эсэх	✓	✗ ХК-д хамаарахгүй	✓
Зохицуулагч байгууллагаас хяналт тавих эсэх	✓	✗ ХК-д хамаарахгүй	✓

* Хадгаламжийн Корпорациас банкны хадгаламжид гаргадаг баталгааны дээд хэмжээ

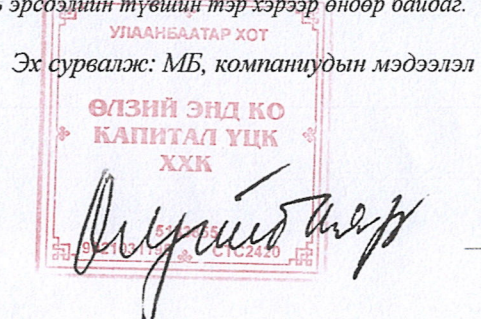
** “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи Компани нь 2020 онд Япон улсын Марубени корпорациас 10 сая ам.долларын, Эс Би Ай Холдингс (SBI Holdings)-оос 5 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт авсан.

*** Зах зээл дээр тогтвортой үйл ажиллагаа явуулж буй компаниудын дундаж үзүүлэлтээр авав.

*** Зах зээлийн дунджаас дээш хүүтэй аливаа санхүүгийн хэрэгсэл нь эрсдэлийн түвшин тэр хэрээр өндөр байдаг.

2021/10/11

103

3.5 ӨРИЙН ХЭРЭГСЛЭЭР ГЭРЧЛЭГДЭХ ЭРХ, ҮҮРЭГ

Өрийн бичиг нь түүний эзэмшигчийн дараах эрхийг гэрчилнэ:

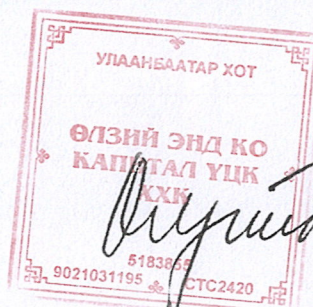
1. Үнэт цаас эзэмшигч, түүний хамтран эзэмшигч нь компанийн санхүүгийн тайлан, үнэт цаасны танилцуулгыг хөрөнгө оруулалтын зорилгоор судлан үзэж, бүрэн танилцсаны үндсэн дээр өрийн бичгийг худалдан авч, хөрөнгө оруулалт хийх шийдвэрийг бие даан гаргах эрхтэй;
2. Үнэт цаас эзэмшигч, түүний хамтран эзэмшигч нь өрийн бичгийн хоёрдогч зах зээлийн үнийн мэдээлэлтэй танилцах эрхтэй;
3. Өрийн бичгийг бирж дээрээс үнэт цаасны компаниараа дамжуулан чөлөөтэй худалдан авах, хоёрдогч зах зээл дээр худалдах эрхтэй;
4. Өрийн бичиг эзэмшигч, түүний хамтран эзэмшигч нь хугацааны эцэст өрийн бичгийг нэрлэсэн үнээр Үнэт цаас гаргагчид эргүүлэн худалдах, худалдан авахыг шаардах, хуримтлагдсан хүүг төлөхийг шаардах эрхтэй;
5. Үнэт цаас гаргах тухай шийдвэрт зааснаар үнэт цаасны өгөөж буюу хүүг 6 сар тутамд төлөхийг шаардах эрхтэй;
6. Хэрэв үнэт цаас гаргагч нь дээрх 4, 5-д дурдсан үүргээ биелүүлээгүй буюу зохих ёсоор биелүүлээгүй бол андеррайтераар дамжуулан баталгаа гаргагчаар үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулах арга хэмжээ авахыг шаардах эрхтэй;
7. Өрийн бичиг гаргагч төлбөрийн чадваргүй болсон буюу үүргийн гүйцэтгэлийг хангах эд хөрөнгийн хэмжээ багассан, эсхүл эд хөрөнгөгүй болсон бол өрийн бичиг эзэмшигч нь тогтоосон хугацаанаас өмнө үүргээ нэн даруй гүйцэтгэхийг түүнээс шаардах (Иргэний хуулийн 208.6) эрхтэй;
8. Баталгаа гаргагчийн талаарх мэдээлэлтэй танилцах (Компанийн өрийн хэрэгслийн бүртгэлийн журам) эрхтэй;

Өрийн бичиг нь түүний эзэмшигчийн дараах үүргийг гэрчилнэ:

1. Мөнгөн хөрөнгөө урьдчилан байршуулах нөхцөлөөр өөрийн захиалсан өрийн бичгийн төлбөрийг төлөх, тийнхүү төлөөгүй бол захиалсан өрийн бичгийг ҮЦК худалдах эрхтэйг хүлээн зөвшөөрөх;
2. Үнэт цаас эзэмшигч, түүний хамтран эзэмшигчийн өрийн бичгийн төлбөрт төлсөн мөнгөн хөрөнгө нь түүний хууль ёсны үйл ажиллагаанаас олсон орлого бөгөөд “Мөнгө угаах, терроризмтой тэмцэх тухай хууль”-ийн дагуу холбогдох шалгуурыг хангасан, эрх зүйн аливаа доголдолгүй, маргаангүй мөнгөн хөрөнгө болохыг бүрэн баталж, эрсдэл болон өгөөжийг бүрэн тооцоолж хөрөнгө оруулалтын шийдвэрийг бие даан гаргасан талаар баталгаа гаргаж ҮЦК-аас гаргасан анхан шатны маягтыг үнэн зөв мэдээлэх болон түүнд орсон өөрчлөлтийг тухай бүр мэдэгдэх үүрэгтэй.

2021/10/11

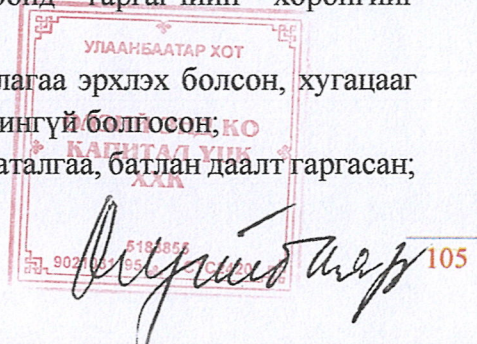
104

Үнэт цаас гаргагчийн үүрэг

1. Үнэт цаас гаргагч нь өөрийн санхүү болон бусад бодит байдлын талаар үнэн зөв мэдээлэх үүрэгтэй;
2. Өрийн бичгийн үүргийн гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудал үүссэн тохиолдолд баталгааны гэрээний дагуу зохих арга хэмжээг авч үнэт цаас эзэмшигчийн хүү болон үндсэн төлбөрийг барагдуулах;
3. Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийг үнэт цаасны танилцуулгад тусгагдсаны дагуу үр ашигтай захиран зарцуулах;
4. Үнэт цаасны танилцуулгад тусгагдсаны дагуу 6 сар тутамд хүүгийн төлбөрийг төлөх, хугацааны эцэст үндсэн төлбөрийг төлөх үүрэгтэй. Энэхүү үүргээ биелүүлэхэд шаардлагатай бүхий л арга хэмжээг авч ажиллах;
5. Үнэт цаас гаргагч нь холбогдох гэрээнүүд дээр хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор биелүүлээгүйн улмаас үнэт цаас эзэмшигчид учруулсан аливаа хохирлыг төлж барагдуулах үүрэгтэй;
6. Үнэт цаас гаргагч нь үндсэн болон хүүгийн төлбөрийг төлбөр хийгдэх өдрөөс ажлын 3 хоногийн өмнө ҮЦТХТ-д байрших өөрийн дансанд шилжүүлнэ. Шилжүүлсэн дүнг ҮЦТХТ нь хөрөнгө оруулагчийн үнэт цаасны данс руу үндсэн болон хүүгийн төлбөр хийгдэх өдөр татна;
7. Холбогдох хууль тогтоомж болон журамд заасны дагуу мэдээллийн ил тод байдлыг тогтмол хангах, хөрөнгө оруулагчдын өмнө хүлээсэн үүргээ хэрэгжүүлж ажиллах;
8. Баталгаа гаргагчийн талаар хөрөнгө оруулагчдад тодорхой үнэн зөв мэдээллийг өгөх;
9. Үнэт цаас гаргагч нь компанийн үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг үнэн зөв, агуулгын хувьд хоёрдмол утгагүй, бүрэн гүйцэд, тодорхой байх зарчмаар буюу хөрөнгө оруулалтын шийдвэр гаргахад хангалттай байдлаар хүргэх;
10. Үнэт цаас гаргагч нь бондын үнэ ханшид болохуйц аливаа үйл явдлын мэдээллийг нэн даруй олон нийт, Хороо, арилжаа эрхлэх байгууллагад хүргүүлэх;
11. Үнэт цаас гаргагч буюу нээлттэй бонд гаргагч нь дараах тохиолдолд зохих мэдээллийг Хороо, арилжаа эрхлэх байгууллагад хүргүүлж, олон нийтэд тухайн үйл явдал болсноос хойш ажлын гураван өдрийн дотор мэдэгдэнэ.
 - Бондын танилцуулгад заасан үйл ажиллагааны чиглэл, тосол болон төслийн хэрэгжилтийн явцад өөрчлөлт орсон;
 - Бонд гаргах шийдвэрт заасны дагуу өрийн гаргасан бондыг төлөгдөх хугацаанаас өмнө эргүүлэн худалдан авахаар шийдвэрлэсэн;
 - Бусад санхүүгийн байгууллага, хөрөнгө оруулагчаас зээл авсан, тэдний өмнө хүлээсэн нэмэлт үүрэг үүссэн;
 - Төлөөлөн удирдах зөвлөл, гүйцэтгэх удирдлагын бүтцэд өөрчлөлт орсон;
 - Хяналтын багц бүхий хувьцаа эзэмшигчийн бүтцэд өөрчлөлт орсон;
 - Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр бонд гаргагчийн хөрөнгийг битүүмжилсэн, эсхүл хураасан;
 - Бонд гаргагч тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа эрхлэх болсон, хугацааг сунгуулсан, эсхүл түүнийг түдгэлзүүлсэн, хүчингүй болгосон;
 - Бонд гаргагч нь гуравдагч этгээдийн өмнөөс баталгаа, батлан даалт гаргасан;

2021/10/11

3.6 ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙГ АНХДАГЧ ЗАХ ЗЭЭЛД БАЙРШУУЛАХ ТУХАЙ

Схем 8: Анхдагч зах зээлд байршуулах тухай

Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 12.1-т заасны дагуу нийтэд санал болгохыг зөвшөөрсөн үнэт цаасны бүртгэл болон хөрөнгийн биржийн бүртгэл аль алинд нь бүртгэгдсэн үнэт цаасыг үнэт цаасны анхдагч зах зээлд худалдана.

Мөн хуулийн 12.2-т зааснаар Үнэт цаасны анхдагч зах зээлд үнэт цаасыг арилжих зөвшөөрлийг Санхүүгийн зохицуулах хороо олгох бөгөөд Хороо уг зөвшөөрлийг хөрөнгийн биржийн бүртгэлд бүртгэсэн болон холбогдох бэлтгэлийг хангасан тухай хөрөнгийн биржээс гаргасан тодорхойлолт, үнэт цаас гаргагчийн хүсэлтэд үндэслэн олгох бөгөөд Монголын хөрөнгийн биржийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2018 оны 10 сарын 25-ны өдрийн 15 тоот тогтоолоор баталсан “Үнэт цаасны анхдагч зах зээлийн арилжааны журам”-д /ТУЗ-ийн 2021 оны 03 сарын 26-ны өдрийн 05 тоот тогтоолоор өөрчлөлт оруулсан/ заасны дагуу Үнэт цаас гаргагч болон Андеррайтер компаниуд өрийн хэрэгслийг анхдагч зах зээлд байршуулах дэлгэрэнгүй төлөвлөгөөг танилцуулах болно.

Үнэт цаас гаргагчийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2021 оны оны 10 дугаар сарын 08-ны өдрийн 21/38 тоот тогтоолын дагуу СЗХ-ны Бонд гаргах хөтөлбөр-ийн дагуу нийт 56,000 /тавин зургаан мянган/ ширхэг нэг бүр нь 100,000 /нэг зуун мянга/ төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий компанийн өрийн хэрэгслийг олон нийтэд нээлттэй санал болгон арилжаалах бөгөөд Хөрөнгийн биржийн Анхдагч зах зээлийн арилжааны тогтоосон үнийн аргыг ашиглан олон нийтэд санал болгохоор шийдвэрлэсэн.

Үнэт цаас гаргагчийн олон нийтэд санал болгож буй бондын худалдан авах захиалгын хугацааг Санхүүгийн зохицуулах хорооноос зөвшөөрөл гарсны дараа Үнэт цаас гаргагч болон Андеррайтерийн компаниуд харилцан зөвшилцсөний үндсэн дээр шийдвэрлэнэ.

Тогтоосон үнээр санал болгох арилжааны арга

Монголын Хөрөнгийн биржийн 2018 оны 10 сарын 25-ны өдрийн 15 тоот тогтоолоор баталсан “Үнэт цаасны анхдагч зах зээлийн арилжааны журам”-д заасны дагуу үнэт цаас гаргагчийн тогтоосон тодорхой үнэ /өгөөж/-ээр санал болгон арилжих үйл ажиллагаа юм.

УЛААНБАТАР ХОТ
5039754 ☎1118267206

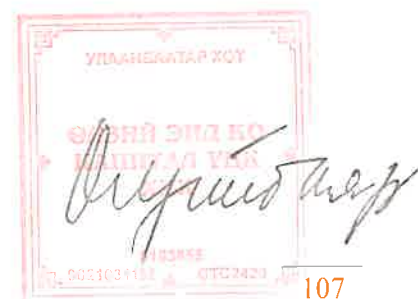
2021/10/11

106

Үнэт цаасны анхдагч зах зээлийн арилжаанд хэрхэн оролцох вэ?

Схем 9: Анхдагч зах зээлийн арилжаанд оролцох заавар

IV. Үнэт цаас гаргах үйл ажиллагаанд оролцсон байгууллагууд

4. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ОРОЛЦСОН БАЙГУУЛЛАГУУД

4.1.АНДЕРРАЙТЕРИЙН ТАНИЛЦУУЛГА, ДҮГНЭЛТ

Байгууллагын нэр	“Өлзий энд Ко Капитал ҮЦК” ХХК
Үйл ажиллагааны чиглэл	Андеррайтер, Брокер, Дилер
Хаяг	Монгол Улс, Улаанбаатар 14200 Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо Сити центр, 10 давхар, 1003 тоот
Утас	+976-7777-6377
Цахим шуудан	info@ucc.mn

“Өлзий энд Ко Капитал ҮЦК” ХХК нь Монголын тэргүүний үнэт цаасны компаниудын нэг бөгөөд хөрөнгө оруулалтын банкны үйлчилгээг үзүүлэх үндсэн зорилготойгоор 2007 онд байгуулагдсан. Манай компани Санхүүгийн зохицуулах хорооны үнэт цаасны зах зээл дээр брокер, дилер болон андеррайтерийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй, Монголын хөрөнгийн бирж болон Монголын үнэт цаасны арилжаа эрхлэгчдийн холбооны гишүүн байгууллага юм. Тэд дотоодын үнэт цаасны арилжаа төдийгүй Монголд анх удаа НКЕХ, LSE, ASX and NYSE зэрэг гадаадын биржийн арилжаанд оролцох үйлчилгээг нэвтрүүлж, энэхүү үйлчилгээгээр дотооддоо тэргүүлсээр байна.

Монголын хөрөнгийн зах зээлийн хөгжилд оруулж буй тус компанийн хувь нэмрийг үнэлж Монголын Үнэт Цаасны Арилжаа Эрхлэгчдийн холбооноос 2011 онд “Шилдэг Брокерийн компани”-аар, 2013 онд Монголын хөрөнгийн зэх зээлийн дээд шагнал GRAND BULL AWARDS “Шилдэг Шинийг Санаачлагч” байгууллагаар тус тус шалгарч байсан бөгөөд 2018 онд гүйцэтгэх захирал Б.Өлзийбаяр нь Монголын хөрөнгийн зэх зээлийн дээд шагнал GRAND BULL AWARDS “Шилдэг Мэргэжилтэн”, 2020 онд Монголын үндэсний олон нийтийн телевизийн “Цагийн хүрдийн баатар”-р тодорсон билээ. Тэрээр 2015 оноос хойш Монголын үнэт цаасны арилжаа эрхлэгчдийн холбооны удирдах зөвлөлийн даргаар сонгогдон ажиллаж, хөрөнгийн зах зээлийн хөгжилд мэдлэг, чадвар, чин сэтгэлээ зориулан, үнэтэй хувь нэмэр оруулж буй манлайлагч юм.

“Өлзий энд Ко Капитал ҮЦК”-ийн хамт олон нь өөрсдийн хуримтлуулсан туршлагыг хуваалцах зорилгоор Монголын хөрөнгийн бирж, Монголын үнэт цаасны арилжаа эрхлэгчдийн холбооны сургалтад сургагч багшаар ажилладаг ба олон нийтийн санхүүгийн мэдлэгийг дээшлүүлэх хүрээнд нийгмийн сүлжээнд нээлттэй хувьцааны групп байгуулж хөрөнгийн зах зээлийн мэдээ мэдээлэл хүргэдэг.

2021/10/11

Хөгжлийн цоо шинэ шатандаа гарч байгаа Монголын компаниуд хөрөнгийн зах зээлээс урт хугацааны хөрөнгө оруулалт татаж бизнесээ өргөжүүлэх боломж бий болж байгаа бөгөөд “Өлзий энд Ко Капитал ҮЦК” үндэснийхээ компаниудад компанийн засаглалыг олон улсын жишигт хүргэж хөрөнгө оруулагчдад нээлттэй үйл ажиллагаа явуулснаар өөрсдийн үйл ажиллагаанд нь ямар давуу тал үүсэх талаар, цаашлаад бизнес болон санхүүгийн мэргэжлийн зөвлөгөө өгч, хөрөнгө оруулалтын зуучлалын үйлчилгээ үзүүлэн хамтран ажиллаж байна. “Өлзий энд Ко Капитал ҮЦК” нь дотоодын тэргүүлэгч банк бус санхүүгийн байгууллагууд болон уул уурхай, үйлдвэрлэл, харилцаа холбоо, технологи йн салбарын томоохон компаниудад андеррайтерийн үйлчилгээ үзүүлэн нийт 77.3 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг татан төвлөрүүлээд байна.

Андеррайтерийн гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг

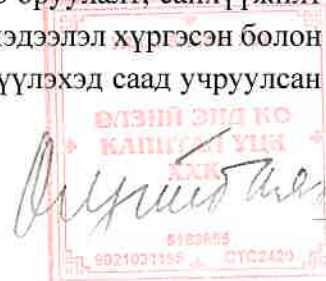
Энэхүү гэрээгээр андеррайтер нь Үнэт цаас гаргагчид нээлттэй хүрээнд санхүүжилт татах үйл ажиллагаатай холбоотой Санхүүгийн зохицуулах хороо болон Монголын хөрөнгийн биржийн “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”-д заасны дагуу үнэт цаас гаргах төлөвлөгөөг боловсруулах, үнэт цаасны танилцуулга материалыг бэлтгэх, хөрөнгө оруулагчдад санал болгох, хөрөнгө оруулалт татан төвлөрүүлэх, мөн энэхүү үйл ажиллагаатай холбогдуулан СЗХ болон МХБ-тэй үнэт цаас гаргагчийг төлөөлөн харилцах гэх мэт талуудын хоорондын харилцааг зохицуулна.

- Андеррайтер нь Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 41.4.3 дугаарт заасны дагуу Хөрөнгө оруулагчид тухайн үнэт цаасыг танилцуулах замаар түүнийг худалдахад шаардлагатай бүх хүчин чармайлт гаргах хэлбэрээр зохион байгуулна.
- Андеррайтер тус бүр нь энэхүү гэрээ болон ажил гүйцэтгэх төлөвлөгөөнд заасан үүргээ зохих ёсоор биелүүлэх үүрэгтэй бөгөөд андеррайтер тус бүр төлөвлөгөөнд заасан ажлыг заасан хугацаанд гүйцэтгэх үүрэгтэй.
- Үнэт цаас гаргагч, түүний эрх бүхий этгээд нь нийтэд санал болгох үнэт цаасны үнийг үндэслэлгүйгээр тогтоосон эсхүл тус үнэ нь үнэт цаас гаргах үйл ажиллагааг амжилтгүй болгоход хүргэнэ гэж андеррайтер үзсэн тохиолдолд андеррайтер нь үйлчилгээ үзүүлэхээс татгалзах эрхтэй.
- Үнэт цаас гаргагч нь андеррайтерийг шаардлагатай бүхий л мэдээ мэдээллээр үнэн зөв, түргэн шуурхай хангаж ажиллах үүрэгтэй.
- Андеррайтер нь гэрээний дагуу хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор биелүүлээгүй бол Үнэт цаас гаргагч нь гэрээг түдгэлзүүлэх мэдэгдлийг бичгээр үйлдэж, түүнд төлбөл зохих төлбөрийг түдгэлзүүлж болох бөгөөд энэхүү мэдэгдэлд биелүүлээгүй үүргийн шинж чанарыг тодорхойлох ба энэхүү мэдэгдлийг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор зөрчлийг арилгах арга хэмжээ авахыг андеррайтераас шаардах эрхтэй.

Үнэт цаас гаргагч нь тогтоосон хугацаанд аливаа дотоод мэдээллийг андеррайтертай зөвшилцөлгүйгээр олон нийтэд мэдээлсэн, үүний улмаас үнэт цаас гаргагчийн үнэт цаасны үнэлгээнд эрс өөрчлөлт гарсан, хөрөнгө оруулалт, санхүүжилт татах ажиллагаанд саад учруулсан, хөрөнгө оруулагчдад буруу мэдээлэл хүргэсэн болон бусад байдлаар андеррайтерийн гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхэд саад учруулсан бол Үнэт цаас гаргагч учирсан хохирлыг өөрөө хариуцна.

2021/10/11

СИНДИКАТ КОМПАНИ

Байгууллагын нэр	“Райнос Инвестмент ҮЦК” ХХК
Үйл ажиллагааны чиглэл	Хөрөнгө оруулалтын зөвлөх, Брокер, Дилер
Хаяг	Монгол Улс, Улаанбаатар хот 14240, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Цэгтрал Тауэр, 13 давхар, 1308Б тоот
Утас	+976-7510-0575
Цахим шуудан	info@rhinosinvest.mn

“Райнос Инвестмент ҮЦК” ХХК нь БНСУ-ын хуулийн этгээд Райнос Эссет Менежмент ХХК-ийн 100 хувийн хөрөнгө оруулалттайгаар 2019 онд анх үүсгэн байгуулагдсан бөгөөд Монгол улсын хөрөнгийн зах зээлд амжилттай үйл ажиллагаагаа явуулахаар зорин ажиллаж байна. “Райнос Инвестмент ҮЦК” ХХК нь Брокер, Дилер, Хөрөнгө оруулалтын зөвлөх, Гадаад улсын зах зээлд үнэт цаас худалдах, худалдан авахад зуучлах, Номинал дансаар дамжуулан үнэт цаасны брокерын цогц үйлчилгээг Санхүүгийн зохицуулах хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрлийн дагуу эрхэлж байгаа бөгөөд гадаадын хөрөнгийн зах зээлд бонд зуучлах, хөрөнгө оруулалтын зөвлөх үйлчилгээг үзүүлж эхлээд байна. Үйл ажиллагаа явуулж эхлээд удаагүй боловч манай компани гадаадын зах зээлд арилжаалагдаж буй Монгол Улсын Засгийн Газрын Бонд болон санхүүгийн байгууллагын бондуудад гадаадын хөрөнгө оруулагчдыг амжилттай зуучлаад байна.

“Райнос Инвестмент ҮЦК” ХХК-ийн толгой компани болох Райнос Эссет Менежмент компанийн Монголд хийсэн томоохон хөрөнгө оруулалтууд:

- Монголын анхны финтек компани болон ЛэндМН ББСБ-ын IPO-д стратегийн хөрөнгө оруулалтыг гадаадын мэргэжлийн хөрөнгө оруулагчийн хувиар хийсэн.
- Монголын хөрөнгийн зах зээлийн түүхэнд анх удаа АНД Системс ХХК-ийн санхүүжилтэд зориулж хувьцаа барьцаалсан солилцох бондын 7 тэрбум төгрөгийн санг амжилттай байгуулсан.
- 2017 оноос хойш БНСУ-ын хөрөнгө оруулалтын сантай хамтран нийт 14 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт хийж, Монголын компаниудыг өсөлт үзүүлэхэд нь дэмжиж ажилласаар ирсэн.
- Монголын Хөгжлийн Банкны гаргасан хадгаламжийн сертификатын (CD) бүтээгдэхүүнд 2017-2019 онуудад хуримтлагдсан дүнгээр нийт 210.0 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт хийжээ.
- 2021 онд Технологийн салбарын старт-ап компанид 2.0 сая ам.долларын хөрвөх бондын санхүүжилт хийсэн байна.

2021/10/11

111

АНДЕРРАЙТЕРИЙН ТОДОРХОЙЛОХ ЗАХИДАЛ

“Өлзий энд Ко Капитал ҮЦК” ХХК /өмнө нь “Ард Капитал ҮЦК” ХХК/ нь Монгол улсын “Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль”¹, СЗХ-ны “Компанийн өрийн хэрэгслийн бүртгэлийн журам” болон МХБ ТӨХК-ийн “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”²-ийн холбогдох заалтуудын дагуу үнэт цаас гаргагч ЛэндМН ББСБ ХК (РД: 5039754)-тай 2021 оны 10 сарын 08-ны өдөр 2021/59 тоот “Андеррайтер болон зөвлөх үйлчилгээний гэрээ”-г байгуулан ажилласан болно.

Андеррайтер нь гэрээний дагуу Үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагаа, үнэт цаас гаргах төлөвлөгөө, санхүүгийн үзүүлэлтийн төсөөллийн хэрэгжих магадлал, татан төвлөрүүлэх хөрөнгийн зарцуулалт, эдийн засгийн үр ашгийн тооцоо болон олон нийтэд санал болгох үнэт цаасны танилцуулгыг боловсруулахад шаардлагатай зөвлөмжөөр ханган ажиллаа.

2020 он бүхэлдээ Ковид-19 цар тахлын улмаас эдийн засаг агшиж, бизнесийн үйл ажиллагаа хумигдан, иргэдийн хэрэглээ буурч, эдийн засгийн эргэлт буурснаас санхүүгийн байгууллагын зээл гаргалт хумигдан, эргэн төлөлтийн чадавх буурсан амаргүй жил байлаа.

Гэсэн хэдий “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн хувьд эрсдэлийн менежментийн удирдлагыг сайн хэрэгжүүлснээр эх үүсвэрийн дутагдалгүй давсан, зээлийн эргэн төлөлтийн чанарыг сайжруулж чадсан зэрэг амжилттайгаар 2020 оныг даван гарсан гэж дүгнэж байна. Андеррайтер Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль, холбогдох дүрэм журам болон үнэт цаас гаргахтай холбоотой хөндлөнгийн үнэлгээний байгууллагуудын хараат бус дүгнэлтэд үндэслэн энэхүү “Үнэт цаасны танилцуулга”-ыг бэлтгэж, мэргэжлийн дүгнэлтийг танилцуулж байна.

Андеррайтерийн дүгнэлтийн агуулга:

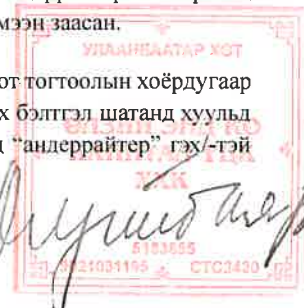
1. Үнэт цаас гаргагч
2. Үнэт цаас гаргагчийн бизнесийн үйл ажиллагаа
3. Үнэт цаас гаргагчийн санхүүгийн мэдээлэл
4. Татан төвлөрүүлэх хөрөнгийн зарцуулалт
5. Анхдагч зах зээлд байршуулах төлөвлөгөө
6. Хөрөнгө оруулалтын өгөөж
7. Хөрөнгө оруулалтын эрсдэл
8. Дүгнэлт

¹ ҮЦЗТХ-ийн 5.1.1-д үнэт цаасыг нийтэд санал болгохдоо андеррайтерийн үйл ажиллагаа эрхлэх эрх бүхий хуулийн этгээлтэй гэрээ байгуулна гэж заасан бөгөөд, 4.1.1-д Андеррайтерийн үйл ажиллагааг “Үнэт цаас гаргагчтай байгуулсан гэрээний үндсэн дээр түүний үнэт цаасыг нийтэд санал болгон гаргахад мэргэжлийн үйлчилгээ үзүүлэх, үнэт цаас гаргагчийн үнэт цаасны анхдагч зах зээлд худалдаагүй үлдсэн үнэт цаасыг андеррайтерийн гэрээнд заасан хэмжээгээр худалдан авах зэрэг ажиллагааг андеррайтерийн үйл ажиллагаа гэнэ” хэмээн заасан. 112

² МХБ ТӨХК-ийн Төлөвлөгөөний гэрээний зөвлөлийн 2015 оны 12 сарын 30-ны өдрийн 2015/14 тоот тогтоолын хоёрдугаар хавсралтаар батлагдсан тус журмын 4.1-д “Хүсэлт гаргагч нь Биржийн бүртгэлд бүртгүүлэх бэлтгэл шатанд хуульд заасны дагуу тусгай зөвшөөрөлтэй андеррайтерийн үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд /цаашид “андеррайтер” гэх/-тэй гэрээ байгуулан бүртгүүлж ажиллагааны бэлтгэлийг хангана” хэмээн заасан.

2021/10/11

Үнэт цаас гаргагч нь 2006 онд үүсгэн байгуулагдан, 2015.06.24-ний өдөр СЗХ-ноос “Банк бус санхүүгийн байгууллагын зээлийн үйл ажиллагаа” эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан бөгөөд 2016.12.23-нд оноосон нэрийг “ЛэндМН ББСБ” ХК болгон өөрчилсөн байна.

Үнэт цаас гаргагч нь Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2018.02.07-ний өдрийн 60 тоот тогтоолын дагуу нээлттэй хувьцаат компани болон өөрчлөн байгуулагдсан бөгөөд 2018.03.13-ний өдөр МХБ-ээр дамжуулан компанийн нийт хувьцааны 25 хувьтай тэнцэх 200 сая ширхэг энгийн хувьцааг нийтэд санал болгон нийт 5 тэрбум төгрөгийг амжилттай татан төвлөрүүлсэн байна.

Хувь эзэмшлийн бүтцийн хувьд нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигч нь нийт хувьцааны 75 хувийг эзэмшиж буй Монгол улсын хуулийн этгээд “АНД Системс” ХХК байна. Харин “АНД Системс” ХХК нь Сингапур улсын хуулийн этгээд “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компанийн 100 хувийн эзэмшилд байна.

“АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компани нь 2017 онд үүсгэн байгуулагдаж түүнээс хойш өнөөг хүртэл “АНД Системс Тех” ХХК, “АНД Системс” ХХК, “ЛэндМН ББСБ” ХК, “АНД Эф Эс Жи”, “АНД Эф Си” болон “АНД Солюшн” ПиТиИ ЭлТиДи зэрэг охин компаниудыг байгуулан тэдгээрээр дамжуулж Монгол залуусын зохион бүтээсэн санхүүгийн технологийн хялбар шийдлийг Монгол Улсад төдийгүй бусад улсын хэрэглэгчдэд хүргэж байна. “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компани нь 2020 оны 11 сард Япон улсын Марубени корпорацаас 10 сая ам.долларын, 2021 оны 07 сард Эс Би Ай Холдингс (SBI Holdings)-оос 5 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт авах гэрээнүүдийг амжилттай байгуулсан нь манай улсын түүхэнд тэмдэглэгдэх үйл ажиллагаа болсон билээ.

Үнэт цаас гаргагчийн ТУЗ-ын гишүүд нь компанийн засаглалын сургалтад хамрагдсан бөгөөд тухайн салбартаа олон жил ажилласан туршлагатай, мэргэшсэн, хоорондоо нэгдмэл сонирхолгүй, бие даан шийдвэр гаргах бүрэн чадвартай буюу компанийн сайн засаглалын зарчмыг хэрэгжүүлэн компанийн тогтвортой хөгжлийг ханган ажиллах бүрэн боломжтой, МХБ ТӨХК-ийн “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”-ын 10.5.7³ болон 10.5.1⁴-ын заалтуудыг тус тус хангасан байна.

³ Эрх бүхий албан ёсоор үйл ажиллагааг явуулахад шаардлагатай мэдлэг туршлагатай байх.

⁴ Үнэт цаас гаргагч, түүний хувьцааны хяналтын багцыг эзэмших этгээд, ТУЗ-ийн гишүүд, Гүйцэтгэх захирал нь татварын болон хугацаа үйгэрсэн их хэмжээний зээлийн өргүй байх

2021/10/11

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БИЗНЕСИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУХАЙ

Үнэт цаас гаргагч нь Монгол улсын санхүүгийн зах зээлд анх удаа гар утаснаасаа түргэн шуурхай бичил хэрэглээний зээл авах “шийдэл”-ийг нэвтрүүлэн иргэдийн өдөр тутмын санхүүгийн зээлийн харилцааг хялбаршуулахад үнэтэй хувь нэмэр оруулсан билээ. ЛэндМН аппликэйшн зах зээлд нэвтэрсний дараагаар маш олон компаниуд ижил төстэй санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлж эхэлсэн нь үүнийг баталж байна гэж дүгнэж болох юм.

ЛэндМН ББСБ ХК болон АНД Солюшнс ПиТиИ ЭлТиДи-тэй байгуулсан “Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийн гэрээ”-ээр ЛэндМН аппликэйшнийн оюуны өмчийг Монгол улсын нутаг дэвсгэрт 50 жилийн хугацаатай онцгой эрхтэйгээр ашиглах эрхийг олгосон нь технологийн шийдлийн хувьд тогтвортой үйл ажиллагаа явуулах нөхцөлийг бүрдүүлсэн байна.

Компани нь 2018 оны байдлаар 93.8 мянган харилцагчтай байсан бол тус үзүүлэлт 2019, 2020 онуудад тус бүр 166.4 мянга болон 175.3 мянга болон өргөжсөн байна. Харин нийт гаргасан зээлийн хувьд 2020 онд 390 тэрбум төгрөг болон тэлж 2018 оны 150 тэрбум төгрөгийн дүнтэй харьцангуй 160 хувь өссөн байна.

Харин 2020 онд зээлийн багцын хувьд 28.1 тэрбум төгрөг буюу 2019 оны багцаас буурсан үзүүлэлттэй гарсан боловч андеррайтерийн зүгээс эрсдэлийн удирдлагыг авч хэрэгжүүлсэн нь цар тахалтай үед оновчтой арга хэмжээ байсан хэмээн үзэж байна. Өөрөөр хэлбэл компани нь цар тахлын нөлөөн дор бизнесийн үйл ажиллагаа доголдолд орох эрсдэлтэй үеийг санхүүгийн үзүүлэлтийн хувьд амжилттай даван гарсан нь үнэт цаас гаргагчийн бизнес загвар зөв байгаа, эрсдэлийн удирдлага сайн байгааг шалгасан үйл явдал боллоо хэмээн дүгнэж байна.

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН САНХҮҮГИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ТУХАЙ

Тайлан тэнцлийн таамаглал

	2018A	2019A	2020A	2021 F	2022 F	2023 F	2024 F	2025 F
Нийт хөрөнгө	24,323	58,100	39,681	45,797	61,491	82,939	92,400	102,424
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	4,218	6,756	9,521	3,214	3,338	6,527	5,704	4,707
Харилцагчдад олгосон нийт зээл	19,210	50,007	28,115	41,231	56,809	75,089	85,402	97,355
Хэвийн зээл	18,075	47,055	25,036	37,719	52,636	70,430	80,368	91,302
Хугацаа хэтэрсэн зээл	792	1,218	514	678	925	1,236	1,616	2,082
Чанаргүй зээл	343	1,734	2,565	2,834	3,248	3,423	3,418	3,971
Зээлийн эрсдэлийн нөөц	(444)	(1,552)	(3,343)	(4,190)	(4,710)	(5,057)	(5,269)	(6,070)
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт		-	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500
Бусад хөрөнгө	693	1,385	1,647	1,886	2,252	2,625	2,807	3,021
Үндсэн хөрөнгө	258	1,162	1,063	1,011	1,188	1,173	1,203	889
Биет бус хөрөнгө	388	342	178	145	113	83	53	23

2021/10/11

114

	2018A	2019A	2020A	2021 F	2022 F	2023 F	2024 F	2025 F
Өр төлбөр	10,969	40,902	22,159	25,708	33,334	47,864	49,925	50,276
Зээлийн эх үүсвэр	9,849	37,985	20,489	23,934	31,334	45,434	47,434	47,834
Бондын өр төлбөр	6,329	3,523	7,266	9,636	8,636	14,436	14,436	15,336
Итгэлцэл	-	13,696	10,364	11,957	19,557	19,457	21,457	21,457
Банкны зээл	3,520	8,604	2,859	186	1,386	8,486	186	686
Бусад зээл	-	12,162	-	2,155	1,755	3,055	11,355	10,355
Бусад өр төлбөр	1,120	2,917	1,670	1,774	2,000	2,430	2,491	2,442
	2018A	2019A	2020A	2021 F	2022 F	2023 F	2024 F	2025 F
Эздийн өмч	13,354	17,198	17,522	20,089	28,157	35,075	42,476	52,148
Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	10,814	10,814	10,814	10,814	10,814	10,814	10,814	10,814
Халаасны хувьцаа	0	(266)	(989)	(1,493)	(1,493)	(1,493)	(1,493)	(1,493)
Тайлант үеийн ашиг (алдагдал)	2,560	4,910	2,240	3,206	5,389	6,457	8,046	9,672
Хуримтлагдсан ашиг (алдагдал)	(20)	1,740	5,457	7,249	10,134	14,984	20,795	28,842
Бусад эздийн өмч	-	-	-	313	3,313	4,313	4,313	4,313
Нийт өр төлбөр болон эздийн өмч	24,323	58,100	39,681	45,797	61,491	82,939	92,401	102,424

Хүснэгт 20: Үнэт цаас гаргагчийн тайлан тэнцлийн таамаглал (сая төгрөг)

Орлогын тайлангийн таамаглал

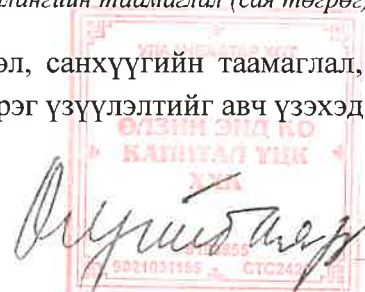
	2018A	2019A	2020A	2021F	2022F	2023F	2024F	2025F
Хүү, шимтгэлийн орлого	7,143	18,497	16,298	15,093	19,961	24,942	29,743	33,105
Хүүгийн зардал	(512)	(4,487)	(5,229)	(3,567)	(5,076)	(7,226)	(8,545)	(8,692)
Цэвэр хүүгийн орлого	6,631	14,010	11,069	11,526	14,885	17,716	21,198	24,413
Эрсдэлийн сангийн зардал	(408)	(1,619)	(2,393)	(1,639)	(1,484)	(1,918)	(2,449)	(3,039)
Эрсдэлийн сангийн дараах орлого	6,223	12,391	8,676	9,887	13,401	15,798	18,749	21,374
Шимтгэлийн зардал	(981)	(1,925)	(1,659)	(1,563)	(1,955)	(2,307)	(2,605)	(2,797)
Шимтгэлийн дараах орлого	5,242	10,466	7,017	8,324	11,446	13,491	16,144	18,577
Ерөнхий зардал	(1,032)	(2,485)	(2,093)	(2,349)	(2,782)	(3,137)	(3,319)	(3,428)
Удирдлагын зардал	(1,345)	(1,950)	(2,382)	(2,412)	(2,677)	(2,945)	(3,297)	(3,454)
Нийт үйл ажиллагааны зардал	(2,377)	(4,435)	(4,475)	(4,761)	(5,459)	(6,082)	(6,616)	(6,882)
Татвах төлөхийн өмнөх ашиг	2,865	6,031	2,542	3,563	5,987	7,409	9,528	11,695
Татвар	(305)	(1,121)	(302)	(357)	(598)	(952)	(1,481)	(2,023)
Цэвэр ашиг	2,560	4,910	2,240	3,206	5,388	6,457	8,047	9,672

Хүснэгт 21: Үнэт цаас гаргагчийн орлогын тайлангийн таамаглал (сая төгрөг)

Үнэт цаас гаргагчийн бизнес төлөвлөгөөний үндэслэл, санхүүгийн таамаглал, болон Ковид-19 цар тахлын үеийг амжилттай даван гарсан зэрэг үзүүлэлтийг авч үзэхэд

2021/10/11

115

ЛэндМН ББСБ ХК нь бизнес төлөвлөгөөний дагуу үйл ажиллагаагаа явуулан санхүүгийн үзүүлэлтээ хангах бүрэн боломжтой хэмээн дүгнэж байна.

ТАТАН ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ХӨРӨНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТЫН ТУХАЙ

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн 2021 оны 10 сарын 08-ны өдрийн ТУЗ-ийн 21/38 тоот тогтоолд “Компанийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилгоор компанийн өрийн бичгийг нийтэд санал болгон гаргахаар шийдвэрлэсүгэй” гэж заасныг үндэслэн нийт 5’600’000’000 (таван тэрбум зургаан зуун сая) төгрөгийг өрийн бичиг гаргах замаар олон нийтээс татан төвлөрүүлж, компанийн үндсэн үйл ажиллагаа болох зээлийн санхүүжилтэд зарцуулахаар шийдвэрлэжээ.

Үнэт цаас гаргагчийн санхүүгийн үзүүлэлтийг үндэслэн “Олон нийтээс санхүүжилт татан төвлөрүүлэх” үндэслэл нь дараах байдлаар тодорхойлогдож байна.

- 1.1 Үнэт цаас гаргагч бизнес төлөвлөгөөний дагуу 2020 онд нийт 1.6 сая удаагийн зээл олголтоор 312 тэрбум төгрөгийн зээлийг харилцагчдад олгож зээлийн багцын үлдэгдлийг 47 тэрбум байхаар төлөвлөсөн ба үүний 5.6 тэрбум төгрөгийг нээлттэй өрийн бичиг гаргах замаар санхүүжүүлэх шийдвэр гаргасан.
- 1.2 Үнэт цаас гаргагчийн судалгаагаар иргэдийн бичил хэрэглээний зээлийн эрэлт 2018 онтой харьцуулахад даруй 30 хувь өссөн үзүүлэлттэй байх тул компанийн үндсэн бизнес болох зээлийн эрэлт хангалттай буюу бондын зарцуулалт төлөвлөгөөний дагуу зарцуулагдах бүрэн боломжтой хэмээн үзэж байна.

АНХДАГЧ ЗАХ ЗЭЭЛД БАЙРШУУЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

2.1 МХБ ТӨХК бүртгэлийн шалгуур:

Үнэт цаас гаргагч нь МХБ ТӨХК-ийн ТУЗ-ийн 2018.01.25-ны өдрийн 2018/01 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”-ын 14 дүгээр зүйлд заасны дагуу Өрийн хэрэгслийн шалгуур үзүүлэлтийг хангаж байгаа гэж үзэж байна.

2.2 Санал болгох үнэ:

Үнэт цаас гаргагч нь нэг бүр нь 100,000 төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий 56,000 ширхэг өрийн хэрэгслийг 2 жилийн хугацаатай 13.0 - 14.0 хувийн өгөөжтэйгөөр СЗХ-ны Бонд гаргах хөтөлбөрийн хүрээнд хэсэгчлэн анхдагч зах зээлд байршуулахаар төлөвлөж байна.

Сүүлийн жилүүдэд хадгаламжийн хүү тогтмол буурч буй тул “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн зүгээс бонд эзэмшигч нартаа хүүгээ 2 жилийн хугацаанд тогтмол хадгалах боломж олгохоор шийдвэрлэсэн ба энэхүү бондыг СЗХ-нд бүртгүүлснээс хойш 4 сарын хугацаанд хөтөлбөр хэлбэрээр, транчуудад хувааж гаргах тул хөрөнгө оруулагчид өөрийн худалдан авалт хийх боломжтой үедээ транчын анхдагч зах зээлээс бондын худалдан авалтыг хийх боломжийг олгосноороо онцлогтой юм.

2021/10/11

Татварын хөнгөлөлт

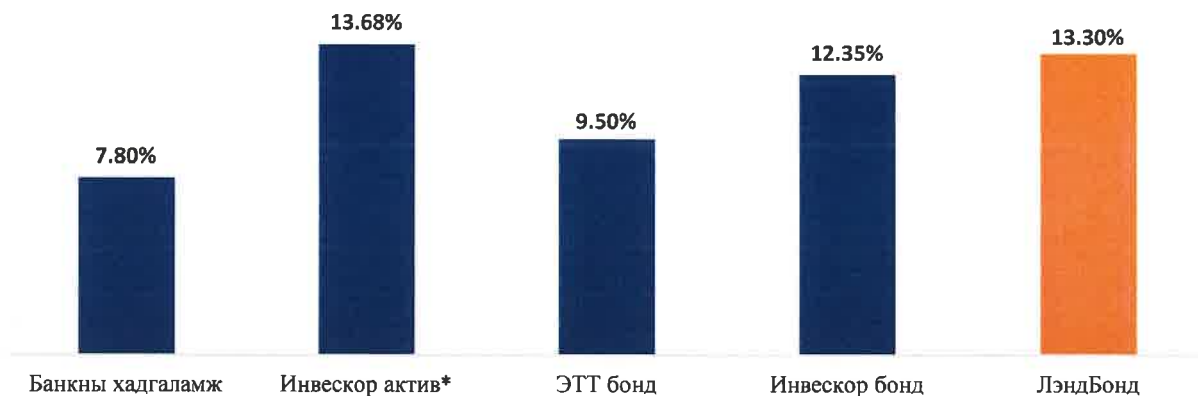
Компанийн нээлттэй бондын хувьд 5%-ийн хүүгийн татвар төлөх зохицуулалттай байгаа тул бонд эзэмшигчдийн хувьд өгөөжөө нэмэгдүүлэх давуу талтай юм.

Харьцангуй өндөр өгөөж

Үнэт цаас гаргагч нь хөрөнгө оруулагчдад 13.0 - 14.0 хувь, татварын дараах 12.35 - 13.3 хувийн хүүг санал болгож байгаа нь зах зээл дээр арилжаалагдаж буй нээлттэй бондуудаас хамгийн боломжит өндөр хүүтэй байна.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс бодлогын хүү 3%, хадгаламжийн хүү 3%-6% буурсантай харьцангуй ЛэндМН ББСБ ХК-ийн санал болгож буй бондын татварын дараах өгөөж нь 2.85 хувь буурсан нь хадгаламжийн хүүгээс 5.83% өндөр хүү санал болгох боломжийг бий болгосон байна. Түүнчлэн өнөөдөр зах зээл дээр арилжаалагдаж буй жишиг бонд буюу 2021 оны 4 сард гарсан ЭТТ бондын татварын дараах өгөөжөөс 3.8 хувиар өндөр байгаа нь бонд эзэмшигчдэд хөрөнгөө илүү өгөөжтэй удирдах таатай боломжийг бий болгож байна.

График 38: Өгөөж /татварын дараа/

* Инвектор Актив ТЗК-ын гаргасан ХБҮЦ-ны хувьд үндсэн төлбөр нь 3 сар тутам буюу 24 сарын хугацаанд нийт 8 хуваагдаж эргэн төлөгдөх нөхцөлтэй тул бодит өгөөж нь анх оруулсан дүнгээс тооцогдохгүй юм.

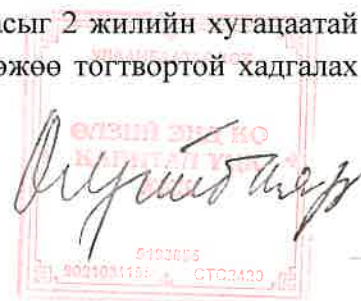
Эх сурвалж: Бүтээгдэхүүн тус бүрийн танилцуулга

2 жил хүүгээ бууруулахгүй эзэмших боломж

Сүүлийн жилүүдэд хадгаламжийн хүү тасралтгүй буурч байгаатай холбогдуулан иргэд мөнгөн хуримтлалын өгөөжөө бууруулахгүй удирдах боломжийг эрэлхийлэх хандлагатай байна. Үнэт цаас гаргагчийн хувьд тус үнэт цаасыг 2 жилийн хугацаатай санал болгосноор иргэд, байгууллагуудад хуримтлалын өгөөжөө тогтвортой хадгалах боломжийг олгож байна.

2021/10/11

Хугацааны дундуур хүү авах боломж /6 сар тутам/

Үнэт цаас гаргагч нь 6 сар тутам хүүгээ олгох төлөвлөгөөтэй байгаа тул бонд эзэмшигчийн хувьд авсан хүүгээ дахин удирдаж өгөөжөө нэмэгдүүлэх боломжтой.

Хүссэн транч-ын анхдагч зах зээлээс бонд худалдан авах боломж

Үнэт цаас гаргагч нь 2021 оны IV улирлаас 2022 оны I улирлын хооронд 4-н транчтайгаар хэсэгчилж бондын арилжааг явуулах тул хөрөнгө оруулагч өөрийн боломжит, хүссэн транчын анхдагч зах зээлээс бондыг худалдан авах боломжтой.

Хугацааны дундуур зарах боломж

Нээлттэй бондыг худалдан авснаар бонд эзэмшигч нь хэрэгцээтэй үедээ эзэмшсэн бондоо хэсэгчилэн болон бүхэлд нь зарах боломжтой байдаг.

Арилжааны зөрөөгийн ашиг хүртэх боломж

Нээлттэй бондыг эзэмшиж байх хугацаанд зах зээл дээр хадгаламжийн хүү буурах юм уу эсвэл бондын эргэн төлөлтийн хугацаа дөхөх тусам бондын үнэ өссөнөөр бонд эзэмшигч нарын хувьд арилжааны зөрөөний ашиг олох боломж бий болдог.

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЭРСДЭЛИЙН ТУХАЙ

Аливаа санхүүгийн бүтээгдэхүүн нь тодорхой төвшний эрсдэлтэй байдаг тул хөрөнгө оруулагч та шийдвэр гаргах бүртээ сайн судлах шаардлагатай юм. Хөрөнгө оруулалтын эрсдэлийн талаар анхааруулж буй агуулга нь бүх боломжит эрсдэлийг дурдаагүй байж болох бөгөөд Ковид-19 цар тахал ч үүний нэгэн жишээ болсон билээ.

Бизнесийн эрсдэл

Эргэн төлөлт муудах

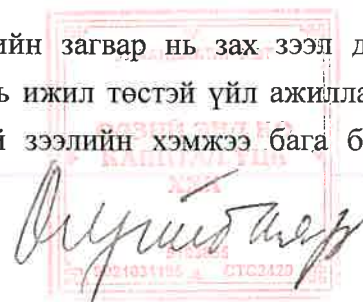
Аливаа санхүүгийн харилцаанд орохдоо жишээ нь мөнгөө хадгалуулах, бонд эзэмших, мөнгө зээлэх үедээ харилцагчид тухайн банк, ББСБ-ын эргэн төлөлтийн чадавх, санхүүгийн тайлангийн байдлыг судлах боломж тэр бүр байдаггүй нь эрсдэх нөхцөлийг бий болгодог.

Ковид-19 цар тахалтай холбоотой санхүүгийн хэрэглэгчдийн эргэн төлбөрийн чадвар муудсанаар том үнийн дүнтэй зээл гаргагч санхүүгийн байгууллагуудын эргэн төлөлт удаашрах, хойшлох, сунгагдах хандлагатай байна. Түүнчлэн хөл хорио тогтоосонтой холбоотойгоор технологийн хөгжүүлэлтгүй санхүүгийн байгууллагуудын хувьд эрсдэлийн түвшин өндөр байх магадлалтай юм.

Харин ЛэндМН ББСБ ХК-ийн хувьд бизнесийн загвар нь зах зээл дээр тогтворжсон, эрсдэлийн удирдлага чадавхижсан зэрэг нь ижил төстэй үйл ажиллагаа явуулдаг бусад байгууллагуудтай харьцангуй чанаргүй зээлийн хэмжээ бага байх

2021/10/11

нөхцөлийг олгох боломжтой гэж харж байна. Өөрөөр хэлбэл оновчтой бизнес загвар, чадавхижсан эрсдэлийн удирдлага нь тус компанийн зах зээл дээр эзлэх байр сууриа хадгалах үндсэн суурь болж өгч байна. Үүнд:

1. Харьцангуй урт хугацааны эх үүсвэрээр богино хугацаат зээл гаргаж буй тул хөрвөх чадварын эрсдэл харьцангуй бага
2. Зах зээл дээр харилцагчдын тооны хувьд тогтворжих мөчлөгтөө орон, харьцангуй чанартай харилцагчдыг бий болгосон
3. Нэг хүнд олгох зээлийн дүн бага
4. Өөрсдийн хөгжүүлсэн хиймэл оюун ухааны тусламжтайгаар харилцагчийн зээлжих чадварын үнэлгээг цаг алдалгүй шинэчилж байгаа

Эх үүсвэр

Санхүүгийн байгууллагуудын хувьд гадаад эх үүсвэрийн дутагдлаас үүдэн эх үүсвэрийн дийлэнх нь богино буюу 1 жил дотор эргэн төлөгдөхөөр байдаг. Энэ нь нөгөө талаас санхүүгийн байгууллагуудын урт хугацаат зээл гаргах боломжийг хязгаарлаж, эх үүсвэрээ дахин санхүүжүүлэх шаардлагыг бий болгодог. Өөрөөр хэлбэл богино хугацаат эх үүсвэрээр урт хугацаат зээл олгон эх үүсвэрийн байнгын дутагдалтай байдаг санхүүгийн байгууллагуудын хувьд ирэх жилүүдэд хямрах магадлалтай байдаг.

Харин үнэт цаас гаргагчийн хувьд үндсэн зээл олголтын төрөл нь 7-30 хоногтой байхад эх үүсвэрийн дийлэнх нь 1 жил хүртэл хугацаатай байдаг нь эх үүсвэрийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлснээр мөнгөн урсгалаа зохицуулах боломжийг олгох онцлогтой.

Эрсдэлийн менежментийн бодлого

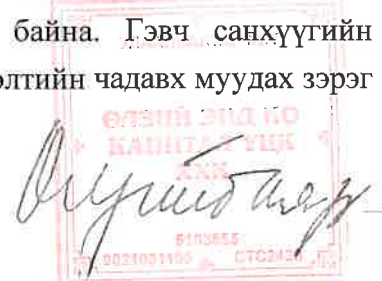
Санхүүгийн байгууллага нь зээлийн эрсдэл, зах зээлийн эрсдэл, багцын эрсдэл, ханшийн эрсдэл, хүүгийн эрсдэл, үйл ажиллагааны эрсдэл зэрэг олон эрсдэлийг үүрдэг. Ялангуяа санхүүгийн байгууллага нь өндөр хүү амлах тусам эрсдэл өндөр байх магадлалтай байдаг гэдгийг иргэд анхаарч байх нь зүйтэй юм. Үнэт цаас гаргагч нь 2019 онд эрсдэлийн бодлогоо сайжруулан журамлаж, дотоод хяналтын системээ чангаруулах арга хэмжээ авсан нь 2020 оны цар тахлын амаргүй үеийг амжилттай давах туулахад нөлөөлсөн гэж үзэж байна.

Бизнес төлөвлөгөөний биелэлт

2020 оны цар тахлын эдийн засгийн хүнд үеийн дараагаар эдийн засаг хэвийн байдалд ороход иргэдийн эдийн засгийн хэрэглээ нэмэгдэх магадлалтай байгаа нь бизнес төлөвлөгөөг биелүүлэхэд эерэгээр нөлөөлнө гэж харж байна. Гэвч санхүүгийн байгууллагуудын хувьд эх үүсвэрийн дутмагшил, эргэн төлөлтийн чадавх муудах зэрэг нь хамгийн том бэрхшээл хэвээр байх төсөөлөлтэй байна.

2021/10/11

Үнэт цаас гаргагчийн хувьд харьцангуй богино хугацааны зээл гаргаж байгаа тул эрсдэх магадлалтай зээлийг маш хурдан илрүүлэх боломжтой бөгөөд, өөрсдийн технологийг ашиглан хэрэглэгчдийн дахин үнэлгээ хийх замаар зээлийн чанараа сайжруулах боломжтой гэж харж байна.

Технологийн эрсдэл

Санхүүгийн байгууллагын хувьд технологио өөрөө хөгжүүлэх боломжгүй хараат байх нь техникийн алдаа гарах, үйл ажиллагааны эрсдэлд орох зэрэг эрсдэлүүдийг нэмэгдүүлэх боломжтой. Үнэт цаас гаргагчийн хувьд ЛэндМН ББСБ ХК-ийн зэргэлдээ компани болох АНД Солюшнс ПиТиИ ЭлТиДи нь 50 жилийн онцгой нөхцөлтэйгөөр технологио ашиглуулж байгаа нь энэхүү эрсдэлийг бууруулж байна гэж дүгнэж байна.

ДҮГНЭЛТ

ЛэндМН ББСБ ХК нь финтек шийдлээр бичил зээл олгох бизнесийг анхлан нэвтрүүлж түүчээлж байсан бол толгой компани болох Сингапур улсад бүртгэлтэй “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компани нь 2020 оны 11 сард Япон улсын тэргүүлэгч компани болох “Марубени” корпорацтай стратегийн хамтын ажиллагаа эхлүүлэн 10 сая ам.долларын, 2021 оны 07 сард Эс Би Ай Холдингс (SBI Holdings)-оос 5 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт авахаар болсон нь мөн л түүхэн үйл явдал байлаа.

Зээл олгодог байгууллагын хувьд харилцагчаа танин мэдэх технологи байгаа эсэх, нэг хэрэглэгчдэд олгосон зээлийн дүн өндөр эсэх, зээлийн төвлөрөл өндөр эсэх, эх үүсвэрээ татах чадвар зэрэг үзүүлэлт нь чухал үзүүлэлт байдаг.

Харин ЛэндМН ББСБ ХК нь зах зээлийн түүчээлэгчийн хувьд харилцагчийн үзүүлэлт тогтворжиж, хэрэглэгч бүрийн төлбөрийн чадварт тохирсон зээлийн үнэлгээг тооцоолох чадвар нэмэгдсэн, эрсдэлээ удирдах чадвар нэмэгдсэн зэрэг нь 2020 оны цар тахлыг давж гарсан үзүүлэлтээс харагдаж байна. Андеррайтерийн зүгээс цар тахлын хүнд үеийг оновчтой даван гарсан үзүүлэлтийг дараах хүчин зүйлстэй холбоотой болов уу хэмээн үзэж байна.

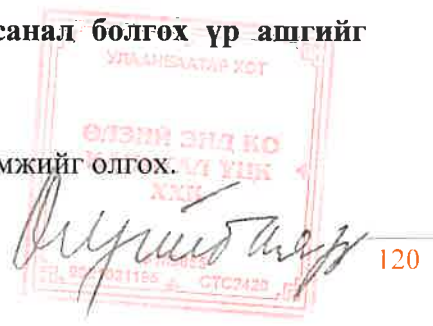
- эх үүсвэрийн оновчтой удирдлага
- болзошгүй эрсдэлийн удирдлага
- технологийн давуу тал дээр түшиглэн чанартай хэрэглэгчдээ авч үлдэх боломж
- 1 харилцагчид олгосон зээлийн дүн бага
- байгууллагын хэрэглэгчдэд зээл олголт төвлөрөөгүй тул зээлийн эдийн засагч, зээл олгогчоос хамааралтай буюу зээл олголтонд хүний хүчин зүйл бага байсан

Андеррайтер нь “Нээлттэй бонд”-ыг олон нийтэд санал болгох үр ашгийг дараах байдлаар дүгнэж байна.

1. Олон нийтэд хуримтлалаа төрөлжүүлэн удирдах боломжийг олгох.

2021/10/11

120

2. Олон нийтийн бондын хөрөнгө оруулалтын тухай мэдлэгийг нэмэгдүүлэх.
3. Бондын хөрвөх чадварыг нэмэгдүүлснээр хөрөнгө оруулагчдад өгөөжийн зөрөөний ашиг хүртэх боломж олгох.
4. Нээлттэй арилжаалагдах өрийн бичгийн хүүгийн орлогод ногдох татвар 5 хувь байдаг тул хөрөнгө оруулагчдын хүртэх өгөөж нэмэгдэх.
5. Байгууллагуудад репо арилжаа хийх замаар хөрөнгөө өгөөжтэй удирдах боломж олгох
6. Нээлттэй бонд гаргах сонирхолтой компаниудыг нэмэгдүүлэн, эх үүсвэрийн удирдлагыг хөрөнгийн зах зээл рүү чиглүүлэх.
7. Бондыг олон нийтэд санал болгох үйл ажиллагаанд Өлзий энд Ко Капитал ҮЦК ХХК болон Райнос Инвестмент ҮЦК ХХК хамтран ажилласнаар хөрөнгө оруулагчдын бүтцийг олон талт болгох боломжтой.
8. Үнэт цаас гаргагчийн толгой компани болох “АНД Глобал” ПиТиИ ЭлТиДи компани баталгаа гаргаж байгаа нь эргэн төлөгдөх чадварыг нэмэгдүүлж, хөрөнгө оруулагчдын эрсдэлийг бууруулах.

2021/10/11

4.2. АУДИТЫН КОМПАНИЙН ТАНИЛЦУУЛГА, ДҮГНЭЛТ

Аудитын байгууллагын нэр	“Мэжик консалтинг аудит” ХХК
Үйл ажиллагааны чиглэл	Аудитын үйлчилгээ
Хаяг	Монгол улс, Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 25-р хороо, УБ тауэр, 15 давхар, 1502 тоот
Утас	+976-7013 1044
Веб хуудас	www.magicgroup.mn

Мэжик консалтинг аудит ХХК нь аудит баталгаажуулах, татварын мэргэшсэн зөвлөх, нягтлан бодох бүртгэлийн зөвлөх, аутсорсинг, нягтлан бодох бүртгэлийн програм хангамжийн үйлчилгээг 2007 оноос хойш үзүүлж байгаа ба Улаанбаатар, Эрдэнэт, Дархан хотуудад 4 салбар оффист 40 гаруй мэргэжилтэнтэйгээр үйл ажиллагаа явуулдаг.

Монголын Мэргэшсэн Нягтлан бодогчдын Институтээс жил бүр аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий компаниудын санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүдийг нэгтгэж эрэмбэлэхэд, 2016 онд 6-р байр, “Ажлын байрны өсөлттэй аудитын компани”, 2017 онд 7-р байр, 2018 онд 8-р байр, 2019 онд 13-рт тус тус шалгарч, жилээс жилд үйл ажиллагааны цар хүрээгээ тэлж байна.

Аудитын үйлчилгээний гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг

Энэхүү гэрээний зорилго нь Монгол улсын “Иргэний хууль”, “Нягтлан бодох бүртгэл”, “Аудитын тухай” хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм, журам, заавар, олон улсын хэмжээнд дагаж мөрддөг санхүүгийн тайлагналын болон аудитын стандарт (“СТОУС”)-ын дагуу үнэт цаас гаргагчийн 2021 оны 06 сарын 30-ны өдрөөр тасалбар болгосон санхүүгийн тайланд аудит хийж, тайлан дүгнэлт гаргахад оршино.

- Гэрээний хугацаанд тайлант хугацааны явцад нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх үйл ажиллагааны болон дотоод хяналтын системд байгаа сул доголдолтой зүйлсийн талаар зөвлөмж өгөх үүрэгтэй.
- Байгууллага, түүний гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодох бүртгэлийн удирдах ажилтан, аудитын хорооны, дотоод аудитын нэгжийн ажилтан, санхүү, бүртгэлийн болон бусад ажилтнаас аудитын үйл ажиллагааны гэрээнд заасан ажил үүргийг гүйцэтгэхтэй холбогдсон баримт, мэдээллийг гаргуулж авах, ажиглалт, асуулга, ярилцлага, тулган баталгаажуулалт хийх эрхтэй.
- Аудитор нь аудитын ажлыг хийж, гүйцэтгэхдээ Нягтлан Бодогчдын Олон Улсын Холбооны Аудит ба Баталгаажуулалтын Олон Улсын Стандартын Зөвлөл-өөс батлан гаргасан Аудитын Олон Улсын Стандарт, Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандартын Зөвлөл-өөс батлан гаргасан Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандартууд болон Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын

Улаанбаатар хот
033754 4 1118267206

2021/10/11

Handwritten signature and red official stamp of the client.

Стандартууд, Монгол Улсын Их Хурлаас баталсан Аудитын тухай хууль, Нягтлан Бодох Бүртгэлийн тухай хууль, бусад холбогдох хууль тогтоомжууд, Аудит, Нягтлан бодох бүртгэлийн талаарх Сангийн сайдын тушаалаар батлагдсан, бусад заавар журам, аргачлалуудыг мөрдлөг болгож ажиллана.

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

2021/10/11

123

АУДИТ
БҮТЭЛЭГЭЙЛЭХ
ҮЙЛЧЛЭЛЭГ

ЛЭНДМН ББСБ ХК -ИЙН
2021 ОНЫ 06 САРЫН 30-НААР
ТАСАЛБАР БОЛГОСОН

АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

2021/10/11

124

Агуулга

1. АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ.....	3
2. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	4
2.1. Оршил.....	4
2.2. Аудитын зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, харнууллага.....	4
2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, шалгуур.....	4
2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин.....	5
2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, датгад хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ... ..	5
2.6. Материаллаг байдлын суурь сонгоосон үндэслэл, тайлбар	6
2.7. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	6
2.8. Багтагдсан төсөв, гүйцэтгэлийн талаар.....	6
2.9. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	7
2.10. Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл	7
3. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН.....	8
3.1 Аудит хийсэн баланс.....	8
3.2 Аудит хийсэн орлого үр дүнгийн тайлан	9
3.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	9
3.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	10
3.5 Аудит хийсэн санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд	11

2021/10/11

Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3-р хороо,
Жуулчны гудамж-34, "Сүед Төв" Оффис
Утас: +976 - 77070101
И-мэйл: contact@lend.mn

2021 оны 10 сарын 11 өдөр

№

Улаанбаатар хот

ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГЫН МЭДЭГДЭЛ

ЛэндМН ББСБ ХК /цаашид "Компани" гэх/-ийн Гүйцэтгэх захирал Бүлтэн овогтой Удвал, түс компанийн ерөнхий нягтлан бодогч Ганболд овогтой Золжаргал бид 1-ээс ___ дүгээр хуудаснаас бүрдсэн ЛэндМН ББСБ ХК-ийн санхүүгийн тайлан нь 2021 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаарх компанийн санхүүгийн байдал ба уг өдрөөр тасалбар болгосон тайлант жилийн үйл ажиллагааны үр дүн, мөнгөн гүйлгээг Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт ("СТОУС")-ын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлсэн болохыг үүгээр мэдэгдэж байна.

/Г.Золжаргал/
Ерөнхий нягтлан бодогч

2021/10/11

126

МЭЖИК КОНСАЛТИНГ АУДИТ ХХК
 Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг,
 25-р хороо, Манлай Баатар Дамдинсүрэнгийн
 гудамж, ИБ тооног, 15 даяар, 1502 тоот.
 Утас: 7013-1044. И-мэйл: info@magicgroup.mn
 Вэб хуудас: www.magicgroup.mn

2021.09.15 дугаар 21-УБ/03/16

төмөр _____ -ны дугаар _____-т

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК-ИЙН
 ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
 Б.УДВАЛ ТАНАА

**ЗАВСРЫН ҮЕИЙН ХАРААТ БУС
 АУДИТОРЫН ТАЙЛАН**

Дүгнэлт

Бид “Лэндмн ББСБ” ХК (“Компани” гэх)-ийн 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдөрөөр дуусгаар болсон бэлтгэл, уг хэрвээр тасалбар болгосон орлого үр дүнгийн тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйцэтгэлийн тайланг санхүүгийн тайлангийн аудитыг хийж гүйцэтгэсэн.

Бидний үгж байгаагаар хэтэр санхүүгийн тайлангууд нь бүхний материаллаг асуудлаар 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаар Компанийн санхүүгийн байдал, уг өдрөөр тасалбар болгосон санхүүгийн үр дүн болон мөнгөн гүйцэтгэл Санхүүгийн Тайлагшилалс Олон Улсын Стандарт (СТОУС)-уудад нийцүүлэн, Монгол Улсын Нэгтгэн болох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн зохицуулах хороо (СЗХ)-оос гаргасан журмын дагуу үнэн зөв, бодитой тайлагнаж болно.

Дүгнэлтийн үндэсэл

Бид энэхүү аудитын ажлыг Аудитын өлж уламжлалт стандарт (АОУС)-ын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээхэн үүрэг хариуцлага илгээх тайлангийн *Синтезсэн мэдээллийн үндэсэл* Аудитын үр дүнг үзэх хариуцлага элсэгт харуулсан. Бид санхүүгийн тайлангийн энэхүү аудитын ажлыг хамарлах ёсгүйн шаардлагауудын дагуу Компаниас хариат бүс ба хэтэр шаардлагауудын дагуух ёсгүйн бусад үүрэг хариуцлага бүрэн биелүүлсэн болно. Бидний өлж мэдэл аудитын баримт мэдээлэл нь бидний гаргасан дүгнэлтийн үндэсэл болоход хангалттай, тохиромжтой гэж итгэж байна.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний гаргасан тайланда тохиохон хэмжээний аудитын гол асуудал гарсангүй гэж тодорхойлож байна.

Удирдлага болон Засаглах Эрх Мэдэл Бүхий Эгтгэдүүгийн Санхүүгийн тайлангийн талаар хүлээх үүрэг хариуцлага

Удирдлага нь СТОУС-д нийцүүлэн, Монгол Улсын Нэгтгэн болох бүртгэлийн тухай хууль, СЗХ-оос гаргасан журмын дагуу санхүүгийн тайланг бэлтгэх, үнэн зөв таниуулах хариуцлага хүлээх бөгөөд залилан эсвэл ашигласан үүдэх материаллаг аргаартай тайлагналагүй санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэх боломжтой болгоход шийлшгүй чухал гэж өөрийн тодорхойлоон дотоод хяналтуудын гайварх хариуцлагыг хүлээнэ.

Санхүүгийн тайланг гаргахад үндэслэлт Компанийн үйл ажиллагааг зоосонх юм уу татан буулгахар төлөвлөсөн эсвэл ингэхээс өөр аргагүй байлаас бусад төлөвлөхөд тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагааг ануулах Компанийн чадмалгүй үнэлэх, боломжтой бол тасралтгүй байх зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулах, нягтлан болох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг харгалзах үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгэдүүд нь Компанийн санхүүгийн тайлагшилалс үйл ажиллагааг хяналт тавих үүрэг хариуцлага хүлээдэг.

ЛЭНДМН ББСБ ХК

 lendmn
 УЛААНБААТАР ХОТ
 8039754 д. 1118267206

2021/10/11

УЛААНБААТАР ХОТ
 ОЛӨНЙ ЭНД НО
 КАНЦАРАГЧИД
 ХХК

 6102855
 8039754 д. 1118267206

"Лэндмн ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 09 сарын 30-ний өдрийн байдлаарх 21-УБ/03/46 тоот

Харилт бус аудиторын тайлангийн (үргэлжлэл)

Санхүүгийн тайлангийн нэгдэл Аудиторын үзэх үүрэг зарцуулагч

Заливч эсвэл элдэвнээ үүсэн материаллаг буруу илэрхийлэлээ санхүүгийн тайлан нь бүрэлдэх ангил эсэх талаарх үл үндэслэлтэй нотолгоо олж авч, дүгнэлт бүхий аудиторын тайлан гаргах нь бичгийн зорилго юм. Үл үндэслэлтэй нотолгоо гэдэг нь өндөр түвшний нотолгоо боловч АОУС-ын дагуу хийгдсэн аудитаар байгаа материаллаг буруу илэрхийллийг байнгин илрүүлж гэдэг нотолгоо болохгүй.

Буруу илэрхийлэл явдал нь элдэвнээ эсвэл элдэвнээ үүсч болох ба хэрэв зангаараа эсвэл нийтлэл санхүүгийн тайланг үндэслэн гаргасан хэрэглэгчдийн үдийн төсвийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай бол материаллаг гэж үнэ.

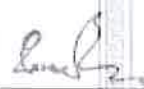
АОУС-ын дагуу бид аудитын хэрг болгон мэргэжлийн үндэстэй ашиглаж, аудитын турш мэргэжлийн үл итгэл байр суурийг баримтладаг. Үүнийг өндөр:

- Ашиглаж эсвэл элдэвнээ үүсэн санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийлэлтэй ирэлтийг төлөрхийлж, түүнийг үндсэн үл эрхдэлд тохирохуйц аудитын горимыг бичигсруулан хэрэгжүүлж өөрсдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл бэлэхүйц хангилтай, тохиромжтой аудитын баримт нотолгоог олж авдаг. Заливчнээ үүсэн материаллаг буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх үед нь элдэвнээ үүсэн буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэлээ харьцангуй их байдаг, учир нь элдэвнээ хуйгадлан, бичиг баримт суурьмчир үйлдэх, санхүүгийн өрхилүүлэх, буруу илэрхийлэл болон дотоод хяналтыг үл өгнөхөх вадрууаа битсэн байж болно.
- Компанийн дотоод хяналтын үл ашигтай байдал дүгнэлт өгөх журлаар бус харин тухайн нөхцөл байдалд тохирсон аудитын горимыг бичигсруулах журлаар аудитад хямаатай дотоод хяналтын өгнөлтийг олж авдаг.
- Ашиглаж эсвэл элдэвнээ болон бүртгэлийн бодлогын тохиромжтой байдал, нягтлан бодох бүртгэлийн төмөрлөлийн үл үндэслэл болон удирдлагын гаргасан холбогдох тасруулгыг үнэлдэг.
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг удирдлага эрхтэй хэрэглэсэн эсэх, мөн олж авсан аудитын баримт нотолгоонд үндэслэн Компанийн тасралтгүй үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадвартай элдэвнээ эргэлтээ үүсгэхүйц үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг төлөрхийл бус байдал өрсөн байх гэж үнэх аудиторын тийлэмж санхүүгийн тайлангийн холбогдох тасруулгад анхаарал хандуулах эсвэл нийм тасруулга хийх нь хангалтгүй бол дүгнэлтээ өөрчлөн ашиглахтай болно. Аудиторын тайлан гаргах өдөр хүртэл олж авсан аудитын баримт нотолгоондоо үндэслэн бид дүгнэлтээ гаргажээ. Гэхдээ иргэдүйн үйл явдал, эсвэл нөхцөл байдал Компани тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах боломжгүй болгоход хүрсэн болно.
- Тасруулгыг орооцуулан санхүүгийн тайлангийн өрхөнхий голдуулга, бүтэц агуулгыг үнэлж санхүүгийн тайланг үнэн шав тасруулгыг швардлагыг хангахуйц байдалаар гэх гол ажил гүйлгээ, үйл явлуудыг илэрхийлсэн эсэхийг төлөрхийлжээ.

Бид аудитын төлөөлсөн шэр хүртэ болон хугацаа, аудитын төмөрхөн илрүүлэлт, аудитын өвчлөл илрүүлсэн дотоод хяналтын төмөрхөн дүгнэлэл болон холбогдох бусад агуудлаар ашиглах удирдлагатай харилцажээ.

Тайлангийн хэрэглээ

Энэхүү тайланг Монгол Улсын "Компанийн тухай хууль"-ийн 94-р зүйлд ажсан хуулийн этгээд болох "Лэндмн ББСБ" ХК-ийн хуульчээ тэмшигчээ заруулж бэлтгэсэн. Бид энэхүү тайлангийн агуулгын хүргэлд өөр аливаа нийг гурвангч тайлан өмнө зарууллага хүлээлгүй болно.

С.Мөнхбаяр
Мэргэжлийн нягтлан бодох, Партер
Мэжн Кооператив Аудит ХХК

Улаанбаатар хот, Монгол Улс
2021 оны 09 дугаар сарын 15

2021/10/11

2. АУДИТЫН ТАЙЛАН

2.1. Оршил

"Лэндмин ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаарх санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын дүгнэлтийг гүйцэтгэх ихэнхэн Б.Улзал танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланда үйлдвэрлэлийн санхүү, нэгтгэн болох бүртгэл, дотоод хяналтын системийн үнэлгээний төйм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гэрээлэн шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алаах зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, аудитын сншл дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хуршангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлдвэрлэлийн нэгтгэн болох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Мөвөгжментийн шхидллд тусгасан болно.

Даршгийн заалтад аудит хийсэн санхүүгийн тайланг ангилах, үзүүдэлтээр бэлтгэж оруулав.

2.2. Аудитын зорилго, талуудын хүрээх үүрэг, хариуцагаа

Бид Аудитын тухай хуулийн 9, 11 дүгээр зүйл, Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасны дагуу "Лэндмин ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ний өдөрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайланг аудитыг гүйцэтгэв.

"Лэндмин ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаарх санхүүгийн тайлан нь Нэгтгэн болох бүртгэлийн тухай хууль болон холбогдох стандартад нийцүүлж, Сангийн сайд, Санхүүгийн зохицуулах хорооны баталсан бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн юм, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд сншал дүгнэлт гаргах нь энэхүү аудитын зорилго байв.

"Лэндмин ББСБ" ХК-ийн удирдлага нь Нэгтгэн болох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн дагуу тайланг хуацшаны санхүүгийн тайлан, гошуулгыг НББОУС, СТОУС болон холбогдох бусад стандартад нийцүүлэн Сангийн сайд, Санхүүгийн зохицуулах хорооны баталсан журмын, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн тайлан нь дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алаахгүй, үнэн юм, шударга илэрхийлсэн эсэхэд сншал дүгнэлт өгөх нь манай компанийн үүрэг юм.

Аудитыг Мэжик Консалтинг Аудит ХХК-ийн аудитын баг 2021 оны 08 дугаар сарын 27-ны өдрөөс 2021 оны 09 дүгээр сарын 17-ны өдрийн хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 09 дугаар сарын 15-ны өдөр нэгжлэн баталгаажуулж, бйгууллагын удирдлагад хүргүүлэв.

2.3. Аудитын шншал мөрдсөн бодлого, журам, шалгуур

Аудитын явцад АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан Мэжик Консалтинг Аудит ХХК-ийн санхүүгийн тайлангийн аудитын журмыг мөрдөн ажиллаж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно. Аудитын ажлын явц, үр дүнг АОУС-ын дагуу шал шатны чингарын хяналт хийж баталгаажуулсан.

Аудитыг гүйцэтгэхэд Нэгтгэн болох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, НББОУС, СТОУС, Нэгтгэн болох бүртгэлийн тухай хууль болон Сангийн яам, Санхүүгийн зохицуулах хорооны тогтоолоор баталсан холбогдох журмуудыг гол шалгуур болгож,

2021/10/11

"Лэндмн ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаарх Санхүүгийн зуахтук тайлан

2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх түйн өрчин

Бид зулитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу байгууллагын үйл ажиллагаа, түүний гадаад жтоод орны талаар судалсан. "Лэндмн ББСБ" ХК-ийн дүрэмд компанийн эрхэм зорилго, алын харааг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

Компанийн эрхэм зорилго: Дэлхийд танигдсан шатим санхүүгийн үйлчилгээг Монгол хүн бүрт
Компанийн алын харааг: Харилцагчийг дэдэлсэн, үнэ цэнэтэй үйлчилгээг гүгээгч, шатим санхүүгийн чалварлаг байгууллага болох"

"Лэндмн ББСБ" ХК-ийн Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ дэх үйл ажиллагааны чиглэл нь дараах байдалтай байна.

- Зээл олгох үйл ажиллагаа
- Цахим төлбөр тооцоо мөнгөн гуявуулгын үйлчилгээ
- Төлбөр тооцооны хэргээгч гэрх
- Факторингийн үйлчилгээ
- Итгэлцлийн үйлчилгээ
- Гадаад валютын арилжаа
- Хөрөнгө оруулагт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө мэдээлэл өгөх

"Лэндмн ББСБ" ХК-ийн удирдлага дараах хууль тогтоомж болон Сангийн сайд, Санхүүгийн зохицуулах хорооны тогтоолоор баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг хөтлөн явуулж байна.

- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хууль
- Татварын бөгц хуулиуд
- Нийгмийн даатгалын тухай хууль
- Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт
- Сангийн сайдын тушаал, бусад холбогдох эрх түйн актууд
- Санхүүгийн зохицуулах хорооны тогтоолоор баталсан журам, заавар
- Бусад

2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа бнйхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дяхин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гаралхаас хамгаалах ёстой гял бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

"Лэндмн ББСБ" ХК-ийн Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь Сангийн нам, Санхүүгийн зохицуулах хорооноос авч хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

"Лэндмн ББСБ" ХК-ийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа бүртгэлийн мэдээллийн системийн үйл ажиллагаатай танилцан түүний нарийн төөөгтэй байдлыг үнэлэхэд мэдээллийн технологийн мэргэжилтнийг аудитад татаж оролцуулах шаардлагагүй гэж үзсэн туя лудитыг томнолосон баг гүйцэтгэлээ.

"Лэндмн ББСБ" ХК санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн "Спинел 6.0" програм хянагдаж ашигладаг байна.

"Лэндмн ББСБ" ХК-ийн дотоод хяналтын эрсдэлийг дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

2021/10/11

2.6. Материалаг байдлын суурь сөнгөсөн үнэлгээг тайлбар

Аудитын материалаг байдлыг АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материалаг байдлын суурь үзүүлэлтээр Балансын нийт хөрөнгийг сонгох "Лэндмн ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны байдалаар Балансын нийт хөрөнгө 32,151,134.0 мянган төгрөг бөгөөд түүнийг 1 хувь болох 321,511.3 мянган төгрөгөөр материалаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Материалаг байдлын суурь үзүүлэлтээ тооцох хувийг 1 хувиар тооцсон нь хөрөнгийн тогтвортой байдалтай холбоотой юм.

2.7. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорим, түүний үр дүн

Аудитын явцад "Лэндмн ББСБ" ХК-ийн бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан нь материалаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын галша дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, санхүүгийн тайлантай холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэлсэн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн эрсдэлтэй асуудлыг тодорхойлж, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн нарийвчилсан горим сорим хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон эрсдэл тус бүрд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн горим соримын хэрэгжилт, гол үр дүнгийн талаар дор нэгтгэн тэмдэглэв.

Эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн аудитын горим соримуудыг гүйцэтгэж, үнэлэхэд 16 асуудлыг алшаа, зөрчилтөйд тооцож шийдвэрлэсэнээс гадна аудитын явцад санхүүгийн тайланд илрүүлж хянагээгүй.

Аудитын явцад илрүүлсэн залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг маягтын дагуу нэгтгэж, баримтжуулсан бөгөөд байгууллагын удирдлага болон холбогдох албан тушаалтнуудад таниацуулж, баталгаажуулсан.

Залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудал

№	Шийлэх	Тоо	Дүн	Тайлбар
1	Төлөвлөж өгсөн	16	139,643.6	
	Дүн	16	139,643.6	

2.8. Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэлийн талаар

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар батлагдсан төсөв, түүний гүйцэтгэлийг үлэн зөв, тайлагдсан эсэхэд үнэлэлт өгөхийг зорьдог.

"Лэндмн ББСБ" ХК нь 2021 оны үйл ажиллагааны төсөв, төлөвлөгөөг Төлөөлөн удирдах явдалийн 2021 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдрийн 21/06 дугаар тогтоолоор батлуулж ажилласан байна. Тус төлөвлөгөөнд 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдалаар нийт 7,512,011.5 мянган төгрөгийн орлого олж, 6,772,035.5 мянган төгрөгийг зарцуулан 739,976.0 мянган төгрөгийн

2021/10/11

"Лэндмн ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаарх Санхүүгийн аудитын тайлан

татварын өмнөх ашигтай ажлалаар тусгажээ. Тайлант оны эхний хагас жилийн гүйцэтгэлээр 6,317,402.6 мянган төгрөгийн орлого өлж, орлогын батлагдсан төлөвлөгөөг 84 хувиар биелүүлжээ. Зардлын хувьд гүйцэтгэлээр нийт 4,260,399.7 мянган төгрөгийг зарцуулан, 2021 оны эхний хагас жилийн байдлаар 2,057,002.9 мянган төгрөгийн татварын өмнөх ашигтай ажлаласан байна.

2.9. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Эрст энд Янг Монголия Аудит ХХК нь тус компанийн 2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудитыг гүйцэтгэсэн байна. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 7 зөвлөмж өгсөнөөс 2 зөвлөмж хэрэгжин, 2 явльмж 50 хувьтай хэрэгжин, 3 зөвлөмж бүрэн хэрэгжээгүй буюу 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаар зөвлөмжийн хэрэгжилт 50 хувьтай байна. Эдгээр зөвлөмжийн биелэлтийн талаарх мэдээллийг ажлын баримт материалд хадгасан бөгөөд гүйцэтгэлийг аудитын явцад дахин нягталсан болно.

2.10. Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэсэл

Бид "Лэндмн ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаарх санхүүгийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль нистомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

"Лэндмн ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаарх баланс, орлого үр дүнтэй тайлан, мангол гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон бусад ниллэл тазаруулгад тайлагнасан үлээгдэл, ажил гүйлгэнүүдэд холбогдох хууль, СТОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайд, Санхүүгийн зохицуулах хорооны баталсан шаар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын дүгнэлтэд тодорхой дурдав.

Аудитын дүгнэлтийг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүтэв.

"Лэндмн ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн байцаагч Санхүүгийн аудитын тайлан

3. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

3.1 Аудит хийсэн бэлэн

2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдөр дүүснэр болсон тайлан

Монгол төгрөгөөр

Үзүүлэлт	Тодруулга	2020.12.31	2021.06.30
ХӨРӨНГӨ			
ЭРГЭЛТНИЙ ХӨРӨНГӨ			
Мөнгөн хөрөнгө	1	9,521,009.7	1,717,579.8
Бөгөөд хугацаат хөрөнгө оруулалт (нэвтрэл)	2	2,500,000.0	2,500,000.0
Этл /Аширхал/	3	24,771,934.5	25,698,881.4
Бусад өмчлөг	4	1,601,605.3	999,264.4
Бусад хөрөнгө	5	45,438.3	148,373.6
Эргэлтийн хөрөнгийн нийт дүн		38,439,987.8	31,064,099.2
НЭГЭЛТНИЙ БУС ХӨРӨНГӨ			
Үндэст хөрөнгө	6	1,063,418.6	922,013.2
Бусад бус хөрөнгө	7	178,356.6	165,021.6
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн		1,241,775.2	1,087,034.8
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН		39,681,763.0	32,151,134.0
ӨР ТӨЛБӨР			
Бөгөөд хугацаат өр төлбөр	8	10,249,659.9	5,822,646.1
Бусад өр үүсвэр	9	10,364,268.5	6,792,545.0
Хуримтлуулж тооцсон хүүгийн өглөг	10	626,182.9	171,500.9
Бусад өглөг	11	919,826.5	1,159,216.8
Бөгөөд хугацаат өр төлбөрийн дүн		22,159,937.8	13,947,908.8
УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР			
Банк, санхүүгийн байгууллагууд авсан урт хугацаат зээл		-	-
Төсвийн гүйцэтгэл урт хугацаат санхүүжилт		-	-
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн		-	-
Нийт өр төлбөрийн дүн		22,159,937.8	13,947,908.8
ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧ			
Эргийн хувьцаа	12	8,000,000.0	8,000,000.0
Давуу эрхтэй хувьцаа		-	-
Халивцаа хувьцаа	12	(988,938.8)	(1,685,951.6)
Хувьцаат капиталын дүн		7,011,061.2	6,314,048.4
БУСАД ӨМЧ			
Нэмж тусалсан өмчлөг	13	10,510,764.0	11,889,176.8
Давуу үндэслэлгүй өмчлөг	13	2,756,858.7	2,756,858.7
Давуу үндэслэлгүй өмчлөг	13	57,348.2	57,348.2
Хуримтлагдсан ашиг /Алдагдал/	14	7,696,557.1	9,074,969.9
Эзэмшигчдийн өмчийн дүн		17,521,825.2	18,203,225.2
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН		39,681,763.0	32,151,134.0

2021/10/11

3.2 Аудит хийсэн орлого үр дүнгийн тайлан
2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(Мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Төлөөлөгч	2020.12.31	2021.06.30
ХҮҮГИЙН ОРЛОГО	15	313,556.5	91,278.2
ХҮҮГИЙН ЗАРДАЛ	16	2,932,290.0	813,808.1
ЦЭВЭР ХҮҮГИЙН ОРЛОГО (1-2)		(2,618,733.5)	(722,529.9)
ХҮҮГИЙН БУС ОРЛОГО (4.1+4.2+4.3)	17	16,079,482.3	5,959,199.0
ХҮҮГИЙН БУС ЗАРДАЛ (5.1+5.2+5.3)		8,536,529.6	3,899,102.9
Ариунца болон хэвцгийг гэгцлэх үнийн зардал (5.1.1+...+5.1.4)	18	1,079,195.4	412,987.9
Боловсон хүний хөлбололтой зардал (5.2.1+...+5.2.10)	19	2,058,998.7	1,112,985.1
Бусад зардал (5.3.1+...+5.3.26)	20	5,198,135.5	2,173,129.9
ЦЭВЭР ХҮҮГИЙН БУС ОРЛОГО/ЗАРДЛЫН ДҮН (4-5)		7,542,952.7	2,060,096.1
БОЛГОНГУЙ ЭРСЭЭЛИЙН САН БАЙГУУЛАХААС ӨМНӨХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ АШИГЛАЦАГДАЛ (3+6)		4,924,219.2	1,337,566.2
БОЛГОНГУЙ ЭРСЭЭЛИЙН ЗАРДАЛ			
Үндсэн үйл ажиллагааны ашиг/алцагдал (7-8)	21	2,406,392.2	83,744.8
Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого		2,517,827.0	1,253,821.4
Үндсэн бус үйл ажиллагааны зардал	22	174,881.5	856,624.5
Үндсэн бус үйл ажиллагааны зардал	23	150,774.8	53,443.0
ЕРДНИЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ АШИГЛАЦАГДАЛ (9+10-11)		2,541,933.7	2,057,002.9
ТАТВАР ТОЛЮХИЙН ӨМНӨХ АШИГЛАЦАГДАЛ (12+13-14)		2,541,933.7	2,057,002.9
ОРЛОГЫН ТАТВАРЫН ЗАРДАЛ	24	301,734.3	236,343.7
ЦЭВЭР АШИНГ (15-16)		2,240,199.4	1,820,659.2

3.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан
2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(Мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Хувьцаат капитал	Нийж төлсөн капитал	Дэвхт үнэлгээний нэмэгдэл	Хувиарлагдсан ашиг	Нийт зүй
2019 оны 12 сарын 31 үлдэгдэл	7,733,914.0	2,756,858.8	57,348.2	6,650,357.6	17,198,478.6
Бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					-
Залруулсан үлдэгдэл	7,733,914.0	2,756,858.8	57,348.2	6,650,357.6	17,198,478.6
Гайшиг үеийн цэвэршилт				2,240,199.4	2,240,199.4
Хувиарласан ногдол ашиг				(1,194,000.0)	(1,194,000.0)
Хувьцаат капиталын өсөлт	(722,852.8)				(722,852.8)
2020 оны 12 сарын 31 үлдэгдэл	7,011,061.2	2,756,858.8	57,348.2	7,696,557.0	17,521,825.2
Бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				(442,246.3)	(442,246.3)
Залруулсан үлдэгдэл	7,011,061.2	2,756,858.8	57,348.2	7,254,310.7	17,079,578.9
Гайшиг үеийн цэвэршилт				1,820,659.2	1,820,659.2
Хувиарласан ногдол ашиг					
Хувьцаат капиталын өсөлт	(697,012.9)				(697,012.9)
2021 оны 06 сарын 30 үлдэгдэл	6,314,048.3	2,756,858.8	57,348.2	9,074,969.9	18,203,225.2

2021/10/11

134

3.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан
2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдөрөөр дуусгарт болсон тайлан

(Мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	2020.12.31	2021.06.30
Үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээний дүн	3,418,882.6	(6,021,801.7)
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн орлого	225,320,600.4	79,843,034.0
Эзэлхүүн хүүгийн орлого	-	19,824.7
Хариуцах зандын хүүгийн орлого	30,301.8	-
Банкин дахь хэргийн хүүгийн орлого	141,945.1	14,683.3
Үзэгт шилжүүлсэн ариулагдсан орлого	6,189,155.1	-
Гашаа валютын ханшлын зөрүү	134,439.2	(5,874.6)
Итгэлцлийн үйлчилгээний орлого	2,966,802.7	629,649.5
Мөнгөн гүйвүүлийн орлого	(36,219,474.2)	499,106.2
Үйлчилгээний хурааж, шийтгэлийн орлого	12,904,189.3	4,132,477.6
Бусад үйлчилгээний орлого	239,121,041.4	74,552,967.2
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн зарлага	221,901,717.8	85,864,835.7
Банк, санхүүгийн бийгууллагууд засан төлөлийн хүүгийн зардал	1,874,100.9	182,299.9
Өрний бичгийн хүү төлсөн мөнгө	584,584.7	1,507,057.4
Хүүгийн зардлын буцаалт	(6,749.3)	(25,852.0)
Үндсэн ба өмчлөлд орлого	1,801,734.6	691,696.7
Ажилтанд олгосон нөхөн олговир, тэтгэмж	1,490.3	675.0
Нийгэмийн даатгал, эрүүд мөндрийн далтгалын зардал	204,080.0	193,091.1
Ашигт үйлчилгээний зардал төлсөн мөнгө	6,925.8	-
Шалгуурын, холбоо, нийгэмт, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн мөнгө	199,997.0	98,019.9
Бичиг хэргийн зардал, ариун цэврийн зардал	16,311.2	8,715.1
Галвар, дашгалын төлсөн мөнгө	996,387.1	156,045.0
Зөр сурталчилгаанд төлсөн мөнгө	134,611.2	44,080.9
Үзэгт шилжүүлсэн мөнгөний холбоотой ашиггүй биригдүүлд хайрлахтай холбоотой гарсан мөнгө	2,866,617.0	5,689,268.7
Эзэлхүүн хүүгийн холбоотой ашиггүй биригдүүлд хайрлахтай холбоотой гарсан мөнгө	6,011,426.0	14,650.8
Итгэлцлийн үйлчилгээ болон түүнтэй холбоотой гарсан мөнгө	6,559,032.8	3,592,755.5
Аудитын хябар, мэргэжлийн зөвшөөрөл үйлчилгээний мөнгө	476,031.4	554,113.1
Зохихуудалтын үйлчилгээний хуралманд төлсөн мөнгө	1,240.0	3,307.4
Нэгдэл ашиг зардалын мөнгө	1,216,123.9	398,442.1
Бэлтгэл ажлаар үйлдвэрлэлд төлсөн бусад мөнгө	33,400,226.8	17,612,345.7
Бусад үйлчилгээнд төлсөн мөнгө	165,553,546.4	55,144,143.4
Үндсэн бус үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	(653,700.8)	(1,781,628.2)
Үндсэн бус үйл ажиллагааны мөнгөн орлого	543,008.2	(605,417.4)
Бусад	543,008.2	(605,417.4)
Үндсэн бус үйл ажиллагааны мөнгөн зарлага	1,196,709.0	1,176,210.8
Баяр ёслол, нийгэм төлөөлөгчийн зардал	27,955.1	1,175,589.8
Заруулийн зардал	20,000.0	-
Бусад	1,148,753.7	821.0
Бүт цээр мөнгөн гүйлгээ	2,765,181.8	(7,803,430.0)
МӨНГӨН ХӨРӨНГИЙН ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЭЛ	6,755,827.9	9,521,009.7
МӨНГӨН ХӨРӨНГИЙН ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ	9,521,009.7	1,717,579.8

2021/10/11

3.5 Аудит хийсэн санхүүгийн тайлангийн тоаруулгууд

1 Мөнгө ба түүнтэй яаналгаа харьцангуй		/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт		2020.12.31	2021.06.30
Касс дахь бэлэн мөнгө	0.0084	12,110.6	101.7
Банкийн дахь мөнгөн харьцангуй	0.1806	9,508,899.1	1,717,478.1
		9,521,009.7	1,717,579.8

2 Бөгөөд хугацаат харьцангуй оруулалт		/Мянган төгрөгөөр/	
Харьцангуй оруулалтын төлөв		2020.12.31	2021.06.30
Сүпер Ал Хэтгэн ХХК		2,500,000.0	2,500,000.0
		2,500,000.0	2,500,000.0

3 Харьцангуй чингэвчлэлтэй тээл		/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт		2020.12.31	2021.06.30
Харьцангуй чингэвчлэлтэй тээл			
Нийт тээл /хэтгэрэг/		24,771,934.5	25,698,881.4
		24,771,934.5	25,698,881.4

Эзнийн ангилал		Үзүүлэлт		2020.12.31		2021.06.30	
Хувийн эзэл		25,036,519.4		25,983,879.2			
Хувиараа хэтгэсэн		514,136.2		411,986.2			
Хэвийн бус эзэл		765,141.1		458,770.5			
Эргэлзэмтэй эзэл		802,822.6		305,376.4			
Мбуу эзэл		996,694.2		1,215,979.9			
Эзэлийн эрсдэлийн сан		(3,343,379.0)		(2,679,110.8)			
		24,771,934.5		25,698,881.4			

2021.06.30-ны өдрийн байдаларх эзэлийн насжилт нь доогуур байдалтай байна.							/Мянган төгрөгөөр/	
хугацаа	1-3 сар	3-6 сар	6-12 сар	1-3 жил	3-5 жил	5 жилээс дээш	Нийт	
эзэл	27,099,360.5	7,548.1	52,253.3	1,039,360.7	11,398.6	6,904.1	28,377,992.1	

Эзэлийн ангилал		/Мянган төгрөгөөр/	
Хувийн сектор			770,000.0
Иргэд			27,607,992.1
			28,377,992.1

4 Хуримтлуулж тооцсон хүүгийн авлага		/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт		2020.12.30	2021.06.30
Бусад авлага		942,580.0	399,827.8
Хуримтлуулж тооцсон хүүгийн авлага		659,025.3	599,436.6
		1,601,605.3	999,264.4

5 Бусад харьцангуй		/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт		2020.12.31	2021.06.30
Урьдчилж төлсөн дарлах тусламж		15,577.3	138,361.5
Материал, үнэ бүхий зүйлс		29,861.0	30,012.1
		45,438.3	148,373.6

2021/10/11

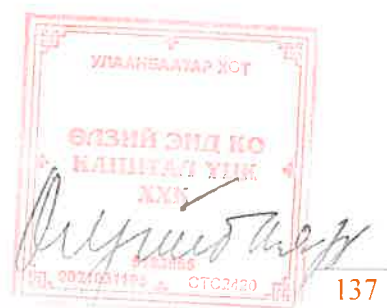

"Лэндмн ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаарх Санхүүгийн аудитын тайлан

6 Үндсэн хөрөнгө		/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт	2020.12.31	2021.06.30	
Түрээсийн хөрөнгө	978,711.2	978,711.2	
Хуримтлагдсан эгсгэл Түрээсийн хөрөнгө	(404,983.9)	(505,962.1)	
Эд хогшил	93,968.1	100,735.6	
Хуримтлагдсан эгсгэл/Эд хогшило	(22,830.0)	(27,883.7)	
Техник хэрэгсэл	507,644.9	534,751.2	
Хуримтлагдсан эгсгэл/Эд хогшило	(276,169.8)	(275,559.1)	
Түрээсийн байрны сайжруулалт	137,078.1	117,220.1	
	1,063,418.6	922,013.2	
7 Бяст бус хөрөнгө		/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт	2020.12.31	2021.06.30	
Бяст бус хөрөнгө	178,356.6	165,021.6	
	178,356.6	165,021.6	
8 Богинө хугацаат ор төлбөр		/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт	2020.12.31	2021.06.30	
Банк, санхүүгийн байгууллагаас авсан богинө хугацаат эзэм	2,858,668.5	4,634,912.7	
Өрийн биеллээр өглөг	7,266,442.5	1,159,092.0	
Санхүүгийн деривативын өглөг	124,548.9	28,641.4	
	10,249,659.9	5,822,646.1	
9 Бусад эх үүсвэр		/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт	2020.12.31	2021.06.30	
Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг	10,364,268.5	6,697,948.1	
Монгол гууааулагын өглөг	-	94,596.9	
	10,364,268.5	6,792,545.0	
10 Хуримтлуулж тооцсон хүүгийн өглөг		/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт	2020.12.31	2021.06.30	
Хуримтлуулж тооцсон эзлэлийн хүүгийн өглөг	14,668.3	4,444.4	
Үнэт цахьны хүүгийн өглөг	489,914.5	9,484.1	
Хуримтлуулж тооцсон бусад хүүгийн өглөг	121,600.1	159,572.1	
	626,182.9	173,500.9	
11 Бусад ор төлбөр		/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт	2020.12.31	2021.06.30	
Цалингийн өглөг	991.4	991.4	
Орлогын албан татварын өглөг	240.5	193,059.4	
Бусад	918,594.0	963,166.0	
	919,826.5	1,159,216.8	
12 Хувьцаат капитал		/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт	2020.12.31	2021.06.30	
Энгийн хувьцаа	8,000,000.0	8,000,000.0	
Халдвсны хувьцаа	(988,938.8)	(1,685,951.6)	
	7,011,061.2	6,314,048.4	

2021/10/11

"Лэндмн ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн буйдларх Санхүүгийн нэгдсэн тайлан

20 Бусад зардал	/Мянган төгрөгөөр/	
	2020.12.31	2021.06.30
Үзүүлэлт		
Эзлэ болон түүнтэй холбоотой авлагыг барьдуулахтай холбогдон гарсан зардал	36,328.7	13,229.9
Итгэмжийн үйлчилгээ болон түүнтэй холбоосон гарсан зардал	1,744,062.0	695,828.5
Аудитын галбар, мэргэжлийн үйлчилгээ	2,205,071.4	1,095,290.8
Дангал	45,884.5	35,409.8
Ашиглангын зардал /шахилгаан, уур ус, дулаан, цөвөр, бохир ус/	6,925.9	-
Үндсэн хөрөнгийн хэргийн зардал	529,070.7	248,531.0
Харуу, хамгаалалтын зардал	1,950.0	792.0
Хэрэгцээ холбоо, нөхөрлөл	292,659.7	142,987.6
Шалгахуун болон түүнтэй холбоон зардал	6,246.5	2,517.1
Солбог хэрэгсэл, хэвэр үйлчилгээ	8,190.3	6,055.0
Зохихуудалтын хуралын зардал	3,240.0	3,307.4
Эвч сурталчилгаа, мөрдсөнгийн суалгал	280,141.2	40,054.6
Бичиг хэргийн зардал	13,298.3	7,701.3
Ариун цэврийн зардал	4,610.6	2,260.4
Хэрэгцээний суртал суалгалын зардал	-	61.0
Бусад	220,625.7	99,103.5
	5,398,335.5	3,373,129.9
21 Билэвнэгүй эрхэмийн зардал	/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт	2020.12.31	2021.06.30
Эзний эрхэмийн зардал	2,148,446.4	-
Найрваргүй ашигын нөөцийн зардал	257,945.8	83,744.8
	2,406,392.2	83,744.8
22 Үндсэн бус үйл ажиллагааны өрхөг	/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт	2020.12.31	2021.06.30
Тэнцлийн гадуурх тооцооноос хийгдсэн гэмт	91,353.5	117,123.0
Бусад	83,528.0	739,501.5
	174,881.5	856,624.5
23 Үндсэн бус үйл ажиллагааны зардал	/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт	2020.12.31	2021.06.30
Зочин тооллогоочийн зардал	18,833.5	12,144.6
Торгуулийн зардал	20,000.0	-
Баяр бөмбөл	11,925.1	34,535.7
Бусад	100,016.2	6,762.7
	150,774.8	53,443.0
24 Орлогын татварын зардал	/Мянган төгрөгөөр/	
Үзүүлэлт	2020.12.31	2021.06.30
Орлогын татварын зардал	301,734.3	236,343.7
	301,734.3	236,343.7

2021/10/11

4.3 ҮНЭЛГЭЭНИЙ КОМПАНИЙН ТАНИЛЦУУЛГА, ДҮГНЭЛТ

Үнэлгээний компанийн нэр	“Итгэлт-Эстимэйт” ХХК
Үйл ажиллагааны чиглэл	Бизнес үнэлгээ Үл хөдлөх болон хөдлөх эд хөрөнгийн үнэлгээ Зөвлөх үйлчилгээ Даатгалын хохирлын үнэлгээ Амь нас, эрүүл мэндэд учирсан хохирлын үнэлгээ
Хаяг	Монгол улс, Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 26-р хороо, Олимп Плаза, 4 давхар, 401 тоот
Утас	+976-7600 5638, 9902-5638
Цахим шуудан	Itgelt.estimate@gmail.com

“Итгэлт-Эстимэйт” ХХК нь 1999 онд Хууль Зүйн Яам, Сангийн Яамнаас тусгай зөвшөөрөл авч үйл ажиллагаа эхэлсэн салбартаа анхдагч, тэргүүлэгч компани юм. Тус компани нь үнэлгээний олон улсын стандартыг Монголдоо баримтлан ажиллаж, хэвшүүлэх, энэ зах зээлийг хөгжүүлж, салбартаа тэргүүлэгч компани байх эрхэм зорилготой ажиллаж байна.

2008 оноос Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос Даатгалын хохирол үнэлэгчийн тусгай зөвшөөрөл авснаар даатгалын хохирлын үнэлгээ, 2010 оноос Дэлхийн банкны буцалтгүй тусламж, олон улсын төсөл хөтөлбөрүүдэд гүйцэтгэлийн болон хэрэгжилтийн үнэлгээ хийх мөн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх болсон байна. 2015 оноос БНСУ болон Монгол Улсын хохирол үнэлэгчдийн холбоод хамтран зохион байгуулсан Хүний амь нас, эрүүл мэнд, сэтгэл санааны хохирлын үнэлгээ хийх сургалтад хамрагдаж тусгай эрх бүхий үнэлгээчид энэ чиглэлийн үнэлгээг хийж байна.

Тус компани нь 7 мэргэшсэн үнэлгээчинтэй нийт 18 чадварлаг боловсон хүчинтэй, Баянзүрх, Баянгол-1, Баянгол-2, Хөвсгөл аймаг, Сүхбаатар аймаг дахь 5 салбар нэгжүүдээрээ дамжуулан үйлчилгээгээ үзүүлэн ажиллаж байна.

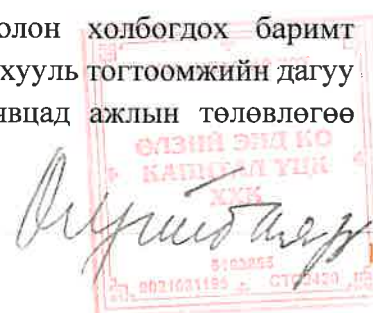
Бизнесийн үнэлгээний гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг

Энэхүү гэрээний зорилго нь Монгол улсын Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж, журам, болон шаардлагын хүрээнд Үнэлгээний Олон Улсын Стандарт (“ҮОУС”)-ын дагуу үнэт цаас гаргагчийн бизнесийн үнэлгээг үнэт цаас гаргагчийн бизнес төлөвлөгөө болон холбогдох мэдээллүүдэд тургуурлан хийж гүйцэтгэхэд оршино.

- Компанийн үйл ажиллагаа, бизнес төлөвлөгөө болон холбогдох баримт бичгүүдтэй нарийвчлан танилцаж, үнэлгээг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу гэрээт хугацаанд хийж гүйцэтгэнэ. Гэрээт ажлын явцад ажлын төлөвлөгөө

2021/10/11

140

зохиох, мэдээлэл цуглуулах, түүнийг шалгах, үнэлгээ хийх, тайлан бичих, хүлээлгэн өгөх графикийг захиалагчтай хамтран боловсруулж мөрдөнө.

- Үнэлгээний ажлыг гэрээнд заасан хугацаанд холбогдох хууль тогтоомж, стандартын дагуу үнэн зөв, шаардлага хангасан үнэлгээний тайланг ҮОУС, Сангийн сайдын 207-р тушаалын дагуу бичиж хүлээлгэн өгнө.
- Үнэлгээчин нь тухайн үнэлгээний ажилд шаардлагатай баримт, мэдээллийг захиалагчаас гаргуулан авч ашиглах эрхтэй бөгөөд Үнэт цаас гаргагчийн бизнесийн нууцыг хадгалах, задруулахгүй байх үүрэгтэй. Үнэлгээ хийх явцдаа үйлчлүүлэгч болон гуравдагч этгээдээс авсан баримт бичгийн бүрэн бүтэн байдлыг хангаж архивын нэгж бүрдүүлэн 5-аас доошгүй жил хадгална.
- Үнэт цаас гаргагч нь үнэлгээнд шаардлагатай баримт бичиг болон материалыг Үнэлгээчинд үнэн зөв гаргаж өгөх шаардлагатай бөгөөд Үнэлгээчиний хийсэн тайлантай танилцаад үнэлгээний ажлыг стандарт, хууль тогтоомж, холбогдох дүрэм журмын дагуу гүйцэтгээгүй, хангалтгүй гэж үзвэл дахин тодруулах, нэмэлт тайлбар гаргуулах, дахин хугацаа тогтоож шаардлага хангасан тайлан дүгнэлтийг гаргуулах эрхтэй.

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

2021/10/11

БИЗНЕС ҮНЭЛГЭЭ
ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ
ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

БИЗНЕСИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Захиалагч: “ЛэндМН ББСБ” ХК

Захиалагчийг төлөөлж: Гүйцэтгэх захирал О.Болдбаатар

Үнэлсэн хөрөнгийн нэр: “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн бизнесийн үнэ цэнэ

Үнэлсэн хөрөнгийн байршил: Чингэлтэй дүүрэг, 3-р хороо, Жуулчны гудамж 34, Pearl Tower

Үнэлгээний дүн: 54,104,500,000 (Тавин дөрвөн тэрбум нэг зуун дөрвөн сая таван зуун мянга)-н төгрөг

Огноо: 2021.05.20

Улаанбаатар хот

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

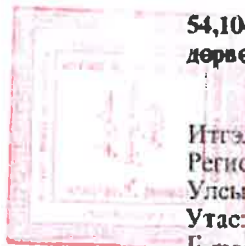
ҮНЭЛГЭЭНИЙ АЖЛЫН ТАЙЛАН

(Хураангуйлал)

Захиалагчийн нэр: “ЛэндМН ББСБ” ХК
Захиалагчийг төлөөлж: О.Болдбаатар (Гүйцэтгэх захирал)
Компанийн регистрийн дугаар: 5039754
УБ-ийн гэрчилгээний дугаар: 9010002001
Үнэлсэн хөрөнгийн нэр: “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн бизнесийн үнэ цэнэ
Хөрөнгийн байршил: Чингэлтэй дүүрэг 3-р хороо, Жуулчны гудамж-34, Pearl Tower

Үнэлгээний дүн: 54,104,500,000 (тавин дөрвөн тэрбум нэг зуун дөрвөн сая таван зуун мянга)-и төгрөг

Гүйцэтгэгч:

Итгэлт-Эстимэйт ХХК
Регистр 2866641
Улсын бүртгэлийн дугаар 24/4539
Утас: 76005638, 99115638
E-mail: itgelt_estimate@itgeltgroup.mn
Web: www.itgeltgroup.mn

Ерөнхий захирал:

Э.Ганбаатар нь СЯ-ны хөрөнгийн үнэлгээ хийх эрхийн 140600038 тоот тусгай зөвшөөрөлтэй (Үл хөдлөх эд хөрөнгийн үнэлгээчнээр 6-н жил, Машин, тоног төхөөрөмжийн үнэлгээчнээр 6-н жил, Бизнесийн үнэлгээчнээр 6 жил тасралтгүй ажиллаж байгаа болно)

Тайлан бичсэн огноо:

2021 оны 05 дугаар сарын 20-ний өдөр

2021/10/11

143

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БҮНЭС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2021-05-10

БИЗНЕСИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

№ 97/01

Улаанбаатар хот

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ, НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

Бид “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн 2021 оны 04 дүгээр сарын 23-ны өдрийн бизнесийн үнэлгээ хийлгэх хүсэлтийн дагуу 2021 оны 04 дүгээр сарын 30-ны өдөр 2021/08 тоот бизнес үнэлгээ хийх гэрээг байгуулж “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн бизнесийн үнэ цэнийг Монгол улсын хөрөнгийн үнэлгээний тухай хууль, Үнэлгээний Олон Улсын Стандарт болон холбогдох бусад хууль тогтоомжид нийцүүлэн бие даасан хараат бус байдлаар хийж гүйцэтгэв. Бид энэхүү санал, дүгнэлтээ “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн бизнесийн өнөөгийн зах зээлийн үнийг тогтоох зорилгоор хийсэн болно.

Зах зээлийн үнэ цэнэ гэдэг нь зохих маркетинг сурталчилгаа хийгдсэний дараа, талууд тус бүр зохих мэдлэгтэй, бодол төлөвлөгөөтэй бөгөөд албан шахалт шаардлагагүйгээр оролцох тохиолдолд арилжаанд оролцоход бэлэн байгаа худалдан авагч ба борлуулалгчийн хоорондох харилцан хамааралгүй талуудын ажил гүйлгээгээр хөрөнгө, өр төлбөрийг арилжвал зохино гэж үнэлгээний өдрөөр тооцоолсон дүн юм.

Бизнесийг үргэлжлүүлэн ашиглах гэдэгт үндсэндээ дараах тохиолдлууд орно.

Үүнд:

- ✓ Тухайн бизнес нь үзүүлж буй үйлчилгээнийхээ эдийн засгийн шаардлагыг хангасан байх;
- ✓ Бизнес нь цаашид урт хугацаанд тасралтгүй үргэлжлэх боломжтой байх;
- ✓ Хариушагатай өмчийн эзэн, чадварлаг менежменттэй байх;
- ✓ Өөр зорилгоор ашиглах нь эдийн засгийн хувьд тохиромжгүй, хууль зүйн хувьд зөвшөөрөгдөхгүй байх;
- ✓ Одоогийн, эсвэл түүнтэй төстэй хэрэглэгчид өнөөгийн ашиглалтыг цааш нь үргэлжлүүлэх;

Бид бодит байдлыг шинжилж үзээд компанийн ирээдүйд олох боломжит орлогод тулгуурлан бизнесийн үнэ цэнийг тогтоосон болно.

Нийт хөрөнгө гэдэг нь бүхий л биет хөрөнгө (барилга, байгууламж, тоног төхөөрөмж, ажлын капитал) болон үргэлжлүүлэн ашиглах биет бус хөрөнгийн нийлбэр юм.

Цэвэр өөрийн хөрөнгө нь нийт хөрөнгөөс бусдад төлөх өр төлбөрийг хассан зөрүүгээр тодорхойлогдсон.

Бид “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн бизнесийн үнэлгээг “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн 3 жилийн бизнес төлөвлөгөө, санхүүгийн төсөөлөлд үндэслэн бизнесийн үнийг нь тогтоосон болно.

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

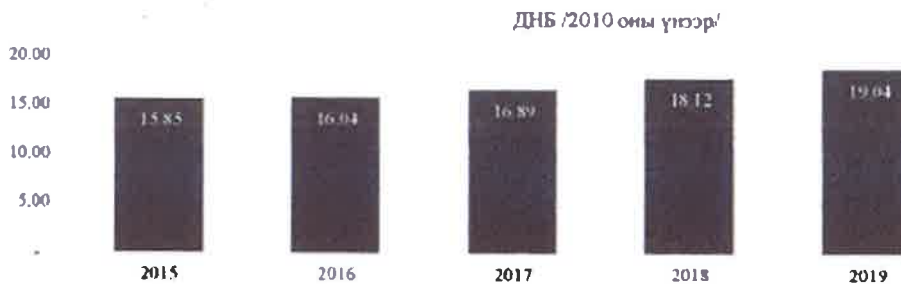
БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЮВЛОХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. БИЗНЕСИЙН ОРЧИН БА ЭДИЙН ЗАСГИЙН ШИНЖИЛГЭЭ

2.1 МАНАЙ ОРНЫ МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

2013 онд 11.6 хувийн өсөлттэй эдийн засаг олон улсад хамгийн өндөр өсөлттэй эдийн засагт тооцогдож байсан. Гэвч дэлхийн санхүү, эдийн засгийн хүндрэл, түүний дотор олборлох салбарын түүхий эдийн үнийн уналт болон уул уурхайн томоохон ордуудын ашиглалтаас авахаар тооцож байсан орлогын хэт өөдрөг төсөөллийн улмаас зээлийн хөрөнгөөр төсвийн зардлаа огцом өсгөсөн зэргээс шалтгаалан Монгол Улсын эдийн засагт хүндрэл учран, дотоодын нийт бүтээгдэхүүний өсөлт 2016 онд 1 хувь хүртэл буурсан байдаг. Олон улсын зах зээл дээрх олборлох салбарын түүхий эдийн үнийн өсөлт болон эдийн засагт үүссэн хүндрэлүүдийг арилгах, төсвийн үндсэн тэнцлийн алдагдлыг үе шаттайгаар бууруулах замаар эдийн засгийг сэргээх чиглэлээр авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээтэй уялдан 2017 он гарсаар эдийн засгийн өсөлт эрчимжиж, ДНБ 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр 2017 оны жилийн эцэст 16.8 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 826 (5.1%) тэрбум төгрөгөөр өссөн бол 2018 онд 18.1 их наяд төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 1.2 (6.9%) их наяд төгрөгөөр өссөн байдаг. 2019 онд энэхүү үзүүлэлт 920 (5%) тэрбумаар өссөн байна.

График 1. Дотоодын нийт бүтээгдэх үн, 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр /их наяд төгрөг/

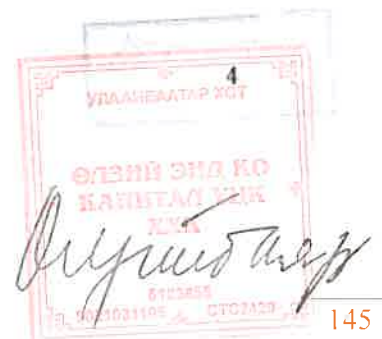

Эх сурвалж. Үндэсний Статистикийн Хороо

Доорх хүснэгтээс үзвэл 2017-2018 оны хооронд боловсруулах үйлдвэрлэл, зочид буудал, байр, суул болон нийтийн хоолны салбар, мэдээлэл холбооны салбарын өсөлт өндөр эрчимтэй байна. 2019 оны байдлаар боловсруулах салбар 11%, Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагааны өсөлт 10.3%-ийн өсөлттэй байгаа нь хамгийн өндөр үзүүлэлт байна.

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЯВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Хүснэгт 1. ДНБ-ий өсөлт салбаруудаар

№	Салбар	2017	2018	2019	2020
1	Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	1.8	4.5	8.4	6.2
2	Уул уурхай, олборлолт	-5.5	6.1	-0.6	-9.4
3	Боловсруулах үйлдвэрлэл	19.9	15.7	11.0	1.3
4	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	5.5	8.2	8.2	2.4
5	Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	1.4	8.2	0.4	-2.3
6	Барилга	11.4	4.7	5.8	-7.4
7	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар, үйлчилгээ	6.8	2.2	7.2	-11.1
8	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	14.2	7.6	3.2	-20.1
9	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	9.7	11.6	4.5	-29.7
10	Мэдээлэл, холбоо	13.3	7.8	9.5	0.4
11	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	9.1	5.5	10.3	0.9
12	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	6.7	6.9	1.9	-1.9
13	Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	-5.9	7.2	4.8	-0.2
14	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	9.5	4.0	3.5	-10.6
15	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	1.2	0.6	4.8	0.7
16	Боловсрол	3.0	2.6	3.2	2.3
17	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	2.0	2.6	4.1	1.4
18	Урлаг, үзвэр, тоглоом, наадам	1.1	0.6	4.9	-1.1
19	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	4.1	2.4	5.0	-3.8
20	Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	18.5	20.1	5.4	-9.8

Эх сурвалж. Үндэсний Статистикийн Хороо

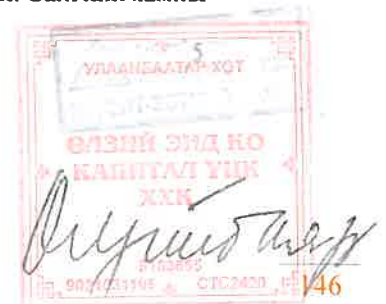
Азийн Хөгжлийн Төлөв эдийн засгийн шинжилгээ, төсөөллийн энэ жилийн тайланд өгүүлснээр Монгол Улсын эдийн засаг 2020 оны 5.3%-ийн огцом агшилтаас сэргэж 2021 онд 4.8%-иар, дотоод эрэлт, хөрөнгө оруулалт, хувийн хэвшлийн зээл өсч, сэргэлт эдийн засгийн салбаруудыг бүрэн хамарснаар 2022 онд 5.7%-иар тус тус өснө гэж таамаглаж байна.

ИНФЛЯЦИ

Улсын инфляцийн түвшин 2015 онд 1.9 хувь, 2016 онд 1.0 хувь болж буурч 2017 онд 6.4 хувь, 2018 онд 8.1 хувь болж өссөн. Инфляцийн түвшин буурч нам түвшинд хүрэхэд эдийн засгийн өсөлт саарч, дотоод эрэлт хумигдсан нь голлон нөлөөлж байв. Мөн мах болон хатуу түлшний үнийн өсөлт голлон нөлөөлөв. Мах экспортлох эрэлт шинээр үүссэн, тээврийн зардал өссөн зэргээс шалтгаалан махны үнэ улирлын чиг хандлагаас зөрж өссөн. Мөн Улаанбаатар хотын агаарын бохирдлыг бууруулах зорилгоор түүхий нүүрсний хэрэглээг хязгаарлах бодлогын нөлөөгөөр хатуу түлшний үнэ 2018 онд түүхэндээ хамгийн өндөр буюу 64.6 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ. Төрөөс мөнгөний бодлогын талаар 2018 онд баримтлах үндсэн чиглэлд Монголбанк инфляцийг 2020 онд 8 хувийн орчимд тогтворжуулах зорилтыг тавьсан. Сангийн яамны

2021/10/11

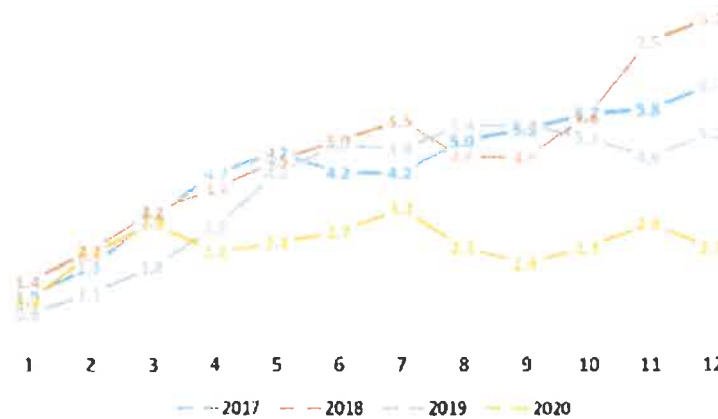

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, Ү.Т ХОДЛОХ, ХОДЛОХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

хэрэглээний үнийн өсөлтийн талаар 2020-2022 он хүртэлх хийсэн төсөөлөлд мөн 8 хувь байна гэж таамаглаж байна. 2021 оны 3-р сарын байдлаар инфляцийн түвшин 2.3% байна.

График 2. Инфляцийн түвшин

Эх сурвалж. Үндэсний Статистикийн Хороо

АЖИЛГҮЙДЭЛ

Нийслэлийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад 2020 оны 3 дугаар сарын эцэст ажилгүй 4.4 мянган иргэн шинээр бүртгүүлж, бүртгэлтэй байсан 1.1 мянган иргэн ажилд зуучлагдан орж, 4.6 мянган иргэн ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан байна.

Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад 2020 оны 3 дугаар сард 4.4 мянган хүн шинээр бүртгүүлсний 58.7 хувь нь ажлаас чөлөөлөгдсөн болон халагдсан иргэд байсан бол энэ жилийн энэ сард хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад 2021 оны 2 дугаар сард 3.6 мянган хүн шинээр бүртгүүлсний 877 нь ажлаас чөлөөлөгдсөн болон халагдсан иргэд байгаа нь өмнөх дүнгээс өссөн үзүүлэлт. Улсын хэмжээнд ажилгүй иргэдийн 243 нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд бөгөөд 123 нь эмэгтэйчүүд. Боловсролын хувьд бүртгэлтэй ажилгүй хоёр хүн тутмын нэг нь бүрэн дунд, гурван хүн тутмын нэг нь дипломын болон бакалаврын дээд боловсролтой. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн дийлэнх 52.4%-ийг 15-34 насны залуучууд эзэлж байна.

2021/10/11

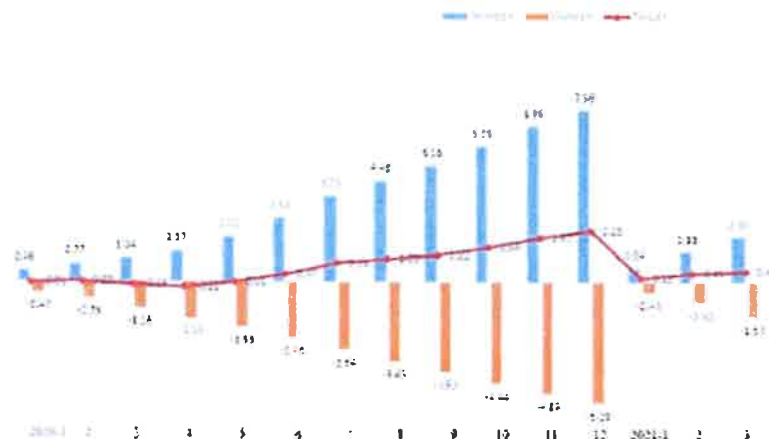
“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХОРОНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВТӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ГАДААД ХУДАЛДАА

Монгол Улс 2020 оны эцсийн байдлаар нийт 146 улстай худалдаа хийж, гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 11.7 тэрбум америк доллар, үүнээс экспорт 6.9 тэрбум америк доллар, импорт 4.9 тэрбум америк доллар байна. Нийт бараа эргэлтийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 897.6 (28.1%) сая америк доллар, үүнээс экспорт 200.4 (2.8%) сая америк доллароор, импорт 697.2 (9.7%) сая америк доллароор тус тус буурчээ.

График 3. Экспорт, импорт, тэнцэл, сараар, сая америк доллар

Эх сурвалж. Үндэсний Статистикийн Хороо /2021 оны 5 дугаар сар 18/

МӨНГӨ, ЗЭЭЛ, ҮНЭТ ЦААС

Мөнгөний нийлүүлэлт (M2) 2021 оны 3 дугаар сарын эцэст 25.0 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 4.6 (3.5%) их наяд төгрөгөөр өсөхөд валютын хадгаламж 689 (18.6%) тэрбум төгрөгөөр өсөж, валютын харилцах 314.2 (12.1%) тэрбум төгрөгөөр буурсан нь нөлөөлжээ.

Бага мөнгө (M1) 2021 оны 3 дугаар сарын эцэст 4.3 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 194.9 (4.7%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 851.3 (24.7%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Бага мөнгө (M1)-ний 3.5 (82.8%) их наяд төгрөг нь төгрөгийн харилцах, 0.7 (17.2%) их наяд төгрөг нь хадгаламжийн байгууллагаас гадуурх мөнгө байна.

Бараг мөнгө 2021 оны 3 дугаар сарын эцэст 20.7 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 205.0 (1.0%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 3792.5 (22.4%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Бараг мөнгөний 14.1 (67.9%) их наяд төгрөг нь төгрөгийн хадгаламж, 4.3 (21.0%) их наяд төгрөг нь валютын хадгаламж, 2.2 (11.1%) их наяд төгрөг нь валютын харилцах байна.

Гүйлгээнд гаргасан бэлэн мөнгө 2021 оны 3 дугаар сарын эцэст 1005.9 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 158.1 (18.6%) тэрбум төгрөгөөр, төгрөгийн харилцах 3.5 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 682.9 (23.7%) тэрбум төгрөгөөр, хадгаламжийн

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭМГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

байгууллагаас гадуурх мөнгө 739.1 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 168.4 (29.5%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Хүснэгт 2. Мөнгөний зарим үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн 3 дугаар сарын эцэст

Нэр	2018	2019	2020	2021*	2021*
	III	III	III	III	III 2020 III
	тэрбум төгрөг				хувь
Мөнгө M2	16073.9	19 699.6	20390.3	25034.1	122.7
Бага мөнгө M1	2 776.7	3 666.6	3 446.1	4 297.4	124.7
Төгрөгийн харилцах	2 201.4	3 058.0	2 875.4	3 558.3	123.7
Хадгаламжийн байгууллагаас гадуурх мөнгө	575.3	608.6	570.7	739.1	129.5
Бараг мөнгө	13 297.3	16 032.9	16944.2	20736.7	122.3
Төгрөгийн хадгаламж	8 859.4	11 147.8	10682.4	14100.1	131.9
Валютын хадгаламж	2 513.2	2 896.8	3 686.2	4 375.2	118.6
Валютын харилцах	1 924.6	1 988.3	2 575.6	2 261.4	87.8
Гүйлгээнд гаргасан бэлэн мөнгө	840.4	897.8	847.8	1 005.9	118.6

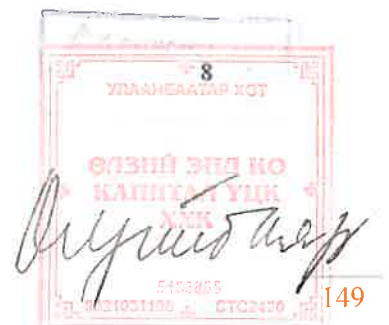
Эх сурвалж. Монгол банк

Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон нийт зээлийн өрийн үлдэгдэл 2021 оны 3 дугаар сарын эцэст 17.6 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 494.2 (2.8%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 489.9 (2.8%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 8.2 (46.6%) их наяд төгрөг нь иргэдийнх байна.

Хэвийн зээлийн өрийн үлдэгдэл 2021 оны 3 дугаар сарын эцэст 14.3 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 560.3 (4%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 169.8 (1.2%) тэрбум төгрөгөөр өссөн. Хэвийн зээлийн өрийн үлдэгдэл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 81.3 хувийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеэс 1.3 пунктээр буурсан байна.

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМЭЙТ” ХХК

БНЗШС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХОРОНГИЙН ҮНЭЛТ ЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧЛЭГЭЭ

Хүснэгт 3. Аж ахуйн нэгж, иргэдэд олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл, зээлийн ангиллаар, сарын эцэст

Нэр	2018	2019	2020	2021	2021
	III	III	III	III	II 2020 III
	тэрбум төгрөг				хувь
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	14 139.5	17461.9	17146.5	17 636.4	102.8
Хэвийн зээл	11 971.8	14683.0	14163.3	14 333.2	101.2
Хугацаа хэтэрсэн зээл	935.9	913.7	1 150.3	1 282.5	111.4
Чанаргүй зээл	1 231.8	1 865.2	1 832.9	2 020.7	110.2

Эх сурвалж. Монгол банк

2021/10/11

150

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИГЭЭС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХАДГАЛЖ ХӨРӨНГ ИЙН ҮНГЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧЛЭГЭЭ

Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл 2021 оны 3 дугаар сарын эцэст 1.3 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 69.6 (5.1%) тэрбум төгрөгөөр буурч, өмнөх оны мөн үеэс 132.2 (11.4%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 7.2 хувийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеэс 0.5 пунктээр өссөн байна.

Банкны системийн хэмжээгээр чанаргүй зээл 2021 оны 3 дугаар сарын эцэст 2.02 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 4.1 (0.2%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 187.8 (10.2%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Чанаргүй зээл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 11.4 хувийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеэс өөрчлөлтгүй байна.

Хүснэгт 4. Банкны зээл, хадгаламжийн хүү 2021 оны 05 дугаар сарын 18-ны өдрийн байдлаар

№	Зээл, хадгаламж	Хаан банк	Хэс банк	Голомт банк	Худалдаа хөгжлийн банк	Төрийн банк	
1	Хэрэглээний зээл	Цалингийн зээл	14.4%-18.0%	14.4%-18.0%	14.4%-22.8%	14.4%-18.0%	15.6%-18.0%
2		Өрхийн зээл	18.0%-19.2%	21.6%	30%	21.6%-24%	
3		Хэрэглээний зээл	18.0%	24.0%	17.4%-20.4%	20.4%-22.8%	
4		Тэтгэврийн зээл	15.6%		15.6%	15.6%	15.6%
5		Сургалтын зээл					
6		Ногоон зээл	18.6%			14.4%	19.2%
7	Хадгаламжийн хүү	Энгийн хадгаламж	8.6%	7.2%	8.5%	9.0%	8.6%
8		Хуримтлалын хадгаламж	8.0%				
9		Хүүхдийн хадгаламж	8.5%	9.2%	8.6%	9.6%	9.0%
10		Малчны хадгаламж	8.8%				4.0%-9.0%

Эх сурвалж. Банкуудын албан ёсны цахим хуудас

2021/10/11

151

"ИТГЭЛТ ЭСТИМЭЙТ" ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХОДЛОХ, ХОДЛОХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Хүрэгт 5. Банк бус Санх үеийн байгууллагын зээлийн хүү 2021 оны 05 дүгээр сарын 18-ны өдрийн байдлаар

№	Нэр	Зээлийн хүү	Эх сурвалж
1	"Хөгжил Финанс" ББСБ	Бизнесийн зээл	http://www.dfi.mn/product?id=1
2		Төслийн зээл	http://www.dfi.mn/product?id=2
3		Хэрэглээний зээл	http://www.dfi.mn/product?id=3
4		Авто машины зээл	http://www.dfi.mn/product?id=5
5	"Инвекор" ББСБ	Бизнесийн зээл	https://www.invescore.mn/view/loan/page=item&id=4
6		Хэрэглээний зээл	https://www.invescore.mn/view/loan/page=item&id=1
7		Авто машины зээл	https://www.invescore.mn/view/loan/page=item&id=2
8	"Ард кредит" ББСБ	Бизнесийн зээл	http://www.ardcredit.com/mn/business_loan
9		Төслийн зээл	Гэрээгээр тохиролцоно http://www.ardcredit.com/mn/business_loan
10		Жижиг дундын бизнесийн зээл /Хөр Ор/	http://www.ardcredit.com/mn/business_loan
11		Жижиг дундын бизнесийн зээл /Хөр Ор/	http://www.ardcredit.com/mn/business_loan
12		Зээлийн шугам	http://www.ardcredit.com/mn/business_loan
13	Зээл.ми	Зээл	https://zeel.mn/mn/
14	Бид ББСБ	Бизнесийн зээл	https://www.bid-finance.mn/#about
15		Авто машины зээл	https://www.bid-finance.mn/#about
16		Хэрэглээний зээл	https://www.bid-finance.mn/#about
17	"Очир ундраа ОМЗ" ББСБ	Бизнесийн зээл	www.omz.mn
18		Төслийн зээл	
19		Авто машины зээл	
20		Цалингийн зээл	
21		Боловсролын зээл	

Эх сурвалж. Банк бус санх үеийн байгууллагуудын албан ёсны цахим хуудас

2021/10/11

152

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

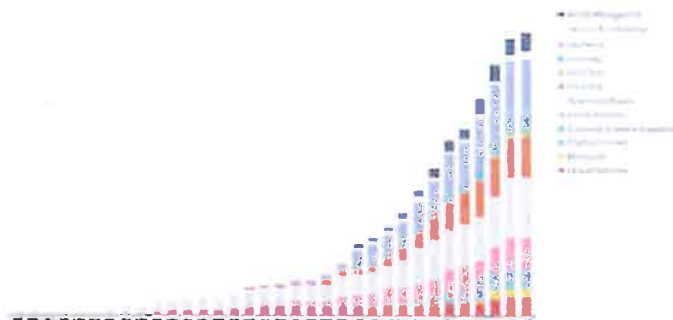
БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ТЕХНОЛОГИЙН ОРЧИН

Өнөөгийн 21-р зуунд техник технологийн хөгжил хурдсахын хэрээр хэрэглэгчид цаг хугацаа бага шаардсан, илүү хялбар цахим үйлчилгээнүүдийг илүүд үзэх хандлага бий болсон. Түүнийгээ дагаад банк санхүүгийн салбарт ч бэлэн бус төлбөр тооцоо, цахим үйлчилгээ, шинэ дэвшилтэт бүтээгдэхүүн үйлчилгээнүүд хурдацтай хөгжиж байна. Монголбанк, арилжааны банкууд, санхүүгийн зохицуулах хороо зэрэг бусад байгууллагуудын төлөөллүүдээс бүрдсэн “Төлбөр тооцооны үндэсний зөвлөл” гэх байгуулагдсан ба энэхүү зөвлөлөөс гаргасан “Монгол Улсын төлбөр тооцооны системийг 2009-2016 онд хөгжүүлэх стратеги” д бэлэн бус төлбөрийн хэрэгсэл болон төлбөр тооцооны системийн шинэ хэлбэрийг хөгжүүлэх стратегийг тодорхойлсон байна.

Fintech (Financial Technology) буюу Санхүүгийн технологи гэх нэр томъёо сүүлийн жилүүдэд нэлээд яригдах болсон. Техник технологи тэр дундаа Блокчейн технологид суурилсан санхүүгийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээний зах зээл дэлхийд өндөр хөгжсөн ба Краудфандинг, Хиймэл оюун ухаан, Үүлэн технологи, Кибер аюулгүй байдал хэмээх ойлголтууд бидний өдөр тутмын амьдралд хэрэглэгдэх болж олон төрлийн цахим мөнгө бий болсоор байна. Технологид суурилсан санхүүгийн үйлчилгээнүүд нь нэг талаасаа өндөр дэвшилтэт технологи, аюулгүй байдлыг хангах давуу талтай тул хэрэглэгчдийн итгэлийг хүлээх давуу талтай байдаг.

График 4. Финтекийн хөгжил

Эх сурвалж: <http://www.helsinki.fintech.fi>

Банкны салбарын хувьд технологид суурилсан бүтээгдэхүүн үйлчилгээ хурдацтай хөгжиж Монгол улсад үйл ажиллагаа явуулж буй арилжааны банкууд өөр өөрсдийн онцлог бүхий цахим бүтээгдэхүүн үйлчилгээнүүд санал болгож, банкинд оочер үүсгэдэг цаг үеэ өнгөрөөсөн. АТМ (Automated Teller Machine) буюу бэлэн мөнгөний орлого, зарлага, шилжүүлдэг хийх боломжтой автомат машин, Зөөврийн компьютер болон ухаалаг утасны аппликейшнүүд зэрэг олон үйлчилгээ нэвтэрч хэрэглэгчдийн өдөр тутмын амьдралын нэгээхэн хэсэг болсон. ББСБ-уудын үйл ажиллагаа ч мөн адил технологийн дэвшлийг нэвтрүүлэх болсноор хэрэглэгчдийн тоо өсөж, Активын дүн өсөж, хөгжил хурдассаар байна.

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2.2 БИЗНЕСИЙН ТҮҮХ, МӨН ЧАНАР, ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ ЕРӨНХИЙ ТАНИЛЦУУЛГА

ЛэндМН ББСБ ХК нь 2015 онд Санхүүгийн зохицуулах хорооноос ББСБ-ын зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх гусгай зөвшөөрөл авсан бөгөөд 2016 оноос Лэнд МН ББСБ нэртэйгээр үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Анд Системс ЛэндМН ББСБ ХК-ийн толгой компани бөгөөд ЛэндМН ББСБ ХК нь зах зээлд технологийн дэвшлийг санхүүгийн үйлчилгээтэй хамтатгасан Финтек бизнес моделийг Лэнд Хэтэвч буюу LendMN ашилжээгээр дамжуулан амжилттай нэвтрүүлж буй барьцаагүй хямд өртөгтэй, хэрэглээний бичил цахим зээлийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллага юм. 2018 оны байдлаар харилцагчдын тоо 19 мянгад хүрсэн ба 2018 онд IPO гаргаж олон нийтэд 200,000,000 ширхэг хувьцаа гаргаж 5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт татсан бөгөөд 2020 оны байдлаар Монголын хөрөнгийн биржийн 1-р ангиллын хувьцаат компаниудын тоонд багтсан төдийгүй, ТОП-20 -д багтсан.

БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ЛэндМН ББСБ ХК нь LendMN ашилжээгээр дамжуулан барьцаагүй хямд өртөгтэй, хэрэглээний бичил цахим зээлийн үйлчилгээг хамгийн хурдан шуурхай үзүүлдгээрээ онцлогтой.

ЗАХ ЗЭЭЛИЙН БАГТААМЖ

А. ЛэндМН ББСБ ХК-ийн хэрэглэгчийн өнөөгийн байдал

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн санал болгож буй бичил хэрэглээний зээлийн зах зээлийн зорилгот хэрэглэгчид нь дундаж орлоготой мобайл болон интернет банк ашигладаг, технологийн дэвшилд идэвхитэй 20-39 насны интервалд хамаарах хэрэглэгчид байна. Эдгээр хэрэглэгчид нийт харилцагчдын 65%-ийг эзэлдэг ба нийт харилцагчдын 60 гаруй хувь нь ямар нэгэн зээлтэй бол үлдсэн хэсэг зээлгүй байна.

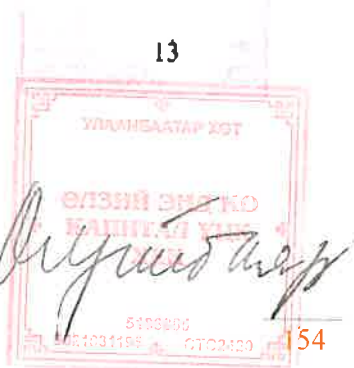
Зээлийн гэрээ байгуулсан идэвхитэй харилцагч нар 2017 онд ойролцоогоор 19 мянга гаруй харилцагч байсан бол 2020 оны эцэс гэхэд 175,271 болж нийтдээ 9.2 дахин өссөн байна. ЛэндМН-ийн харилцагчдыг насны бүлгээр задалж харвал 39-өөс дээш насны харилцагч нар нийт зээлдэгч нарын 26%-ийг эзэлж байгаа нь анхны зорилгот насны түвшин болох 24-34 насны хэрэглэгчдээс тэлж байгаа нь зах зээлийн хэмжээ бизнесийн цар хүрээнд эерэгээр нөлөөлж байна.

Цаашид хугацаа өнгөрөх тусам карт ашиглан төлбөр тооцоо хийдэг үеэс интернет болон мобайл банк ашиглан үйлчилгээ авах сонирхолтой хэрэглэгч өсөх хандлагатай ба финтек шийдэл хүн амын дунд нас харгалзахгүйгээр тархаж эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэхээр байна.

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн харилцагчийн хүрээ хэрэглээний зээлийн эрэлт өндөртэй дунд болон дундаас дээш орлоготой дундаж насныхнаар хүрээгээ тэлсэн байна.

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Б. Нас, орлогын түвшинд суурилсан хэрэглэгчид

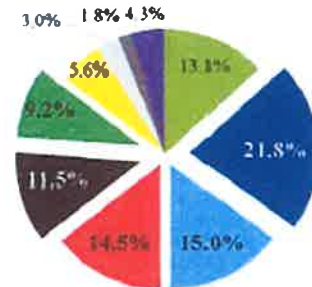
Монгол Улсын Үндэсний

Статистикийн Хорооны тооцоогоор 20-39 насны хүн амын тоо нийт хүн амын 30% болох 989,059 иргэн буюу ойролцоогоор 1 сая хүн уг насны интервалд хамаарч байна. Уг насны хүмүүсийн онцлог гэвэл бусад насны хүн амыг бодоход хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин, хэрэглээний түвшин харьцангуй өндөр бүлэг юм.

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Цалингийн бүлгийн задаргаа

- 420 хүртэл
- 420-700
- 700-900
- 900-1100
- 1100-1300
- 1300-1500
- 1500-2000
- 2000-2500
- 2500-3000
- 3000 тээш

2020 оны эцсийн байдлаар ажил эрхэлж буй 500,000 төгрөгөөс 1,500,000 төгрөг хүртэл цалингийн орлоготой хүн амын тоо 442,709 болж байна. Энэ нь нийт ажил эрхлэгчдийн 72%-ийг эзлэх ба ЛэндМН ББСБ ХК-ийн хэрэглэгчдийн зээл олголтын тоон үзүүлэлтээс харахад 2020 оны 1-р улирлын байдлаар нэг хүнд олгосон сарын дундаж зээлийн хэмжээ 232,000 төгрөг байгаагаас үзэхэд зорилтот зах зээлд багтах хүн амын тоогоор харгалзуулан тооцсон зах зээлийн багтаамж сард дунджаар 102.7 тэрбум төгрөг буюу жилийн 1.2 их наяд төгрөг байхаар байна. Энэ нь ЛэндМН ББСБ ХК-ийн нийт хэрэглэгчдийн 65%-тай дүйцэж буйгаас харвал (2021 оны 1-р улирлын байдлаар) нийт зах зээлийн багтаамж ойролцоогоор 1.9 их наяд төгрөг байхаар таамаглагдаж байна.

*ЛэндМН ББСБ ХК-ийн 26% нь бусад буюу 20-39 насны ангилалд ороогүй зээлдэгчид байгаагаас харахад 39-с дээш насны тогтмол цалингийн орлоготой харилцагчид тус компанийн бүтээгдэх үнийг хэрэглэж эхэлсэн нь сонирхол татаж байна. Энэ нь 40-өөд насныхан нь энэ салбарын нэмэлт сегмент болж буйг харуулах ба 15-19 насныхан нь санх үеийн бүтээгдэх үний ирээдүйн хэрэглэгчид байх болно.

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЖНЭС, ҮЛ ХӨДТӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

В. Технологийн хэрэглээгээр тодорхойлсон хэрэглэгч

2017 онд ЛэндМН ББСБ ХК-ийн олон нийтэд хувьцаагаа санал болгох үед смарт гар утас хэрэглэгчийн тоо 2.4 сая байсан бол 2020 онд 3.3 сая болж өссөн байна.

Гар утасны апп ашиглан төлбөр тооцоо хийдэг боломжит карт зээлийг 200-500 мянган дүн гэж үзвэл нийт зах зээлийн багтаамж багадаа 849 тэрбумаас 2.1 их наяд төгрөг байхаар таамаглагдаж байна.

Түүнчлэн ЛэндМН аппликешн татаж авсан тоо 2017 онд 100 мянга гаруй байсан бол 2020 оны байдлаар даруй 8 дахин өсч 890 мянга хол давсан байна. Үүнээс зээлийн гэрээ байгуулсан хэрэглэгчийн тоо 2020 оны байдлаар 175,271 болж өссөн байна. Банк санхүүгийн аппликешн ашиглаж буй хэрэглэгчийн тоог хамгийн багадаа 200,000, ихдээ 500,000 гэж үзэх юм бол зах зээлийн багтаамж сард дунджаар 46-116 тэрбум буюу жилийн 0.5-1.3 их наяд төгрөг байхаар харагдаж байна. Энэ нь нийт ЛэндМН хэрэглэгчийн 65%-тай дүйцнэ гэж үзвэл нийт зах зээлийн багтаамж ойролцоогоор 0.8-2 их наяд хүртэл төгрөг байхаар таамаглагдаж байна.

Г. Өрхийн орлого, хэрэглээний зөрүү, ДНБ-ийн өсөлтөд сууралсан судалгаа

Монгол улсын хувьд өрхийн орлогын хэмжээ эдийн засгийн өсөлтийн хувь хэмжээнээс 95%, өрхийн хэрэглээ нь 79%-ийн хамааралтай байна. 2010 оны дүнтэй зэрэгцүүлэх үнээр тооцсон 2011-2020 оны өрхийн хэрэглээ, орлогын өсөлтийн хувь хэмжээг бодит ДНБ-ийн өсөлтийн хувь хэмжээтэй харьцуулахад дараах үр дүн гарч байна.

Зураг . Өрхийн орлого эдийн засгийн өсөлтийн хамаарал

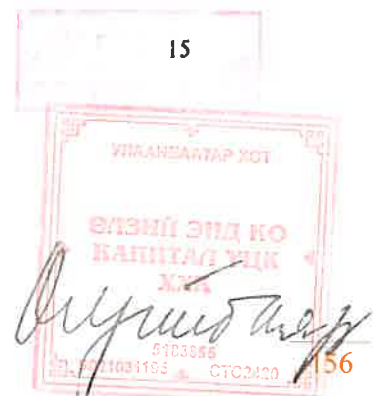
Эх сурвалж: УСХ

Эндээс харахад эдийн засаг болон өрхийн орлого өсөхөд хэрэглээ давж өсдөг бол өрхийн орлого буурахад хэрэглээ дагаж буурдаг ч харьцангуй бага хэмжээгээр буурдаг байна. Мөн өрхийн орлогын өсөлтөөс шалтгаалж үүссэн хэрэглээний өсөлтийн тодорхой хэсэг тогтмол хэрэглээ болж үлддэг байна. 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр тооцсон өрхийн орлого хэрэглээний зөрүү 2021 онд 2.56 их наяд төгрөг байх тооцоо байгаа ч арилжааны банкны зээл гаргалтын бууралт ББСБ-ын зээлийн үлдэгдэл тогтвортой байх нэг үндэс болж байна. Нөгөө талаас финтек хэлбэрээр зээл олгож байгаа компаниудын зээлийн эрэлт тогтвортой байна гэж харж байна.

Бодит ДНБ, Өрхийн хэрэглээ, Өрхийн орлогыг цалин болон бусад орлогоор тооцож 2010 оны зэрэгцүүлэх үнэд шилжүүлэн харьцуулахад, өрхийн хэрэглээний хэмжээ, өрхийн цалин болон бусад орлогын зөрүүгээр тодорхойлсон дүн 2015 оны эдийн засгийн хүндрэлээс хойш нэмэгдсээр 2020 онд зөвхөн эрэлтээс шалтгаалан 1.56 их наяд төгрөгт хүрсэн байна.

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЭС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭГЛЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Зураг.Өрхийн хэрэглээ болон орлого, ДНБ-тай харьцуулсан судалгаа /Нэгж: их наяд төг/

Эх сурвалж: Монгол банк, судлаачийн тооцоолол

Мөн 2020 оны хувьд Covid 19 цар тахал болон хөл хорионы улмаас МУ-ын эдийн засгийн өсөлт -5.3% болж буурсан байгаа. Ирээдүйн Өрхийн орлого хэрэглээний зөрүүгээр тодорхойлсон зах зээлийн хэмжээг 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр тооцон 2030 онд 5.29 их наяд төгрөг хүртэл өснө хэмээн таамаглаж байна. Энэ нь дараагийн 10 жилд цэврээр 2.4 дахин өсөх төсөөлөл юм. Энэхүү төсөөлөл дараагийн 5 жилийн Бодит ДНБ-ийн дундаж өсөлтийг 5% гэж тооцсон болно. 2020 онд энэ зөрөө 1.56 их наяд байсан ба банкны 1 жилийн хугацаатай иргэдийн зээлийн үлдэгдэл 1 их наяд, ББСБ-ын хэрэглээний зээл 1.2 их наяд төгрөг байсан байна.

Монгол банкны судалгаагаар иргэд орлогоос давсан санхүүгийн хэрэгцээгээ найз нөхөд, ах дүү, гэр бүл (28%), ломбард(16%), ББСБ(4%)-аас зээл авах хэлбэрээр санхүүжүүлдэг гэсэн байна. Энэ нь судалгаанд оролцсон иргэдийн 48% нь буюу дунджаар нийт 1.2 их наяд төгрөгийг бидний зорилтот нийлүүлэлтийн сувгаар дамжуулан зээлцэг гэж үзэж болохоор байна.

Д. Банкны богнино хугацаат зээл болон финтек хэлбэрээр олгосон зээлийн судалгаа

Өрхийн орлого болон гаргалтын зөрөө санхүүжүүлэх буй иргэд дэргэдээр нь тооцоход 48% нь найз нөхөд, танил тал, барьцаалан тээхдүүтэй газраас зээл авч байгаа буюу 1.2 их наяд төгрөгийг ЛэндМН ББСБ ХК-ийн зорилтот нийлүүлэлтийн сувгаар дамжуулж авсан байх боломжтой юм.

Одоогийн финтек зах зээл нь богино хугацаатай 6 сая төгрөг хүртэлх зээлэнд төвлөрч байна. Финтекийн зах зээлийн боломжит хэмжээг арилжааны банкнуудын богино хугацаат зээлийн үлдэгдэл болон финтек хэлбэрээр олгосон зээлийн үлдэгдлийн дүнд үндэслэв. Ирээдүйн зах зээлийн хэмжээ 2020, 2021 оны эдийн засгийн төсөөлөл болон жилийн 5%-ийн CAGR-р тооцоход 2020 онд 1.2 их наяд төгрөг байх зах зээл 2030 онд 2.3 их наяд төгрөг хүртэл өснө хэмээн таамаглаж байна. Энэхүү төсөөлөлд дараагийн 5 жилийн эдийн засгийн өсөлт болон арилжааны банкны зээл гаргалтын өсөлт нөлөөлнө. Богино хугацаат зээл болон финтек хэлбэрээр олгож буй зээлийн зах зээлд нөлөөлөгч үндсэн индикаторууд нь эдийн засгийн өсөлт, өрхийн хэрэглээ болон өрхийн орлогын зөрөө, чанаргүй зээлийн түвшин, Интернет банкны хэрэглээний түвшингөөс хамаарна.

2021/10/11

16

6103855

9021031136

ГТС2420 157

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

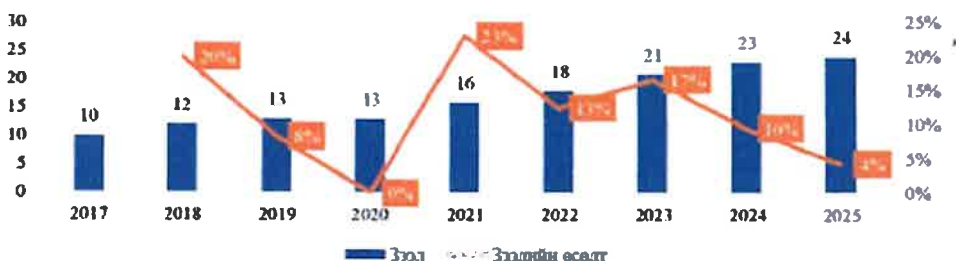
БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Арилжааны банкуудын бөгөөд хугацаат зээлийн үйлдвэл болон финтек хэвдгээр олон олон гэдгийн үйлдвэлийн дүнд үндэслэлээ зах зээлийн хэмжээ 1.2 их наяд төгрөг байлаар талиаг ааг гэж байна.

Е. Бизнесийн мөчлөг дээр үндэслэсэн зах зээлийн багтаамж

Хятад улс финтек салбарын хөгжлөөр дэлхийд тэргүүлсээр байна. Тус улсын нийт иргэдийн 76% нь зээлийн картгүй ба финтек шийдлээр зээл олгох боломжтой асар том зах зээл хэвээр буйг Оливер Ваймэн Анализ тайланд 2019 онд дурдсан байна. Үүнд нөлөөлөх болсон гол хүчин зүйл нь Хятадын эрх зүйн орчин, смарт утас хэрэглэгчдийн тооноос гадна финтек бүтээгдэхүүнүүд банкны салбарын хүрч чадаагүй эрэлттэй зах зээл буюу жижиг дунд бизнес болон банкны шаардлага хангаагүй бизнесийнхэнд хүрч эхэлснээр маш том зах зээлийг бий болгож чадсан явдал юм.

Зураг 29. Хятадын интернет кредит зээлийн үлдэгдэл /их наяд юань/

Эх сурвалж: Ант Файнэншя Компанийн IPO проспектусаас

Хятад улс нь дэлхийд финтек хэрэглэгчдийн тоогоор тэргүүлэгч буюу судалгаанд оролцсон иргэдийн 70% нь финтек хэрэглэдэг гэжээ.

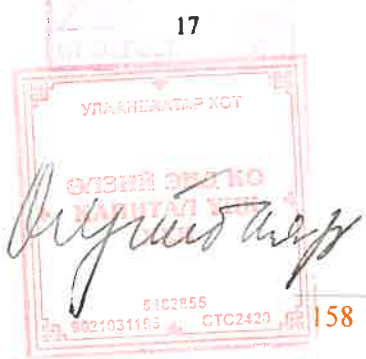
ӨРСӨЛДӨГЧИЙН СУДАЛГАА:

ЛэндМН ББСБ ХК нь Монгол улын хамгийн анхны хиймэл оюун ухаанд суурилан дэвшилтэт технологийг санхүүгийн үйлчилгээтэй хослуулсан финтек шийдэл бүхий бичил зээл олгох аппликейшн билээ. ЛэндМН нь тус аппликейшнээрээ дамжуулан Лэнд хэтэвч үйлчилгээг ашиглан төлбөр тооцоо, мөнгөн шилжүүлэг хийх болон барьцаагүй зээл авах боломжийг хэрэглэгчиддээ санал болгодог. Энэхүү аппликейшнийг ашиглан хэрэглэгчид 2 сая хүртэлх төгрөгийн зээлийг 7, 14, 21 болон 30 хоногийн хугацаатайгаар авах боломжтой. ЛэндМН аппликейшн нь Google Play Store дээр 500,000+ хандалтыг авч, 3000 гаруй хэрэглэгчдийн сэтгэгдлийг цуглуулж, сэтгэгдлийн үнэлгээгээр 4.3 гэсэн үнэлгээг авсан байна.

2017 онд анх ЛэндМН аппликейшн олон нийтэд танилцуулснаас хойш энэхүү салбарт олон өрсөлдөгчид шинээр орж ирж байгаа нь хэр ирээдүйтэй салбарыг онилон харж зах зээл түүчээлэн нэвтрүүлж чадсан байна вэ гэдгийг харуулж байна. Мөн түүнчлэн өрсөлдөгчдийн цар хүрээ нэмэгдэх нь хэрэглэгчдэд цаашид өндөр өрсөлдөөн дундаас чанартай үйлчилгээг хүртэх, улам илүү давуу талуудыг олж авах таатай боломжуудыг нээж өгч байна. Энэхүү судалгаанд дараах 3 аппликейшнийг өрсөлдөгчдийг төлөөлүүлэн сонгосон бөгөөд товч танилцуулгуудыг хүргэж байна:

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧЛЭГЭЭ

1. Pocket аппликейшн /Инвесскор Хэтэвч ББСБ ХХК/

Pocket.mn апп нь “Инвесскор Хэтэвч ББСБ” ХХК-иас гаргасан цахим зээл, цахим төлбөр тооцооны үйлчилгээ бүхий финтек болон хиймэл оюун ухааны технологид суурилсан апп бөгөөд харилцагч албан ёсны мэдээллүүдийг бөглөж бүртгүүлсний дараа харилцагчийн зээлжих эрхийг Монгол банкны зээлийн мэдээллийн сан болон системийн хиймэл оюун ухаанд тулгуурлан тогтоодог бичил зээл олгох апп юм. Харилцагчид нь 10 сая хүртэлх төгрөгийг 14 хоногоос 180 хүртэлх хоногийн хугацаатайгаар авах боломжтой бөгөөд Google Play Store дээр 100,000+ хандалтыг авч, 2000 гаруй хэрэглэгчдийн сэтгэгдлийг цуглуулж, сэтгэгдлийн үнэлгээгээр 4.5 гэсэн үнэлгээг авсан байна.

Эх сурв: Play store, компанийн мэдээлэл, үйлчилгээний танилцуулга

2. Simple аппликейшн /Ашид Капитал ББСБ ХХК/

Simple.mn апп нь сүүлийн үеийн ухаалаг технологийг ашиглан харилцагчдынхаа цаг, энерги, мөнгийг хэмнэх зорилго бүхий дижитал зээлийн үйлчилгээг үзүүлж байгаа бөгөөд биометрик мэдээлэлд тулгуурлан харилцагчаа таньж мэдэж, мөн зээлийг шийдвэр гаргалт, зээл олголтын үйл явцыг автоматжуулсан финтек апп юм. Харилцагчид нь 10 сая хүртэлх төгрөгийн зээлийг 1-12 сарын хугацаатайгаар авах боломжтой бөгөөд Google Play Store дээр 100,000+ хандалтыг авч, 339 хэрэглэгчдийн сэтгэгдлийг цуглуулж, сэтгэгдлийн үнэлгээгээр 3.5 гэсэн үнэлгээг авсан байна.

Эх сурв: App store, Play store, компанийн мэдээлэл, үйлчилгээний танилцуулга

3. Ард аппликейшн /Ард Кредит ББСБ ХХК/

Энэхүү апп нь мөн технологийн шийдлийг ашиглан харилцагчдаа хаанаас ч, хэзээ ч өөрийн санхүүгийн санхүүгийн хөрөнгийг удирдах боломжийг олгож байгаа бөгөөд харилцагч ашиг-ийг татаж, гар утсандаа суулгаж бүртгүүлэн 5 сая төгрөг хүртэлх зээлийг 6 сарын хугацаатайгаар авах боломжтой юм. Мөн энэхүү апп нь Google Play Store дээр 500,000+ хандалтыг авч, 4000 гаруй хэрэглэгчдийн сэтгэгдлийг цуглуулж, сэтгэгдлийн үнэлгээгээр 4.2 гэсэн үнэлгээг авсан байна.

Эх сурв: App store, Play store, компанийн мэдээлэл, үйлчилгээний танилцуулга

Өрсөлдөөний үнэлгээгээр ЛэндМН ББСБ ХК-ын өрсөлдөх чадварыг дурдвал:

Хувь хүнд тохирсон үйлчилгээ: Хиймэл оюун ухаан (AI) нь хэрэглэгчдийн зээлийн үнэлгээг тооцоолж, зээлдэгчийн төлбөрийн чадварт таарсан зээлийг олгоно.

Үнэнч хэрэглэгчид зориулсан урамшууллын систем: Урамшууллын систем нь хэрэглэгчдэд илүү их зээлийг бага шимтгэлээр авах боломжийг олгодог. Тиймээс шимтгэл бууруулалт нь дахин зээл авахад хэрэглэгчдийн сэтгэл ханамжийг нэмж, зээлээ хугацаанд нь төлөх хандлагыг дэмжиж, санхүүгийн сахилга батад сургаж байна.

Зардлын хэмнэлт: Финтек компанийн хувьд нэг харилцагчид ногдох үйл ажиллагааны зардал нь банктай болон бусад банк бустай харьцуулахад бага байна. Толгой компани нь систем хөгжүүлэлтийг хийдэг ба ЛэндМН зөвхөн турших болон засварын зардал гаргадаг.

Онцгой нөөц: AI-ийн оновчтой стратегийн хүрээнд чанаргүй зээл нь бусад банкны хэрэглээний зээлийн чанаргүй зээлээс бага байна. Компани нь зах зээлд хүчтэй хоногшуулалт хийж байгаа ба өрсөлдөгч гарч ирэхээс өмнө үнэнч хэрэглэгчдийг татаж байна.

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХОДЛОХ, ХОДЛОХ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЦЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

БИЗНЕСИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТААМАГЛАЛ

ЛэндМН ББСБ ХК нь олон нийтээс хөрөнгө татан төвлөрүүлж, барьцаагүй бичил зээлийг олгож эхлээд багагүй хугацаа өнгөрөөд байна. Тус компанийн зээлийн бүтээгдэхүүн нь техник технологийн шийдлийг ашиглан бичил зээл олгох процессыг бүрэн автоматжуулж олон мянган харилцагч зээлдэгчдийн цаг хугацаа болон бусад нөөцийг хэмнэсэн үйлчилгээ юм. Тухайн бүтээгдэхүүн үйлчилгээ олон нийтийн дунд дэлгэрч, хэрэглэгчид, хөрөнгө оруулагчдаас өндөр үнэлгээ авж санхүүгийн салбарт финтек технологи, бүтээгдэхүүний инновацийн шинэ жишгийг авчирсан нь ялангуяа салбарын өрсөлдөөнийг нэмэгдүүлж байна.

Бүтээгдэхүүн үйлчилгээний онцлог нь барьцаагүй бичил зээлийг түргэн шуурхай байдлаар ухаалаг гар утсаар дамжуулан олгодог бөгөөд хөрөнгө оруулагч нарт итгэл төрүүлж өндөр өгөөжтэй санхүүгийн бүтээгдэхүүнийг эзэмших боломж олгож байна.

ЛэндМН ББСБ ХК /бонд гаргагч/-ийн үйл ажиллагаа явуулж буй зах зээл нь нийт өрхийн орлого болон зардлын зөрүү болох -2.52 их наяд төгрөг (2021 оны прогноз) хүртэл тэлэх боломжтой төсөөлөлтэй байна.(2020 он нь Covid-19 цар тахалтай холбоотой хөл хорио, бизнесийн үйл ажиллагаа болон хэрэглэгчдийн худалдан авалт саатсан зэрэг нь богино хугацааны өрхийн орлого зардлын зөрөөг бүрэн илэрхийлж чадахгүй гэж үзэв). Энэхүү зах зээлд урт хугацаанд санхүүгийн сахилга баттай харилцагчдыг нэмэгдүүлж тэдний богино хугацааг санхүүгийн хэрэгцээг түргэн шуурхай хангаж, салбарын өрсөлдөөн, хөгжлийг түргэсгэж, нийгмийн нөөцийг үр ашигтай зарцуулахад хувь нэмрээ оруулан ажиллахаар зорьж байна.

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Эх сурвалж: Компанийн бизнес төлөвлөгөө

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн харилцагчдын тоо 2020 оны эцэст 175,271 болж өмнөх оны мөнг үеэс даруй 5.3% өссөн байна. Харилцагчдын тоо хэдийгээр өссөн боловч хөл хорио, эдийн засгийн эргэлт удааширсан, өрхийн хэрэглээ буурсантай холбоотойгоор зээлийн дүн буурахад нөлөөлсөн гэж үзэж байна. Гэвч эдийн засаг хэвийн нөхцөлд шилжсэнээр хэрэглээний дүн огцом өсөх хандлагатай юм. Компанийн бизнес

2021/10/11

19

160

“ИТГЭЛТ ЭСТИМЭЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧЛЭГЭЭ

төлөвлөгөөний дагуу харилцагчдын өсөлтийн хувь тогтворжиж 2025 оны байдлаар 275,573 харилцагчтай болох төсөөлөлтэй байна. Иймд хүү болон шимтгэлийн орлогын гол үзүүлэлт болох харилцагчдын тооны төсөөллийг ЛэндМН ББСБ ХК-ийн үндсэн үйл ажиллагаатай уялцуулан, өрхийн хэрэглээ болон орлогын зөрөө болох өрхийн ахиу хэрэглээний (зөрөө) түвшинг ашиглан таамаглав.

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТААМАГЛАЛ

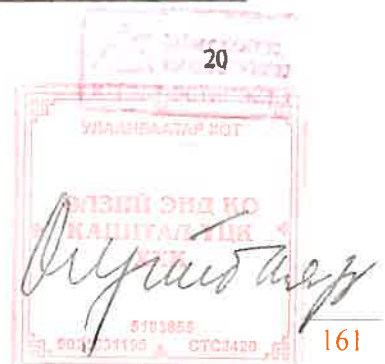
Хүснэгт . Санхүүгийн тайлангийн таамаглал /Сая ₮/

	2018 А	2019 А	2020 А	2021 F	2022 F	2023 F	2024 F	2025 F
Нийт хөрөнгө	24,323	58,100	39,681	45,797	61,491	82,939	92,401	102,424
Мошго түүнтэй адилтгах хөрөнгө	4,218	6,756	9,521	3,214	3,338	6,527	5,704	4,707
Харилцагчдад олгосон нийт зээл	19,210	50,007	28,115	41,231	56,809	75,089	85,402	97,355
Хэвийн зээл	18,075	47,055	25,036	37,719	52,636	70,430	80,368	91,302
Хугацаа хэтэрсэн зээл	792	1,218	514	678	925	1,236	1,616	2,082
Чанаргүй зээл	343	1,734	2,565	2,834	3,248	3,423	3,418	3,971
Зээлийн эрдэлийн нөөц	(444)	(1,552)	(3,343)	(4,190)	(4,710)	(5,057)	(5,269)	(6,070)
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	-	-	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500
Бусад хөрөнгө	693	1,385	1,647	1,886	2,252	2,625	2,807	3,021
Үндсэн хөрөнгө	258	1,162	1,063	1,011	1,188	1,173	1,203	889
Биет бус хөрөнгө	388	342	178	145	113	83	53	23
	2018 А	2019 А	2020 А	2021 F	2022 F	2023 F	2024 F	2025 F
Өр төлбөр	10,969	40,902	22,159	25,708	33,334	47,864	49,925	50,276
Зээлийн эх үүсвэр	9,849	37,985	20,489	23,934	31,334	45,434	47,434	47,834
Болцдын өр төлбөр	6,329	3,523	7,266	9,636	8,636	14,436	14,436	15,336
Итгэлцэл	-	13,696	10,364	11,957	19,557	19,457	21,457	21,457
Банкны зээл	3,520	8,604	2,859	186	1,386	8,486	186	686
Бусад зээл	-	12,162	-	2,155	1,755	3,055	11,355	10,355
Бусад өр төлбөр	1,120	2,917	1,670	1,774	2,000	2,430	2,491	2,442
	2018 А	2019 А	2020 А	2021 F	2022 F	2023 F	2024 F	2025 F
Эздийн өмч	13,354	17,198	17,522	20,089	28,157	35,075	42,476	52,148
Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	10,814	10,814	10,814	10,814	10,814	10,814	10,814	10,814
Халаасны хувьцаа	0	(266)	(989)	(1,493)	(1,493)	(1,493)	(1,493)	(1,493)
Тайланг үеийн ашиг (алдагдал)	2,560	4,910	2,240	3,206	5,389	6,457	8,047	9,672
Хуримтлагдсан ашиг (алдагдал)	(20)	1,740	5,457	7,249	10,134	14,984	20,795	28,842
Бусад эздийн өмч	-	-	-	313	3,313	4,313	4,313	4,313
Нийт өр төлбөр болон эздийн өмч	24,323	58,100	39,681	45,797	61,491	82,939	92,401	102,424

Хүлээгдэж буй төлөвлөгөө

2021/10/11

161

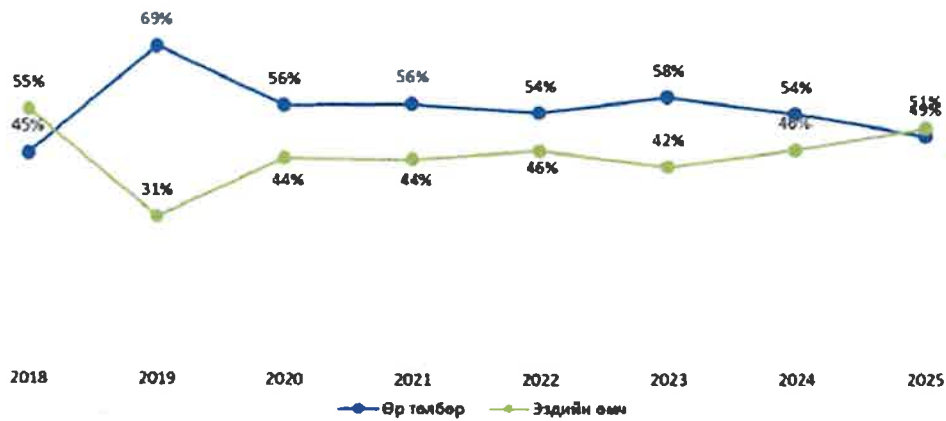

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДТӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Дүрмийн сан өсөх төлөвтэй байна: 2019 онд нийт хөрөнгийн 70 гаруй хувийг өр төлбөр эзлэн, түүний дийлэх хэсгийг итгэлцэл болон банкны зээл эзэлж байсан бол 2020 оны эцэст өр төлбөрийн эзлэх хувь хэмжээ 55.8% болон буурсан байна. Компанийн үйл ажиллагаа тогтвортой нэмэгдсэнээр 2025 онд эздийн өмчийн дүн 2021 онтой харьцуулахад 2.6 дахин өсөх төлөвтэй байна. Компани финтект суурилсан бичил зээлийн зах зээлийн эрэлт хэрэгцээ болон зээл гаргалтын дүн, харилцагчдын тоо, зээл гаргах эх үүсвэрийн тогтвортой байдал зэрэг үзүүлэлт дээр үндэслэн өртөг бага санхүү эх үүсвэрээр зээлийн багцын дүнг нэмэгдүүлж ашигт ажиллагааг нэмэгдүүлэх стратеги баримтлан ажиллаж байна.

Зураг . Өр төлбөр ба эздийн өмч

Эх сурвалж: Компанийн дотоод мэдээлэл

Нийт хөрөнгө өсөх төлөвтэй байна: ЛэндМН ББСБ ХК-ийн нийт хөрөнгө 2020 оны эцэст 39.6 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үзүүлэлтээс 31.7%-р буурсан байна. Энэхүү бууралтыг задаргааг харвал өр төлбөр 44.7%-р буурч эздийн өмч 2%-иар өссөн байна. Компанийн эрсдийн удирдлагын бодлого, цар тахалтай холбоотой иргэдийн зээлийн буурах хандлага, бизнесийн зогсонги байдал зэргийг урьдчилан тооцоолж эрсдэлтэй зээлийн багцыг бууруулах, өртөг өндөртэй эх үүсвэрийг хаах зэрэг бодлого авч хэрэгжүүлсэн нь оновчтой байсан гэж дүгнэж болохоор байна. Санхүүгийн зах зээл дээр зээлийн бизнесийн хувьд эх үүсвэр болон олгогдож буй зээлийн хугацааг зөв удирдах нь маш чухал байдаг. ЛэндМН ББСБ ХК-ийн хувьд бизнес загвар нь урт хугацаат эх үүсвэрээр богино хугацаат зээл гаргадаг тул эх үүсвэр болон зээл гаргалтын хугацааны удирдлагын эрсдэлд өртөх магадлал харьцангуй бага байдаг онцлогтой. Энэхүү бизнес загварын онцлог нь цар тахлын үеийг эрсдэл багатай даван туулснаар дахин нэг батлагдсан гэж үзэж болох юм. Компани нь цаашид зээлийн үйл ажиллагаагаа өөрийн болон бусад эх үүсвэрээр тогтвортой нэмэгдүүлснээр 2025 оны байдлаар 2020 онтой харьцуулахад нийт хөрөнгийн дүн 2.6 дахин өсч 102 тэрбум төгрөгт хүрэх төсөөлөлтэй байна.

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨД, ДОХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ОРЛОГЫН ТАЙЛАНГИЙН ТААМАГЛАЛ

Хүснэгт . Орлогын тайлангийн таамаглал /сая төгрөг/

	2018 А	2019 А	2020 А	2021 F	2022 F	2023 F	2024 F	2025 F
Хүү, шимтгэлийн орлого	7,143	18,497	16,298	15,093	19,961	24,942	29,743	33,105
Хүүгийн зардал	(512)	(4,487)	(5,229)	(3,567)	(5,076)	(7,226)	(8,545)	(8,692)
Цэвэр хүүгийн орлого	6,631	14,010	11,069	11,526	14,885	17,716	21,198	24,413
Эрсдэлийн сангийн зардал	(408)	(1,619)	(2,393)	(1,639)	(1,484)	(1,918)	(2,449)	(3,039)
Эрсдэлийн сангийн дараах орлого	6,223	12,391	8,676	9,887	13,401	15,798	18,749	21,374
Шимтгэлийн зардал	(981)	(1,925)	(1,659)	(1,563)	(1,955)	(2,307)	(2,605)	(2,797)
Шимтгэлийн дараах орлого	5,242	10,466	7,017	8,324	11,446	13,491	16,144	18,577
Ерөнхий зардал	(1,032)	(2,485)	(2,093)	(2,349)	(2,782)	(3,137)	(3,319)	(3,428)
Удирдлагын зардал	(1,345)	(1,950)	(2,382)	(2,412)	(2,677)	(2,945)	(3,297)	(3,454)
Нийт үйл ажиллагааны зардал	(2,377)	(4,435)	(4,475)	(4,761)	(5,459)	(6,082)	(6,616)	(6,882)
Татвах төлөхийн өмнөх ашиг	2,865	6,031	2,542	3,563	5,987	7,409	9,528	11,695
Татвар	(305)	(1,121)	(302)	(357)	(598)	(952)	(1,481)	(2,023)
Цэвэр ашиг	2,560	4,910	2,240	3,206	5,389	6,457	8,047	9,672

‘Хүлээгдэж буй төлөвлөгөө

Орлогын таамаглалд дараах үндсэн үзүүлэлтүүд орсон болно:

Хүснэгт . Орлогын таамаглалд орсон үзүүлэлтүүд

Орлогын таамаглалын үзүүлэлтүүд	2018	2019	2020	2021F	2022F	2023F	2024F	2025F
1 Харилцагчдын тоо /мянган хүн/	94.1	166.4	175.3	187.2	215.6	240.4	259.9	275.6
2 Зээлийн багц /Сая ₮/	19,210	50,007	28,115	41,231	56,809	75,089	85,402	97,355
3 Олгосон зээлийн хэмжээ /Сая ₮/	150,025	426,555	210,502	311,733	400,935	518,325	662,098	821,444
4 Зээлийн эрсдэлийн сан /Сая ₮/	-443.6	-1,551.7	-3,343.4	-4,190.0	-4,710.0	-5,057.0	-5,269.0	-6,070.0
5 Хүү шимтгэлийн орлого /Сая ₮/	7,143	18,197	16,298	15,093	19,961	24,942	29,743	33,105

1. Компанийн харилцагчдын тоо: ЛэндМН ББСБ ХК-ийн зээлийн харилцагчдын тоо Covid-19 цар тахалтай холбоотой 2019-2020 онд 5.3%-иар өсч 175.3 мянгад хүрэв. Энэхүү үзүүлэлт цаашид тогтворжин 2020-2025 оны хооронд жил дунджаар CAGR-9.5%-ийн өсөлт үзүүлэн 2025 оны эцэс гэхэд 275,573-д хүрэх тооцоотой байна. Энэхүү

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМЭЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ТӨДЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

үзүүлэлт нь цаашид орлого болон бусад санхүүгийн төсөөллийн үндсэн хүчин зүйл болно.

- 2. Зээлийн багц:** Олгож буй зээлийн багцын хэмжээ 2020 оны эцэст 28.1 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеээс 43.1%-иар буурсан байдалтай байна. Энэхүү үзүүлэлт ЛэндМН ББСБ ХК-ын гол үйл ажиллагаа болох бичил хэрэглээний зээл олгох үйл ажиллагааны гол хөрөнгийн ангилал юм. 2020 оны энэхүү буурсан үзүүлэлт нь тухайн оны цаг үе, дэлхий нийтийн тулгамдсан асуудлаас үүдэж буй эрсдэлээр тохируулан буурсан бол вакцинжуулалт болон Covid-19 цар тахалтай холбоотой эрсдэл буурж бизнесийн бүх байгууллагуудын үйл ажиллагаа бүрэн нээгдэх үед түүнийг дагаад уг зээлийн багцын дүнг нэмэгдүүлэх боломжтой юм.
- 3. Олгосон зээлийн хэмжээ:** ЛэндМН ББСБ ХК-ийн 2020 онд олгосон зээлийн хэмжээ 210.5 тэрбум төгрөгт хүрсэн ба цаашид жилд дунджаар CAGR-27.4%-иар өсч 2025 он гэхэд нийтдээ 821.4 тэрбум төгрөгийн зээл олгох төлөвтэй байна. Энэхүү өсөлтийг бүтээгдэхүүн төрөлжилт болон хөгжүүлэлт, бичил хэрэглээний зээлийн эрэлт хэрэгцээ, компанийн зээлийн багцын бодлого зэрэг тодорхойлно. Энэхүү үзүүлэлтийг компанийн ирэх 5 жилийн зээлийн үлдэгдлийн өссөн дүнгээр тооцсон болно./
- 4. Зээлийн эрсдлийн сангийн хэмжээ:** Зээлийн эрсдлийн сангийн хэмжээ 2020 оны байдлаар 3.34 тэрбум төгрөгт хүрч нийт зээлийн багцын 12%-ийг эзэлж байна. Энэ хэмжээ өмнөх оны мөн үеээс даруй 4 дахин өссөн нь өнөөгийн нөхцөл байдлын эрсдлийн үнэлгээ хэр түвшинд байгааг илтгэнэ. Цаашид бизнесийн цар хүрээгээ тэлж 2025 он гэхэд зээлийн эрсдлийн сангийн хэмжээ нийт зээлийн багцын 6.2%-ийг эзлэх төлөвтэй байгаа ба бусад санхүүгийн байгууллагын чанаргүй зээлийн түвшинтэй харьцуулахад харьцангуй бага байхаар байна. Энэхүү үзүүлэлт нь зээлийн цэвэр багц, харилцагчдын тооны өсөлтөөс шууд хамаарч байна.
- 5. Хүү шимтгэлийн орлого:** Компанийн хүү шимтгэлийн орлого харилцагчийн тоо болон нийт зээлийн багцаас шууд хамааралтай бөгөөд ирэх 5 жилийн төсөөлөлд харилцагчийн тоо болон нийт зээлийн багцын өсөлтийг зэрэгээр харж байгаа учир хүү шимтгэлийн орлого өсөхөөр байна.

Монгол улсын эдийн засгийн өсөлт тогтвортой түвшинд байсан 2019 онд өрхийн нэмэлт хэрэглээ буюу орлогоос давсан хэрэглээний дүн 2.83 их наяд төгрөгт хүрсэн байна. Харин Азийн Хөгжлийн Банкны таамагт дурдсанаар манай улсын эдийн засгийн өсөлт COVID-19 вирусийн нөлөөгөөр 2020 онд 2.1%, 2021 онд 4.6% байх төлөвтэй байгаа ба ирэх онд өрхийн орлогоос давсан хэрэглээний өсөлтийг тооцоход банкнаас гаргадаг 1 жилийн хугацаатай зээлийн өсөлтөөс өндөр байгаа нь ЛэндМН ББСБ ХК-н барьцаагүй, цахим, богино хугацаат хэрэглээний зээлийн харилцагчид нэмэгдсээр байх үндэслэл болохоор байна.

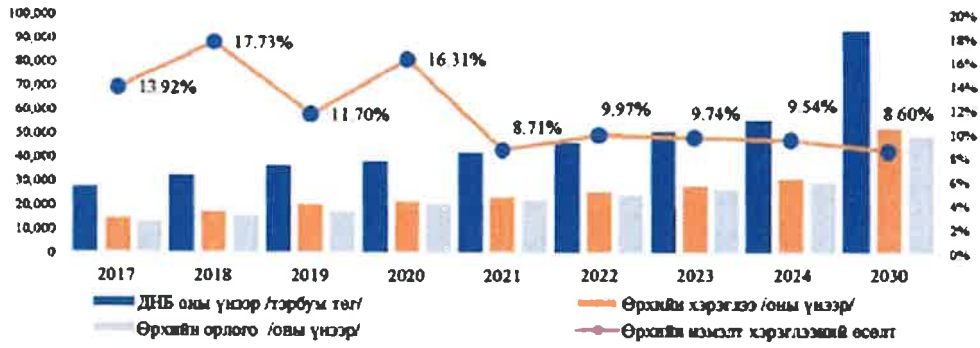

2021/10/11

164

Зураг: Өрхийн нэмэлт хэрэглээний өсөлт /Гэрбум ₮/

Эх сурвалж: Монгол банк, судлаачийн тооцоолол
 Бонд гарагч ЛэндМН ББСБ ХК-ийн гол бүтээгдэхүүн нь богино хугацаатай хэрэглээний зээл учир тус гамагт ашигласан ахиу хэрэглээний өсөлт нь тогтворжсон зах зээлийн оролцогчид илүү хамаарах боломжтой.

2021/10/11

165

“ИТГЭЛТ ЭСТИМЭЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. “ЛЭНДМН БЭСБ” ХК-ИЙН БИЗНЕСИЙН ҮНЭЛГЭЭ

3.1 БИЗНЕС ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН ТУХАЙ

“ЛэндМН БЭСБ” ХК-ийн бизнесийн үнэлгээг хийхдээ ҮОУК-аас баталсан нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн 3-н хандлагын аргаас орлогын хандалгын арга, зах зээлийн хандлагын аргыг сонгон авч хийсэн болно.

“Зах зээлийн арга”-аар хийхдээ “ЛэндМН БЭСБ” ХК-ийн хувьцааны арилжааны үнэ болон I ангилалын ХК, ижил үйл ажиллагаа явуулж байгаа ХК-ийн мэдээлэлд үндэслэн хийсэн болно.

Дараах мэдээлэлд үндэслэн хийсэн болно.

№	Үзүүлэлт	Ард Кредит	Инвескор	Мандал даатгал	Ард даатгал	ЛэндМН
1	Нийт орлого /сая.төг/	6,333.7	29,147.5	33,224.7	15,713.5	16,377.8
2	Цэвэр ашиг /сая.төг/	2,008.5	11,460.2	4,588.1	2,147.8	2,432.2
3	Эздийн өмч /сая.төг/	11,190.4	52,696.8	22,721.2	13,158.7	17,713.8
4	Нийт хувьцааны гоо /ширхэг/	280,000,000	71,727,918	624,301,600	25,000,000	800,000,000
5	Нэгж хувьцааны өнөөгийн үнэ /төгрөг/	281.2	3,214	74.2	1460	50
6	Нэгж хувьцаанд ногдох ашиг /төгрөг/	7.2	159.8	7	86	3.04
7	Зах зээлийн үнэлгээ /сая.төг/	78,730.4	232,541.9	46,323.2	36,500.0	37,845.9
8	Шаардлагатай өгөөжийн хувь	17.7%	17.7%	17.7%	17.7%	17.7%
9	Үнэ ашгийн харьцаа	39.2	20.1	10.1	17.0	16.4
10	Нэгж хувьцааны дансны үнэ /төгрөг/	40.0	734.7	74.2	526.3	22.1
11	Зах зээлийн үнэ, дансны үнийн харьцаа	7.04	4.37	1.00	2.77	2.26

Эх сурвалж: msc.mn

2021/10/11

166

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИШЭС, Ү.Э ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЭӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

3.1.1 ИРЭЭДҮЙН МӨНГӨН УРСГАЛЫГ ХОРОГДУУЛАН ТООЦОХ АРГААР ХИЙСЭН ТУХАЙ:

Орлогын хандлага

Жил тутам олох орлогыг тооцсон тухай:

Бид орлогыг тооцохдоо “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн 5 жилийн бизнес төлөвлөгөө, санхүүгийн таамаглалд үндэслэн хийсэн болно.

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн Бизнес төлөвлөгөө, санхүүгийн таамаглалд гулгуурлан дараах тоо үзүүлэлийг ашиглан үнэлгээг хийсэн.

№	Нэр	сая.төг				
		2021	2022	2023	2024	2025
1	Нийт орлого	313,361.7	402,958.2	524,430.5	680,889.9	841,954.4
2	Хүүгийн орлого	14,802.1	19,611.1	24,384.7	29,104.6	32,463.4
3	Үндсэн зээлийн эргэн төлөлт орлого	298,559.6	383,347.1	500,045.8	651,785.3	809,490.9
4	Бусад орлого	291.1	350.1	556.8	638.8	641.6
5	Үйл ажиллагааны зардал	(4,761.2)	(5,459.2)	(6,081.9)	(6,616.1)	(6,881.6)
6	Хөрөнгө татан төвлөрүүлэхтэй холбоотой зардал	(3,567.1)	(5,076.4)	(7,225.5)	(8,545.0)	(8,691.9)
7	Бусад зардал	(3,202.6)	(3,439.0)	(4,225.0)	(5,054.0)	(5,836.5)
8	Татварын өмнөх ашиг	3,562.3	5,986.6	7,409.1	9,528.2	11,695.1
9	ААНОАТ	(356.2)	(598.7)	(952.3)	(1,482.0)	(2,023.8)
10	Татан төвлөрүүлэх хөрөнгө /тухайн хугацаанд шинээр авах зээл, бонд	21,613.2	31,700.0	43,800.0	44,400.0	44,800.0
11	Төлөх зээлийн дүн	(17,855.5)	(21,300.0)	(28,700.0)	(42,400.0)	(44,400.0)
12	Капитал зарцуулалт	147.3	402.4	293.3	519.5	158.8
13	Ажлын капитал	20,082.0	28,148.9	35,066.7	42,466.9	52,138.2
14	Элэгдэл	(226.0)	(257.7)	(338.5)	(518.9)	(503.5)
15	Нийт гадагшаа гарсан зээлийн хэмжээ	421,351.5	581,437.9	795,517.1	966,359.1	1,100,380.7
16	Нийт төлөх өр төлбөрийн хэмжээ	25,707.9	33,333.6	47,863.7	49,924.7	50,275.9
17	Ажлын капиталын өөрчлөлт	2,560.3	8,066.9	6,917.8	7,400.1	9,671.3
18	Шинээр олгож буй зээл	311,732.9	400,935.2	518,325.2	662,098.2	821,443.9

2021/10/11

167

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Мөнгөн гүйлгээг хорогдуулан тооцох хувийг тогтоосон тухай.

Мөнгөн гүйлгээг хорогдуулан тооцох хувийг тогтооходоо нийлбэрийн аргыг ашиглан дараах томъёогоор тодорхойлсон. Үүнд:

МГХТХ- Мөнгөн гүйлгээг хорогдуулан тооцох хувь

МГХТХ=K1+K2+K3+K4

K1- Эрсдэлгүй хүү

K2- Макро түвшиний нөлөөллийн хувь

K3- Салбарын гадаад эрсдлийн хувь

K4- Компанийн дотоод эрсдлийн хувь

K1- Эрсдэлгүй хүү-Застийн газрын бодлогын хүү 6 хувь байгааг үндэслэн тооцоолов.

K2- Макро төвшиний нөлөөллийн хувь Монгол улсын сүүлийн 5 жилийн инфляцийн дунджаар тооцоолов.

№	Он	Тухайн жилийн инфляци
1	2016 он	1.1%
2	2017 он	6.4%
3	2018 он	8.1%
4	2019 он	5.2%
5	2020 он	2.3%
Сүүлийн 5 жилийн дундаж инфляци		4.62%

K3- Салбарын гадаад эрсдлийн хувь. Өрсөлдөгч нэмэгдэх, валютын ханшийн хэлбэлзэл, дэлхий нийтийг хамарсан цар тахал зэргийг харгалзан үзэж 1% байна гэж тооцов.

K4- Компанийн дотоод эрсдлийн хувь

Байгуулалтын санхүүгийн нөөц-1%

Орлогын таамаглал-1%

Көэф-ийн ангилал	Көэф-ийн агуулга	Хувь
K1	Эрсдэлгүй хүүгийн хувь	6.0%
K2	Монгол улсын сүүлийн 5 жилийн инфляцийн дундаж	4.62%
K3	Салбарын гадаад эрсдлийн хувь	2.5%
K4	Компанийн дотоод эрсдлийн хувь	3.38%
Мөнгөн гүйлгээг хорогдуулан тооцох хувь /МГХТХ/		16.5%

Цаашид жил бүр тогтмол өсөлтийг хувийг 6% байна гэж тооцоолов. Тогтмол орлогын өсөлт нь бизнес урт хугацаанд тасралтгүй ажиллах боломжийг илтгэх үндсэн үзүүлэлт бөгөөд тогтмол орлогын өсөлт нь цаг ямагт инфляцийн дундаж түвшингөөс өндөр байна. Өөрөөр хэлвэл тогтмол орлогын өсөлт нь инфляцийн дундаж хувиас бага байгаа үед аливаа бизнес цаашид үргэлжлэх боломжгүй гэж үзэх юм.

2021/10/11

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ТӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

3.2 ЗАХ ЗЭЭЛИЙН АРГААР ХИЙСЭН ҮНЭЛГЭЭ

№	Үзүүлэлт	Ард Кредит	Инвескор	Малдал даатгал	Ард даатгал	Дундаж
1	Нийт орлого /сая.төг/	6,333.7	29,147.5	33,224.7	15,713.5	
2	Цэвэр ашиг /сая.төг/	2,008.5	11,460.2	4,588.1	2,147.8	
3	Эздийн өмч /сая.төг/	11,190.4	52,696.8	22,721.2	13,158.7	
4	Нийт хувьцааны тоо /ширхэг/	280,000,000	71,727,918	624,301,600	25,000,000	
5	Нэгж хувьцааны өнөөгийн үнэ /төгрөг/	281.2	3,214	74.2	1460	
6	Нэгж хувьцаанд ногдох ашиг /төгрөг/	7.2	159.8	7	86	
7	Зах зээлийн үнэлгээ /сая.төг/	78,730.4	232,541.9	46,323.2	36,500.0	
8	Шаардлагатай өгөөжийн хувь	17.7%	17.7%	17.7%	17.7%	
9	Үнэ ашгийн харьцаа	39.2	20.1	10.1	17.0	21.6
10	Нэгж хувьцааны дансны үнэ /төгрөг/	40.0	734.7	74.2	526.3	
11	Зах зээлийн үнэ, дансны үнийн харьцаа	7.04	4.37	1.00	2.77	3.80

№	Үзүүлэлт	ЛэндМН
1	Нийт орлого /сая.төг/	16,377.8
2	Цэвэр ашиг /сая.төг/	2,432.2
3	Эздийн өмч /сая.төг/	17,713.8
4	Нийт хувьцааны тоо /ширхэг/	800,000,000
5	Нэгж хувьцааны өнөөгийн үнэ /төгрөг/	50
6	Нэгж хувьцаанд ногдох ашиг /төгрөг/	3.04
7	Зах зээлийн үнэлгээ /сая.төг/	37,845.9
8	Шаардлагатай өгөөжийн хувь	17.7%
9	Салбарын дундаж үнэ, ашгийн харьцаа	21.6
10	Нэгж хувьцааны дансны үнэ /төгрөг/	22.1
11	Зах зээлийн үнэ, дансны үнийн харьцаа салбарын дундаж	3.80
12	Үнэ ашгийн харьцаагаар үнэлсэн үнэлгээ	52,537.4
13	Дансны үнээр үнэлсэн үнэлгээ	67,240.25

Зах зээлийн аргаар үнэлсэн үнэлгээний дүн 52,537,400,000 /тавин хоёр тэрбум таван зуун гучин долоон сая дөрвөн зуун мянга/-н төгрөг.

2021/10/11

169

“ИТГЭЛТ ЭСТИМЭЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЙ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

3.3 ОРЛОГЫН ХАНДЛАГЫН ИРЭЭДҮЙН МӨНГӨН УРСГАЛЫГ ХОРОГДУУЛАН ТООЦОХ АРГААР ХИЙСЭН ҮНЭЛГЭЭ.

Бизнесийн үнэлгээ хийсэн огноо:

2021 оны 05 сарын 19

1. Орлогын албан татварын %	10%	25%
2. Даскаунтын хувь		16.5%
Сүүлийн жилийн орлогын өсөлт		6%

Нэр	2021	2022	2023	2024	2025
Хүү ба үндсэн зээлийн орлого	313,361.7	402,958.2	524,430.5	680,889.9	841,954.4
Өөрчлөлтийн хувь		129%	130%	130%	124%
Үндсэн зээлийн төлбөр	298,559.6	383,347.1	500,045.8	651,785.3	809,490.9
Хүүгийн орлого	-	14,802.1	19,611.1	24,384.7	32,463.4
Бусад орлого	291.1	350.1	556.8	638.8	641.6
Үйл ажиллагааны зардал	4,761.2	5,459.2	6,081.9	6,616.1	6,881.6
Хөрөнгө татан төвлөрүүлэх зардал	3,567.1	5,076.4	7,225.5	8,545.0	8,691.9
Бусад зардал	3,202.6	3,439.0	4,225.0	5,054.0	5,836.5
Татвар төлөхийн өмнөхи үйл ажиллагааны ашиг	3,562.3	5,986.6	7,409.1	9,528.2	11,695.1
Татван ноогдох орлого	3,562.3	5,986.6	7,409.1	9,528.2	11,695.1
Орлогын татвар	356.2	598.7	952.3	1,482.0	2,023.8
Татварын дараахи цэвэр орлого	3,206.1	5,387.9	6,456.8	8,046.1	9,671.3
ЦБ-нд эзлэх хувь	0.01023	0.01337	0.01231	0.01182	0.01149
Нэмэх нь: Татан төвлөрүүлэх хөрөнгө	21,613.2	31,700.0	43,800.0	44,400.0	44,800.0
Хасах нь: Зээлийн төлбөр /Үндсэн зээл ба хүү/	17,855.5	21,300.0	28,700.0	42,400.0	44,400.0
Буцаан төлөгдсөн зээлийн үндсэн төлбөр	298,559.6	383,347.1	500,045.8	651,785.3	809,490.9
Шинээр олгож буй зээлийн хэмжээ	311,732.9	400,935.2	518,325.2	662,098.2	821,443.9
Хасах нь: Капитал зарцуулалт	147.3	402.4	293.3	519.5	158.8

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЭС, Ү.Т ХӨДГӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Нэр		2021	2022	2023	2024	2025
Нэмэх нь: Элэгдэл		226.0	257.7	338.5	518.9	503.5
Нэмэх нь: Зээлийн эрсдлийн сан		3,202.6	3,439.0	4,225.0	5,054.0	5,836.5
Мөнгөн гүйлгээний урсгал		(2,928.2)	1,494.0	7,547.6	4,786.7	4,299.6
ЦБ-нд эзлэх хувь		(0.01)	0.00	0.01	0.01	0.01
Дискаунтын хүчин зүйл	16.5%	0.93	0.80	0.68	0.59	0.50
Өнөөгийн үнэ, цэнэ		(2,713)	1,188	5,152	2,805	2,163
Өнөөгийн үнийн дүн		8,595				
Сүүлчийн өсөлтийн түвшин	6.0%				6.0%	
Эцсийн жилийн капиталжуулалтын түвшин	10.5%				10.5%	
Эцсийн жилийн өртөг /2025 он/						43,405
Сүүлийн жилийн авлага.						97,355
Дискаунтын хүчин зүйл						0.502960
Эцсийн жилийн өнөөгийн үнэ, цэнэ		70,796.6				
Эцсийн жилийн өр төлбөр						50,276
Эцсийн жилийн өр төлбөрийн өнөөгийн үнэ цэнэ		25,286.8				25,287
Бизнесийн үнэ цэнэ		54,104.5	/Гавин дөрвөн тэрбум нэг зуун дөрвөн сая таван зуун мянга/-н төгрөг.			

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДҮГНЭЛТ

№	Нэр	Дүн	Ач холбогдол	Дүн
1	Ирээдүйн мөнгөн урсгалыг хорогдуулан тооцох аргаар хийсэн үнэлгээний дүн	54,104.5	100%	54,104.5
2	Зах зээлийн аргаар хийсэн үнэлгээний дүн	52,537.4	0%	-
Үнэлгээний нэгдсэн дүн				54,104.5

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн бизнесийн өнөөгийн зах зээлийн үнэ цэнийг 54,104,500,000 /тавин дөрвөн тэрбум нэг зуун дөрвөн сая таван зуун мянга/-н төгрөгөөр тогтоов.

2021/10/11

171

“ИТГЭЛТ ЭСТИМЭЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВШӨӨРӨЛТӨЙ

ДӨРӨВ. НИЙЦЭЛИЙН ТУХАЙ МЭДЭГДЭЛ

Энэхүү үнэлгээг Монгол улсын хууль, тогтоомж, ҮОУС 2020-ийн дагуу мэргэжлийн болон ёс зүйн шаардлагуудыг мөрдөн, хараат бусаар хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд тайланг бичсэн. Бид энэхүү үнэлгээний ажилтай холбоотойгоор дараах зүйлсийг мэдэгдэж байна. Үүнд:

1. Бидний хийсэн үнэлгээний ажилд Монгол улсын хууль, тогтоомж, ҮОУС-аас гажих үндэслэл, шаардлага үүсээгүй бөгөөд аливаа гажилт гараагүй.
2. Энэхүү үнэлгээнд орлогын хандлагын аргаар хийхэд шаардлагатай мэдээ мэдээлэл хангалттай байсан тул тусгай таамаглал дэвшүүлээгүй болно.
3. Бид үнэлгээнд ашигласан мэдээллүүдийг тогтсон журамын дагуу магадлан шалгасан бөгөөд энэхүү мэдээллээ 5-аас доошгүй жил хадгална.
4. Тайланд дурьдсан мэдээллийг захиалагч болон хууль тогтоомжоор шаардсан хүрээнд мэдэх үүрэгтэй этгээдээс бусад хүмүүст урьдчилан бичгээр олгосон зөвшөөрөлгүйгээр дэлгэхийг хориглоно.
5. Үнэлгээ нь энэхүү тайланг бэлтгэсэн цаг үеийн дүгнэлт бөгөөд уг өдрийг хүртэлх хугацаанд ирүүлсэн мэдээлэл бодит байдалд үндэслэсэн учир хөрөнгөнд цаашид орох өөрчлөлтийг хариуцахгүй.
6. Өмчлөгчийн эрхийн болон түүний хүчин чадал, материаллаг баазтай холбоотой нууцыг задруулахгүй байх үүргийг үнэлгээчин хүлээнэ.
7. Эрх зүйн актуудыг өөрчлөх, хуурамчаар бүрдүүлэх зэргээс үүсэх хариуцлагыг өмчлөгч өөрөө хүлээнэ.
8. Үнэлгээнд бид захиалагчийн ирээдүйн орлоготой ямар нэгэн холбоогүй, хөрөнгийн өртгийн дүнд үнэлгээний ажлын хөлс ороогүй, үнэлгээний ажлын хөлс нь үнэлсэн хөрөнгийн үнийн дүн болон үйл ажиллагааны аль нэг хэсэгтэй хамааралгүй.
9. “Итгэлт-Эстимэйт” ХХК-ийн захирал Э.Ганбаатар СЯ-ны хөрөнгийн үнэлгээ хийх эрхийн 140600038 тоот тусгай зөвшөөрөлтэй бөгөөд Үл хөдлөх эд хөрөнгийн үнэлгээчнээр 7-н жил, Машин тоног төхөөрөмжийн үнэлгээчнээр 7-н жил, Бизнесийн үнэлгээчнээр 7-н жил ажиллаж байгаа болно.

2021/10/11

172

“ИТГЭЛТ ЭСТИМАЙТ” ХХК

БИЗНЕС, ҮЛ ХӨДЛӨХ, ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ТАВ. ҮНЭЛГЭЭГ АШИГЛАЖ БОЛОХ НӨХЦӨЛ

Энэхүү үнэлгээг бизнесийн үнэ цэнийг тодорхойлох зорилгоор хийсэн бөгөөд худалдан борлуулах, зээлийн барьцаанд тавих, хөрөнгө татаг төвлөрүүлэх зэргт ашиглаж болно.

Тайланг 2 хувь үйлцсэн бөгөөд тамга тэмдэг дарж, гарын үсэг зурсан эх хувь болон нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар хүчинтэй.

Үнэлгээний огноо: 2020-12-31

Үнэлгээ хийсэн огноо: 2021-05-19

Тайлангийн огноо: Эхэлсэн: 2021-05-10

Дууссан: 2021-05-20

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН БИЧСЭН:

“ИТГЭЛТ-ЭСТИМАЙТ” ХХК-ИЙН

ЗАХИРАЛ

ҮНЭЛГЭЭНИЙ МЭРГЭЖИЛГЭН

ГАНБААТАР

Г.ЗОЛЖАРГАЛ

2021/10/11

173

4.4 ХУУЛИЙН КОМПАНИЙН ТАНИЛЦУУЛГА, ДҮГНЭЛТ

Хуулийн фирмийн нэр	“Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд Хаанлекс” ХХН
Үйл ажиллагааны чиглэл	Хуулийн зөвлөгөө
Хаяг	Улаанбаатар хот 14200, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Их эзэн Чингис хааны нэрэмжит талбай гудамж, Централ Тауэр, 13 давхар, 1301 тоот
Утас	+976-11-330048
Факс	+976-11-330049
Веб хуудас	www.mdsa.mn
Цахим шуудан	info@mdsa.mn

“Эм Ди Эс энд ХаанЛекс” ХХН нь Монгол Улсын томоохон хуулийн фирмүүдийн нэг бөгөөд “Илүү сайн үйлчилгээ үзүүлэх” зорилготойгоор 2011 онд байгуулагдсан цагаасаа хойш гадаад, дотоодын бизнесийн байгууллагуудад дэлхийн стандартад нийцсэн хууль зүйн үйлчилгээг дотоодын туршлага, ур чадвартай хослуулан хүргэдэг.

“Эм Ди Эс энд ХаанЛекс” ХХН нь Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 3.2.1-д заасан үнэт цаасны зах зээлд хууль зүйн зөвлөгөө өгөх үйл ажиллагаа эрхлэх эрх бүхий этгээдээ бүртгэгдсэн (Санхүүгийн Зохицуулах хорооны 2016 оны 02-р сарын 24-ний өдрийн 42 тоот тогтоолын дагуу), үнэт цаасны зах зээлийн зохицуулалттай этгээд бөгөөд тус зах зээл дээр хөрөнгө босгож буй компаниудтай хамтран ажиллаж байсан арвин туршлагатай.

Хууль зүйн зөвлөх үйлчилгээний гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг

Энэхүү гэрээний зорилго нь Үнэт цаас гаргагч үнэт цаас гаргахтай холбоотой үйл ажиллагаанд хуулийн зөвлөх нь Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль болон холбогдох бусад хууль, эрх бүхий байгууллагаас баталсан журмын дагуу үнэт цаасны танилцуулгад тусгагдсан мэдээлэл үнэн зөв, хуульд нийцсэн эсэх талаар хууль зүйн дүгнэлт гаргах, үнэт цаасыг Санхүүгийн зохицуулах хороо, Монголын хөрөнгийн биржид бүртгүүлэхтэй холбогдсон асуудлаар хууль зүйн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

- Хуулийн зөвлөх нь Зөвлөх үйлчилгээг үзүүлэхэд шаардлагатай үнэн зөв мэдээ мэдээлэл, баримт материалыг үнэт цаас гаргагчаас шаардан авах эрхтэй.
- Хуулийн зөвлөх нь гаргасан хөндлөнгийн шинжилгээний тайлан, хуулийн дүгнэлттэй холбогдуулан шаардлагатай тохиолдолд зөвлөмж гаргах, шалгасан материалын хүрээнд тодруулга өгөх, танилцуулга хийх үүрэгтэй.
- Хуулийн зөвлөх нь гэрээний дагуу үйлчилгээ үзүүлэхдээ үнэн бодит мэдээллээр хангах, үйлчилгээ үзүүлсэн талаар бүртгэл хөтлөх, дүгнэлт гаргах, үнэт цаас гаргагчийн нууцыг хадгалах үүрэгтэй.

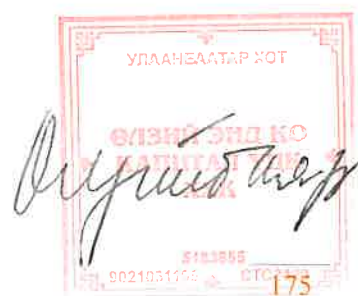

- Үнэт цаас гаргагч нь Хуулийн зөвлөхөд Зөвлөх үйлчилгээтэй холбоотой байж болох аливаа бүх мэдээллийг бүрэн бөгөөд үнэн зөвөөр өгөх үүрэгтэй.

ХУУЛЬ ЗҮЙН ДҮГНЭЛТ

2021/10/11

**“ЛЭНДМН БЭСБ” ХК-ААС ӨРИЙН БИЧИГ ГАРГАН НИЙТЭД САНАЛ БОЛГОХ
ҮНЭТ ЦААСНЫ ТАНИЛЦУУЛГАД ТУСГАСАН МЭДЭЭЛЭЛ НЬ ҮНЭН ЗӨВ, ХУУЛЬ
ЗҮЙН ХУВЬД ХҮЧИН ТӨГӨЛДӨР ЭСЭХ ТАЛААР**

ХУУЛЬ ЗҮЙН ДҮГНЭЛТ

ХААНА: “ЛЭНДМН БЭСБ” ХК-Д
ХАЯГ: МОНГОЛ УЛС, УЛААНБААТАР ХОТ, ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРЭЖ, 3-Р ХОРОО,
ЖУУЛЧНЫ 34, СУВД ТӨВ, 1, 2 ТООТ
УТАС/ФАКС: (976-11) 77070101

ХААНААС: “ӨМГӨӨЛЛИЙН ЭМ ДИ ЭС ЭНД ХААНЛЕКС” ХХН
ХАЯГ: УЛААНБААТАР ХОТ, СҮХБААТАР ДҮҮРЭГ, СҮХБААТАРЫН ТАЛБАЙ 2
СЭНТРАЛ ТАУЭР, 13 ДАВХАР, 1301 ТООТ
УТАС/ФАКС: (976-11) 330048, (976-11) 330049

ОГНОО: 2021 ОНЫ 10 ДУГААР САРЫН 11-НИЙ ӨДӨР

2021/10/11

2021.10.11 № 20 - 21/239

**"ЛЭНДМН ББСБ" ХК-НАС ӨРИЙН БИЧИГ ГАРГАН НИЙТЭД САНАЛ БОЛГОХ
 ҮНЭТ ЦААСНЫ ТАНИЛЦУУЛГАД ТУСГАСАН МЭДЭЭЛЭЛ НЬ ҮНЭН ЗӨВ, ХУУЛЬ
 ЗҮЙН ХУВЬД ХҮЧИН ТӨГӨЛДӨР ЭСЭХ ТАЛААР ХУУЛЬ ЗҮЙН ДҮГНЭЛТ**

Тус "Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд Хаанлекс" ХХН нь (цаашид "МДСХ" гэх) нь "ЛэндМН ББСБ" ХК (цаашид "Компани", эсхүл "Үнэт цаас гаргагч" гэх)-ийн өрийн бичиг гарган нийтэд санал болгох үнэт цаасны танилцуулгад тусгасан мэдээлэл нь үнэн зөв, хууль зүйн хувьд хүчин төгөлдөр эсэх талаар энэхүү хууль зүйн дүгнэлт (цаашид "Дүгнэлт" гэх)-ийг гаргаж байгаа болно. Энэхүү Дүгнэлт нь тухайлан зориулж гаргасан этгээдүүдээс бусад этгээдийн өмнө ямар нэгэн үүрэг хариуцлага бий болгохгүй. Энэхүү Дүгнэлт нь холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу гүйцэтгэгдсэн бөгөөд энэ нь аливаа гуравлагч этгээдэд ашигтай байх, эсхүл давуу байдлыг бий болгох мэдээлэл, багцлага өгөх зорилгогүй болно.

Энэхүү Дүгнэлтийг боловсруулахад ирүүлсэн бүрдүүлбэр материал, баримтуудад агуулагдсан лараах асуудлаар МДСХ нь хариуцлага хүлээхгүй ба Дүгнэлт гаргаагүй болно. Үүнд:

1. Энэхүү Дүгнэлт нь зөвхөн хууль зүйн асуудлаар хийгдсэн бөгөөд аливаа тоон мэдээллүүдийн талаар бид нарийн мэдлэггүй, тэдгээрийн үнэн зөв байдлыг тогтоохгүй болно;
2. Энэхүү Дүгнэлтэд өөрөөр дурдсанаас бусад тохиолдолд бидний хийсэн ажил энэхүү Дүгнэлтийн тайлбар хэсгийн судалгаа шинжилгээний ажлын хүрээгээр хязгаарлагдаж байгаа болно;
3. Нотариатын гэрчилсэн, улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн үйлдэл нь бодит эсэх;
4. Бусад улсын хууль тогтоомж буюу бусад эрх зүйн харьяаллын хүрээнд хийгдсэн, хуульд нийцсэн, хүчин төгөлдөр эсэх талаар;
5. Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.6 дахь хэсэгт "...санхүүгийн мэдээлэл нь үнэн зөв эсэхийг аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдээр тус тус хянуулж, дүгнэлт гаргуулна." гэж заасны дагуу санхүүгийн мэдээлэл, андеррайтерын судалгаа, дүгнэлт, таамаглал болон нийтэд илэрхий мэдээллийн талаар;
6. Энэхүү Дүгнэлтэд тусгайлан дурдсанаас бусад аливаа судалгаа, шинжилгээ, асуулга хийгдээгүй болно. Тийнхүү хийгдээгүй судалгаа, шинжилгээ, асуулгын үндэс болсон аливаа мэдээлэл, бүртгэл нь бүрэн биш, шинэчлэгдээгүй, жишээ нь, тухайн баримт бичиг нь холбогдох эрх бүхий байгууллагад бүртгэгдээгүй, хувийн хэргээс урсган, алга болсон, эсхүл бусад байдлаар хувийн хэрэгт байхгүй болсон байж болно;
7. Компанийн бүх баримт бичиг, гэрээ, төлөвлөгөө, харилцаа холбоо, зөвшөөрөл, хувийн хэрэгтэй танилцсан, тэдгээрийг судалсан гэх амлалтыг энэхүү Дүгнэлттэй холбоотой бид гаргахгүй болно;
8. Дүгнэлт боловсруулах үед хүчин төгөлдөр хэрэгжиж байгаа Монгол Улсын хуулийн хүрээнд хийгдсэн бөгөөд бид өөр бусад эрх зүйн тогтолцооны холбоо, хамаарал, нөлөөллийн талаар ямар нэгэн үзэл бодол илэрхийлээгүй болно.

ЛэндМН ББСБ ХК

 lendmn
 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 д.т 1118267206

УЛААНБААТАР ХОТ

 5039754 д.т 1118267206

Мөн Компанийн зүгээс ач холбогдол бүхий баримт, мэдээллийг нуусан, орхигдуулсан, Дүгнэлт гаргах явцад танилцуулаагүй, буруу, дутуу танилцуулсан нөхцөлд үүсэх асуудлаар МДСХ хариуцлага хүлээхгүй.

Энэхүү албан бичиг нь Дүгнэлтийн салшгүй хэсэг байна.

Хүндэтгэсэн,

“ӨМГӨӨЛЛИЙН ЭМДИЭС ЭНД-ХААНЛЕКС” ХХН-ИЙН

ГИШҮҮН, ХУУЛЬЧ

Д. ДҮГЭРЖАВ
ТТ58406 .А. 5485907
УЛААНБААТАР ХОТ

ЛЭНДМН БЭСЭ ХК

lendmn
УЛААНБААТАР ХОТ
5039754 .А. 1118267206

2021/10/11

УЛААНБААТАР ХОТ
ӨЛӨННӨ ШИШЭЭ
ХХК
5103855
9021031185 .А. ГТС2400

АГУУЛГА

Удиртгал 5

1. Компани хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдаж бүртгэгдсэн эсэх 7
2. Компанийн Гүйцэтгэх удирдлага, Эрх бүхий албан тушаалтнууд нь хууль болон Компанийн засаглалын кодекст заасан шаардлагыг хангаж байгаа эсэх, тэдний Компанийг удирдах чадвар, даллага туршлагын талаар 8
3. Компанийн дүрэм бусад дотоод журмууд нь хууль тогтоомж, СЗХ-оос баталсан “Компанийн засаглалын кодексе”-т нийцсэн эсэх 1
4. Бусадтай байгуулсан худалдах худалдан авах, бэлтгэн нийлүүлэх, зээлийн зэрэг үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагаанд голлох ач холбогдолтой гэрээ нь хууль тогтоомжид нийцж байгаа эсэх 1
5. Сүүлийн 3 жилийн дотор хийсэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгаа бол хуульд заасан журмын дагуу байгуулсан эсэх 9
6. Үйл ажиллагааны гол үндэслэл болсон аливаа тусгай зөвшөөрөл, лиценз, зохиогчийн эрх, патент, бараа, үйлчилгээний тэмдэг нь хүчин төгөлдөр эсэх, тэдгээрийн хугацаа дуусах, цуцлагдах, барьцаалагдах зэргээр үйл ажиллагаанд нь бодитой нөлөөлж болох нөхцөл байгаа эсэх 13
7. Үнэт цаас, үл хөдлөх болон бусад эд хоронго өмчлөх эрх нь хүчин төгөлдөр эсэх, аливаа үүргийн гүйцэтгэлийг хангах үүрэг хүлээсэн эсэх 14
8. Үнэт цаас бүртгүүлэх өргөдөл, танилцуулгад тусгагдсан мэдээлэл нь хүчин төгөлдөр баримтаар нотлогдож байгаа эсэх 16
9. Үнэт цаас гаргагч компанийн хяналтыг жинхэнэ хэрэгжүүлэгч этгэм нь хэн болох 18
10. Тухайн Компанийн улсын бүртгэл, татвар төлөгчийн бүртгэлтэй холбоотой зорчил байгаа эсэх болон нэмэлт шинжилгээ, судалгаа 20
11. Тухайн компанийн эрхэлдэг үйл ажиллагаатай холбоотойгоор хийсэн хууль зүйн нэмэлт судалгаа шинжилгээ 21

Гол дүгнэлт 23

2021/10/11

“Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд Хаанлекс” ХХН (цаашид “МДСХ”, эсхүл “Бид” гэх) нь Санхүүгийн зохицуулах хороо (цаашид “СЗХ” гэх)-ны 2014 оны 01 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 25 тоот тогтоолоор Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 33.2.1 дэх хэсэгт зааснаар Үнэт цаасны зах зээлд хууль зүйн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагаа эрхлэх бүхий этгээдээр анх бүртгэгдсэн бөгөөд СЗХ-ны 2016 оны 02 дугаар сарын 24-ний өдрийн 42 тоот тогтоолоор тус бүртгэлд өөрчлөлт оруулан шинэчлэн бүртгүүлсэн Үнэт цаасны зохицуулалттай этгээд (Хавсралт 1.1)-ийн хувьд энэхүү хууль зүйн үйлчилгээг үзүүлэх эрхтэй болно.

Монгол Улсын хуулийн этгээд болох “ЛэндМН ББСБ” ХК (Регистрийн дугаар: 5039754), (цаашид “Компани”, эсхүл “Үнэт цаас гаргагч” гэх) нь өрийн бичиг гарган нийгэд санал болгох гэж буйтай холбогдуулан Хууль зүйн дүгнэлт гаргахыг биднээс хүсч, улмаар бид 2021 оны 08 дугаар сарын 27-ны өдөр “Хууль зүйн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ” (Хавсралт 1.2) байгуулан, тус гэрээний дагуу энэхүү хууль зүйн дүгнэлт (цаашид “Дүгнэлт” гэх)-ийг гаргаж байна.

Энэхүү Дүгнэлтийг зөвхөн Монгол Улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хууль тогтоомжийн үндсэн дээр гаргаж байна. Тус Компани нь Компанийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйл (Компанийн өрийн бичиг), 42 дугаар зүйл (Үнэт цаас гаргах тухай шийдвэр), Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйл (Үнэт цаас), 6 дугаар зүйл (Үнэт цаас гаргах) 7 дугаар зүйл (Үнэт цаас гаргагч), 8 дугаар зүйл (Нийгэд санал болгон үнэт цаас гаргах журам), 9 дүгээр зүйл (Үнэт цаас бүртгэх, нийгэд санал болгохыг зөвшөөрөх), 11 дүгээр зүйл (Үнэт цаасыг нийгэд санал болгох)-д заасны дагуу өрийн бичиг гарган СЗХ, Монголын хөрөнгийн бирж (цаашид “МХБ” гэх)-д бүртгүүлж, нийгэд санал болгон арилжихаар төлөвлөсөн байна.

Хангагдсанд тооцох нөхцөл

Энэхүү Дүгнэлтийг боловсруулахдаа бид дараах нөхцөл хангагдсан гэж үзсэн болно. Үүнд:

1. Бидний судлан шинжилсэн бүх баримт бичгийн хуулбар, эсхүл маягтууд нь үнэн зөв, тэдгээр дээрх аливаа тэмдэглэгээ, гарын үсэг, тамга тэмдэг нь үнэн;
2. Бүх баримт бичгүүд нь тэдгээрийг үйлдсэн талуудын бүрэн эрхийн хүрээнд үйлдэгдсэн;
3. Бидэнд өгөгдсөн аливаа баримт бичгийн хуулбар нь тухайн баримт бичгийн эх хувьтайгаа нийцсэн бөгөөд тэдгээрийг бүрэн хуулбарласан, үнэн зөв;
4. Бидэнд өгөгдсөн баримт бичгийн дагуу үүсэх аливаа үүрэг нь Монгол Улсаас бусад эрх зүйн тогтолцоонд хүчин төгөлдөр байх ба тэдгээр үүргийн хэрэгжилт хууль бус, хүчин төгөлдөр бус, эсхүл хэрэгжих боломжгүй биш байна;
5. Монгол Улсаас өөр улсад үйлдэгдсэн аливаа баримт бичиг нь тийнхүү үйлдэгдсэн улсын хуулийн шаардлагыг хэлбэрийн болон агуулгын хувьд бүрэн хангасан, хүчин төгөлдөр баримт бичиг ба тэдгээрийн хэрэгжилт нь тийнхүү хэрэгжих улсын хуулийн шаардлагыг мөн хангасан;
6. Загвар хувилбараар ирсэн баримт бичиг нь тухайн хувилбарыг үндэс болгон баталгаажлаг;
7. Компани, түүний ажилтнуудаас аливаа хэлбэрээр хүлээн авсан аливаа мэдээлэл нь үнэн зөв, бодитой;
8. Шүүх, төрийн эрх бүхий болон бусад байгууллагаас авсан мэдээлэл, баримт бичиг нь үнэн зөв;
9. Үнэт цаасны танилцуулгад тусгасан андеррайтер, аудитор, хөрөнгийн үнэлгээчний хийсэн судалгаа, дүгнэлт, санхүүгийн мэдээлэл нь үнэн зөв;

2021/10/11

10. Бидний судалж ашигласан бичиг баримтыг бэлтгэсэн болон түүнд гарын үсэг зурсан этгээд нь тийнхүү уг баримт бичгийг бэлтгэх, гарын үсэг зурах бүрэн эрхтэй.

Энэхүү өрийн бичгийн бүртгэл болон арилжаа нь Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 10.6, 10.7 дахь хэсэг, СЗХ-ны 2021 оны 06 дугаар сарын 11-ний өдрийн 226 тоот тогтоолоор батлагдсан "Компанийн өрийн хэрэгслийн бүртгэлийн журам", МХБ-ийн ТУЗ-ийн 2018 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 2018/01 тоот тогтоолоор батлагдсан "Үнэт цаасны бүртгэлийн журам" болон МХБ-ийн ТУЗ-ийн 2012 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдрийн 02 тоот тогтоолоор батлагдсан "МХБ-ийн "Арилжааны журам"-ыг дагуу явагдана.

Бид Дүгээлт гаргах зорилгоор Компаниас түүний Гэрчилгээ, Дүрэм, Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр болон бидний хувьд шаардлагатай гэж үзсэн бусад бичиг баримтын эх хуви болон хуулбарыг гаргуулан авч, хууль зүйн үндэслэл болон мэдээллийг тулган шалгаж, судалсан болно. Түүнчлэн Компанийн үйл ажиллагааны талаар шүүх, төрийн эрх бүхий байгууллагуудаас шаардлагатай гэж үзсэн хөндлөнгийн мэдээллийг гаргуулж судалсан болно.

Бид ийнхүү судалгаа шинжилгээ (due diligence) хийж, Дүгээлт гаргах өдрийн байдлаар хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа Монгол Улсын хууль тогтоомжид нийцүүлэн дор дурдсан Дүгээлтийг гаргаж байна:

2021/10/11

Компанийн үндсэн гэрээний үндсэн дүрэн бүтэц ба үндсэн гэрээний үндсэн гэрээ

Компани нь “Компанийн тухай” хуулийн дагуу анх 2006 оны 01 дүгээр сарын 13-ны өдөр “Дуусашгүй-Ундарга” ХХК нэрээр улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн (Улсын бүртгэлийн дугаар: 9010002001, Регистрийн дугаар: 5039754) (Хавсралт 1.1.5).

“Дуусашгүй-Ундарга ББСБ” ХХК-ийн оноосон нэрийг “ЛэндМН ББСБ” ХХК болгон өөрчлөхийг СЗХ-ны даргын 2016 оны 12 дугаар сарын 23-ны өдрийн 326 тоот тушаал (Хавсралт 1.3)-аар зөвшөөрч, мөн өөрчлөлтийг 2016 оны 12 дугаар сарын 23-ны өдөр Улсын бүртгэлд бүртгэсэн байна.

Компанийн анхны хувьцаа эзэмшигч иргэн ХХ нь Компанийн нийт эргийн хувьцааг 100 хувь, хувьцаагаар гэрчлэгдсэн бүх эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг Компанийн удирдлагын эрхийн хамт Монгол Улсын хуулийн этгээд болох гадаадын хөрөнгө оруулалттай “Анд системс” ХХК-д бүрэн шилжүүлснийг СЗХ-ны даргын 2017 оны 09 дүгээр сарын 27-ны өдрийн 428 тоот тушаал, түүний хавсралт (Хавсралт 1.4)-аар зөвшөөрч, үүнтэй холбоотойгоор дүрэмд оруулсан өөрчлөлтийг 2017 оны 11 дүгээр сарын 28-ны өдөр Улсын бүртгэл бүртгэсэн байна.

Компанийн мэдээлэл:

Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ дугаар: 000166216;

Улсын бүртгэлийн дугаар: 9010002001;

Регистрийн дугаар: 5039754;

Хуулийн этгээдийн нэр, харилцаагын хэлбэр: “ЛэндМН ББСБ” Хувьцаат Компани;

Үндсэн эрхтэй үйл ажиллагааны чиглэл: Зээл, Төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах, Цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээ, Факторингийн үйлчилгээ, Итгэлцлийн үйлчилгээ, Гадаад валютын арилжаа, Хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө мэдээлэл өгөх;

Хугацаа: Хугацаагүй;

Гишүүдийн тоо: 5,210 (2021 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн хувьцаа эзэмшигчдийн тархалтын судалгаагаар);

Хувь нийтүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ (мянган төгрөгөөр): 8,000,000;

Хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг: Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3 дугаар хороо, Жуулчны 34, Сувд төв, 1, 2 тоот;

Гэрчилгээ аягасон огноо: 2018.06.28;

Гүйцэтгэх захирал: Б.Удвал.

Энэхүү Дүгээлт гаргах өдрийн байдлаар 2006 оны 01 дүгээр сарын 13-ны өдөр улсын бүртгэлд бүртгэсэн тухай 2018 оны 06 дугаар сарын 28-ны өдөр олгогдсон Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ (Гэрчилгээний дугаар 000166216, Улсын бүртгэлийн дугаар 9010002001, Регистрийн дугаар 5039754) (Хавсралт 1.5, Хавсралт 1.6) бүхий “ЛэндМН ББСБ” ХК нь хууль зүйн дагуу үүсгэн байгуулагдаж бүртгэгдсэн байна.

2021/10/11

2. Дүрмийн 9.1-ийн дагуу үндэслэн тус Компанийн дүрмийн 21.1-д тус Компанийн эрх бүхий албан тушаалтныг тодорхойлсон бөгөөд энэ нь Компанийн тухай хуулийн 84-р зүйлийн 84.2, 84.3 дахь заалтад "Компани өөрийн онцлогтоо тохируулан эрх бүхий албан тушаалтны жагсаалтыг компанийн дүрэмдээ заасан байна" гэж заасан шаардлагад нийцсэн байна. Иймд Компанийн тухай хууль болон Компанийн дүрэмд¹ үндэслэн тус Компанийн Эрх бүхий албан тушаалтан гэдэгт ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, гүйцэтгэх захирал, санхүү, үйл ажиллагааны газрын захирал, эрсдэлийн удирдлагын газрын захирал, ерөнхий нягтлан бодогч, ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргыг компанийн эрх бүхий албан тушаалтанд хамруулан авч үзлээ.

Компанийн нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигч "Анд Системс" ХХК нь "Компанийн тухай" хуулийн дагуу нэг гишүүн (Сингалур Улсын хуулийн дагуу 2017.11.14-ний өдөр үүсгэн байгуулагдаж бүртгэгдсэн "Анд Эф Эс Жи" ПиТиИ ЭлТиДи РД: 201732717G (Хавсралт 9.4)-гэйгээр үүсгэн байгуулагдаж, 2015 оны 09 дүгээр сарын 24-ний өдөр улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн (Улсын бүртгэлийн дугаар: 9019084069; РД: 6005861) Монгол Улсын хуулийн этгээд (Хавсралт 9.2, Хавсралт 9.3) юм.

ТУЗ-ийн дарга О.Болдбаатар нь 2021 оны 07 дугаар сарын 30-ны өдрийн 21/33 тоот ТУЗ-ийн хурлын тогтоол (Хавсралт 2.1)-оор сонгогдсон, ТУЗ-ийн гишүүд нь 2021 оны 03 дугаар сарын 20-ны өдрийн Компанийн Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлын 21/02, 21/03 тоот тогтоол (Хавсралт 2.2, Хавсралт 2.3)-ын дагуу дарвах бүрэлдэхүүнтэй байна. Үүнд:

№	Нэр	Боловсрол	Ажлын туршлага
Ердийн гишүүд:			
1.	Очисүрэнгийн Болдбаатар (Хавсралт 2.4)	1999-2004 онд Турк Улсын Босфорус их сургууль, Бизнесийн удирдлагын бакалавр; 2010 онд АНУ, олон улсын мэргэшсэн нягтлан бодогч; 2014 онд Мэргэшсэн нягтлан бодогчдын институт, мэргэшсэн нягтлан бодогч; 2014 онд Мэргэшсэн нягтлан бодогчдын институт, мэргэшсэн аудитор.	2004-2005 онд Турк Улсын Denge Denetim/Mazars, аудитор; 2005-2006 онд МУ, Далайван Аудит, Ахлах аудитор; 2006-2009 онд МУ, Эрнст энд Янг Монголиа, Ахлах аудитор; 2009-2010 онд Малайз, KPMG Малайз, Ахлах аудитор; 2010-2015 онд МУ, PwC Монголиа, Ахлах менежер; 2015-2016 онд Их Британи, PwC Их Британи, менежер; 2017-2019 онд Анд Глобал, Захирал 2017 оноос одоог хүртэл Анд ЭфЭсЖи, Гүйцэтгэх захирал 2019.08.15-2021.07.30 хүртэл ЛэндМН ББСБ ХК-ийн Гүйцэтгэх захирал 2021 онд ЛэндМН ББСБ ХК-

¹ Компанийн дүрмийн 9.1; ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, гүйцэтгэх захирал, дэд захирал, ерөнхий нягтлан бодогч, ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга болон тэдгээртэй адилтгах албан тушаалтан замаарна.

2021/10/11

			ийн ТУЗ-ийн дарга
2.	Цэвэгжавын Одмаа (Хавсралт 2.5)	1998-2002 онд Шихихутуг Хууль зүйн дээд сургуульд Хууль зүйн бакалавр; 2006-2007 онд Удирдлагын Ахалсмид Төрийн Удирдлагын мэргэшүүлэх диплом; 2011 онд Япон Улсын Европын холбооны дээд сургуульд Европын холбооны Худалдааны тухай хууль мэргэшүүлэх диплом; 2010-2011 онд Япон Улсын Кьюсюгийн Их Сургуульд Хууль зүйн магистр.	2007-2008 онд Эрүүл мэндийн яам, Эрүүл мэндийн салбарын хөгжлийн хөтөлбөрийн нэгжид Туслах хуульч; 2009-2012 онд Монгол Улсын Хууль зүйн яамны харьяа Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнд судлаач, ахлах судлаач; 2013-2019 онд "Эм Ди Эс энд Хаанлекс" ХХН-д гишүүн, Удирдах гишүүн; 2019-2021.08.31 онд "Анд Системс" ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал; 2019.08-2021.07.30 онд "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн ТУЗ-ийн дарга; 2020.05-2021.08.31 онд "Анд системс" ХХК-ийн ТУЗ-ийн дарга; 2021.03 – 2021.08.31 онд "Анд системс" ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал; 2021.08.31-нээс одоог хүртэл "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүн; 2021.07.09-нөөс одоог хүртэл "Дижитал молл" ХХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүн.
3.	Володьягийн Баярсайхан (Хавсралт 2.6)	2004 онд Турк улсын Измир хотын Ege их сургуулийг Компьютерийн инженер мэргэжлээр бакалавр; 2016 онд Вашингтоны, Снэтл хотын, Вашингтоны их сургуулийн Фостер бизнесийн сургуулийг бүтээгдэхүүний маркетинг, Энтрепренершип мэргэжлээр бүтээгдэхүүний менежментийн магистр.	2004–2006 онд Турк Улс, Истанбул, Yaz Информэйшн Системс, Программ хангамж хөгжүүлэгч 2006-2007 онд МУ, ISC Монголиа/Е-империум, Төслийн менежер 2007–2012 онд МУ, Синглтон ХХК, Үүсгэн байгуулагч болон Гүйцэтгэх захирал 2012–2014 онд МУ, Бизнетворк.мн сайтыг, Үүсгэн байгуулагч болон Гүйцэтгэх захирал 2015 онд АНУ, Вашингтон, Амазон ХХК, Ахлах бүтээгдэхүүн хөгжүүлэлтийн менежер 2015–2016 онд АНУ, Вашингтон, Майкрософт ХХК,

			<p>MBA зөвлөх 2016-2017 онд Dell EMC компанид Big data streaming & real-time analytics 2017-2019 онд Анд Глобал, Үйл ажиллагаа хариуцсан захирал 2019.11.01-с одоог хүртэл Томе Эдтек ХХК-ийн Ерөнхий захирал</p>
4.	Баянжаргалын Дэлгэржаргал (Хавсралт 2.7)	1993-1997 онд Санхүү эдийн засгийн дээд сургуульд бизнесийн удирдлага /банк санхүү/-ын бакалавр.	<p>1992-1998 онд Монголын Хөрөнгийн Бирж, мэргэжилтэн 1998-2001 онд Хөгжлийн Алтан Сан ББСБ, мэргэжилтэн, газрын захирал 2001-2006 онд Хас Банк, Эзэл эрхэлсэн захирал 2006-2007 онд Хас Банк, Санхүү эрхэлсэн захирал 2007-2009 онд Хас Банк, Үйл ажиллагаа эрхэлсэн захирал 2009-2011 онд Хас Банк, Санхүү эрхэлсэн захирал 2011-2016 онд Хас Банк, Иргэдийн банк хариуцсан захирал 2016-2017 онд Хас Банк, Инноваци хариуцсан захирал 2017-2018 онд Тэнгэр даатгал ХХК, Гүйцэтгэх дэд захирал 2018.05-2019.01 хооронд ЛэндМН ББСБ ХК, Гүйцэтгэх захирал 2018.05 сараас ЛэндМН ББСБ ХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүн 2019.02-2019.06 хооронд Анд Системс ХХК, Гүйцэтгэх захирал 2019.06 сараас Анд Системс ХХК-ийн Үйл ажиллагаа хариуцсан захирал 2019.08-2020.03 сар хүртэл ЛэндМН ББСБ ХК-ийн ТУЗ-ийн дарга 2018.05 сараас одоог хүртэл ТУЗ-ийн ердийн гишүүн</p>
5.	Нармандахын Цэвэгмид (Хавсралт 2.8)	2003-2007 онд БНСУ-ын Инчон хот, Инха их сургуульд эдийн засагч, бакалавр; 2007-2009 онд БНСУ-ын Сөүл хот, KAIST Менежментийн	<p>2009-2009 онд БНСУ-ын ГАУЛ Хөрөнгө Оруулалт Менежмент ХХК, Судлаач шинжээч 2009-2014 онд МУ, ГАУЛИ ХХК, Дэд захирал</p>

ЛЭНДМН ББСБ ХХ
 lendmn
 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 Ф.1116267206

2021/10/11

ЛЭНДМН ББСБ ХХ
 ЛЭНДМН ББСБ ХХ
 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 Ф.1116267206

		сургуульд Менежмент инженерчлэлийн магистр	2014-2016 онд KDB Дүү Секьюритис ҮЦК ХХК, Хөрөнгө оруулалтын менежер 2016 оноос 2021 онд Мирэ Эссет Секьюритис Монгол ҮЦК, Гүйцэтгэх захирал 2021 оны 03 сараас Райнос Инвестмент ҮЦК ХХК-д Хөрөнгө оруулалт хариуцсан захирал/дэд захирал
6.	Сэнгээгийн Энх-Амгалан (Хавсралт 2.9)	1993-1997 онд МУИС-ийн Олон улсын харилцааны дээд сургуулийг гадаад харилцааны бакалавр; 1999-2001 онд АНУ, Калифорни муж, Монтерейн Олон улс судлалын дээд сургуулийг Олон улсын бодлого судлал мэргэжлээр хүмүүнлэгийн ухааны магистр	2004-2010 онд М-Си-Эс Группын охин компаниудад дэд захирал, гүйцэтгэх захирал 2010-2012 онд Mongolian Mining Corp ба Энержи ресурс ХХК-ийн Дэд ерөнхийлөгч 2012-2013 онд Клин Энержи ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал 2013-2015 онд Southgobi Sands & Southgobi Resource ХК-ийн Ерөнхийлөгч бөгөөд Гүйцэтгэх захирал 2015-2016 онд Эрдэнэс Монгол ХХК-ийн зөвлөх 2017 оноос 2021 онд Петровис ойл ХХК-ийн Ерөнхий захирал 2021 оны 03 сараас өдоог хүртэл Мэргэн инвестмент ХХК-ийн захирал
Хараат бус гишүүд:			
7.	Сүрлэхүүгийн Боргил (Хавсралт 2.10)	1991-1995 онд Монгол Улсын Үндэсний Их Сургуульд санхүүч эдийн засагч мэргэжлээр эдийн засгийн бакалавр; 1999-2003 онд АНУ, Колорадогийн их сургуулийг Эдийн засгийн мэргэжлээр хүмүүнлэгийн ухааны магистр	1995-1997 онд МУ, Сангийн яам, Санхүүгийн байгууллагуудын хэлтэс, Эдийн засагч 1997-1999 онд МУ, Сангийн яам, Төсвийн зарлагын хэлтсийн дарга 2003-2004 онд АНУ, Ваймонг муж, Шайенн, Community First National Bank, Зээлийн шинжээч 2004-2012 онд АНУ, Ваймонг муж, Жиллет, Жиллет банк, Дэд ерөнхийлөгч, Ерөнхийлөгч 2013-2015 онд МУ, УУХУЯ, Эрдэнэс Оюу Толгой ХХК, Зөвлөх 2013-2015 онд МУ, Ирээдүйн өв сангийн тухай хуулийн төслийн ажлын хэсгийн

2021/10/11

			<p>Гишүүн 2015-2017 онд МУ, Сангийн яам, Зөвлөх 2017 оноос одоог хүртэл Сэргэлт Консалтинг Групп ХХК, Захирал</p>
8.	<p>Жигдэнгийн Жаргалсүрэн (Хавсралт 2.11)</p>	<p>1998 онд Мандах бүртгэл дээд сургуулийг нягтлан бодох бүртгэлийн бакалавр; 2000 онд Санхүү эдийн засгийн дээд сургуулийг Бизнесийн удирдлагын магистр; 2000 онд Монголын мэргэшсэн нягтлан бодогчдын институтыг Мэргэшсэн нягтлан бодогч; 2011 онд Англи улс, Лондон хот, Олон улсын мэргэшсэн нягтлан бодогчдын нийгэмлэгийг Олон улсын мэргэшсэн нягтлан бодогч; 2015 онд Татварын мэргэшсэн зөвлөхийн нийгэмлэгийг Татварын мэргэшсэн зөвлөх</p>	<p>1998-2003 онд Санхүү эдийн засгийн дээд сургуульд Нягтлан бодох бүртгэлийн гэнхмийн багш; 2003-2005 онд "Далайван аудит" ХХК-д аудиторч; 2005-2015 онд "Далайван аудит" ХХК-д аудитын менежер; 2015-одоог хүртэл "Далайван аудит" ХХК-д Удирдлагын партнер</p>
9.	<p>Даваасамбуугийн Галхүү (Хавсралт 2.12)</p>	<p>1993-1997 онд МУИС-ийн Эдийн засгийн дээд сургуулийг нягтлан бодогч, эдийн засагч бакалавр; 2005 онд Япон Улсын Кобе их сургуулийн Эдийн засгийн ухааны магистр.</p>	<p>1997 - 2013 онд Жагар Интернэшнл ХХК, Гэрэл Интернэшнл ХХК-д нягтлан бодогч, Ерөнхий нягтлан бодогч; 2006 - 2007 онд НҮБ-ын хөгжлийн хөтөлбөр/Далин дэлхийн байгал хамгаалах сан Байгал орчны яаманд Захиргаа, санхүү хариуцсан мэргэжилтэн; 2007-2011 онд Байгал орчин, аялал жуулчлалын яамнаас хэрэгжүүлж буй Дэлхийн Банкны төслүүдэд санхүүгийн менежер/мониторингийн хянагч; 2006-2009 онд Актив Аудит ХХК-д аудиторч; 2011-2012 онд Дэлхийн банк, Сангийн яамд дотоод аудитор, Монголбанкны Хяналтын хэлтсийн төсөлд менежер, техникийн дотоод зөвлөх; 2012- одоог хүртэл ПрайвотерхаусКуперс Аудит ХХК болон ПрайвотерхаусКуперс Такс ТМЗ ХХК-д Туслах менежер,</p>

 ЛЭНДМН ББСБ ХК
 лэндмн
 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 4118267206

2021/10/11

 УЛААНБААТАР ХОТ
 ӨЛЗНИЙ ЭНД НО
 КАПИТАЛ БИД
 8182855
 5031631195 0702400

		Аудитор.
--	--	----------

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн ТУЗ-ийн 2021 оны 10 дугаар сарын 4-ний өдрийн 21/36 дугаартай тогтоол (Хавсралт 2.12)-оор Компанийн тухай хуулийн 77.5-д заасныг үндэслэн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн Б.Өлзийбаярыг ТУЗ-ийн гишүүнээс чөлөөлөгдөх тухай хүсэлтийг үндэслэн ТУЗ-ийн гишүүний үүрэгт ажлаас чөлөөлж, Д.Галхүүг дараагийн нөхөн сонгууль хүртэл ТУЗ-ийн түр гишүүнээр томилсон нь Компанийн дүрэм, Компанийн тухай хуулийн 77.5-д нийцж байна.

Компанийн бусад эрх бүхий албан тушаалтнууд болох Гүйцэтгэх захирал Б.Удвал нь 2021 оны 07 дугаар сарын 30-ны өдрийн 21/30 тоот ТУЗ-ийн хурлын тогтоол (Хавсралт 2.13)-оор томилогдсоныг Санхүүгийн Зохицуулах Хөрөөны 2021 оны 08 дугаар сарын 19-ний өдрийн 7/2804 тоот тогтоолоор бүртгэсэн (Хавсралт 2.14) бөгөөд ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга Ж.Мөнхцэцэг нь 2021 оны 04 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 21/13 тоот ТУЗ-ийн хурлын тогтоол (Хавсралт 2.15)-оор улирал, Санхүү, үйл ажиллагааны газрын захирал М.Түвшинжаргал нь 2018 оны 06 дугаар сарын 13-ны өдрийн 2018/82 тоот Гүйцэтгэх захирлын тушаал (Хавсралт 2.16, Хавсралт 2.17)-аар, Эрсдэлийн удирдлагын газрын захирал М.Бямбасүрэн нь 2020 оны 10 дугаар сарын 19-ний өдрийн 2020/99 тоот Гүйцэтгэх захирлын тушаал, 2021 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдрийн 2021/14 тоот Гүйцэтгэх захирлын тушаал (Хавсралт 2.18, Хавсралт 2.19)-аар, Ерөнхий нягтлан бодогч Г.Золжаргал нь 2021 оны 06 дугаар сарын 11-ний өдрийн 2021/50 тоот Гүйцэтгэх захирлын тушаал (Хавсралт 2.20)-аар тус тус томилгдон ажиллаж байна.

№	Нэр	Боловсрол	Ажлын туршлага
1.	Бүлтэнгийн Удвал (Гүйцэтгэх захирал) (Хавсралт 2.21)	1995-2000 онд Турк улсын Анкарагийн их сургуулийн эдийн засгийн институтэд эдийн засгийн бакалавр; 2000-2003 онд Турк улсын Анкарагийн их сургуулийн нийгмийн ухааны институтэд эдийн засгийн магистр.	2015-2018 онд “Анунгоо” ХХК-д бизнес хөгжил, хангамж хариуцсан захирал, маркетинг хариуцсан захирал; 2018-2020 онд “М” ХХК (“М” LLC)-д Бизнес хөгжил, дата судалгааны багийн ахлах; 2020.03-2020.09 хүртэл “Ашид капитал ББСБ” ХХК-д дата хэлтсийн дарга; 2020-2021 онд “ЛэндМН ББСБ” ХК-д дэд захирал; 2021 оноос “ЛэндМН ББСБ” ХК-д гүйцэтгэх захирал.
2.	Жаргалсайханы Мөнхцэцэг (ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга) (Хавсралт 2.22)	2002 онд Улсын багшийн их сургуульд байгууллагын менежерийн бакалавр; 2012 онд Австрали Улсын Флиндерсийн Их сургуулийг Хэрэглээний хүн ам судлал (Applied Population Studies)-ийн магистр.	2002-2004 онд “МОНЦАМЭ Агентлаг”-т редактор; 2005-2019 онд Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын яаманд мэргэжилтэн; 2019 оноос одоог хүртэл “Анд Глобал” ПитИИ ЭлГиди-д менежер.

2021/10/11

3.	Махвалын Түвшинжаргал (Санхүү, үйл ажиллагааны газрын захирал) (Хавсралт 2.23)	1999 онд Монгол Улсын Техникийн Их сургуульд усан барилгын бакалавр; 2005 онд Санхүү эдийн засгийн дээд сургуульд бизнесийн удирдлагын бакалавр; 2013 онд Удирдлагын академид бизнесийн удирдлагын магистр.	2001-2005 онд "Ус инженер" ХХК-д инженер, эдийн засагч, менежер; 2005.05-2005.11 онд "Дэлхийн зөн" олон улсын байгууллагад хяналтын инженер; 2006-2016 онд "Ньюфонд ББСБ" ХХК-д зээлийн ахлах мэргэжилтэн; 2016 оноос ЛэндМН ББСБ гүйцэтгэх захирал, Санхүү, үйл ажиллагааны газрын захирал.
4.	Мингмарцэрэнгийн Бямбасүрэн (Эрдэлийн удирдлагын газрын захирал) (Хавсралт 2.24)	2009 онд Монгол Улсын Их сургуульд бакалавр; 2014 онд Санхүү эдийн засгийн дээд сургуульд бизнесийн удирдлагын магистр.	2010-2014 онд "Хасбанк" ХХК-д теллер; 2014-2015 онд "Хасбанк" ХХК-д зээлийн хяналтын мэргэжилтэн; 2015-2016 онд "Хасбанк" ХХК-д ерөнхий захирлын туслах; 2015-2018 онд "Хасбанк" ХХК-д комплаенсийн мэргэжилтэн; 2018-2019 онд "Петровис Ойл" ХХК-д засаглал, комплаенсийн менежер; 2019-2020 онд "ЛэндМН ББСБ" ХК-д эрдэл, хянан нийцүүлэлтийн газрын ахлах менежер; 2020-2021 онд "ЛэндМН ББСБ" ХК-д эрдэл, хянан нийцүүлэлтийн газрын захирал.
5.	Ганболдын Золжаргал (Ерөнхий нягтлан) (Хавсралт 2.25)	2008 онд Санхүү Эдийн засгийн Их Сургуулийн бизнес удирдлагын бакалавр.	2008-2019 онд "ХасЛизинг" ХХК-ийн ахлах нягтлан бологч

Компанийн ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нар нь Компанийн тухай хууль болон Компанийн засаглалын кодексэт зэвсэг эрх бүхий албан тушаалтны шаардлагыг хангаж байгаа эсхийг дараах хүснэгтээр харуулав:

КОМПАНИЙН ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТАНД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА					
№	Нэрс/Шаардлага	Төрийн болон орон нутгийн захиргааны байгууллага,	Яа шийтгэл эдэлж байгаа эсэх (КтХ-ийн 84.3.2)*	Компанийн засаглалын чиглэлээр сургалтад	Хууль хүн байх (КтХ-ийн 77.3, 83.2, 83.3)

2021/10/11

		цэрэг, цагдаа, прокурорын байгууллагад удирдах албан тушаал хашдаг эсэх		хамрагдаж, гэрчилгээ авсан эсэх (ЖгХ-ийн 75.8)	
1	О.Болдбаатар (ТУЗ-ийн гишүүн, Гүйцэтгэх захирал)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2017.12.04-ний өдөр, Дугаар 0130848/ (Хавсралт 2.26)	Тийм
2	Ц.Оюун (ТУЗ-ийн гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2020.04.10-ны өдөр, Дугаар 0731121/ (Хавсралт 2.27)	Тийм
3	В.Баярсайхан (ТУЗ-ийн гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2019.02.24-ний өдөр, Дугаар 0520839/ (Хавсралт 2.28)	Тийм
5	Б.Дэлгэржаргал (ТУЗ-ийн гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2014.09.13-ны өдөр, Дугаар 0130233/ (Хавсралт 2.29)	Тийм
6	Н.Цэцэгмаа (ТУЗ-ийн гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2019.02.24-ний өдөр, Дугаар 0520841/ (Хавсралт 2.30)	Тийм
7	С.Энх-Амгалан (ТУЗ-ийн гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2019.02.24-ний өдөр, Дугаар 0520840/ (Хавсралт 2.31)	Тийм
8	С.Боргом (ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2018.08.31-ний өдөр, Дугаар 0130985/ (Хавсралт 2.32)	Тийм
9	Ж.Жаргалсүрэн (ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2018.04.13-ны өдөр, Дугаар 0230323/ (Хавсралт 2.33)	Тийм

2021/10/11

10	Д.Галхүү (ТУЗ-ийн хараат бус түр гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2021.10.02-ны өдөр, Дугаар 0731306/ (Хавсралт 2.34)	Тийм
11	Ж.Мөнхцэнг (ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2019.04.26-ний өдөр, Дугаар 0731008/ (Хавсралт 2.35)	Тийм
12	Б.Улсал (Гүйцэтгэх захирал)	Үгүй	Үгүй*	Үгүй	Тийм
13	М.Түвшинжаргал (Санхүү, үйл ажиллагааны захирал)	Үгүй	Үгүй*	Үгүй	Тийм
14	М.Бямбасүрэн (Эрсдэлийн удирдлагын газрын захирал)	Үгүй	Үгүй*	Үгүй	Тийм
15	Г.Золжаргал (Ерөнхий нягтлан бодогч)	Үгүй	Үгүй*	Үгүй	Тийм

*Монгол Улсын Хууль зүйн сайдын 2017 оны 07 дугаар сарын 21-ний өдрийн А/195 тоот тушаалын 6 дугаар зүйлд заасны дагуу Ял шийтгэлтэй эсэх лавлагааг өмгөөллийн нөхөрлөлд олгодоггүй тул Компанийн тухай хуулийн 84.3.2-г заасан шийтгэл эдлээгүй байх шаардлагыг ТУЗ-ийн гишүүд, нарийн бичгийн дарга, гүйцэтгэх захирал, эрх бүхий албан тушаалтнууд хангаж байгаа эсэхийг бидэнд гаргаж өгсөн мэдүүдэг, баталгааг үндэслэж дүгнэв

Компанийн ТУЗ-ийн хараат бус гишүүд нь Компанийн тухай хууль болон Компанийн засаглалын кодекст заасан ТУЗ-ийн хараат бус гишүүнд тавих нэмэлт шаардлагыг хангаж байгаа эсэхийг дараах хүснэгтээр харуулав:

ТУЗ-ийн хараат бус гишүүнд тавигдах нэмэлт шаардлага				
№	Шаардлага	ТУЗ-ийн хараат бус гишүүдийн нэр		
		С.Боргиа	Ж.Жаргалсүрэн	Д.Галхүү
1.	Өөрөө эсхүл компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээлтэй хамтран компанийн энгийн хувьцааны 5-аас дээш хувийг эзэмшдэггүй байх (КтХ-ийн 79.1.1)	Тийм**	Тийм**	Тийм**
2.	Өөрөө эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь компанид болон компани оролцогч нь болж байгаа компанийн	Тийм**	Тийм**	Тийм**

ЛЭНДМН БЭСБ ХК

 lendmn
 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 д. 1118267208

2021/10/11

УЛААНБААТАР ХОТ

 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039885
 Т. 071031194 А. 07С2450

	нэгдлийн бусад оролиогчид ажил, албан тушаал эрхэлдэггүй, сүүлийн 3 жилийн хугацаанд аливаа ажил, албан тушаал эрхэлж байгаагүй байх (КтХ-ийн 79.1.2, КЗК-ийн 5.2.4)			
3.	Төрийн үйлчилгээнийхээс бусад төрийн алба хашлаггүй байх (КтХ-ийн 79.1.3)	Тийм**	Тийм**	Тийм**
4.	Компанигай бизнесийн гэрээ хэлцэл байгуулаагүй байх, тийм холбоогүй байх (КтХ-ийн 79.1.4)	Тийм**	Тийм**	Тийм**
5.	Сүүлийн 5 жилд компанид нэгдмэл сонирхолтой этгээд болж байгаагүй байх (КЗК-ийн 5.2.4)	Тийм**	Тийм**	Тийм**
6.	Компани эсхүл түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй зөвлөх үйлчилгээ үзүүлдэггүй байх (КЗК-ийн 5.2.4)	Тийм**	Тийм**	Тийм**
7.	Компани эсхүл түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй ханган нийлүүлэгч ба харилцагч биш байх (КЗК-ийн 5.2.4)	Тийм**	Тийм**	Тийм**
8.	Компани эсхүл түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ хийгээгүй байх (КЗК-ийн 5.2.4)	Тийм**	Тийм**	Тийм**
9.	Компанийн ТУЗ, гүйцэтгэх захирал болон гүйцэтгэх удирдлагын багийн гишүүн, дотоод аудитын жилтны нэгдмэл сонирхолтой этгээд биш байх (КЗК-ийн 5.2.4)	Тийм**	Тийм**	Тийм**
10.	Хуульцаа эзэмшигч эсхүл түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн ойрын хамаатан биш байх (КЗК-ийн 5.2.4)	Тийм**	Тийм**	Тийм**

**Компанийн гухай хуулийн 79.1.1-79.1.4 зүйл, Компанийн засаглалын кодексийн 5.2.4-т заасан ТУЗ-ийн хараат бус гишүүнд тавигдах шаардлагыг тус компанийн ТУЗ-ийн хараат бус гишүүд хангаж байгаа эсэхийг тэдний гаргаж өгсөн мэдүүлэг, баталгааг үндэслэж дүгнэв.

Компанийн Гүйцэтгэх удирдлага, Эрх бүхий албан тушаалтнууд нь хууль болон Компанийн засаглалын кодекс заасан шаардлагыг хангаж байгаа бөгөөд тэдгээр нь Компанийг удирдах чадвар, дадлага туршлагатай гэж дүгнэв.

2021/10/11

2. Компанийн ногдол ашгийн бодлого	Төлөөлөн удирдах зөвлөл	2017.12.01	17/02	Түүгээс баримтлах ногдол ашгийн бодлого, ногдол ашиг хувиарлах нохцол журмыг Компанийн тухай хууль, Монголын компанийн засаглалын Кодекст нийцүүлэн нийт 4 бүлэгтэй Ногдол ашгийн бодлогыг батлан мөрдөж байна. Тус бодлогод ногдол ашгийг хувиарлах нохцол, ногдол ашиг хувиарлах тухай шийдвэр, ногдол ашиг хувиарлах, тайлагнахтай холбоотой харилцааг зохицуулсан байна.	Хавср апп 3.2
3. Эрсдэлийн удирдлагын бодлого	Төлөөлөн удирдах зөвлөл	2019.10.23	19/55	Компанийн ТУЗ нь Компанийн үйл ажиллагаанд учирч болох эрсдэлийн цэр хүрээ буюу төрөл, эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөх хэмжээ, эрсдэлийг хянах, үнэлэх, хариу арга хэмжээ авах, тайлагнах, удирдах бүтэц, чиг үүрэг, үйл ажил болон тэдгээрийг зохицуулах бодлого, журам, аргачлалаас бүрдсэн Компанийн одор тутмын үйл ажиллагаанд хэрэгжүүлэх эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоо, түүнийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон зарчмыг тодорхойлох зорилгоор нийт 10 бүлгээс бүрдсэн бодлогыг батлан хэрэгжүүлж байна. Энэхүү бодлогын бичиг баримт нь Компанийн эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоог тодорхойлж, эрсдэлийн удирдлагын асаалд, бүтэц, чиг үүрэг, эрсдэлийн төрөл, ангилал, эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөх хэмжээ, эрсдэлийн удирдлагын зарчим, эрсдэлийн удирдлагын хэрэгжүүлэх, эрсдэлийн загвар, эрсдэлийн хяналт, тайлагнал, дотоод аудит ба баталгаажуулалт, эрсдэлийн магадлалыг тодорхойлох шалгуур, эрсдэлийн үр дагаврыг үнэлэх шалгуур, эрсдэлийн тоон үнэлгээ, эрэмбэ тодорхойлох шалгуурыг зохицуулсан байна.	Хавср апп 3.3
4. Санхүүгийн эрсдэлийн удирдлагын бодлого	Төлөөлөн удирдах зөвлөл	2019.01.30	19/13	Энэхүү бодлогын баримт бичигт хамрах хүрээ, нэр томъёоны тайлбар, санхүүгийн эрсдэлийг харуулах албан тушаалтан, тэдгээрийн чиг үүрэг, эрсдэлийн хязгаарлалтыг тусгай зөвшөөрөлтэй үйлчилгээний төрлөөр тодорхойлж, зохистой харьцаа, баримтлах зарчим, төлөвлөлт, Компанийн ТУЗ, гүйцэтгэх захирал, бусад эрх бүхий албан тушаалтнуудын эрх хэмжээ, тайлагналын талаар тусгасан нь СЗХ-оос баталсан юмхистой харьцааны шалгуурт нийцж байна.	Хавср апп 3.4
5. Дотоод хяналтын бодлого болон Дотоод	Төлөөлөн удирдах зөвлөл	2020.12.23 2021.02.05	20/38 21/01	Компанийн дэвшүүлсэн нормативууд хүрэхийн тулд үйл ажиллагааны зохистой, үр ашгтай байдал, санхүүгийн тайлагналын үнэл зөв, бодитой байдал, холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журмын хэрэгжилтийг хангасан байдал зэрэгт хяналт тавих үйл ажиллагааг зохицуулах, үүсгэж болжигүй эрх зүйлээ	Хавср апп 3.5, 3.6

<p>шудалтын дүрэм</p>				<p>урьдчилан сэргийлэх зорилгоор Компанийн ТУЗ нь нийт 6 бүлгээс бүрдэх Дотоод хяналтын бодлого болон Дотоод аудитын дүрмийг батлан мөрдүүлж байна. Дотоод хяналтын бодлого нь дотоод хяналтын тогтолцоо, оролцогч талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага, дотоод хяналтын зарчим, үүрэг хариуцлагын матриц зэргийг зохицуулсан. Дотоод аудитын дүрэм нь нийт 9 хэсгээс бүрдсэн бөгөөд Дотоод аудит/дотоод аудитын гэгц, жхүл аудитор-ын үүрэг, мэргэжлийн стандарт ба зарчим, үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хараат бус байдал бодитой хяналтаг, зөвшөөрөгдсөн эрх, хүлээх үүрэг, комплаенс болон эрсдэл хариуцсан нэгжүүд, хөндлөнгийн аудитортай харилцах, тайлагнах болон эргэн хянах мониторинг, чанарын баталгаажуулалт болон сайжруулах хөтөлбөр зэргийг зохицуулсан. Дээрх бодлого, дүрэм нь холбогдох хууль тогтоомж, 2011 оны Засгийн газрын 311 тоот тогтоолд нийцсэн байна.</p>
<p>6. Хөдөлмөрийн дотоод журм</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>2020.04.14</p>	<p>2020.4.6</p>	<p>Хөдөлмөрийн гүйцэтгэх захирал нь Компанийн дотоод үйл ажиллагааг зохицуулах, ажилтнуудын хөдөлмөрийн оноочтой үр өшөөгтэй зохион байгуулах, хөдөлмөрийн бүтээмж, ажил үр ашгальтын чанар, үр дүнг дээшлүүлэхэд хяналт тавих, ажилтныг сонгон шалгаруулах, хөдөлмөрийн сахилга батыг бэхжүүлэх, шагнаж урамшуулах, тэтгэмж болон чөлөө олгох, сахилгын шийтгэл мөрдүүлэхтэй холбогдсон хөдөлмөрийн харилцааг зохицуулах зорилгоор нийт 10 бүлгээс бүрдсэн Хөдөлмөрийн дотоод журмыг батлан мөрдүүлж байна. Энэ журмаар компанийн засаглал, зохион байгуулалт, ажил олгогч ажилтны эрх үүрэг, хүний нөөцийн бүрдүүлэлт сонгон шалгаруулалт, ажил авч ахлаас чөлөөлөх, хэл хэлэн ажил зэрэг гүйцэтгэх, шилжүүлэн ажиллуулах, ажил амралтын цаг, цалин хөлс урамшуулал, сахилгын шийтгэл, компанийн шахам харилцааны талаар зохицуулсан. Компанийн тухай хуулийн 83.1, Компанийн дүрмийн 15.1-д заасан бүрэн эрхийн дагуу Компанийн гүйцэтгэх захирал нь Хөдөлмөрийн дотоод журмыг баталсан байх ба энэхүү журм нь Хөдөлмөрийн гухай хуулийн 5.1, 80.2, 130.1-Т заасан шаардлагад нийцсэн байна.</p>

 ЛЭНДМН ББЭБ ХК
 Ulaanbaatar Hot
 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 Ж.1118267206

2021/10/11

 УЛААНБААТАР ХОТ
 Ulaanbaatar Hot
 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 Ж.1118267206

<p>7. Цахим эзлийн үйл ажиллагааны журмыг</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>2016.12.23</p>	<p>07</p>	<p>Хавсралт 3.8</p>
<p>8. Мөнгөн хөрөнгө, төлбөр тооцооны журмыг</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>2021.01.29</p>	<p>2021/1 3</p>	<p>Хавсралт 3.9</p>
<p>9. Цахим төлбөр тооцооны үйлчилгээний журмыг, нөхцөл.</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>2018.10.19</p>	<p>2018/1 55</p>	<p>Хавсралт 3.10</p>

<p>шимтгэл төлөгч ажилтнуудын шалин хөлсийг мэргэжлийн өндөр түвшинд тооцолон олгох, нийгмийн даатгалын тайлан, ХХОАТ-ийн тайлан бэлтгэх, тайлагнах, ажилтнуудын мэдээллээр хангах, түүнтэй холбоотой бүхий л харилцааг зохицуулсан байна. Энэхүү журам нь Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн зарчим болон холбогдох хууль тогтоомжинд нийцэж байна.</p>	<p>Хавср длт 3.15</p>
<p>14. Мөнгө угаах болон терроризмы г санхүүжүүлэх, сэргийлэх, харилцагчий мэдэх үйл ажиллагааны журам</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>
<p>2020.06.04</p>	<p>2020/6 4</p>
<p>15. Харилцагчийг таньж мэдэх, төлбөр тооцооны эрсдэлийг үнэлгээ хийх, эрсдэл хамшиг тавих үйл ажиллагааны журам</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>
<p>2019.03.22</p>	<p>2019/6 4</p>
<p>Хавср длт 3.16</p>	<p>Компанийн Гүйцэтгэх захирал нь мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхээ сэргийлэх, харилцагчийг таньж мэдэх, сэжигтэй гүйцэтгэл болон бусад тайланг Монголбанкны санхүүгийн мэдээллийн албанд дамжуулахтай холбоотой Санхүүгийн зохицуулах хороонд хөрөнгө захирагдах Банк бус санхүүгийн байгууллагын үйл ажиллагаа, харилцааг зохицуулах зорилгоор нийт 6 бүлгээс бүрдсэн журмыг батлан мөрдүүлж байна. Энэхүү журмыг нь Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хууль, Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд нийцэж байна.</p>
<p>Компанийн Гүйцэтгэх захирал нь цахим төлбөр тооцооны үйлчилгээ, түүнтэй холбогдох үүсэх эрсдэлүүдийн үнэлгээг тодорхой мөчлөгтэйгээр стандартын дагуу хийх, харилцагчийг таньж мэдэх, эрсдэл бүхий үйл ажиллагааг зохицуулахтай холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулах зорилгоор нийт 7 бүлгээс бүрдсэн журмыг батлан мөрдүүлж байна. Энэхүү журам нь Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хууль, Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль, ҮЙ олноор хөнгөөх зэвсэг дэлгэрүүлэх болон терроризмтай тэмцэх тухай хууль, Монголбанкнаас батлсан Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхээ сэргийлэх үйл ажиллагааны журамд нийцсэн байна.</p>	<p>Хавср длт 3.16</p>

 лэндмн ББСБ ХК
 tendmn
 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 ф. 1118267206

2021/10/11

 УЛААНБААТАР ХОТ

<p>16. Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэх, терроризмыг санхүүжүүлэх эхлэх урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны дотоод хяналт болон эрсдэлийн удирдлагын хөтөлбөр</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>2021.01.02</p>	<p>05/01 А</p>	<p>Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай тухай хуулийн 14.1-д дотоод хяналтын болон эрсдэлийн удирдлагын хөтөлбөртэй байна гэсний дагуу Гүйцэтгэх захирал нь цахим төлбөр, тооцооны үйл ажиллагаанд мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх, түүнээс урьдчилан сэргийлэхэд хариуцагчийг танин мэдэх, сэжигтэй гүйцэтгэл ирүүлэх, мэдээлэлтэй холбоотой үйл ажиллагааг тодорхойлох, зохицуулах зорилгоор нийт 4 бүлэгээс бүрдсэн хөтөлбөр батлан мөрдүүлж байна.</p>	<p>Хялбар алт 3.17</p>
--	--------------------------	-------------------	--------------------	--	--------------------------------

2021/10/11

<p>17. Шүтэл үлээх журам</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>2021.01.20</p>	<p>2021/04</p>	<p>Хявср цэг 3.18</p> <p>Компанийн Гүйцэтгэх захирал нь Компанийн нэр гэр, бүтээгдэхүүн үйлчилгээ, өмч хөрөнгө, үйл ажиллагаатай холбоотой МҮ-ийг хууль тогтоомж, компанийн дотоод бодлого, журмын талаар ёс зүйн дүрэм зэргийг зөрчсөн ажилтан болон хөдөлмөрчин гэрээгээс бусад төрлийн гэрэлээр ажиллаж байгаа ажилтнууд мэдээлэх буюу шүтэл үлээх, мэдээллийг хүлээн авах, шийдвэрлэх, мэдээлэл өгсөн ажилгны нууцыг хадгалах, хамгаалахтай холбогдсон үүсэлн харилцааг зохицуулах зорилгоор нийт 4 бүлэг, шүтэл үлээх журмын багцан мөрдүүлж байна. Энэ журмаар журмын зорилго, зохицуулах үйл ажиллагаа, хамрах хүрээ, мэдээллийг гаргах, түүнийг агуулах, мэдээллийг хүлээн авах, түүнийг мөрдөөр ажиллах үйл явц, хариуцлагатай холбоотой харилцааны талаар зохицуулсан.</p>
<p>18. Нууцлалын журам</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>2020.12.31</p>	<p>2020/121</p>	<p>Хявср цэг 3.19</p> <p>Компанийн Гүйцэтгэх захирал нь Компанийн нууцтай холбоотой өмч болох аливна мэдээ мэдээллийг нууцын зэрэглэлээр ангилна, зэрэглэлийн дагуу хадгалах, хамгаалах, нууцад байх хугацааг тогтоох, устгах, ацаглахаас сэргийлэх, нууцад хамааралтай мэдээ мэдээлэлд нэвтрэх болон ашиглахтай холбоотой стандартыг тогтоохтой нууцыг ацаглахаас урьдчилан сэргийлэх харилцааг зохицуулах зорилгоор нийт 7 бүлэг болон нууцлалын журмын багцан мөрдүүлж байна. Энэ журмаар журмын зорилго, хамрах хүрээ, нэр томъёоны тайлбар, компанийн нууц, нууцын зэрэглэл, нууц материал танилцуулах, шилжүүлэх, хүлээлгэх, нууц материал хадгалах, устгах, архивт шилжүүлэх, хориглох зүйлс, компани нууц ашиглах, аюулаас урьдчилан сэргийлэх, ашиглан тохиолдолд авах арга хэмжээ, хариуцлагатай холбоотой харилцааны талаар зохицуулсан бөгөөд энэ нь Байгууллагын нууцын тухай хууль болон Хувь хүний нууцын тухай хуульд нийцж байна.</p>

 ЛЭНДМН ББСБ ХК
 лendmn
 УЛААНБААТАР ХОТ
 УТ 9754 ДТ 1118267206

2021/10/11

 УЛААНБААТАР ХОТ
 ӨСӨНИЙ ЭНГЭ НӨ
 ХАРИУЦАГЧИЙН
 ХЭВЧ
 ӨНЧЭЭС
 0021031125 ДТ 0703409

<p>19. Хувьцааг эргүүлэн худалдан авч, халваслах журмыг батлан мөрдүүлж байна. Энэ журмаар нийтлэг үндэслэл, холбогдох хууль тогтоомж, үйлчилэх хүрээ, хувьцааг эргүүлэн худалдаж авах нөхцөл, хувьцааг эргүүлэн худалдаж авах үйл ажиллагаанд оролцогчийн бүрэн эрхтэй холбоотой харилцааны талаар зохицуулсан бөгөөд энэ нь Компанийн тухай хуулийн 49 дүгээр зүйлийн 49.2-д нийлэж байна.</p>	<p>20/37</p>	<p>2020.12.23</p>	<p>Төлөөлөн удирдах зөвлөл</p>	<p>Хавср агт 3.20</p>
<p>20. Зохицтой хэрэгсэний журмыг</p>	<p>2021/4 7</p>	<p>2021.06.04</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>Хавср агт 3.21</p>
<p>21. Мэдээллийн системд хандах эрхийн зохицуулалтын журмыг батлах тухай</p>	<p>2021/4 8</p>	<p>2021.06.04</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>Хавср агт 3.22</p>

2021/10/11

202

<p>22. Нууц шифрлэлтийн журмын</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>2021.06.04</p>	<p>2021/4 9</p>	<p>Хэвср алт 3.23</p> <p>Компанийн Гүйцэтгэх захирал нь хүчирхэг нууц үгийг үүсгэх, удирдах, хамгаалах стандартыг бий болгох, компанийн мэдээллийн нууцлал, бүрэн бүтэн байдал агаарлах эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэхтэй холбоотой нэвтрэх нэр, нууц үг, мөн мэдээллийг шифрлэлт хийж нгээх, хадгалах үйл ажиллагааг зохицуулах зорилгоор нийт 7 бүлэгтэй Нууц үг, шифрлэлтийн журмыг батлан мөрдүүлж байна. Энэ журмаар нийтлэг үндэслэл, нэр томъёоны тайлбар, нууц үг хамгаалах үйл ажиллагаа, нууц үг зохиоход гавигдах шаардлага, шифрлэлт, хориглох зүйл, үүрэг хариуцлагатай холбоотой харилцааны талаар зохицуулсан байна.</p>
<p>23. Ковид-19 цар тахалаас урьдчилан сэргийлэх, харну арга хэмжээ авах заавар</p>	<p>Эрсдэлийн удирдлагын захирал</p>	<p>2021.06.10</p>	<p>-</p>	<p>Хэвср алт 3.24</p> <p>Компанийн Эрсдэлийн удирдлагын газрын захирал нь урьдчилан тооцоолоогүй эрсдэл буюу Ковид-19 цар тахалын үед компанийн ажилтнуудын амь нас, эрүүл мэнд болон Компанийн хүний нөөцийн менежментийг зөв зохион байгуулах, эрүүл аюулгүй ажлын байрны бий болгох зорилготой нийт 5 зүйлтэй Ковид-19 цар тахалаас урьдчилан сэргийлэх, харну арга хэмжээ авах зааврыг батлан мөрдүүлж байна. Энэхүү заавраар нийтлэг үндэслэл, хамрах хүрээ, ковид-19 үеийн нөхцөл байдал харну арга хэмжээ авах, анхаарах зүйлстэй холбоотой харилцааны талаар зохицуулсан нь Коронавируст халдвар /ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хуулийн 13.2.7, Коронавируст халдвараас сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулах түр журмын 6.2.2-г нийцсэн байна.</p>
<p>24. Мэдээллийн технологийн дэд бүтцийн журмын</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>2021.09.02</p>	<p>2021/7 8</p>	<p>Хэвср алт 3.25</p> <p>Компанийн Гүйцэтгэх захирал нь Компанийн мэдээллийн хөрөнгийн аюулгүй байдлыг хангах, мэдээллийн технологийн дэд бүтцийг тохируулах, хэвийн ажиллагааг хангах үйл ажиллагааг тодорхойлох зорилгоор нийт 8 бүлэгтэй Мэдээлэл технологийн дэд бүтцийн журмыг батлан мөрдүүлж байна. Энэ журмаар нийтлэг үндэслэл, нэр томъёоны тайлбар, ерөнхий зүйл, дэд бүтцийг тохируулах, суурилуулах, биест мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах, компьютерийн стандарт үзүүлэлт, хориглох зүйл, үүрэг хариуцлагатай холбоотой харилцааны талаар зохицуулсан байна.</p>

 ЛЭНДМН Б.С.Б.ХК
 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 ☎ 1118267206

2021/10/11

 УМНБАНКАР ХОТ
 5039888
 5021031135 ☎ 5766470

<p>25. Компанийн тэмдэг хэрэглэх журмыг</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>2021.06.02</p>	<p>2021/4 6</p>	<p>Компанийн Гүйцэтгэх захирал нь Компанийн үйл ажиллагаанд дагаж хэрэглэгдэх бүх төрлийн тэмдэг, дардсыг хэрэглэх, хадгалах, бүртгэх зэрэг асуудлыг зохицуулах зорилгоор нийт 5 бүлэгтэй Компанийн тэмдэг хэрэглэх журмыг батлан мөрдүүлж байна. Энэ журмыг нийтлэг үндэслэл, тэмдэг, дардас хэрэглэх, тэмдэг, дардас хадгалалт хамгаалалт, бүртгэл тооцоо, хариуцлага, холбогдох беримт бичгүүдтэй холбоотой харилцааны талаар зохицуулсан байна.</p>	<p>Ханер д/т 3.26</p>
<p>26. Гүйцэтгэлийн үнэлгээний журмыг</p>	<p>Гүйцэтгэх захирал</p>	<p>2021.07.09</p>	<p>2021/6 7</p>	<p>Компанийн Гүйцэтгэх захирал нь Компанийн нийт ажилтнуудын ажлын гүйцэтгэлийг уандрах, үнэлэх, урамшуулал тооцох, олгох болон тэдгээртэй холбогдон үүсэх бусад харилцааг зохицуулах зорилгоор нийт 6 бүлэгтэй Гүйцэтгэлийн үнэлгээний журмыг батлан мөрдүүлж байна. Энэ журмыг нийтлэг үндэслэл, ажилтын гүйцэтгэлийн үнэлгээ хийх, алба хэлтсийн менежерийн эрх, үүрэг, ажилтын эрх үүрэг, хяналт, хариуцалттай холбоотой харилцааны талаар зохицуулсан байна.</p>	<p>Ханер д/т 3.27</p>

Компанийн дүрэм бусад дотоод журмууд нь хууль тогтоомж, СЗХ-оос баталсан "Компанийн засаглалын кодекс"-г нийлсэн байна.

Компани нь дээр дурдсан журмуудыг гадна хүний мөөц, нийтлэн бодох бүртгэл, харилцаа чад үндэснийг үзүүлэх зэрэг журмыг, бодлого замаар баталж мөрддөг байна.

2021/10/11

204

Г. Бүтээгдсэн байгуулсан үзэмжтэй үзэмжээр авах. Бүтээгдсэн нийтлүүлэх, гэрээний гэрэл үүний дагуу гэрээгээр үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлэх ач холбогдолтой гэрээ нь үзэмж төгтөөмжид нийцжээ байгаа юу.

Бид тус Компаниас ирүүлсэн Компанийн үйл ажиллагаанд голлох ач холбогдол бүхий дор дурдсан гэрээг хянасан болно.

Хөдөлмөрийн контракт гэрээ. (Хавсралт 4.1) Гүйцэтгэх захиралтай байгуулсан гэрээг 2021 оны 08 дугаар сарын 02-ны өдөр таван жилийн хугацаагаар байгуулсан. Тус гэрээнд Гүйцэтгэх захирлын эрх үүрэг, түүний дотор ТУЗ-ийн зөвшөөрөлтэйгээр хэрэгжүүлэх эрх, үүрэг, Гүйцэтгэх захирлын хүлээх хариуцлага, үл өрсөлдөх, даахар ажил эрхлэхийг хязгаарлах, ажлын нөхцөл, цалин, урамшуулал, нэмэгдэл хөлс, хөнгөлөлт хангамж, олговор, тэтгэмж, эд хөрөнгийн хариуцлага, контрактыг цуцлах, дуусгавар болгох нөхцөл, нууцлал зэргийг тодорхойлсон нь Хөдөлмөрийн гухай хуульд нийцж байна.

Лицензийн гэрээ. Компани нь 2017 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн 2017/19 тоот "Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийн гэрээ" (Хавсралт 4.2) болон 2017 оны 01 дугаар сарын 02-ны өдрийн L_002 тоот гэрээ (Хавсралт 4.3)-г шинэчилсэн гэрээ болох 2017 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн 2017/20 тоот "Үйлчилгээний гэрээ" (Хавсралт 4.4)-г тус тус "Анд Системс" ХХК-тай байгуулж "LendMN" /application, core system/ бүтээлийг ашигладаг бөгөөд мөн "LendMN" аппликейшн, түүний системийг ашиглах, түүнтэй холбогдон гарах нэвтрүүлэлтийн ажил, хэрэглэгчид хүргэх, дагалдах засвар үйлчилгээг авах, мэдээллийн нууцлал, системийг төлбөр тооцоо хийх зэрэг үйлчилгээг авдаг.

"Анд системс" ХХК нь "Анд системс тех" ХХК-д "LendMN" /application, core system/ бүтээлийн өмчлөх эрхийг шилжүүлэн өгсөн. Улмаар "Анд системс" ХХК, "Анд системс тех" ХХК болон "ЛэндМН ББСБ" ХХК нар "Үйлчилгээний гэрээний эрх үүрэг шилжүүлэх гэрээ" (Хавсралт 4.5) болон "Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийн гэрээний эрх үүрэг шилжүүлэх гэрээ" (Хавсралт 4.6)-г тус тус 2017 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр байгуулсан.

Дээрх 2017 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн 2017/19 тоот "Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийн гэрээ"-ний 12.1-г Бүтээл ашиглагч нь Бүтээл өмчлөгчийн бүтээсэн бусад бүтээлийг тэргүүн ээлжинд ашиглах эрхтэй гэж заасны дагуу Компани нь "Анд системс тех" ХХК-тай 2018 оны 11 дүгээр сарын 01-ны өдрийн 2018/263 тоот "Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийн нэмэлт гэрээ" (Хавсралт 4.7)-г байгуулсан. Мөн Шинэ коронавирус халдаарт өвчний тархалттай холбогдуулан Засгийн газар болон холбогдох эрх бүхий байгууллагуудын нийдвэр мөн эдийн засгийн нөхцөл байдал зэргийг харгалзан 2020 оны 04 дүгээр сарын 30-ны өдөр 2017/20/01 тоот "Нэмэлт гэрээ" (Хавсралт 4.8)-г "Анд системс тех" ХХК-тай харилцан тохиролцож байгуулсан байна. Эдгээр гэрээ хэлцлүүдийг талууд бичгээр байгуулан эрх бүхий этгээдүүд гарын үсэг зурж баталгаажуулсан, Иргэний хууль болон холбогдох хууль тогтоомжид нийцсэн байна.

Программ хангамжийн үйлчилгээний гэрээ (Software services agreement). (Хавсралт 5.10) "Анд системс тех" ХХК нь өөрийн өмчлдөг "LendMN" /application, core system/ бүтээлийн төхөөрөмжийн I/FAAS төхөөрөмж ашиглах лиценз 2/ FAAS төхөөрөмжийн дэд лицензийн эрхийг аливаа хязгарлалтгүйгээр 2021 оны 05 дугаар сарын 21-ний өдөр Анд сольюшнс Пти.Лтд компанитай байгуулсан "Мастер үйлчилгээний гэрээ"-гээр шилжүүлжээ. Ийнхүү "Анд системс тех" ХХК-тай 2017 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр байгуулсан "Үйлчилгээний гэрээ" болон "Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрхийн гэрээ"-д тус тус өөрчлөлт оруулах "Нэмэлт гэрээ"-г "Анд системс Тех" ХХК болон "Анд сольюшнс Пти.Лтд" компанитай байгуулахаар 2021 оны 07 дугаар сарын 30-ны өдөр сонирхлын зөрчилгүй этгээдийн 100%-ийн саналаар Компанийн ТУЗ шийдвэрлэж, Компани нь 2021 оны 08 дугаар сарын 03-ны өдрийн 2021/38 тоот "Программ хангамжийн үйлчилгээний гэрээ (Software services agreement)"-г 50 жилийн хугацаатай "Анд сольюшнс Пти.Лтд" компанитай байгуулжээ. Уг гэрээгээр Компани программ

2021/10/11

205

хангамж нийлүүлэх, программ хангамжийн одоогийн болон ирээдүйн хөгжүүлэлт, тогтмол техникийн үйлчилгээ авах, харну төлбөр төлөхтэй холбоотой харилцааг зохицуулсан байна.

Эдгээр гэрээ хэлцлүүдийг талууд бичгээр байгуулан эрх бүхий этгээдүүд гарын үсэг зурж баталгаажуулсан бөгөөд гэрээнээс үүсэх харилцааг Сингапур Улсын хуулиар зохицуулахаар завсан байна.

Зээлийн гэрээнүүд:

Худалдаа хөгжлийн банк болон "ЛэндМН ББСБ" ХК нарын хооронд 2018 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдөр байгуулагдсан ОЭГ/СС181026004-1 тоот Овердрафтын эрх нээх гэрээ. (Хавсралт 4.9)

Гэрээний мэдээлэл:

- Зээлийн дүн: 800,000,000 (найман зуун сая) төгрөг
- Зээлийн зориулалт: гэрээний 1.2-д зааснаас бусад зээлийн зориулалт
- Зээлийн хүү: жилийн ХХ хувь
- Нэмэгдүүлсэн хүү: төлөгдөөгүй овердрафтын хүүний 20 хувьтай тэнцүү
- Зээлийн хугацаа: 12 сар
- Хариуцлага: гэрээний салшгүй хэсэг болох барьцаа, баталгааны гэрээнд заасны дагуу уг хөрөнгө, эх үүсвэрээс овердрафт, түүний хүү, нэмэгдүүлсэн хүүг үл маргах журмаар төлүүлж барагдуулна
- Эргэн төлөлт: овердрафтын эрхийг ашигласан өдрөөс эхлэн хуанлийн 30 хоногийн дотор төлнө.

Гэрээнд зээлийн дүн, үндсэн хүү, нэмэгдүүлсэн хүүгийн хэмжээ, зээлийн хугацаа, зориулалт, зээл төлөх хэлбэр, эргэн төлөлтийн хуваарь, зээлдэгч болон зээлдүүлэгчийн эрх, үүрэг, талуудын хүлээх хариуцлага, баталгаа ба зөвшөөрөл, эрх залгамжлуулах, шилжүүлэх, гэрээ дуусгавар болох цуцлах нөхцөл, журам, маргаан шийдвэрлэх заалтуудыг тусгасан байх ба эдгээр нөхцөлүүд нь Иргэний хууль, Банк, эрх бүхий хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламж, төлбөр тооцоо, зээлийн үйл ажиллагааны тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжил нийцсэн байна.

ОЭГ/СС181026004-1 тоот зээлийн гэрээний үүргийн гүйцэтгэлийг хангах зорилгоор Компани нь Худалдаа хөгжлийн банктай 2018 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдөр байгуулсан ЗБ/СС1810026004-1-1 тоот (Хавсралт 4.10) хөдлөх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны гэрээг байгуулжээ. Худалдаа хөгжлийн банктай 2019 оны 10 дугаар сарын 04-ний өдөр байгуулсан ОЭГ/СС181026004-1-1 тоот (Хавсралт 4.11) Овердрафтын эрх нээх нэмэлт гэрээ байгуулж зээлийн хугацаа, хүү, дүнг өөрчилж байсан. Уг Зээлийн эрх нээх гэрээний нэмэлт өөрчлөлтийн дагуу Компани нь Худалдаа хөгжлийн банктай ЗБ/СС191008001-1-6 тоот (Хавсралт 4.12) хөдлөх эд хөрөнгийн болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны гэрээ байгуулж, түүнд барьцааны зүйлийн үнэлгээ нь 1,200,000,000 төгрөг байхаар тохиролцсоныг ЗБ/СС191008001-1-6 тоот барьцааны гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулж 2019 оны 10 дугаар сарын 04-ний өдөр ЗБ/СС181026004-1-1-1 тоот (Хавсралт 4.13) хөдлөх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны нэмэлт гэрээнд барьцааны зүйлийн үнэлгээ 1,450,000,000 төгрөг" гэж өөрчилсөн.

Одоо хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа Худалдаа хөгжлийн банктай 2020 оны 09 дүгээр сарын 17-ны өдөр байгуулсан ОЭГ/СС181026004-1-2 тоот (Хавсралт 4.14) Овердрафтын эрх нээх нэмэлт гэрээгээр:

- Зээлийн хугацаа: 36 сар;
- Жилийн хүү: ХХ хувь;
- Зээлийн дүн: 1,400,000,000 (нэг тэрбум дөрвөн зуун сая) төгрөг.

Дээрх нэмэлт гэрээ нь ЗБ/СС191008001-1-6 тоот хөдлөх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны салшгүй хэсэг ба тус барьцааны гэрээний 3.1 дэх хэсэгт нэмэлт өөрчлөлт оруулж 2020 оны 09 дүгээр сарын 17-ны өдөр ЗБ/СС191008001-1-6-1 тоот (Хавсралт 4.15) хөдлөх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны нэмэлт гэрээнд барьцааны зүйлийн үнэлгээг “1,400,000,000 төгрөг” гэж өөрчилсөн нь зээлдэгч гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн биелүүлж дуусах хүртэл хугацаанд хэвээр үйлчлэхээр байна.

Одоогоор дээр дурдсан зээлийн гэрээнээс өөр хүчин төгөлдөр үйлчилж буй зээлийн гэрээ байхгүй, тэдгээр гэрээний үүргийн гүйцэтгэл хэвийн хэрэгжиж буй бөгөөд сүүлийн 3 жилд байгуулсан бусад бүх зээлийн гэрээ зохих ёсоор хэрэгжиж дууссан болохыг Компанийн Гүйцэтгэх захирал албан бичгээр мэдэгдсэн болно (Хавсралт 11.17). Эдгээр зээлийн ангилал “хэвийн” хэрэгжиж байна (Хавсралт 10.4, Хавсралт 10.5).

Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн тав болон түүнээс дээш хувьтай тэнцэх хэмжээний үнийн дүн бүхий үүрэг хүлээсэн гэрээ:

Бидэнд ирүүлсэн мэдээллээр Компани нь сүүлийн 3 жилийн хугацаанд Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн тав болон түүнээс дээш хувьтай тэнцэх хэмжээний үнийн дүн (Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ 8,000,000,000 төгрөг бөгөөд үүний 5 хувь нь 400,000,000 төгрөг) бүхий үүрэг хүлээсэн нийт 51 гэрээ байгуулсан. Тэдгээрээс их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлээс гадна 2018 оны 1 гэрээ, 2019 оны 1 гэрээ, 2020 оны 2 гэрээ болон 2021 оны 4 гэрээ тус тус хэвийн хэрэгжиж байна. Бусад гэрээ нь бүрэн хэрэгжиж дууссан. (Хавсралт 11.17) Эдгээр хэвийн хэрэгжиж буй тус 8 гэрээний жагсаалтыг доорх хүснэгтээр харуулж байна:

№	Гэрээний нөгөө тал, нөхцөл	Хэрэгжиж буй эсэх
1.	Худалдаа хөгжлийн банктэй 2018.11.02-ны өдөр ОЭГ/СС181026004-1 тоот Овердрафтын гэрээ байгуулсан. (Дэлгэрэнгүйг дээрээс буюу зээлийн гэрээ хэсгээс харна уу.)	Хэрэгжиж байгаа
2.	Монгол улсын хуулийн этгээд ХХ-тэй ХХ хугацаанд санхүүжилт авахаар гохиорлоож санхүүжилт, талуудын эрх үүрэг, хариуцлага, төлөөлөл ба баталгаа, гэрээ цуцлах, мэдэгдэл, давагдашгүй хүчин зүйл, маргаан шийдвэрлэх талаар тусгасан ХИУГ 20/16 тоот Financing agreement 2020 оны 06 дугаар сарын 03-ны өдөр байгуулсан. (Хавсралт 4.16) (Гэрээний үнэ: 200,000.00 ам.доллар)	Хэрэгжиж байгаа
3.	Төрийн банктэй валютын своп хэлцэл хийхээр тохиролцож арилжааны хэлбэл нөхцөл, эхний болон сүүлийн гүйлгээнүүдийн нөхцөл, талуудын хүлээх хариуцлага зэргийг зохицуулсан 2020.12.02-ны өдөр Sw-20/12/02/01 тоот Валютын своп арилжааны хэлцэл (Хавсралт 4.17)-ийг байгуулсан байна. (Гэрээний үнэ: 520,000.00 ам.доллар)	Хэрэгжиж байгаа
4.	Гадаад улсын куулийн этгээд ХХ-тэй тодорхой нөхцөлөөр бонд захиалахаар тохиролцож бонд, хавлт, урьдчилсан төлөлт, цуцлах, дефолт, төлөөлөл баталгаа, татвар, мэдэгдэл, ерөнхий нөхцөл зэргийг тусгасан 19/07 тоот Bond Subscription Agreement (Хавсралт 4.18) 2019 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдөр байгуулсан байна. (Гэрээний үнэ: 400,000.00 ам.доллар)	Хэрэгжиж байгаа
5.	Гадаад улсын куулийн этгээд ХХ-тэй түүний бэлэн мөнгө, бусад активыг үнэгүйдлээс хамгаалж, ашиг буюу үр шим олж өгөх зорилгоор тухайн хөрөнгийг хадгалах, хянах, өөрийн эрхлэх үйл ажиллагаанд ашиглах, захиран зарцуулахтай холбоотой харилцааг зохицуулсан хөрөнгө, баталгаа, талуудын эрх үүрэг, хариуцлага, зөрчлийн тохиолдол, мэдэгдэл хүргүүлэх, давагдашгүй хүчин зүйл, хэрэглэгдэх хууль болон маргаан шийдвэрлэх талаар тусгасан ХИУГ 21/02 тоот	Хэрэгжиж байгаа

ЛЭНДМН ББСБ ХХ
lendmn
УЛААНБААТАР ХОТ
5039754 Ж 1118267206

2021/10/11

УЛААНБААТАР ХОТ
ЭНЭНЭНД БС
УЛААНБААТАР ХОТ
5183800
9021021105 Ж ЦТ02420

	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ 2021 оны 06 дугаар сарын 04-ний өдөр байгуулсан. (Хавсралт 4.19) (Гэрээний үнэ: 700,000.00 ам.доллар)	
6.	Галаад улсын иргэн ХХ-тэй түүний бэлэн мөнгө, бусад активыг үнэгүйдлээс хамгаалж, ашиг буюу үр шим олж өгөх зорилгоор тухайн хөрөнгийг хадгалах, хянах, өөрийн эрхлэх үйл ажиллагаанд ашиглах, захиран зарцуулахтай холбоотой харилцааг зохицуулсан хөрөнгө, баталгаа, галуудын эрх үүрэг, хариуцлага, зөрчлийн тохиолдол, мэдэгдэл хүргүүлэх, давагдашгүй хүчин зүйл, хэрэглэгдэх хууль болон маргаан шийдвэрлэх талаар тусгасан ХИУГ 21/03 тоот Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ 2021 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдөр байгуулсан. (Хавсралт 4.20) (Гэрээний үнэ: 511,100,000.00 төгрөг)	Хэрэгжиж байгаа
7.	Монгол улсын иргэн ХХ-тэй түүний бэлэн мөнгө, бусад активыг үнэгүйдлээс хамгаалж, ашиг буюу үр шим олж өгөх зорилгоор тухайн хөрөнгийг хадгалах, хянах, өөрийн эрхлэх үйл ажиллагаанд ашиглах, захиран зарцуулахтай холбоотой харилцааг зохицуулсан хөрөнгө, баталгаа, галуудын эрх үүрэг, хариуцлага, зөрчлийн тохиолдол, мэдэгдэл хүргүүлэх, давагдашгүй хүчин зүйл, хэрэглэгдэх хууль болон маргаан шийдвэрлэх талаар тусгасан ХИУГ 21/08 тоот Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ 2021 оны 07 дугаар сарын 02-ний өдөр байгуулсан. (Хавсралт 4.21) (Гэрээний үнэ: 542,000,000.00 төгрөг)	Хэрэгжиж байгаа
8.	Супер ал хэтэвч ХХК нь Компанид 2 тэрбум төгрөгийн үнийн дүнтэй, ХХ хувийн хүүтэй зээл 1 жилийн хугацаатай олгох, Компани нь гэрээнд заасан ноцлолийн дагуу зээлийн хүү, үндсэн зээлийг эргүүлэн төлөхтэй холбогдон Талуудын хооронд үүсэх харилцааг зохицуулсан ЗГ 21/01 тоот Зээлийн гэрээ (Хавсралт 5.12)-г Талууд 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдөр байгуулсан. Уг хэлцэл нь Компанийн тухай хуулийн 89 дүгээр зүйлийн 89.3.1-д заасны дагуу сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулах журамд хамаарахгүй.	Хэрэгжиж байгаа.

Дээр дурдсан гэрээнүүд нь Монгол Улсын хууль тогтоомж, СЗХ-оос олгосон тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд байгуулагдсан гэж үзэв.

Даатгал, түрээсийн гэрээнүүд:

Эрүүл мэндийн даатгалын гэрээ. (Хавсралт 4.22) Компани нь ажиллагсдынхаа эрүүл мэндийг даатгуулах зорилгоор хэвтэн эмчлүүлэх, архаг хууч эмгэгийн эмчилгээ, амбулаторийн болон урьдчилан сэргийлэх үзлэг, оношлогоонд хамрагдах хамгаалалт бүхий №21/00445861 тоот “Жаргалан эрүүл мэндийн даатгалын гэрээ”-г “Мандал даатгал” ХК-тай 2021 оны 02 дугаар сарын 09-ний өдөр 1 жилийн хугацаатайгаар байгуулсан байна. Энэхүү гэрээ нь одоогоор хүчин төгөлдөр бөгөөд Монгол Улсын Иргэний хууль, Даатгалын тухай хууль тогтоомжид нийцсэн байна.

Тээврийн хэрэгслийн даатгалын гэрээ. (Хавсралт 4.23) Компани нь өөрийн эзэмшил, өмчлөлийн 2039 УАВ улсын дугаар (Арлын дугаар: WVGZZZCRZKD030818) бүхий Volkswagen Touareg маркийн тээврийн хэрэгслийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт гэрээнд заагдсан замын хөдөлгөөнд оролцох үеийн болон оролцоогүй бийх үеийн эрсдэлүүд, хулгайн эрсдэлүүд, байгалийн эрсдэлүүд, галын тэсрэлт дэлбэрэх эрсдэлүүд зэрэг даатгалын эрсдэл үүссэн тохиолдол нөхөн төлбөрийг төлөх, даатгуулагч нь даатгагчид даатгалын хураамж төлөхтэй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулах зорилгоор “Номин даатгал” ХХК-тай 2021 оны 03 дугаар сарын 04-ний өдөр “Тэгш 4 тээврийн хэрэгслийн даатгалын гэрээ”-г 1 жилийн хугацаатай байгуулсан байна. Энэхүү гэрээ нь одоогоор хүчин төгөлдөр бөгөөд Монгол Улсын Иргэний хууль, Даатгалын тухай хууль тогтоомжид нийцсэн байна.

Компани нь өөрийн эзэмшил, өмчлөлийн 0830 УБО улсын дугаар (Арлын дугаар: ZVW305057939) бүхий Приус маркийн тээврийн хэрэгслийг байгалийн эрсдэл, галын болон

2021/10/11

гэрэлт, дэлбэрэлтийн, зам тээврийн хөдөлгөөнд оролцох үеийн, зогсоолд байрлуулах болон гаргах үеийн, дугуйнаас үүдэн гарсан, жолоо шилжүүлсэн үеийн, зогсоолд байх үеийн, тээврийн хэрэгслийн салхины шил, цонхонд дангаар учирсан хохирол, хулгайн зэрэг учран гарах хохирлын зэрэг учирч болох эрсдэлүүдээс сэргийлэн даатгуулах зорилгоор “Мандал Даатгал” ХК-тай 2021 оны 05 дугаар сарын 17-ны өдөр №21/00467921 тоот “Гээврийн хэрэгслийн даатгалын гэрээ” (Хавсралт 4.24)-г 2022 оны 05 сарын 17-ны өдөр дуусах хугацаатай байгуулсан байна. Энэхүү гэрээ нь одоогоор хүчин төгөлдөр бөгөөд Монгол Улсын Иргэний хууль, Даатгалын тухай хууль тогтоомжид нийцсэн байна.

Компани нь мөн жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалд 2021 оны 03 дугаар сарын 04-ний өдөр 1 жилийн хугацаатай (Хавсралт 4.25), 2021 оны 05 сарын 19-ний өдөр 1 жилийн хугацаатай (Хавсралт 4.26) тус тус даатгуулсан нь хүчин төгөлдөр байна.

Түрээсийн гэрээ. (Хавсралт 4.27) Компани нь Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3-р хороо, Жуулчны гудамж 34 хаягт байрлах барилгын 1, 6 давхрын нийт 449.9 кв талбайг 5 жилийн хугацаатайгаар түрээслэх зорилгоор Монгол Улсын иргэн ХХ-тэй 2018 оны 10 дугаар сарын 23-ны өдөр №2018/150 тоот “Түрээсийн гэрээ”-г байгуулжээ. Энэхүү гэрээгээр талуудын эрх, үүрэг, хариуцлага, түрээсийн төлбөр, хугацаа, түрээсийн талбай хүлээлцэх, түрээсийн талбайн засвар тохижилт, сайжруулалт, эдрэл гэмтэл, барьцаа, түрээсийн талбайг дахин түрээслүүлэх, шилжүүлэх, гэрээг өөрчлөх, цуцлах, дуусгавар болох, гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйл, маргаан шийдвэрлэх журам зэргийг зохицуулсан байна. Энэхүү гэрээнд 2019 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдөр, 2019 оны 03 дугаар сарын 01-ний өдөр нэмэлт, өөрчлөлт оруулж түрээсийн талбай, түрээсийн төлбөрийн хэмжээнд өөрчлөлт оруулсан. Энэхүү гэрээ нь одоогоор хүчин төгөлдөр хэрэгжиж байгаа бөгөөд Монгол Улсын Иргэний хуульд нийцсэн байна. Эдгээр гэрээнүүд дээр улсын бүртгэлийн бүртгэсэн тамга дарагдсан, Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газрын Эд Хөрөнгийн Бүртгэлийн Газрын 2021 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрийн лавлагаа (Хавсралт 11.14)-нд түрээсийн гэрээ бүртгэлтэй байгаа зэргээс үзвэл тус түрээсийн гэрээг Иргэний хуульд заасны дагуу бүртгүүлсэн байна.

Үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой гэрээний загварууд:

Цахим зээлийн эрх нээх гэрээний загвар. (Хавсралт 4.28) Компанийн харилцагчтай байгуулдаг цахим зээлийн эрх нээх гэрээний загварын дагуу Компани нь харилцагчид зээлийн эрх, зээлийн дэд эрх нээх, нээсэн эрхийн дагуу зээл олгохтой холбоотой харилцааг зохицуулсан байна. Энэхүү цахим зээлийн эрх нээх гэрээний загварыг хянаж үзэхэд зээлийн нөхцөл, талуудын эрх, үүрэг, хариуцлага, гэрээний хугацаа дуусгавар болох, түүнийг цуцлах, маргаан шийдвэрлэх зэргийг тусгасан нь Иргэний хууль болон бусад холбогдох хууль, тогтоомжид нийцсэн байна.

Зээлийн гэрээний загвар. (Хавсралт 4.29) Компанийн цөөн тооны харилцагчтай байгуулдаг зээлийн гэрээгээр Компаниас зээлдэгчид зээл олгох, түүний хугацаа, хүүгийн хэмжээг тогтоох, хуулийн хариуцлагыг гурвадагч этгээдэд шилжүүлэх, зээлийн зарцуулалтад Компанийн зүгээс хяналт тавих, зээлийг буцаан төлөх болон тэдгээртэй холбогдон үүссэн бусад харилцааг зохицуулж байна. Уг зээлийн гэрээний загвар зээлийн нөхцөл, зээлийн хэмжээ, хүү, зээлийн журиулалт, зээлийн гэрээнд өөрчлөлт оруулах нөхцөл, зээлийн эргэн төлөлт, зээлдэгч, ББСБ-ын эрх, үүрэг, баталгаа, хариуцлага, маргаан шийдвэрлэх, хууль хэрэглээ, үүргийн гүйцэтгэл хангах аргаар фидуци байх зэргийг тусгасан нь Иргэний хууль болон Банк, эрх бүхий хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламж, мөнгөн хөрөнгийн шилжүүлэг, зээлийн үйл ажиллагааны тухай хууль тогтоомжийн шаардлагад нийцсэн байна.

Үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулахаар эд хөрөнгө өмчлөлд шилжүүлэх (Фидуци) гэрээний загвар. (Хавсралт 4.30). Гэрээнд заасан хөдлөх эд хөрөнгө (автомашин)-үүдийг Үүрэг Гүйцэтгүүлэгчийн эзэмшил, өмчлөлд шилжүүлэх, Үүрэг Гүйцэтгэгч нь Зээлийн Гэрээнд заасан үүргээ зохих ёсоор хугацаанд нь гүйцэтгэсэн тохиолдолд уг эд хөрөнгийг Үүрэг Гүйцэтгүүлэгчид буцаан шилжүүлэх үүрэг хүлээх, Үүрэг Гүйцэтгэгч нь Зээлийн Гэрээний үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд Үүрэг Гүйцэтгүүлэгч нь өмчлөлдөө шилжүүлэн авсан эд

 лэндмн

 УЛААНБААТАР ХОТ

 5039754 ☎ 1118267206

2021/10/11

 МАНДАЛ ДААТГАЛ ХХК

хөрөнгийг бодитоор Үүрэг Гүйцэтгэгчээс гаргуулан авахтай холбоотой харилцааг зохицуулах зорилгоор Фидулийн гэрээний загвараар үйлчлүүлэгчидтэй гэрээ байгуулж байна.

Хөдөлмөрийн гэрээний загвар. (Хавсралт 4.31) Компанийн ажилтнуудтайгаа байгууллаг хөдөлмөрийн гэрээний загварт Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлд заасан гэрээнд тусгах гол нөхцөлүүд болох ажлын байрны буюу албан тушаалын нэр, ажлын байрны тодорхойлтод заасан ажил, үүрэг, үндсэн цалин буюу албан тушаалын цалингийн хэмжээ, хөдөлмөрийн нөхцөлийг тусгасан бөгөөд Хөдөлмөрийн тухай хуульд нийцсэн байна.

Нууцлалын гэрээний загвар. (Хавсралт 4.32) Компани нь Байгууллагын нууцын тухай хуулийн 4.2 дахь хэсэгт заасны дагуу ажилтантай байгуулах нууцлалын гэрээнд Компанийн нууцад хамаарах зүйлсийг тусгасан бөгөөд энэ нь Байгууллагын нууцын тухай хууль болон Хувь хүний нууцын тухай хуульд нийцэж байна.

Цахим төлбөр тооцооны үйлчилгээний гэрээний загвар. 2018 оны 10 дугаар 19-ний өдрийн 2018/153 тоот Гүйцэтгэх захирлын тушаалын 4 дүгээр хавсралтаар нийт 10 бүлгээс бүрдсэн "Цахим төлбөр тооцооны үйлчилгээний гэрээ"-ний загвар (Хавсралт 4.33)-ийг баталсан нь Үндэсний төлбөрийн системийн тухай хууль, Монголбанкнаас баталсан 2018 оны Цахим мөнгөний журамд нийцсэн байна.

Хамтран ажиллах гэрээний загвар. (Хавсралт 4.34) Энэхүү гэрээний загварын дагуу Компани нь LendMN аппликейшнд байгууллагын үйлчилгээнд зориулан нэмэлт цэс байршуулж, аппликейшнээр дамжуулан хэрэглэгчдэд тус байгууллагын үйлчилгээг хүргэх, "Анд системс" ХХК нь тус нэмэлт цэсийг хөгжүүлэх, байгууллага нь LendMN аппликейшнээр дамжуулан төлбөр тооцоог хүлээн авахтай холбоотой харилцааг зохицуулж байна. Тус гэрээний загвар нь талуудын хамтын ажиллагааны нөхцөл, үйлчилгээний үнэ, төлбөр тооцоо, талуудын эрх, үүрэг, хариуцлага, системийн хэвийн ажиллагаа, үйлчилгээ, аюулгүй байдлыг хангах, өгөгдөл мэдээлэл, нууцлалын үүрэг, ажил хэргийн нэр хүнд, барааны тэмдэг, гэнэтгийн болон давагдашгүй хүчин зүйл, гомдол, маргаан шийдвэрлэх, гэрээ дуусгавар болох, эрх залгамжлал, мэдэгдэл хүргүүлэх журам зэргийг тусгасан тэрэг нь Иргэний хууль болон бусад холбогдох хууль, тогтоомжид нийцсэн байна.

Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээний загвар. Итгэлцэл, хөрөнгө удирдах үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийн үндсэн дээр Компани нь харилцагчидтай байгуулдаг хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ (Хавсралт 4.35)-гээр итгэмжлэгчийн мөнгөн хөрөнгийг үнэгүйшлээс хамгаалж, ашиг буюу үр шим олж өгөх зорилгоор итгэмжлэгчийн хөрөнгийг хадгалах, өөрийн эрхлэх үйл ажиллагаанд ашиглах, захиран зарцуулах, үр шимийн хамт буцаан төлөх, шилжүүлэх болон гэдгээртэй холбоотой харилцааг зохицуулж байна. Энэхүү гэрээний загварыг Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны зохицуулалтын журам болон Иргэний хуулийн 406-р зүйлд заасны дагуу боловсруулсан байна.

Хаалттай өрийн бичиг худалдах, худалдан авах гэрээний загвар. (Хавсралт 4.36) Энэхүү гэрээний загварын дагуу Компани нь хаалттай захиалгын үндсэн дээр өрийн бичиг гаргах, түүний үндсэн төлбөр болон хүүг төлөх, худалдан авагч нь бонд эзэмшихтэй холбоотой талуудын хооронд үүсэх харилцааг зохицуулж байна. Тус гэрээний загвар нь нийтлэг үндэслэл, гэрээний хугацаа, бонд, түүний нөхцөл, бондын төлбөр, бонд гаргагчийн эрх, үүрэг, худалдан авагчийн эрх, үүрэг, гэрээ цуцлах, дуусгавар болгох үндэслэл, талуудын хариуцлага, талуудын мэдэгдэл баталгаа зэргийг тусгасан тэрэг нь Иргэний хууль, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль, тогтоомжид нийцсэн байна.

Plus итгэлцлийн үйлчилгээний гэрээний загвар. (Хавсралт 4.37) Энэхүү загварын гэрээгээр итгэмжлэгч нь "PLUS" итгэлцлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлж харилцан тохиролцсон нөхцөлийн дагуу ашиг буюу үр шим хүртэх зорилгоор мөнгөн хөрөнгөө компанид итгэмжлэн шилжүүлэх, компани нь итгэмжлэгчид ашиг буюу үр шим олж өгөх зорилгоор мөнгөн хөрөнгийг итгэмжлэн удирдаж, өөрийн эрхлэх зээлийн үйл ажиллагаанд ашиглах, захиран зарцуулах, ашиг буюу үр шимийн хамт итгэмжлэгчид буцаан төлөхтэй холбогдон талуудын хооронд үүсэх харилцааг

2021/10/11

210

зохицуулж байна. Тус гэрээний загвар нь нийтлэг үндэслэл, үйлчилгээний нөхцөл, үйлчилгээг ашиглах, хөрөнгө байршуулах, түүний хэмжээ, үйлчилгээний хугацаа, хөрөнгийн өгөөж, түүнийг тооцох, хөрөнгө буцаан татах, татвар хураамж зардал, үйлчилгээний хугацаа сунгах, хөрөнгийн зориулалт, төлбөрийн баталгаа, галуудын эрх үүрэг, хариуцлага, гэрээ цуцлах, дуусгавар болгох нөхцөл зэргийг тусгасан зэрэг нь Иргэний хууль, Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хууль болон СЗХ-ны 2016 оны 03 дугаар сарын 11-ний өдрийн 71 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралаар батлагдсан Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны зохицуулалтын журамд заасан зарчимд нийцж байна.

Хэрэглэгчийн гэрээ /домэйн нэр ашиглах цахим гэрээний загвар/. Компани нь www.lend.mn домэйн нэрийг ашиглах, төлбөр тооцоотой холбогдох харилцааг "Датаком" ХХК-ийн цахим бүртгэлийн үндсэн дээр талууд цахим онлайн орчинд хүлээн зөвшөөрсөн үйлчилгээний журам (Хавсралт 4.38)-аар зохицуулдаг байна. Дээрх журмын дагуу Датаком ХХК-ийн үйлчилгээ болох домэйн нэрийн бүртгэл, сунгалт, төлбөр тооцоо болон талуудын хүлээх эрх, үүрэг хариуцлагатай холбоотой харилцааг зохицуулсан ба тус домэйн нэр нь 2022 оны 1 дүгээр сарын 12-ны өдөр хүртэл хүчинтэй байна.

Бизнесийн үнэлгээний ажлын гэрээ. Компанийн бизнесийн үнэлгээг Монгол Улсын хууль болон Олон улсын үнэлгээний стандарт, Санхүүгийн зохицуулах хороо болон "Монголын хөрөнгийн бирж" ТӨХК-наас баталсан дүрэм, журамд нийцүүлэн мэргэжлийн өндөр түвшинд гүйцэтгэж, үр дүнг захиалагч талд хүлээлгэн өгөх, захиалагч нь ажлын үр дүнг актаар хүлээн авахтай холбоотой харилцааг "ЛэндМН ББСБ" ХК болон "Итгэлт-Эстимэйт" ХХК-тай 2021 оны 04 дүгээр сарын 30-ны өдөр байгуулсан 2021/08 тоот Бизнесийн үнэлгээний ажлын гэрээ (Хавсралт 4.39)-ээр зохицуулсан байна. Уг гэрээнд бизнесийн үнэлгээний зориулалт, талуудын эрх үүрэг, бизнесийн үнэлгээний хөлс, бизнесийн үнэлгээний тайланг хүлээлгэн өгөх журмыг тусгасан.

Аудитын үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ. "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн 2021 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрөөр тасалбар болгосон хугацааны санхүүгийн жилийн үйл ажиллагаанд хамарах тухайн жилийн санхүүгийн тайлан, жилийн орлогын тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлангууд, эдгээр санхүүгийн тайлангуудтай холбоотой нэмэлт тодруулгаас бүрдсэн санхүүгийн байдлын тайлан нь Санхүүгийн тайлагчид олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв, бодитой байгаа эсэхэд аудит хийж, тайланд дүгнэлт гаргахтай холбоотой харилцааг "Мэжик Консалтинг Аудит" ХХК-тай 2021 оны 08 дугаар сарын 25-ны өдөр байгуулсан "Аудитын үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ" (Хавсралт 4.40)-ээр зохицуулсан байна. Уг гэрээнд талуудын харилцан хүлээх үүрэг, хариуцлага, ажлын хүрээ, гүйцэтгэх хугацаа, хөлс, үр дүнг хүлээлгэн өгөх, гэрээг дуусгавар болгох журмыг тусгасан нь Аудитын тухай хуулийн 13-г заасан шаардлагад нийцсэн байна.

Андеррайтер болон зөвлөх үйлчилгээний гэрээ. Үнэт цаас гаргагчийн Монголын Хөрөнгийн Биржид нээлттэй Бондыг гаргах ажлыг Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.4.3-д заасан Хөрөнгө оруулагчид тухайн үнэт цаасыг танилцуулах замаар түүнийг худалдахад шаардлагатай бүх хүчин чармайт гаргах /Best Effort/ хэлбэрээр зохион байгуулах, андеррайтерийн үйлчилгээг үзүүлэх, зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх, Бонд гаргагч нь үйлчилгээний төлбөрийг төлөхтэй холбогдуулан талуудын хооронд үүсэх харилцааг зохицуулсан 2021/59 тоот "Андеррайтер болон зөвлөх үйлчилгээний гэрээ" (Хавсралт 4.41)-г 2021 оны 10 дугаар сарын 08-ны өдөр андеррайтерийн үйлчилгээ үзүүлэх тусгай зөвшөөрөлтэй, гусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний ТЗ 301/42 дугаар /<http://www.frc.mn/o/6703/>, 5183855 регистрийн дугаартай "Өлзий энд Ко капитал ҮЦК" ХХК, брокер, дилерийн, хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй, ТЗ 301/116 дугаар /<http://www.frc.mn/o/198521/>, 6481299 регистрийн дугаартай "Райнос инвестмент ҮЦК" ХХК нартай байгуулсан. "Өлзий энд Ко капитал ҮЦК" ХХК нь үнэт цаас гаргах үйл ажиллагаанд "Андеррайтер"-аар, "Райнос инвестмент ҮЦК" ХХК нь "Синдикат"-аар оролцож, хамтран ажиллахаар тохиролцсон. Энэхүү гэрээ нь Монголын Хөрөнгийн Биржийн Үнэт цаасны бүртгэлийн журмын 2.1-д заасан шаардлагад нийцсэн байна

 ЛЭНДМН ББСБ ХК
 lendmn
 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 ☎ 1118267206

2021/10/11

 ОЛШИЙ ЭНД КО
 ОН ЛСН БИРЖ
 КАРНИАЛ ҮЦК
 ХХК
 6102855
 0021031125 ☎ 6703420

Өлзий энд Ко капитал ҮЦК" ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал нь Компанийн ТУЗ-ийн гишүүнээс чөлөөлөгдсөн тул Үнэт цаас гаргагчтай холбогдох этгээд биш байна.

Бондын гэрээ (Хавсралт 4.42). Нэг талаас Компани, нөгөө талаас хөрөнгө оруулагчдын эрх ашгийг төлөөлөн "Өлзий энд Ко Капитал ҮЦК" ХХК-ийн хооронд 2021 оны 10 дугаар сарын 08 -ны өдөр бондын нөхцөл, төлбөрийг тооцоолох аргачлал, худалдах, худалдан авах нөхцөл, Бонд гаргагч хөрөнгө оруулагчдын өмнө үүргээ гүйцэтгэхтэй холбогдон үүсэх харилцаа зохицуулсан 2021/60 тоот "Бондын гэрээ" байгуулсан. Энэхүү гэрээ нь Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 2021 оны 6 дугаар сарын 11-ний өдрийн 226 дугаар тогтоолоор батлагдсан бөгөөд 2021 оны 9 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс хүчин төгөлдөр хэрэгжиж буй "Компанийн өрийн хэрэгслийн бүртгэлийн журам"-ын холбогдох зохицуулалтад нийцсэн байна.

Үнэт цаас гаргагчийн байгуулсан түүний үйл ажиллагаанд голлох ач холбогдолтой дээр дурдсан гэрээ, гэрээний загвар нь хууль тогтоомжид нийцсэн байна.

2021/10/11

Хуулийн дүгнэлт гаргах явцад бид тус компанид албан ёсоор хандсанар сүүлийн 1 жилийн дотор хийсэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй болон дурдсан хэлцүүдийг ирүүлснийг хань.

№	Гэрээний нөхцөл	Их хэмжээний, Хуулийн Хэрэгжсэн сонирхлын зөрчилтэй алийн болох	Хуулийн шаардлага хангасан эсэх	Хэрэгжиж байгаа буй эсэх
---	-----------------	---	---------------------------------	--------------------------

1. "Джитта Л Молл" ХХК
Компанийн ТУЗ-ийн 2020 оны 07 дугаар сарын 29-ний өдрийн 20/26-31 тоот ээлжит хурлын тэмдэглэлд ТУЗ-ийн гишүүдийн 88.88 хувь оролцсон буюу ирц бүрдсэн ба ТУЗ-ийн нэг гишүүн нь галчидас ирээд хөл хормонд байсан тул хуралд оролцсоггүйг дурджээ. Сонирхлын зөрчилтэй 4 ТУЗ-ийн гишүүд санал хураалтад оролцсоггүй бөгөөд санал хураалтад оролцох эрхтэй үлдсэн 4 гишүүдийн 100 хувийн саналаар Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосон байна. Үүний дагуу 2020 оны 07 дугаар сарын 29-ны өдрийн 20/29 тоот тогтоолоор "Джиттал Молл" ХХК-тай байгуулалтын бараа, ажил, үйлчилгээг SupRAY үйлчилгээгээр худалдан авх боломжийг аппликацшээр дамжуулан хариуцагчид болон байгууллагад олгох, харилцагчийн SupRAY-аар тэлж худалдан авсан бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөрийг Джиттал Молл ХХК-д шингүүлэх, тус байгууллага нь компанид үйлчилгээний төлбөр төлөхөөр харилцан тохиролцож 2020 оны 07 сарын 31-ний өдрийн 2020/89 тоот дугаартай SupRAY үйлчилгээнд хамтран ажиллах гэрээ (Хавсралт 5.1) байгуулсан.

2. "Супер Ап Хэтэвч" ХХК
Компанийн ТУЗ-ийн 2020 оны 07 дугаар сарын 29-ний өдрийн 20/26-31 тоот ээлжит хурлын тэмдэглэлд ТУЗ-ийн гишүүдийн 88.88 хувь оролцсон буюу ирц бүрдсэн ба ТУЗ-ийн нэг гишүүн нь галчидас ирээд хөл хормонд байсан тул хуралд оролцсоггүйг дурджээ. ТУЗ-ийн сонирхон бүхий 4 гишүүн санал хураалтад оролцсоггүй бөгөөд санал хураалтад оролцох эрхтэй гишүүд 100 хувийн саналаар Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосон

Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хангасан	Хэрэгжиж байгаа
----------------------------	----------	-----------------

 ЛЭНДМН ББСБ ХХК
 lendmn
 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 ☎ 1118267206
 2021/10/11

 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 ☎ 1118267206
 2021/10/11

байна. Үүний дагуу 2020 оны 07 дугаар сарын 29-ны өдрийн 20/30 тоот тогтоолоор "Супер Ап Хэтэвч" ХХК-тай Компанийн Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн дагуу Санхүүгийн тохицуулах хорооны тусгай зөвшөөрөлтэй үйлчилгээ (ээл, факторинг, мөнгөн гуйвуулга, гаваад шалтгааны армжава, итгэлцэл зэрэг)-г Супер Ап Хэтэвч ХХК-ний хэрэглэгчдэд үзүүлэх, түүнтэй холбоотой гүйлгээ, хэрэглэгчдэд олгох урамшууллыг хэрэглэгчийн SuperUp шахны хэтэвчээр дамжуулан гүйцэтгэхээр харилцан тохиролцож 2020 оны 07 сарын 31-ний өдрийн 2020/85а тоот дугаартай Төлбөр тооцооны үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ (Хавсралт 5.2) байгуулсан.

3. "Бүүмин трейд" ХХК Сонирхлын зөрчилтэй Хангасан Хэрэгжиж байгаа

Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдрийн 21/09 тоот тогтоолоор Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Бүүмин трейд" ХХК-тай эзэл болон барьцаны гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 02 сарын 09-ний өдрийн ЗГ/202101 тоот эзэмийн гэрээ, ЗБ202101 тоот барьцаны гэрээ (Хавсралт 5.3) байгуулсан.

4. "Өлзий энд ко капитал УЦК" ХХК Сонирхлын зөрчилтэй Хангасан Хэрэгжиж байгаа

Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн 21/20 тоот тогтоолоор Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Өлзий энд ко капитал УЦК" ХХК болон "Райнос Инвестмент УЦК" ХХК-тай ажиг гүйцэтгэх гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 05 сарын 20-ны өдрийн 2021/13 тоот дугаартай Андеррайтер болон зөвлөх үйлчилгээний гэрээ (Хавсралт 5.4) байгуулсан. (Дэлгэрэнгүйг дээрхэс буюу 4 дүгээр бүлгийн Андеррайтер болон зөвлөх үйлчилгээний гэрээ хэсгээс харна уу.)

5. "Райнос Инвэстм ент УЦК" ХХК Сонирхлын зөрчилтэй Хангасан Хэрэгжсэн

Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн 21/21 тоот тогтоолоор Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Райнос Инвэстмент УЦК" ХХК-тай ажиг гүйцэтгэх гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 05 сарын 20-ны өдрийн 2021/11 тоот дугаартай Ажиг гүйцэтгэх гэрээ (Хавсралт 5.5) байгуулсан.

6. "Райнос Инвэстм ент УЦК" ХХК Сонирхлын зөрчилтэй Хангасан Хэрэгжиж байгаа

Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн 21/22 тоот тогтоолоор Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу

2021/10/11

2021/10/11

215

снт ҮЦК" ХХК	"Райнос Инвестментс ҮЦК" ХХК-тай зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 05 сарын 20-ны өдрийн 2021/12 тоот дугаартай зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ (Хавсралт 5.6) байгуулсан.	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хангасан байгаа	Хэрэгжиж байгаа
7. "Ай Эн Мобайл Нэтворк" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн 21/23 тоот тогтоолоор Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Ай Эн Мобайл Нэтворк" ХХК-тай зээл болон зөвлөх үйлчилгээний чиглэлээр хамтран ажиллах гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 05 сарын 31-ний өдрийн 2021/17 тоот дугаартай Хамтран ажиллах гэрээ (Хавсралт 5.7) байгуулсан.	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хангасан байгаа	Хэрэгжиж байгаа
8. "Джитал Мобил" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн 21/24 тоот тогтоолоор Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Джитал Мобил" ХХК-тай хамтран ажиллах гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 07 сарын 01-ний өдөр 2021/52 тоот дугаартай Хамтран ажиллах гэрээ (Хавсралт 5.8) байгуулсан.	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хангасан байгаа	Хэрэгжиж байгаа
9. "Райнос Инвестм снт ҮЦК" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 06 сарын 04-ний өдрийн 21/25 тоот тогтоолоор Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Райнос Инвестментс ҮЦК" ХХК-тай зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 06 сарын 04-ний өдрийн 2021/18 тоот дугаартай Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ (Хавсралт 5.9) байгуулсан.	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хангасан байгаа	Хэрэгжиж байгаа
10. "Анд системс тех", "Анд Сольюш не Пти.Лтд"	Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 07 сарын 30-ны өдрийн 21/28 тоот тогтоолоор Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Анд системс тех" болон "Анд Сольюшнс Пти.Лтд" компанитай 2021 оны 08 сарын 03-ны өдрийн 2021/38 тоот гэрээ байгуулсан. (Хавсралт 5.10) (Дэлгэрэнгүй дээрх буюу 4 дүгээр бүлгийн Программ хайгамжийн үйлчилгээний гэрээ (Software services agreement) хэсгээс харнд уу.)	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хангасан байгаа	Хэрэгжиж байгаа
11. "Анд системс" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 08 сарын 11-ны өдрийн 21/34 тоот тогтоолоор Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Супер ап хэлэч ХХК-ийг" талгүй компани болох Анд системс ХХК-д худалдахыг	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хангасан байгаа	Хэрэгжиж байгаа

зөвшөөрсөн 2021 оны 08 сарын 26 -ны өдөр Хувьцаа худалдаа, худалдаа авах гэрээ байгуулсан. (Хавсралт 5.11)

Сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн тайлвар:

Бидэнд ирүүлсэн мэдээллээр Компани сүүлийн 1 жилд сонирхлын зөрчилтэй 9 хэлцэл хийсэн бөгөөд 2 нь бүрэн хэрэгжиж дууссан, Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар «мар нэгэн зөрчил маршал гаршгүй байна, Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулахын өмнө Компанийн тухай хуулийн 11 дүгээр бүлэгт заасан журам болон Компанийн дүрэмд заасны дагуу ТУЗ-ийн хурлаар хэлэлцэж, зөвшөөрөл олгосон байна. Эдгээр 9 хэлцлээс Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар 7 хэлцэл нь хэвийн хэрэгжиж байгаа бөгөөд тус хэлцүүдээс гадна 2020 оны 07 дугаар сард хийсэн 2 сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл нь мөн хэвийн хэрэгжиж байгаа болсныг Компанийн Гүйцэтгэх захирал бидэнд мэдэгдсэн болно (Хавсралт 11.17).

Их хэмжээний хэлцлийн тайлвар:

Компани сүүлийн 1 жилийн дотор их хэмжээний хэлцэл байгуулаагүй болохыг Компанийн Гүйцэтгэх захирал бидэнд мэдэгдсэн болно. (Хавсралт 11.17).

5. Үйл ажиллагааны тэт дүгнэлт болсон шинэ гүйцэтгэл, өнөө, өмнөхийн эрх, хэргийг, бариа, үйлчилгээний тэмдэг нь хүчин төгөлдөр зөв, тэд гэрлийн хугацаа дуусах, цуцлагдэх, барьцаалагдах гэрээ үйл ажиллагааныг нь бодитой нөлөөлж болох, эсхүл бусдын эрхээр хязгаарлагдсан нөхцөл илрээгүй байна.

"ЛэндМН ББСБ" ХК нь дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 2015 оны 06 дугаар сарын 24-ны өдрийн 293 тоот тогтоолоор Банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх ТЗ101/493 тоот тусгай зөвшөөрөл, 2018 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдрийн 193 тоот тогтоолоор Банк бус санхүүгийн голбөр гооцооны хэрэгсэл гаргах болон цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуяауулгын үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, 2019 оны 03 дугаар сарын 20-ны өдрийн 45 тоот тогтоолоор Факторингийн үйл ажиллагаа, Итгэлцлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, 2019 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдрийн 128 тоот тогтоолоор Банк бус санхүүгийн гадаад валют арилжаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, мөн Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 2020 оны 03 дугаар сарын 11-ний өдрийн 107 тоот тогтоолоор Хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг (Хавсралт 6.1) тус тус авсан бөгөөд эдгээр нь Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 10.1.1 дэх заалт, 15.3.1 дэх заалт, Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 9.1 дэх хэсэгт заасан шаардлагад нийцж байна.

"ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн СЗХ-оос авсан дээр дурдсан Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлүүд нь дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар хүчин төгөлдөр, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох нөхцөл байдал үүсээгүй байна.

Компанийн нэр дээр 2017 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдрийн анхдагч огцоотой, 40-0018383 тоот улсын бүртгэлийн дугаар, 201800613 тоот гэрчилгээний дугаартай 2027 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдөр хүртэл хүчинтэй барааны гэмдгийн гэрчилгээ (Хавсралт 6.2) авсан байна.

Ангилал 36: Санхүүгийн үйлчилгээ

Оюуны өмчийн газрын аж үйлдвэрийн өмчийн мэдээллийн сан /https://publish.ipom.mn/wopublish-search/public/home?6/ (Хавсралт 11.6), зохиогчийн эрхийн хайлтын систем /http://copyright.ipom.mn/ (Хавсралт 11.7)-е тус тус хайлт хийхэд "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн нэр дээр эрхийн хамгаалалт хийгдсэн шинэ бүтээл, ашигтай загвар, зохиогчийн эрхийн аливаа бүтээл байхгүй, эрхийн хамгаалалт хийгдсэн хүчинтэй барааны тэмдэг 1 байгаа бөгөөд Компанийн нэр дээр байх дээрх барааны гэмдгийн өмчлөх, эзэмших эрх нь Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар хүчин төгөлдөр бөгөөд хугацаа дуусах, цуцлагдэх, барьцаалагдах зэргээр эрхээ хэргэжүүлэхэд нь бодитой нөлөөлж болох, эсхүл бусдын эрхээр хязгаарлагдсан нөхцөл илрээгүй байна.

2021/10/11

Үнэт цаас, эд хөдлөх болон бусад эд хөрөнгө өмчлөх эрх нь хүчин төгөлдөр эсвэл аливаа гурванд гүйцэтгэхийг таних зүүрэг хүрээний эрх.

Үнэт цаас:

Компани нь охин компани байсан “Супер ал хэтгэч” ХХК (РД: 6517404)-ийн өөрийн эзэмшлийн хувьцааг бүхэлд нь “Анд системс” ХХК-д худалдсан бөгөөд “Супер ал хэтгэч” ХХК-ийн хувьцаа эзэмшлийн мэдээлэлд өөрчлөлт өрснийг 2021 оны 09 дүгээр сарын 03-ны өдөр улсын бүртгэлд бүртгэсэн байна. (Хавсралт 7.1, Хавсралт 7.2) Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар “ЛэндМН ББСБ” ХК нь аливаа үнэт цаас эзэмшдэггүй болохыг Компанийн Гүйцэтгэх захирал албан ёсоор бидэнд мэдэгдсэн болно (Хавсралт 11.17). **Үнэт цаас сарсигчийн барьцаанд бийгаа хөдлөх эд хөрөнгө, эдийн бус хөрөнгө** (Хавсралт 7.3)

№	Хөдлөх эд хөрөнгө, эдийн бус хөрөнгийн нэр	Хөдлөх эд хөрөнгө, эдийн бус хөрөнгийн нэр төрөл, дугаар	Эзэлийн Гэрээний дагуу Барьцаалагдсан эзэх
1.	“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн дансаар болон борлуулалтаас орж ирэх мөнгөн хөрөнгө	Ирээдүйд болон дансаар болон борлуулалтаас орж ирэх мөнгөн хөрөнгө	Худалдаа хөгжлийн банктай байгуулсан ОЭГ/СС181026004-1 тоот эзэлийн гэрээний дагуу ЗБ/СС20181026004-1-1, ОЭГ/СС20181026004-1-1-1 тоот хөдлөх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны гэрээ
2.	Ирээдүйд дансаар болон борлуулалтаар орж ирэх мөнгөн хөрөнгө, түүний үр шим, авлага түүний үр шим	Хэвийн эзэлийн багцын үлдэгдэл	Худалдаа хөгжлийн банктай байгуулсан ОЭГ/СС181026004-1-2 тоот эзэлийн гэрээний дагуу ЗБ/СС191008001-1-6, ЗБСС191008001-1-6-1 тоот хөдлөх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны гэрээ

Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар дээр дурдсан хөдлөх эд хөрөнгө, эргэлтийн хөрөнгө, ирээдүйд орж ирэх мөнгөн хөрөнгө нь дээрх гэрээний дагуу барьцаалагдсан байна.

Тээврийн хэрэгсэл. Компани нь 2021 оны 09 дүгээр сарын 08-ны өдрийн байдлаар нийт 45 тээврийн хэрэгслийг өмчилдөг (Хавсралт 7.4, Хавсралт 11.16) бөгөөд эдгээр нь аливаа байдлаар барьцаалагдаагүй (Хавсралт 11.17) байна. Үүнээс Компанийн өөрийн өмчлөлийн 2 тээврийн хэрэгсэл, бусад нь фидушийн гэрээний дагуу өмчилж байна.

Газар эзэмших эрх. Компанийн гүйцэтгэх захирлын албан бичиг (Хавсралт 11.17) болон Нийслэлийн засаг даргын хэрэгжүүлэгч агентлаг Газар зохион байгуулалтын албаны 2021 оны 05 дугаар сарын 12-ны өдрийн 03-09/3190 тоот албан бичиг (Хавсралт 11.12), Нийслэлийн Чингэлтэй дүүргийн газар зохион байгуулалтын албаны 2021 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрийн 15/364 тоот албан бичиг (Хавсралт 11.13)-ээс үзвэл Компани нь аливаа газар эзэмших эрх эзэмшдэггүй болно.

 ЛЭНДМН ББСБ ХК
 lendmn
 УЛААНБААТАР ХОТ
 5039754 Ш.1118267206

2021/10/11

 УЛААНБААТАР ХОТ
 МДСХАН ЛЕКС ХХК
 УЛААНБААТАР ХОТ
 50218031195 Ш. 6702190

Үл хөдлөх эд хөрөнгө. Компанийн гүйцэтгэх захирлын албан бичиг (Хавсралт 11.17) болон Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газрын 2021 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрийн лавлагаа (Хавсралт 11.14)-нд дурдсанаас үзвэл Компани нь аливаа үл хөдлөх хөрөнгө өмчлөдөггүй болно.

звасан. Бидэнд ирүүлсэн "Анд Глобал" ПиТиИ ЭяТиДи-ийн аудитлагдсан санхүүгийн тайлангаас үзвэл тус компанийн өөрийн хөрөнгийн хэмжээ 2020 оны 12 сарын 31-ний өдрийн байдлаар 9,138,484 (ссөн сай нэг зуун гучин найман мянга дөрвөн зуун наян дөрөв) ам.доллар байна. (Хавсралт 8.4).

Нийтэд ил болсон мэдээлэл, төрийн болон бусад эрх бүхий байгууллагаас гаргуулсан, Компани, түүний халбогдох этгээд болон гуравдагч этгээдээс гаргуулсан мэдээллүүдийг шинжилсний үндсэн дээр Үнэт цаасыг бүртгүүлэх өргөдөл, танилцуулгалд тусгасан мэдээлэл нь үнэн зөв, хууль зүйн хувьд хүчин төгөлдөр байна гэж дүгнэв.

2021/10/11

Түүнчлэн Компанийн эцсийн өмчлөгчөөр "Иро Консалтинг Сингапур" ПиТий ЭлТиди-ийн тус бүрдээ 20 хувийг эзэмшигч Үүсгийн Отгонбаяр, Чинбаатарын Анар, Очирсүрэнгийн Болдбаатар, Пүрэвсүрэнгийн Отгонбаяр болон 10 хувийг эзэмшигч Пүрэвсүрэнгийн Наранбаяр, Тахамя Юуячи (Takami Yuichi) нарыг 2020 оны 04 дүгээр сарын 22-ны өдөр улсын бүртгэлд бүртгэсэн байна. (Хавсралт 11.15) Харин П.Наранбаяр нь өөрийн эзэмшлийн 10 хувийн хувьцааг бүхэлд нь 10 өөр этгээлд шилжүүлснийг "Иро Консалтинг Сингапур" ПиТий ЭлТиди-ийн холбогдох бүртгэлд бүртгэгдсэн бөгөөд Компанийн зүгээс П.Наранбаярыг эцсийн өмчлөгчөөс хасч улсын бүртгэлд бүртгүүлэх ажиллагааг эхлүүлсэн байна.

- Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос 2021 оны 09 дүгээр сарын 03-ны өдөр гаргасан 9/2999 тоот “Хариу хүргүүлэх тухай” албан бичиг (Хавсралт 11.8)-г дурдсанаар “ЛэндМН ББСБ” ХК-д Хорооны 2015 оны 6 дугаар сарын 24-ний өдрийн 293 дугаар тогтоолоор банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг олгосон ба Хорооны даргын 2016 оны 236 дугаар тушаалаар тус ББСБ-ын оноосон нэрийг “Дуусашгүй ундарга ББСБ” байсныг “ЛэндМН ББСБ” болгон өөрчлөхийг зөвшөөрсөн байна. “ЛэндМН ББСБ” ХК-д Хорооны даргын 2018 оны 193 дугаар тогтоолоор банк бус санхүүгийн төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах, цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуйвуулга, 2019 оны 45 дугаар тогтоолоор факторинг, итгэлцэл, 2019 оны 128 дугаар тогтоолоор гадаад валютын арилжаа, 2020 оны 107 дугаар тогтоолоор хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө мэдээлэл өгөх нэмэлт тусгай зөвшөөрлүүдийг тус тус олгосон ба лавлагаа гаргах өдрийн байдлаар тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох нөхцөл бүрдээгүй байна. Тус банк бус санхүүгийн байгууллагаас тайлан мэдээг хугацаанд нь ирүүлдэг ба 2021 оны 2 дугаар улирлын байдлаар хангаж ажиллавал зохих зохистой харьцааг бүрэн хангаж ажилласан байна. “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн үйл ажиллагаанд Хорооны даргын 2020 оны 160 дугаар тушаалаар баталсан удирдамжийн хүрээнд газар дээрх хэсэгчилсэн шалгалтыг хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд шалгалтаар илэрсэн зөрчилд Улсын байшаагчийн албан шаардлагаар хугацаатай үүрэг даалгаврыг өгсөн ба биелэлтийг хугацаанд нь бүрэн ирүүлж, зөрчлийг арилгаж ажилласан байна. Хорооны 2018 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдрийн 60 дугаар тогтоолоор “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн нийтэд санал болгон гаргаж буй үнэт цаасыг бүртгэсэн бөгөөд Хорооноос 2019 оны 10 дугаар сард Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийг зөрчсөн зөрчилд Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтыг үндэслэн торгууль ногдуулсныг бүрэн төвлөрүүлсэн байна. “ЛэндМН ББСБ” ХК нь Монго угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрдэлийн үнэлгээний асуулгыг тогтмол ирүүлдэг бөгөөд 2021 оны эхний хагас жилийн эрдэлийн үнэлгээ “бага” буюу 2.43 байна;
- “Монголын Хөрөнгийн Бирж” ТӨХК-иас 2021 оны 09 дүгээр сарын 06-ны өдөр гаргасан 01/360 тоот албан бичиг (Хавсралт 11.9)-г тусгаснаар “ЛэндМН ББСБ” ХК нь “Монголын Хөрөнгийн Бирж” ТӨХК-д 2018 оны 01 дүгээр сарын 26-ны өдөр бүртгэгдсэн бөгөөд ямар нэгэн өр төлбөргүй, гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн биелүүлэн ажиллаж байна;
- “Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв” ТӨХК-иас 2021 оны 09 дүгээр сарын 02-ны өдөр гаргасан 01/1260 тоот албан бичиг (Хавсралт 11.10)-г тусгаснаар “ЛэндМН ББСБ” ХК нь “Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв” ТӨХК-тай “Үнэт цаасны хадгаламжийн болон үнэт цаастай холбогдолтой төлбөр гүйцэтгэх гэрээ” байгуулан ажилладаг ба гэрээний үүргийн хэрэгжилтийн зөрчилгүй, өр төлбөрийн тооцоогүй байна;
- Цагдаагийн Ерөнхий Газар Мэдээлэл, Дүн Шинжилгээ, Шуурхай Удирдлагын Албаас 2021 оны 09 дүгээр сарын 07-ны өдрийн 86/1571 (Хавсралт 11.11)-д “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийг эрүүгийн харнуулага хүлээж байсан эсэхийг цагдаагийн байгууллагын мэдээллийн сангаас шалгахад мэдээлэл бүртгэгдээгүй байна;
- Нийслэлийн Газар зохион байгуулалтын албаас 2021 оны 05 дугаар сарын 12-ны өдөр гаргасан №03-09/3190 тоот албан бичиг (Хавсралт 11.12)-г тусгаснаар “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн нэрээр бүртгэлтэй Нийслэлийн засаг даргын захирамжтай газар эзэмших, ашиглах эрх болон газрын төлбөр төлөлтийн түүх газрын мэдээллийн санд бүртгэгдээгүй байна.

- Нийслэлийн Чимгэлтэй дүүргийн Газар зохион байгуулалтын албас 2021 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдөр гаргасан 15/364 тоот албан бичиг (Хавсралт 11.13)-т тусгаснаар “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн нэр дээр 2021 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрийн байдлаар тус дүүргийн газрын мэдээллийн сангийн “Ланд менежер” программд эзэмшил болон өмчлөлийн газар бүртгэлгүй байна.

Гол дүгнэлт

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн Үнэт цаасны танилцуулгад дурдсан мэдээлэл үнэн зөв, хуульд нийцсэн байна. Энэ тухай Хавсралт 0.1-ээс үзнэ үү.

ХҮНДЭТГЭСЭН,

“ӨМГӨӨЛЛИЙН ЭМ ДИ ЭС ЭНД ХААНЛЕКС” ХХН-ИЙН

ГИШҮҮН, ХУУЛЬЧ

Ө.Эрж

Д.ДҮГЭРЖАВ

Үнэт цаасны материалтай холбоотой мэдээлэл өгөх хариуцлагатан

Байгууллагын нэр	“ЛЭНДМН ББСБ” ХК	“ӨЛЗИЙ ЭНД КО КАПИТАЛ ҮЦК” ХХК	“РАЙНОС ИНВЕСТМЕНТ ҮЦК” ХХК
Хариуцах ажилтан	Б.Удвал	Б.Өлзийбаяр	Н.Цэвэгмид
Албан тушаал	Гүйцэтгэх захирал	Гүйцэтгэх захирал	Дэд захирал
Утас	8800-7087	9910-3838	9999-9881
Цахим шуудан	contact@lend.mn	info@ardcapital.mn	tsevegmid@rhinosinvest.mn

Хүснэгт 22: Үнэт цаасны материалтай холбоотой мэдээлэл өгөх хариуцлагатан

